

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

3-4

MARTIE-APRILIE

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALĂ A SFINTEI MITROPOLII A UNGRO-VLAHIEI

APARE LUNAR SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

Redacția și Ad-ția : Sectorul Social-Cultural al Arhiepiscopiei Bucureștilor
Str. Patriarhiei Nr. 21 — Raionul Nicolae Bălcescu.

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte: P. F. JUSTINIAN, Mitropolitul Ungro-Vlahiei și Patriarhul României.

Vice-Președinți: P. S. ANTIM, Episcopul Buzăului
P. S. CHESARIE, Episcopul Dunării de Jos.

Membri: P. S. THEOCTIST, Episcop Vicar; P. C. Pr. AL. IONESCU, Vicar al Mitropoliei; P. C. Pr. M. BOGOIU, Vicarul Eparhiei Buzăului; Pr. C. Arhim. IERONIM MOTOC, Vicarul Eparhiei Dunării de Jos.

Redactor responsabil: P. C. Pr. Petre F. Alexandru, Consilier Administrativ al Mitropoliei.

LA CEA DE A 55-a ANIVERSARE A ZILEI DE NAȘTERE A PREA FERICITULUI PATRIARH JUSTINIAN

Miercuri 22 februarie a. c., Prea Fericitul Patriarh Justinian a împlinit vârsta de 55 ani.

Colaboratorii Prea Fericirii Sale au socotit de a lor datorie, ca în întimitatea paraclisului din Palatul Patriarhal să înalțe mulțumiri către Cel Atotputernic, pentru binefacerile pe care le-a revărsat pînă acum asupra Arhipăstorului nostru și să-L roage ca și de acum înainte, harul și mîna Sa să se întindă ocrotitoare peste Unsul Său și peste Biserica noastră românească.

Creștinesc lucru este ca la anumite popasuri mai mari din viața noastră, mai mult ca de obicei — așa cum trebuie să facem zilnic — să dăm slavă lui Dumnezeu pentru tot ceea ce am reușit să realizăm. După concepția noastră ortodoxă, tot ceea ce sîntem și tot ceea ce reușim să facem în viață, se datorește în primul rînd îndurării lui Dumnezeu, bunătății Sale. Viața, sănătatea, talentele cu care sîntem înzestrați, succesele noastre, sînt darurile Sale. «De n-ar zidi Domnul casa, în zadar s-ar osteni ziditorii; de n-ar păzi Domnul cetatea, în zadar ar veghea păzitorii. În zadar vă sculați dis de dimineață, în zadar ședeți pînă tîrziu, ...dacă nu v-ar da Domnul pacea iubifului său» (Ps. 126. 1—2).

Dacă fiecare, în modestia sa, trebuie să mulțumească Domnului «pentru toate cite ne-a dat nouă», dacă fiecare, în rostul său, mai mult sau mai puțin însemnat, trebuie să fie convins că Dumnezeu este Cel care l-a ajutat și întărit ca să fie ceea ce este și să îplinească ceea ce a reușit să facă, cu cît mai mult cel care este cel mai de seamă vas al lui Dumnezeu din Biserica noastră, cel care este așezat să conducă treburile acestei Biserici — și cu el noi toți, slujitorii acesteia, trebuie să aducem slavă și mulțumire lui Dumnezeu pentru binecuvîntatele roade cu care a îmbogățit viața și activitatea conducătorului sfintei noastre Biserici. «Ajutorul meu vine dela Domnul, cel ce a făcut cerul și pămîntul» (Ps. 120, 2).

Împlinirea a 55 ani de viață, închinată numai Bisericii și Patriei, credinței ortodoxe și binelui comun, progresului și fericirii tuturor, înseamnă un popas demn de reținut în viața unui mare conducător. Și dacă personal, Prea Fericitul Patriarh Justinian a fost îndreptățit ca la acest popas să mulțumească Părintelui Ceresc pentru că i-a luminat mintea și i-a întărit puterile spre a se îngriji bine de Biserica lui Dumnezeu, nici noi, colaboratorii săi, dela centru sau dela margini, n-am fost mai puțin îndreptățiti să dăm slavă celui Atotputernic. Bucuriile și necazurile Părintelui nostru Patriarh sînt bucuriile și necazurile noastre ale tuturor păstoritorilor săi. Pentru că un conducător de suflete, de rangul Patriarhului unei Bise-

rici, nu mai este al său, nu mai trăește pentru el, nu mai urmărește binele și gloria sa, ci el trăește și lucrează pentru binele și gloria Bisericii pe care o conduce. Deaceea, el numai prin prizma succesului sau insuccesului Bisericii se bucură sau se întristează; iar noi, cînd ne bucurăm de bucuriile sale, care sînt ale Bisericii, nu facem decît să mulțumim lui Dumnezeu, care veghează neîncetat, prin robul Său, asupra Bisericii Sale.

La 22 februarie, Părintele nostru Patriarh Justinian, sărbătorind aniversarea nașterii sale — o știm — a dorit ca această zi să însemneze prilej de rugăciune și de intimă reculegere, numai pentru Prea Fericirea Sa. Dorința colaboratorilor Prea Fericirii Sale de a fi și ei copărtași la rugăciunea înălțată către cer de Prea Fericirea Sa cu acest prilej, n-a însemnat însă o indiscreție, ci o spontană, sinceră și normală manifestare a sentimentelor filiale, a unor fii care înțeleg, respectă și iubesc pe cel ce le este nu numai Conducător dar și Părinte iubitor și înțelept. Și cuvîntul rostit de Inalt Prea Sfințitul Mitropolit Firmilian al Olteniei în numele membrilor Sfințului Sinod și cuvîntul P. C. Alexandru Ionescu, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor și cuvîntul salariatului Tipografiei Cărilor Bisericești, Constantin Andreescu și cel al d-lui N. Verzea dela Administrația Patriarhală, ca și modestele daruri aduse de salariații Administrației Patriarhale, Institutului Biblic și Sf. Arhiepiscopii — flori și albume cu fotografiile serbărilor din octombrie — au însemnat floarea recunoștinței și a dragostei filiale pentru Părintele lor sufleteșc din partea colaboratorilor și fiilor săi duhovnicești.

Cunoscători ai frămîntărilor sufletești, ai muncii de fiecare zi a Prea Fericirii Sale și ai dăruirii fără rezerve a întregii vieți pentru binele Bisericii, cunoscători ai tuturor realizărilor și gîndurilor de mai bine pentru sfînta noastră Biserică Ortodoxă Romîna și pentru Patria noastră, conștienți că vîrsta pe care a împlinit-o acum Părintele nostru Patriarh ca și dragostea sa pentru Biserică și puterile de muncă cu care l-a înzestrat Dumnezeu sînt cheazășia unor noi desfășurări și împliniri de gînduri, din ce în ce mai mari, mai strălucite și mai multe, conștienți de valoarea personalității sale, — la acest popas și la această culme de viață, preoții din cuprinsul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor, înălțînd rugă pentru îndelung înziliria Prea Fericirii Sale, îi strigă din toată inima:

«Intru mulți ani Prea Fericite Părinte!».

ÎNDRUMĂRI PASTORALE SCHIȚE ȘI PREDICI

LA BUNAVESTIRE A PREA SFINTEI STĂPINEI NOASTRE NĂSCĂTOARE DE DUMNEZEU

Sosit-a astăzi bucuria tuturor care pune capăt blestemului celui de demult. Sosit-a Cel ce este peste toate ca pe toate să le umple de bucurie. Dar în ce fel a sosit? El nu a sosit înconjurat de gărzi de onoare, nici condus de armate de îngeri și nici cu pregătiri pline de strălucire, care să vestească de mai înainte sosirea Lui, ci a sosit în chip tăcut și liniștit. El a făcut aceasta pentru ca să scape de sub supravegherea stăpînului întunerecului și pentru ca prinzînd în cursă, cu arta înțelepciunii, pe șarpe și adormind vegherea balaurului aceluia asirian, care dusesese în stăpînirea lui tot neamul omenesc, întocmai ca pe un sclav, să-i răpească prada.

În mulțimea nesfîrșită a milostivirii Lui față de noi, El nu a mai putut îngădui ca lucrul miinilor lui, omul, pentru care a întins cerurile, pentru care a întemeiat pămîntul, pentru care a revărsat aerul, pentru care a așezat marea și pentru care a adus la ființă toată zidirea văzută, să fie păgubit pînă în sfîrșit. Pentru aceasta Dumnezeu din cer a venit pe pămînt, s-a sălășluit printre oameni și Cel ce nu este încăput de nimic s-a purtat în pîntecele Fecioarei. De aici firea omenească ia prilej de bucurie și primește început de îndumnezeire. De aici firea omenească, îndepărțînd de la ea bagăția cea plină de închipuirile de tot felul ale păcatului, se împodobește întocmai ca o mireasă pentru Ziditorul ei. De aici, cea dinții plăzmuire a noastră, o nouă plăzmuire primește, iar lumea cea îmbătrînită, leapădă de la sine povara bătrîneții păcatului. «Să se veselească cerul sus și norii să plouă dreptatea. Munții să picure dulceață și dealurile veselie», că Dumnezeu a miluit pe poporul Său. Astăzi «Taina cea din veac ascunsă» se arată «și toate primesc înnoire în Hristos». Astăzi puterea creatoare supremă a tuturor duce la capăt gîndul pe care l-a avut de mai înainte cu privire la crearea tuturor, pentru ca să nimicească gîndul pe

După Sf. Andrei Criteanul, Migne, P. G., tom. XCVII, col. 881-913.

care l-a meșleşugit împotriva noastră, la început, stăpînitorul răutății. Pentru aceasta îngerii saltă, oamenii se veselesc și lumea toată reînnoită, revine la ceea ce a fost întru început. Ce minte ar putea înțelege aceasta și ce limbă ar putea-o grăi? Nici cuvîntul nu e în stare să o spună, dar nici urechea să o audă.

Pe bună dreptate, deci, ne-am adunat astăzi la această prăznuire plină de veselie și de bucurie, ca să sărbătorim Bunavestire a Prea Sfintei Stăpînei noastre Născătoare de Dumnezeu. Căci sărbătoarea aceasta înseamnă veselia întregii zidiri și readucerea neamului omenesc la ceea ce a fost odinioară. Astăzi sînt bunele vestiri ale bucuriei, care anunță iubirea de oameni a lui Dumnezeu și mîntuirea lumii. Dar de unde vin ele, de la Cine și către cine sînt ele adresate?

Ele vin din cer, de la Dumnezeu, și sînt adresate unei Fecioare «logodită cu un bărbat» (Luca I, 26, 27). Și cine este Fecioara aceasta? Cine este bărbatul despre care este vorba? Care sînt numele lor? Numele Fecioarei este Maria, iar al bărbatului, Iosif. Și amîndoi erau «din neamul lui David». Dar cine este acela care a adus aceste bune vestiri și de unde a venit? Acesta a fost arhanghelul Găvriil, care a fost trimis de sus ca slujitor al minunii. Căci se cuvenea ca slujitorul Celui Prea Înalt, coborînd din înălțimi pe pămînt, să împodobească taina aceasta negrăită cu lucruri minunate. Și care era taina despre care este vorba? Aceasta nu era alta decît îngăduința cea nespusă a Domnului, arătarea iconomiei Lui față de noi și adevărarea și încredințarea noastră despre atotștiința și voința dumnezească ce era ascunsă din veac. Dar unde s-au întîmplat acestea, cînd și pentru care motiv? Ele s-au întîmplat «În Nazaret, un oraș al Iudeei, în luna a șasea de cînd fusese zămislit Ioan», pentru ca să propovăduiască încă din pîntece pe Cel ce avea să vină. De aceea coborîndu-se din cămara de nuntă a cereștilor lăcașuri a venit la Nazaret și apropiindu-se de Fecioara, i-a adus îndată vestea iconomiei celei negrăite. Aceasta este taina împăcării lui Dumnezeu cu oamenii. Și acest fapt îl sărbătorim astăzi: Legătura lui Dumnezeu cu oamenii, îndumnezeirea omnirii pe care Dumnezeu a luat-o întrupîndu-se, refacerea chipului lui Dumnezeu în noi, schimbarea întru mai bine, ridicarea și înălțarea noastră la ceruri.

Pentru aceasta saltă astăzi pline de bucurie toate, și toată poadoaba cea spirituală a puterilor celor mai presus de lume aduce laude împăcării lui Dumnezeu cu noi. Căci ridicarea noastră din nou la Dumnezeu este pentru ele ceva plăcut, ca și înaintarea și înălțarea noastră la o stare mai bună, pentru că ele sînt pline de toată simpatia și iubirea de oameni, ca unele ce sînt trimise «spre slujba celor ce vor avea să moștenească mîntuirea». Așa dar, să se bucure astăzi toate și firea să salte. Cerul se deschide, iar pămîntul primește în chip nevăzut pe Împăratul tuturor. Nazaretul imitînd Edemul, primește în sinul său pe Cel ce a sădit Edemul. Tatăl îndurării logodește El singur nimicnicia omenească cu Acela ce singur s-a născut din El, iar Găvriil slujește tainei și grăiește Fecioarei: «Bucură-te», pentru ca bucuria pe care maica cea dintîi a pierdut-o, să o păstreze mai departe fiica lui Adam, care a răsărit din David. Astăzi Tatăl slavei, umplîndu-se de milă față de neamul omenesc, privește cu ochi iertători firea cea stricată în Adam. Astăzi Izvorul îndurării descopere adîncul milostivirilor Sale, pline de bunătate și transmite îndurarea Sa făpturii, întocmai ca o apă mare care acopere mările. Căci se cuvenea ca «Acela din care și prin care și întru care sînt toate» să schimbe

în milă pedeapsa vechiului blestem împotriva noastră și să slăvească cu slava cea de la El, firea cea lipsită de slavă din Adam și să zdruncine, cu adevărul, îndemnul acela către ruinare al părintelui minciunii, a cărui lucrare a fost prima călcare de poruncă, adică greșala făpturii celei din Adam.

Pentru aceasta marele între împărați, David, cel ce se zice și al lui Dumnezeu după trup părinte, a cîntat de mai înainte: «Mila și adevărul s-au întîmpinat, dreptatea și pacea s-au sărutat» (Psalm 84, 11). Și despre ce vorbesc oare aceste cuvinte, dacă nu despre mila Fiului față de noi, după bunăvoința Tatălui, datorită căreia miluindu-ne pe noi Dătorul milei s-a făcut întocmai ca noi, în afară de păcat, ca să pună capăt păcatului și pe noi, cei căzuți, să ne ridice din păcat și să plămuzască din nou pe cel căzut, fără ca să-l nimicească? Și, dacă vorbește și de adevăr, prin aceasta caută să arate venirea Lui printre oameni care s-a întîmplat în chip real, iar nu închipuit. Căci El nu a luat asupra Lui un trup închipuit, cum ar putea spune cineva, ci cu iubire de oameni Cel mai presus de fire s-a făcut una cu firea noastră în chip real și tot așa precum sînt oamenii. Și îndumnezeind întru Sine frămîntătura noastră a tuturor pe care a luat-o asupra Lui, El a arătat pe deoparte că iconomia lui Dumnezeu față de oameni nu este ceva închipuit, iar pe de altă parte ne-a încredințat de adevărul trupului Său, în timp ce Dumnezeirea Lui a rămas neatinsă de orice schimbare din afară de ea.

De vreme ce după această profeție «mila și adevărul s-au întîmpinat», în chip necesar și «dreptatea și pacea s-au sărutat». Cînd se spune aici dreptate, este vorba despre hotărîrea adusă împotriva celui ce a nedreptățit pe strămoșii noștri. Dar cînd și de cine a fost adusă această hotărîre? Astăzi și de către Părintele cel Prea Înalt. Adică în momentul în care Cel ce este din fire iubitor de oameni a făcut un act de dreptate, trimițînd pe Fiul Său cel Unul Născut în chip asemănător cu acela al nostru, ca să condamne pe cel potrivit. Iar cînd se spune pace, este vorba despre pacea pe care pe neașteptat corurile îngerilor au cîntat-o ca un imn, cu un glas, Fiului celui începător al păcii, cu prilejul nașterii Sale după trup: «Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pămînt pace, între oameni bună învoire» (Luca II, 14), arătînd cu aceasta slava cu care a fost slăvită de Hristos omenirea, fiind ridicată mai presus de bolțile cerești și, după cum zice Apostolul, mai presus de orice începătorie și stăpînie și putere, și pacea pe care El însuși a mijlocit-o împreunînd cele cerești cu cele pămîntești și dăruind celor de pe pămînt calea cea minunată a înălțării la ceruri. Cît privește bunăvoința dintre oameni, ea vrea să însemne bunăvoința pe care Insuși Tatăl a avut-o, trimițîndu-ne nouă celor vrednici de pedeapsă pe Fiul Său cel iubit, pentru ca mîntuirea pe care a binevoit-o Tatăl întru El, care este de aceeași voință cu Tatăl, să se împlinească întru noi. Aceasta este ceea ce sărbătorim acum. Aceasta este porunca ce se încredințează astăzi lui Gavriil, iar el mijlocește între Dumnezeire și omenire și binevestește cel dintîi chezașia oricărei împăcări, Feocioarei.

Căci Tatăl îndurărilor, umplîndu-se de îndurare față de neamul nostru, care era de acum stricat de alunecarea păcatului, și-a adus amînte de lucrurile mîinilor Lui și neîngăduînd să ne mai vadă pierduți pînă în sfîrșit, a înmînat pentru prima dată lui Moisi legea cea scrisă cu litere pe plăcile de piatră. Și pentru că «legea cea scrisă nu a desăvîrșit nimic», El a trimis bărbați plini de Duhul, adică pe profeții cei văzători de mai

înainte, care au arătat oamenilor toate căile cele drepte ale lui Dumnezeu. Dar de vreme ce aceia către care au fost trimiși învîrtoșindu-și simțirile s-au arătat deopotrivă de nesimțitori față de profeți ca și față de lege, nici așa făptura noastră nu a fost trecută cu vederea de Făcător. Și, ridi-cînd din sinurile Lui cele prea bune și prea curate pe Fiul Său cel de aceeași stăpînire, de aceeași putere și de aceeași bunătate cu El, L-a trimis către noi cei nevrednici, «la care a ajuns sfîrșitul veacurilor», socotind mai degrabă să săvîrșească mîntuirea celor ce o respingeau, decît să treacă cu vederea o astfel de faptă atît de mare a lucrării Sale cu privire la făptură.

Deci, hotărînd ca unul dintre îngerii cei mai dinții să slujească tainei acesteia, socot că în felul acesta și-a exprimat porunca Lui, cu un gest familiar măreției Sale: Vino, Gavriil, și te du în Nazaret, în orașul Galileei, unde locuște o fiică fecioară, logodită cu un bărbat, Iosif. Numele fecioarei este Maria. Dar pentru ce în Nazaret? Pentru ca să arate că Atotțiitorul a ales frumusețea plină de har dumnezeesc a fecioriei întocmai ca pe un trandafir dintr-un ținut plin de spini. Și, pe de altă parte, din cauza profeției «că nazarinean se va chema» (Matei II, 23). Cine? Acela care a fost propovăduit de Natanail mai tîrziu Fiul al lui Dumnezeu și Împărat al lui Israel. De altfel Gavriil era obișnuit să slujească tainelor referitoare la Dumnezeu, după cum citim în cartea profetului Daniil.

Du-te, deci, în Nazaret, în orașul Galileei și ajungînd acolo repede, spune-i Fecioarei mai întîi buna veste a bucuriei pe care a pierdut-o mai înainte Eva. Și să nu cumva să turburi sufletul ei; căci vestea aceasta este de bucurie, iar nu de întristare. Salutul acesta pe care i-l vei face este de veselie, iar nu de plîngere. Căci ce altă bucurie poate fi mai mare pentru neamul omenesc decît aceea de a fi pârtaș al firii dumnezeiești, de a fi în legătură cu ea și de a fi una cu ea pe baza unirii sau a ipostasei? Ce lucru poate fi mai minunat decît acela de a vedea pogorămîntul lui Dumnezeu ajungînd chiar pînă acolo, ca să fie purtat în pîntece de femeie? O, lucruri minunate! Dumnezeu «cel ce are cerul ca tron și pămîntul ca așternut al picioarelor Lui» în rărunchi de femeie! Dumnezeu cel mai presus de ceruri și de același scaun cu veșnicia părintească în pîntece de femeie! Și, ceea ce este și mai minunat decît aceasta, Dumnezeu văzut în chip de om, dar nedespărțit de Dumnezeirea proprie! Iar firea omenească toată văzută unită cu Cel ce a zidit-o, pentru ca tot omul să fie îndumnezeit, el, care cel dinții a căzut sub păcat!

Dar Gavriil ce face? Cînd a auzit acestea și a cunoscut porunca ce i s-a dat, investit cu hotărîrea dumnezeiască și fiind mai bun decît puterea pe care o avea, a rămas între teamă și bucurie, neînțelegînd nimic lămurit din toate acestea, dar în același timp nici căutînd să se împotrivescă cu ceva. Supunîndu-se, deci, poruncii dumnezeiești, s-a coborît la Fecioară și ajungînd în Nazaret s-a apropiat de cămara în care se găsea Fecioara. Apoi, începînd să gîndească, și, ca și cum s-ar fi minunat întru sine, frămîntîndu-se cu felurite judecăți, niște astfel de lucruri socotesc că medita: De unde voi începe să slujesc vouă dumnezeiești? Să intru deodată în cămara unde se găsește Fecioara? Dar atunci voi înspăimînta-o. Să intru într-un chip mai ocolit? Dar atunci voi fi judecat că am intrat pe ascuns la Fecioara. Să bat la ușă? Dar cum? Ingerii nu sînt obișnuiți să facă aceasta și nici nu este ceva din cele ce țin sau sînt ținute, care să împiedece ceea ce este netrupesc. Să deschid mai întîi poarta? Dar chiar dacă este închisă eu pot să fiu înlăuntru. Să o strig pe nume? Poate că voi

turbura pe tinără. Deci, aceasta voi face: îmi voi îndrepta mișcarea după voința Celui ce m-a trimis. Căci scopul Lui este mîntuirea omului. Iar voința aceasta cu toate că este oarecum ciudată, totuși, ea este plină de milostivire și este un semn al împăcării. Deci cum mă voi înfățișa înaintea Fecioarei? Ce-i voi grăi mai întii? Vestea cea bună a bucuriei, sau locuirea Domnului meu într-însa? Venirea Duhului asupra ei, sau adunbrirea ei de către Cel Prea Înalt? Voi saluta, deci, pe Fecioara, îi voi vesti minunea, mă voi apropia de ea, o voi întîmpina și-i voi grăi: Bucură-te! Un bun început spre îndrăzneală va fi pentru mine salutul pe care i-l voi face. Fie ca cuvîntul: «Bucură-te», să-mi chezășuiască vorbirea mea cu ea, Cuvîntul acesta va scăpa pe fiică de orice teamă și va liniști starea sufletului ei. Voi începe, deci cu cuvîntul: Bucură-te, avînd să-i aduc vești de bucurie. Căci așa se cuvine să fie întîmpinată o împărăteasă, cu bunele vestiri al bucuriei. Atitudinea aceasta este plină de bucurie, timpul este plăcut, porunca pe care o am este de bucurie, voința pe care o transmit este de mîntuire și început de bucurie necuprînsă.

Aceste lucruri cugetîndu-le întru sine arhanghelul, s-a apropiat de cămara de nuntă și ajungînd la încăperea în care locuia Fecioara a venit la ușa cea liniștită și întrînd înlăuntru, cu glasul plin de blîndețe a grăit Fecioarei: «Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine» (Luca 1, 28). Cel ce este mai înainte de tine, astăzi este cu tine și peste puțin va fi din tine. Mai înainte de tine din veci, iar din tine în timp. O, iubire de oameni nemăsurată! O, bunălate nesfîrșită! Nu ar fi fost deajuns vestea bucuriei, dacă nu ar fi arătat și pe Autorul bucuriei care avea să fie de pe urma nașterii Fecioarei. Iar cuvintele «Domnul este cu tine» arată în chip lămurit că împăratul este de față, întrupat cu totul în ea, fără ca să se depărteze totuși de propria Lui slavă.

«Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine». Bucură-te organul bucuriei, prin care s-a pus capăt pedepsei blestemului și s-a introdus în locul ei dreptul la bucurie. Bucură-te, ceea ce ești cu adevărat binecuvîntată; Bucură-te preastrălucită; Bucură-te palat înfrumusețat al slavei dumnezeiești; Bucură-te casă plină de sfințenie a Impăratului; Bucură-te cămară de nuntă, în care Hristos S-a logodit cu omenirea; Bucură-te ceea ce ai fost aleasă de Dumnezeu mai înainte de naștere; Bucură-te împăcare a lui Dumnezeu cu oamenii; Bucură-te comoară a vieții celei curate; Bucură-te cer, lăcaș mai presus de ceruri al Soarelui slavei; Bucură-te ținut larg al lui Dumnezeu celui de nimic încăput, care a încăput numai în tine; Bucură-te pămînt sfînt ficeorelnic, din care a ieșit noul Adam plămuit dumnezeiește în chip necpus, ca pe cel vechi să-l izbăvească; Bucură-te dospeală sfîntă dumnezeesc desăvîrșită, din care s-a dospit tot aluatul neamului omenesc și, transformat în piine de un singur trup al lui Hristos, s-a adunat într-o nouă alcătuire; «Bucură-te ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine», Domnul, Cel ce a zis: «Să se facă lumină; să se facă tărie» și toate celelalte lucruri ale măreției Lui, care au urmat după acestea; Bucură-te, Născătoare a bucuriei celei mai presus de înțelegere; Bucură-te, chivot nou al slavei în care Duhul lui Dumnezeu venind asupra ta s-a odihnit; Chivot în care sfințenia slavei celei noi, Cel ce este Sfînt din fire, și-a luat-o Luiși într-un chip cu totul minunat, datorită faptului întrupării, în sînul fecioresc al firii: nu schimbîndu-se din ceea ce era, căci el este neschimbat, ci luînd asupra Lui ceea ce nu era, căci este iubitor de oameni; Bucură-te urciior de aur, care porți în tine mana cea îndulcitoare și care ai făcut să țîșnească apă

din stîncă lui Israel celui nerecunoscător; Bucură-te, clește serafimic al cărbunelui celui tainic; Bucură-te oglindă duhovnicească în care se vede cunoștința cea de mai înainte, prin care străluciții slujitori ai Duhului și-au închipuit pogorămîntul cel plin de nesfîrșită putere al lui Dumnezeu cu privire la noi, în chip tainic; Bucură-te, ochian luminos prin care cei ce se găseau în întunerecul cel trist al păcatului primind pe Soarele dreptății cel răsărit, care a venit de sus au fost luminați din plin; Bucură-te frumusețea tuturor profeților și patriarhilor și propovăduire cu totul nemincinoasă a cunoștințelor celor mai dinainte, care sînt cu neputință de cercetat, ale lui Dumnezeu.

«Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelui tău». Și, pe bună dreptate ești binecuvîntată. Căci Dumnezeu te-a binecuvîntat pe tine, cortul Său, cînd ai purtat în pîntece, mai presus de înțelegere pe omul Hristos Iisus, cel plin de slava părintească peste măsură, care era în același timp și Dumnezeu, în desăvîrșirea firilor din care a fost și întru care s-a alcătuit. «Binecuvîntată ești tu între femei», tu, care ai încăput fără strîmtoare în tronul cel nepîngărit al fecioriei tale coamoara cea cerească, «întru care sînt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale cunoștinței». Cu adevărat ești binecuvîntată, tu, «al cărei pîntece este ca un stog de grîu» (Cînt. Cîntărilor 7, 2), că ai adus la iveală rodul binecuvîntării, spicul nesticăciunii, pe Hristos, fără de sămîntă și fără de lucrare și ai produs recoltă îmbelșugată, înmîiată, făcînd ca mii și mii să se veselească laolaltă cu Plugarul mîntuirii noastre. Cu adevărat ești binecuvîntată, tu, care dintre toate celelalte maice ai fost pregătită de mai înainte maică a Ziditorului tău și care nu ai cunoscut cele de maică. El nu a stricat cu dureri de mamă frumusețea fecioriei tale, ci a păstrat întregi semnele curățeniei fecioriei tale. Tu singură ești cu adevărat binecuvîntată, care singură ai purtat în pîntece, fără bărbat, pe Cel ce a întîns cerurile și care, în chip cu totul minunat a făcut cer din pămîntul fecioriei tale. «Binecuvîntată ești tu între femei», tu, care singură ai primit moștenirea pe care a făgăduit-o Dumnezeu neamurilor prin Abraam. Tu, cu adevărat ești binecuvîntată, ca una care singură ai slujit ca maică a Pruncului Iisus Hristos, Mîntuitorul nostru, prin care neamurile strigă: «Binecuvîntat este Cel ce vine întru numele Domnului», și «Binecuvîntat este numele slavei Lui în veac» și «Tot pămîntul se va umple de slava Lui». Fie! Fie!

«Binecuvîntată ești tu între femei». Tu, pe care «neamurile te fericesc», pe care împărații te doxologesc, căreia cei puternici se închină, al cărei chip este întîmpinat cu rugăciuni de credincioși și se găsește înaintea fecioarelor, care urmîndu-l și ieșind dintru cele ale lor aleargă cu toate «în templul Împăratului». «Binecuvîntată ești tu între femei», pe care Isaia văzîndu-te cu ochii profetici, te-a numit «Profeteasă și Fecioară» și iarăși te-a arătat deschis pajiște și grădină și privesc și început de carte, dar și acesta «pecelluit». Cu adevărat ești binecuvîntată, tu, pe care Ezechiel te-a numit răsărit, «poartă închisă, prin care a trecut numai Dumnezeu și iarăși s-a închis». Tu singură ești cu adevărat binecuvîntată pe care Daniil, bărbatul doririlor «munte mare te-a văzut», iar Avvacum cel minunat «munte din de umbră» și strămoșul tău și împăratul «munte al lui Dumnezeu, munte gras, munte încheșat, munte în care Dumnezeu a binevoit a locui» în chip profetic te-a cîntat. «Binecuvîntată ești tu între femei», pe care Zaharia, prea văzătorul de

Dumnezeu, te-a văzut ca un «candelamburu de aur», «cu șapte lumini și cu șapte brațe» înfrumusețat, adică strălucind de cele șapte daruri ale dumnezeescului Duh. Cu adevărat ești binecuvântată, tu, raiul cel duhovnicesc al pomului celui de viață al mântuirii, care ai înlăuntrul tău pe însuși Săditorul Edemului, pe Hristos, care se vede acum în chip de om și care ieșind din tine, cu putere nespusă, întocmai ca un râu, udă din belșug fața lumii, prin Evănghelie, întocmai ca prin patru brațe. «Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat este rodul pîntecelui tău». Rod, din care mîncînd Adam, cel întîi zidit, a dat afară înghițitura aceea de odinioară, prin care a primit otrava înșelăciunii. Rod, din care izvorăște îndulcirea amărăciunii gustării din pomul cel din rai și care curățește omenirea. Rod, care a dat la iveală în pustiu, lui Israel celui însetat izvoare întocmai ca rîurile și care apele din Merra le-a îndulcit și a făcut să cadă din cer întocmai ca o ploaie, pîinea, hrana cea minunată și nelucrată cu plugul. Binecuvîntat este rodul, care prin Eliseu, cu vărsarea sării, a făcut bune de băut și pline de viață apele cele amare și lipsite de viață. Binecuvîntat este rodul care a ieșit la iveală mai presus de fire, din mugurele cel curat al sînului fecioresc, întocmai ca un ciorchine de piper negru. Binecuvîntat este rodul, din care țîsnesc izvoare «de apă sălțătoare spre viață veșnică». Rod din care rezultă pîinea cea de viață, Trupul Domnului și se arată băutura cea mîntuitoare a potirului nemuririi. Binecuvîntat este rodul, pe care îl sfințește toată limba «celor cerești, celor pămîntești și celor de sub pămînt» cu cîntarea de laudă întreită a Dumnezeirii celei sfințitoare în Treime, socotindu-l laolaltă în ceea ce privește natura și despărțindu-l în ceea ce privește calitățile personale care îi sînt proprii. Binecuvîntată ești tu între femei și binecuvîntat este rodul pîntecelui tău».

Și, se spune că «La cuvîntul acesta ea s-a tulburat și cugeta întru sine zicînd: ce fel de salutare este aceasta?». S-a tulburat nu pentru că ar fi avut vreo necredință în minte. Să nu fie! Ci s-a tulburat mai mult de noutatea cuvintelor cu care a fost întîmpinată, socotind că ceea ce i s-a arătat este o prevestire. Ea nu a suferit ceea ce a suferit Zaharia înlăuntrul templului, cu cîtăva vreme mai înainte, cînd pedeapsa că nu avea copii s-a transformat în pedeapsă asupra organelor lui vocale și cînd lipsa de copii a fost schimbată în lipsă de grai. Ci, ca una ce era curată de orice întinare și de orice amestec bărbătesc se știa liberă și ca una ce era obișnuită să-și ațintască mintea spre contemplarea celor cerești, așa a primit în suflet turburarea pe care a avut-o de pe urma salutului îngerului. Căci ea era, așa precum se cuvenea, fără îndrăzneală; deaceea era natural ca deodată să se îndoiască și apoi devenind iarăși stăpînă pe rațiune să cerceteze ceea ce i s-a spus, ca să nu dea ascultare, cum ar putea spune cîneva, oricui și nici să nu aplece urechea în chip ușuratic la cel ce vorbește. Pentru aceasta Evanghelistul a însemnat cu multă înțelepciune, zicînd: «Iar ea cugeta întru sine», ca și cum ar fi cercetat cu judecata cugetului curat ceea ce gîndea ca nu cumva să primească fără judecată ceea ce i s-a grăit. Ea zicea: «ce fel de salutare este aceasta?» Căci era firesc ca ea fiind de neam nobil și fiică a lui David, să nu fie în necunoștință de istorisirile cele sfinte din Scripturi, așa că se putea duce cu mîntea numai decît la căderea strămoașei, aducîndu-și aminte de alunecarea care a avut loc pe urma înșelăciunii și de toate celelalte lucruri de acest fel care au fost istorisite de cei vechi.

Deci, pe bună dreptate Evanghelistul a înfășat-o «cugetînd întru sine». Cu aceasta el a arătat și agerimea minții ei și a adăogat și statornicia și claritatea cunoștinței, accentuînd cu aceasta că în timpul acela ea se găsea în afară de orice visare. Dacă ea nu ar fi încercat judecarea binelui cu cercetarea gîndirii, nu ar fi putut să consimtă la cuvintele ce i s-au adresat.

Străduindu-se astfel să-și potolească tulburarea sufletului, ea nu a mai lungit cuvîntul. Șovăind puțin numai în ceea ce privește înfățișarea, a arătat starea sufletului ei, înlocuind glasul cu ținuta ei plină de frumusețe, zicînd: «ce fel de salutare este aceasta?» Nu cumva eu singură, dintre toate femeile, voi arăta o fire nouă? Nu cumva eu singură voi purta rod în pîntece, fără de bărbat? «Ce fel de salutare este aceasta»? Cine este acela care îmi aduce o veste ca aceasta și de unde a venit la mine? Este oare om, cel ce vorbește? Dar el se arată ca un fără de trup. Voi socoti că e înger? Dar el vorbește ca un om. Nu înțeleg ce este cel ce se vede și mă cuprînde mirarea de ceea ce vorbește.

Dar Gavriil ce face? De îndată ce a înțeles tulburarea Fecioarei, nemai gîndindu-se la nimic altceva, a dat îndată drumul la glas și a zis: «Nu te teme, Marie; căci ai aflat har înaintea lui Dumnezeu» (Luca 1, 30). Mai întîi i-a împrăștiat teama și numai după aceea a făcut-o să prindă curaj: «Nu te teme, Marie; căci ai aflat har înaintea lui Dumnezeu», adică harul pe care l-a pierdut Eva. Vorbînd despre har a îndepărtat tot gîndul care putea să fie îndoielnic și tot ceea ce se putea socoti pînă atunci o cursă. Prin cuvintele «Ai aflat har înaintea lui Dumnezeu» a îndepărtat se vede toată teama Fecioarei. «Nu te teme, Marie». Chipul în care am venit aici nu este înșelător; n-am venit să te înșel; nu mai vorbește, iarăși, șarpele șuerînd; nu de pe pămînt îți grăiesc ție. Dintru înălțimi am venit să-ți aduc vestea cea bună. Și nu numai o simplă veste bună, ci vestea cea bună a bucuriei. «Nu te teme, Marie». Salutarea pe care ți-o fac nu este de batjocură, iar vestea pe care ți-o aduc nu este de întristare.

«Domnul este cu tine»: Dătătorul a toată bucuria și Mîntuitorul fumii întregi. Cu tine, Cel ce nu s-a despărțit de sînurile părintești și în pîntecele tău a fost zămislit. Ți-am spus: «Ceea ce ești plină de har» ca să-ți vestesc bucuria tainei care este întru tine. Ți-am spus «Ceea ce ești plină de har» ca una ce ai primit în pîntecele tău, toată bucuria și te-ai îmbrăcat, cu adevărat, cu haina strălucirii dumnezeieștilor haruri. «Domnul este cu tine» ți-am glăsuț, ca să-ți vestesc puterea Celui ce a venit mai înainte în tine. Căci El este «Domn și Dumnezeu puternic, începător al păcii și Părinte al veacului ce va să vină» și Fiul tău, al Fecioarei și al tuturor Mîntuitor. «Domnul este cu tine», harul și adevărul este cu tine. El este Domn al legii, Părinte al harului și Izvor al adevărului. «Nu te teme, Marie; Domnul este cu tine». Stăpînul oricărei stăpîniri; Fiul Păritelui luminilor, Cel ce s-a născut din El mai înainte de început și Care din tine în timp S-a întrupat; Cel ce sus este tot în sînul Părintelui și jos este tot cu tine, în pîntece. El este cu tine și întru tine. Căci Cel ce este din fire necuprins, ajungînd la tine și intrînd în tine și sălășluindu-se în sînul tău a fost cuprins întru tine. «Nu te teme, Marie; căci ai aflat har înaintea lui Dumnezeu». Harul pe care nu l-a primit Sara, pe care nu la cunoscut Rebeca și pe care nu l-a știut Rahila. «Ai aflat harul» de care nu s-a învrednicit vestita Ana și nici Fenana potrivnica acesteia. Cîte dintre cele sterpe s-au arătat

mame au pierdut odată cu fecioria și sterpiciune; tu, însă, devenind nămă, vei păstra mai departe și fecioria care nu se va îndepărta de la tine. Deci, «Nu te teme; căci ai aflat har înaintea lui Dumnezeu». Harul pe care nimeni din veac nu l-a aflat ca tine. Și care este harul acesta atât de mare și de ales de la Dumnezeu?

«Ai aflat, deci, har înaintea lui Dumnezeu. Și iată vei zămislî în pîntece și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus». O, minune! Mai întîi a îndepărtat de la ea prilejul fricii și numai după aceasta a adus cuvîntul lămuritor. Și cit de multe lucruri nu face cu aceste puține cuvînte! Potolește frica, vestește de mai înainte harul, lămurește nașterea, arată în chip profetic pe Cel ce se va naște, și spune numele cu care se va numi. Dar cuvîntul lui nu se oprește aici; ci, pentru ca să arate și măreția puterii Celui ce se va naște, adaogă îndată: «Acesta va fi mare și Fiu al Celui Prea Înalt se va chema. Și-I va da Lui Domnul Dumnezeu tronul lui David, părintele Său și va împărăți asupra casei lui Iacob în veci și împărăția Lui nu va avea sfîrșit» (Luca 1, 32, 33).

Ați văzut în ce chip s-a îndepărtat frica Fecioarei? Ați văzut cit de mult curaj s-a dat sufletului ei? Căci numînd pe Cel vestit ei Fiu al Celui Prea Înalt și arătînd pe David ca părinte al Celui ce se va naște, a intraripat, precum se va vedea în cele ce urmează, numai decît, toată mintea ei. Dar cit de mare a fost și înțelepciunea Fecioarei! Căci, de îndată ce a aflat acestea și a cunoscut hotărîrea neschimbată a puterii și a voinței dumnezeiești, «A zis către înger: Cum va fi mie aceasta, de vreme ce nu cunosc bărbat?» Cu alte cuvinte lucruri uimitoare mă face să bănuiesc că îmi vestești lucruri care depășesc firea. Eu nu știu de nuntă: sînt logodită, dar nu căsătorită. Cunosc pe Iosif ca pe logodnicul meu, iar nu ca pe bărbatul meu. Și logodnicul meu locuiește laolaltă cu mine, dar nu trăiește cu mine. Pîntecele meu este fără de sămînță, dar nu și neroditor. «Cum va fi mie aceasta, de vreme ce nu cunosc bărbat?» Adică: nu cumva numai pe mine singură mă va arăta firea ca mamă, fără de nuntă? Nu cumva numai eu singură voi avea o naștere în afară de fire? Căsătoria nu a avut loc, eu nu știu de bărbat. Pe Iosif nu l-am cunoscut. Știu că el este păzitorul, iar nu bărbatul meu, deci «Cum va fi mie aceasta?».

Iar Gavriil răspunde îndată și măsurînd lilcul întrebării cu înălțimea răspunsului, zice: Pentru ce vorbești astfel de lucruri, o, Preafericită? Pentru ce pui înainte asemenea cuvînte? Eu am venit din cer aducîndu-ți ție noutatea zămislirii. Cînd îți spun «Domnul este cu tine» eu nu îți grăesc de pe pămînt. Iar tu te întrebi mirată «Cum va fi mie aceasta?» Eu îți vestesc pe Acela care a ajuns în pîntecele tău mai înainte de a fi eu de față, iar tu îmi vorbești de bărbat și despre nașterea cea de jos și zici: cum va fi ție? Gîndește-te la toiagul care a înflorit, la stîlca aceea care a dat din sine apă, de unde au avut această putere? Și cum focul care ardea în rug nu l-a mistuit? Dacă te arăți credincioasă față de acestea, atunci arată-te credincioasă și față de mine. Căci Cel ce a făcut atît pe acestea cit și pe aceea este unul singur: Cel ce se poartă acum de tine în pîntece. Deci, potrivit unei hotărîri minunate, mai presus de natură tu vei fi hrănitorea Celui zămislit întru tine. Nu ca Elisabeta și nici ca Ana cea care te-a născut pe tine. Căci acelea primind sămînță au devenit mame, pe cînd tu vei naște fiu fără de bărbat, pe Cel ce fără de sămînță s-a sălășluit întru tine. Iar dacă

ai vrea să cercetezi chipul în care s-a făcut aceasta și pe acesta ți-l voi spune lămurit.

«Duh Sfânt va veni asupra ta și puterea Celui Prea Înalt te va umbri». Căci Cel ce se va naște nu va fi din voința trupului; plăcerea trupului nu va mijloci nașterea Maicii lui Dumnezeu, de vreme ce aceasta este nai presus de limitele firii. Și, dacă a fost lipsită cu totul de motivul fresc, a avut în schimb motivul suprafiresc mai puternic decât pe cel al firii. Deci, pătimirea pe care o are nașterea cea de jos întotdeauna nu a urmat nici decum nașterii celei de sus. «Duh Sfânt va veni asupra ta și puterea Celui Prea Înalt te va umbri». Vedeți cum se arată aici taina Treimii? Căci vorbind despre Duhul Sfânt nu a vorbit despre altcineva decât despre Mîngîietorul. Cu cuvintele «Puterea Celui Prea Înalt», pe de altă parte, el a arătat pe Fiul, iar prin «Cel Prea Înalt» el a făcut să înțelegem pe Tatăl. În fine cu cuvintele «te va umbri» socotesc că vrea să arate aceea ce mai înainte Avvacum, văzînd cu ochi profetici și numit pe Fecioara «munte umbros». Numai că înfățișînd puterea Dulului care a umbrît-o a arătat-o săvîrșînd cu putere de la sine în ea, datorită întrupării, sălășluirea cea nespusă, în care și-a zidit în pîntecele Fecioarei cel cu totul lipsit de patimi și curățit de întinăciunea oricărei intervenții și strădanii, templul cel nezidit de mîna al trupului, după cum va vedea mai jos.

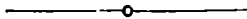
Căci zice: «Pentru aceasta și sfîntul ce se va naște se va numi Fiul lui Dumnezeu» (Luca 1, 35). Astfel Pruncul cel mai înainte de veci, plămuit mai presus de orice putere de înțelegere din Duhul Sfînt prin Tatăl cel sfînt, pe bună dreptate va fi sfînt și Fiul al Celui Prea Înalt se va chema, ca unul ce este Cuvîntul cel împreună veșnic al Celui Prea Înalt. Deși, Fecioarei i s-a arătat în chip lămurit cine și de unde și în ce fel ese ceea ce s-a zămislit întru sine și din sine și că Cel ce se va naște va fi Fiul al lui Dumnezeu. Iar pentru ca astfel să-i lămurească mai conștient și mai clar puterea cuvîntului, aduce vorba despre nașterea Elisabete, ca și cum ar voi să-i spună că Cel ce a putut să arate, mai presus de orice așteptare, roditor pîntecele ei la bătrînețe, va putea să arate în chip lămurit și o fecioară purtătoare de prunc, mai presus de înțelegere. Pentru aceasta adaogă:

«Că nu va fi cu neputință la Dumnezeu nici un cuvînt» (Luca 1, 37). Iar Fecioara auzînd acestea și ceva mai mult avînd mințea luminată de lumina care sălășluia de acum în ea, umplîndu-se de bucuria vestirii ce i s-a făcut era toată numai bucurie. Și după cum Scriptura vorbește despre David, tot așa și Fecioara, după frumusețea ochilor ei s-a arătat cu sufletul plin de veselie, ca una care de acum înțelesese minunea și primise saltarea îngerului. Căci ceea ce i se grăise de înger fusese plin de bucurie nespusă. De altfel Gavriil foarte ușor și cit se poate de lămurit silse pe Fecioara să accepte minunea, adăugînd «că nu va fi cu neputință la Dumnezeu nici un cuvînt». Și Evanghelia ce zice mai departe? «Îi a zis Maria: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău» (Luca 1, 38). Vedeți cîtă înțelepciune? Vedeți cîtă măreție în atitudinea ei modestă? După ce aflînd a cunoscut zămislirea și nașterea Pruncului cine și a cui Fiul va fi, cum se va chema, al cui tron va moșteni, asupra căroră va împărți și în fine că Cel ce se va naște nu va fi în afară de împărăție, a grăit la rîndul ei plină de bucurie: «Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău». Și aceasta înseamnă: Iată mă găsesc înaintea ta și nu este nimic care să mă împiedice. Sufletul îmi este pregătît, iar pîn-

tecele îmi este gata, neatins de nimeni, ci păstrat numai pentru Ziditorul meu. «Iată roaba Domnului» supusă la ascultare, stăruitoare la slujire, gata la primire. «Fie mie după cuvîntul tău». Cu alte cuvinte, de vreme ce mi-ai vestit de acum toate, tot ceea ce s-a săvîrșit s-a umplut de bucuria și de slava cea de sus. Iată roaba Domnului, fie mie după cuvîntul tău». Bine, iconomie nespūsă! Bine, har dumnezeesc! Prea bine sfat și preștiință veșnică! Cu adevărat Duhul Sfînt s-a sălășluit în Fecioara și Puterea Celui Prea Înalt a umbrît-o, după sfatul și cunoștința lui Dumnezeu cea de mai înainte.

Și, se spune că «îngerul a plecat de la ea». Desigur, după ce și-a îndeplinit slujba care îi fusese poruncită. Plecat-a de la ea îngerul, dar Domnul nu s-a îndepărtat. Cel dintîi, cu toate că era netrupesc, era mărginit; Cel din urmă, era nemărginit, chiar dacă se găsea cuprins în trupul și în pîntecele Fecioarei. Cel dintîi vestește pe Cel ce avea să vină spre mîntuirea oamenilor, purtat fiind în pîntece de Fecioara; Cel din urmă luînd asupra lui firea noastră a reclădit-o întru Sine, redînd firii vrednicia de a fi după chipul lui Dumnezeu, pe care a avut-o la început și pe care din nebăgarea de seamă a protopărinților o pierduse. Și ridicînd-o «a făcut-o să șadă în cele din ceruri, mai presus de orice începătorie, stăpînie și putere și mai presus de orice nume numit în veacul de acum și în cel ce va să vină». Lui se cuvine slava, puterea, cinstea și închină-narea, împreună și Tatălui celui fără de început și Prea Sfîntului și de viață făcătorului Duh, acum și pururea și în vechii vecilor. Amin.

In romînește de Pr. OLIMP N. CACIULA

LA PRĂZNUIREA SFINTULUI, MARELUI MUCENIC GHEORGHE, PURTĂTORUL DE BIRUINȚĂ

«Tu ia-ți partea ta de suferință, ca un bun ostaș al lui Iisus Hristos» (II Timotei, II, 3).

Cei care ați venit mai de dimineață în acest sfînt lăcaș ați fost, fără îndoială, impresionați de bucuria în care înveșmîntează sfînta noastră Biserică prăznuirea sfîntului, marelui mucenic Gheorghe, purtătorul de chinuri. Ea a făcut din această sărbătoare a celui pe care «zdrobit de munci l-a acoperit pămîntul, dar cerul l-a primit și ușile raiului i s-au deschis», adică din pomenirea morții sale în chinuri, sărbătoarea unei totale biruințe precum totală a fost și dăruirea celui prăznuit azi. În cîntările ei poetice, Biserica zice munților: «Rouă prea dulce munților picați; și tu, muntele cel mai ales sălțează! Dănțuește acum și te bucură luminat, că ai aflat prea puternic păzitor de multe, pre marele Gheorghe!»¹⁾. Iar pe noi ne pofteste să serbăm «luminata amintire a muceni-

1) La «catavasi», cîntarea 9-a stihira I-a dela Utrenie.

cului Gheorghe și să-l încununăm pe el cu flori de primăvară ca pe cel ce este nebăruit»²). Ea învăluie astfel praznicul ca într-un văl diafan de purpură și aur, de bucurie și soare, de bucurie, de tinerețe și mai ales de primăvară, care simbolizează tot ce vrea Biserica să preamărească astăzi în cel ce și-a luat crucea și a urmat lui Hristos pînă la moarte. «Răsărit-a primăvara — așa începe ultima mare cîntare specifică a praznicului de azi»; «Răsărit-a primăvara, veniți să ne desfătăm; strălucit-a învierea lui Hristos, veniți să ne veselim; arătat-u-s-a pomenirea purtătorului de chinuri, care luminează pe cei credincioși. Pentru aceasta iubitorilor de serbare, veniți cu taină să o serbăm, că acesta ca un bun ostaș s-a luptat împotriva tiranilor și pe aceia i-a rușinat, următor făcîndu-se patimei Mîntuitorului Hristos.

Nu și-a miluit vasul cel de lut al său, ci gol l-a strujit cu muncile zdrumicîndu-l. Aceluia să-i strigăm: Purtătorule de chinuri, roagă-te, să se mîntuiască sufletele noastre»³).

În sfîntul Gheorghe Biserica noastră prăznuiește azi un mare mucenic al lui Hristos, model prea ales pentru noi cei ce ne nevoim pe calea adevărului creștin.

*

I. Sfîntul Gheorghe, a cărui pomenire cu laudă se face primăvara, în preajma Sfîntei „Invieri a Domnului, intruchipează tinerețea, eroismul și biruința creștină.

El este înfățișat pe sfintele icoane ca un ostaș în uniforma timpului său, îmbrăcat în zale și cu coif, călare pe un cal aprig, care, cu o săritură în două picioare se ferește de un balaur — diavolul, moartea —, care aruncă foc pe gura-i larg deschisă, în care tinărul viteaz și-a înfipt sulita.

Icoana este adevărată în minunatul ei simbolism: Sfîntul Gheorghe a fost un viteaz, în adevăratul sens al cuvîntului, pînă la moarte. Este un erou al Creștinismului. El a fost însă și un ostaș: un ostaș în înțelesul obișnuit al cuvîntului și în înțelesul creștin de «ostaș al lui Hristos». Căci în clipa în care împăratul Dioclețian îl osîndește la moarte el era ostaș și comandant în armata romană. Dar este și un viteaz ostaș al lui Hristos, pentru care a luptat «lupta cea bună» primind cununa muceniei. De «ostașie este legata ideea de tinerețe, de putere, de curaj, de dăruire de sine, de jertfa vieții»: Toate acestea trebuie să le aibă și adevăratul creștin, prin puterea lui Dumnezeu, și fără ele el nu merită acest nume. Ostașul se pregătește zi de zi pentru jertfa cea mare și face neconținute exerciții în vederea ei.

De aceea, începînd cu Sfîntul Apostol Pavel și continuînd cu Sfîntii Părinți, nici o asemănare, poate, n-a fost socotită mai potrivită creștinului decît ideea de ostaș al lui Hristos, care duce războiul nevăzut împotriva păcatului, adică împotriva uneltirilor diavolești. «Pentru aceea», ne îndeamnă dumnezeescul Apostol, în Efeseni VI, 13-18: «luați toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea, și, toate biruindu-le, să rămîneți în picioare. Țineți-vă bine, deci, avînd mijlocul vostru încins cu adevărul și îmbrăcîndu-vă cu platoșa dreptății și încălțați picioarele voastre, gată fiind pentru Evanghelia păcii. Peste

2. La «Laude», stihira II-a dela Utrenie.

3. La «Laude», Mărirea glas 5, a lui Teofan, dela Utrenie.

toate, luați pavăza credinței cu care veți putea să stingeți toate săgețile cele arzătoare ale vicleanului.

Luați și coiful mîntuirii și sabia Duhului, care este cuvîntul lui Dumnezeu. Faceți, în toată vremea, întru Duhul, tot felul de rugăciuni, și de cereri, și întru această priveghiați cu toată stăruința, rugîndă-vă pentru toți sfinții!».

Sfinții Părinți ne îndeamnă împreună cu Apostolul să nu fim zăbavnici, ca să nu pierdem cununa (Apocalipsă, III, 11), convinși fiind că «de la Domnul vine biruința, și a Lui este mărirea, iar noi sîntem slujitorii Lui» (Ezdra, IV, 59).

Sfîntul Nicodim Aghioritul a zugrăvit pe larg războiul cel nevăzut al creștinilor. Sfînta noastră Biserică atestază cu tărie că Sfîntul Gheorghe a fost un viteaz ostaș, biruitor, cîntînd⁴): «Cu zaua credinței și cu pavăza darului și cu sulița crucii fiind într-armaț, de cele potrivnice nebirit ai fost Gheorghe. Și ca un dumnezeesc viteaz, taberile dracilor biruind, cu îngerii dăntuiești, și pre cei binecredincioși aperi, sfințindu-i, și-i izbăvești, cînd te chiamă». De aceea, adaugă ea, «ca pre o stea mult luminoasă, ca pre un soare strălucitor te știm pre tine, ca pre un mărgăritar de mult preț, ca pre o piatră strălucitoare, ca pre un fiu al zilei, ca pre un viteaz între mucenici, și ca pre un apărător credincioșilor în primejdii te laudăm, săvîrșind pomenirea ta, purtătorule de biruință Gheorghe».

Sfîntul Gheorghe s-a biruit pe sine, adică înclinarea spre păcat, patimile, a învins groaza de moarte, s-a dăruit pe sine lui Hristos zi de zi, și, în clipa cînd i s-a cerut jertfa supremă el a părăsit bunuri, onoruri, familie și, în plină tinerețe s-a adus pe altarul lui Hristos jertfă totală, oferindu-și și viața.

II. Sfînta noastră Biserică preamărește în imne prea alese biruința definitivă și totală a Sfîntului Gheorghe în acest război nevăzut, încununată cu mucenicia sa, în care se vede moartea viteazului purtător de chinuri cu și în Iisus Hristos. Iată de ce aceste imne triumfale ale Bisericii în această zi mare a ei nu sînt simple cîntări de bucurie, ci sînt simțiri grele de cuprins, însă de cuprins tainic creștin. Ele redau mai întîi ceea ce face caracteristica bucuriei creștine: Ea se naște din durere și suferință: Femeia, pînă a naște este în dureri; dar după ce a născut se bucură, căci prin durerile ei a născut viață pe pămînt (Ioan, XVI, 21).

Asemenea Dascălului, Dumnezeu și om, Apostolul Neamurilor ne descoperă că «ce semeni nu dă viață dacă nu va fi murit» (I Cor. XV, 36).

De aceea primăvara, simbolul biruinții vieții asupra morții este pomenită atît de des în cîntările triumfale ale Bisericii în această sărbătoare. Căci primăvara luptă, parcă, cu iarna, topește cu răsufierea caldă zăpezile, îndepărtează gerul, desmorțește puterile vitale, înviează tot pămîntul; colțul ierbii iese și îmbracă firea în haina verdei aprins; murgurașii plesnesc și pomii se încarcă de frunzulițe și de candelule mirositoare ale florilor, care îmbălsămează aerul, în care păsărelele își dau și ele obolul la înveselirea totului, ciripind voioase, pe cînd își repară sau își durează cuiburi noi în lumina caldă a soarelui darnic de primăvară.

Sărbătoarea de azi este, fără îndoială, aniversarea unei morți, a unei morți în chinuri năprasnice, cumplită, pe care le-ați auzit la Si-

4. La Vecernia cea Mare, Stihira a IV-a și a V-a, dela «Doamne strigat-am».

naxar, în mijlocul unor călăi plini de ură, fără asistența unei inimi iubitoare, a unei miini care să ștergă o lacrimă sau sudoarea morții — a unei ființe care să sărute buzele arse de pîrjolul suferinței morții.

Cu iotii știți împrejurările tragice în care s-a jertfit pentru Hristos Sfîntul Gheorghe. La Sinaxar aflăm scris așa: «Măritul acesta și minunatul și vestitul marele mucenic Gheorghe a fost în vremea împăratului Dioclețian, trăgîndu-se din Capadocia, de neam strălucit și luminat, din ceata ostașilor ce se chemau tribuni; iar cînd vru să mărturisească era la cinstea dregătoriei de comis, adică eparh sau ighemon sau stratilat. Deci îi veni împăratului gîndul să pornească războaie asupra creștinilor și să dea poruncă să se cinstească cu cinsliri împărătești și cu daruri cei ce se vor părăsi pe Hristos; iar cei ce nu se vor supune poruncii, să aibă a luat moartea silnică. Atunci sfîntul acesta fiind de față acolo, mărturisi că este creștin, muștrînd deșertăciunea și neputința idolilor... Deci neînduplecîndu-se nici după făgăduielile tiranului..., nici de îngroziri...» primi moartea.

La ôbirșia lui Creștinismul este religia martirilor. Sfîntul marele mucenic Gheorghe adaogă jertfa sa la aceea a nenumăraților jertfitori de sine — mulți ca nisipul mării —, pe care Sfînta noastră Biserică îi pomenește cu cutremurare, cu cinste și evlavie, zidită fiind pe sfintele lor oseminte.

Toți martirii aveau încredințarea că ei continuă jertfa Domnului în pătimirile lor. Iar cuvîntul adînc al Sfîntului Apostol Pavel că împlinește în trupul său suferințele lui Hristos va fi hotărîtor pentru acești mucenici. Sfîntul arhidiacon Ștefan moare repetînd cuvintele și atitudinea Mintuitorului în fața călăilor. În veacul al II-lea, un Sfîntul Ignatie al Antiohiei va spune celor ce încercau să împiedice moartea sa martirică: lăsați-mă să fiu un următor al Patimii Dumnezeului meu!

Jertfa aceasta a martirilor e rodul unei iubiri suprafirești; cu fiecare mortificare a sa, cu fiecare gest de dăruire de sine, se deschide mai largă ușa inimii credinciosului, lui Iisus Hristos. El este încredințat că nu suferă singur, nu pătimește singur, ci pătimește în el însuși Iisus Hristos. Această o cunoaștem din scrisoarea asupra martiriului Bisericii din Vienne și Lyon, în care se arată că cei care luau parte la execuție vedeau pe fața celor ce treceau spre cele veșnice transfigurarea fericirii viețuirii neîntrerupte cu Domnul.

Din martiriul sfintelor Perpetua și Felicitas știm că martirii, împreună cu ele, așteptau ziua apropiată a unirii lor definitive cu Hristos. Numai Felicitas, însărcinată, vedea cu părere de rău întîrziind clipa fericită potrivit umanității legi romane, care amîna executarea femeilor ce aveau să fie vrname. Și, pe cînd roaba lui Dumnezeu era în muncile nașterii și gema, temnicerul, îi zise, jignind-o; «Dacă plîngi azi, așa, cum vei putea să înduri mâine chinurile morții?» — Azi, răspunse Sfînta Felicitas, eu sînt cea care sufăr, și plătesc tributul firii; dar mâine Hristos va suferi în locul meu în lupta pe care eu o voi da pentru El»⁵⁾.

Sfinții mucenici au înțeles pe deplin cuvîntul Domnului: «Fii mie credincios pînă la moarte și-ți voi da ție cununa vieții» (Apoc. II, 10).

Explicația bucuriei uimitoare, cu care primeau ei toate suferințele este aceea că printr-o credință atotputernică în sufletele lor puteau spune împreună cu Sfîntul Apostol Pavel: «Nu mai sînt eu cel ce trăiește,

5) v. studiul nostru «Biserica, trupul tainic al Domnului», extras din rev. «Biserica Ortodoxă Romînă», anul LX (1942), nr. 7—8, p. 39.

că Hristos trăiește în mine!» Mîntuitorul se jertfește deapaururi pe jertfelnicul cel mai presus de ceruri, iar jertfa Sa tainică, din ceruri, este prilejuită de cea nesîngeroasă de pe sfintele altare.

Cel care se împărtășește cu Jertfa Domnului este antrenat și el, în chip tainic, la jertfe asemănătoare, care pot culmina în însăși jertfa vieții sale.

Împărtășindu-se cu Jertfa cea nesîngeroasă mucenicii erau prefăcuți în chip tainic în ceea ce este împărtășania, adică în Trupul și Singele Domnului. Căci, precum am spus, prin participarea noastră la Taina și Jertfa euharistică, sîntem antrenați la aceeași jertfă și ridicați pînă la treapta de colaboratori ai Domnului, voința noastră fiind a Lui, eul nostru fiind al Lui, în chip tainic, repet, și prin puterea dumnezeescului Har. Hristos însuși se aduce și aduce jertfă în cel credincios, așa după cum se aduce și aduce pe sfintele altare. Avem aici o taină mare, care depășește puterile noastre firești de înțelegere, dar care se primește prin credință și se adeverește prin acceptarea morții martirice.

Cel ce trăiește intens această jertfă, simte cum, treptat, lucrarea harică, tainică, trece din subconștient în conștient, omul oferindu-se conștient și voluntar, acum, ca membru al Trupului Tainic al lui Hristos și ca instrument al jertfirilor Sale, în acele mortificațiuni, prin post, prin faptele bune, și mai ales prin jertfirea de sine, care a mers la cei aleși pînă la jertfa supremă, a vieții.

Dar de moartea tainică a credinciosului în Hristos și cu Hristos este legată învierea lui cu Hristos și în Hristos, în chip tainic, după credința de totdeauna a Bisericii și după experiența pe care o fac cei aleși ai Domnului. Mucenicii au mers la moarte, cu sufletele vibrînd de credință în adevărul nezdruincinat al cuvintelor Domnului: «Cine va voi să-și mîntuiască sufletul, îl va pierde; iar cine își pierde sufletul său pentru mine și pentru Evanghelie, acela îl va mîntui» (Marcu, VIII, 35). Inimile lor erau străpunse de iubirea de negrăit pentru Cel ce ne-a iubit El, cel dintîi și ne-a iubit pînă la urmă pe noi, păcătoșii. Nădejdea lor în unirea cu Domnul lor era nesfîrșită, deoarece ea se realizase, în parte, pe pămînt, chiar.

Sfîntul marele mucenic Gheorghe auzise cuvîntul plin de mister al Sfîntului Apostol Pavel adresat Colosenilor: «Dacă ați înviat împreună cu Hristos căutați cele de sus, unde Hristos se află șezînd de-a-dreapta lui Dumnezeu. Cugetați cele de sus, nu cele de pe pămînt.

Căci voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu. Iar cînd Hristos, care este viața voastră, se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru mărire» (Col. III, 1-4).

Sfîntul Gheorghe auzise cuvintele Domnului: «Unde sînt Eu, acolo va fi și slujitorul meu!» (Ioan, XII, 26). El știa că Acela a înviat din morți cu moartea pre moarte călcînd, că moartea a fost înghițită de biruință, după cuvîntul Proorocului Isaia (XXV, 8; cf. I. Corint., XV 54) și împreună cu Osea el putea striga: «Moarte unde este boldul tău?» (Osea, XIII, 14; I Corint., XV, 55). Înaintea lui s-a deschis astfel minunata, sfînta priveliște despre care ne vorbește cuvîntul lui Dumnezeu: prea frumosul Ierusalim ceresc, nefăcut de mîna omenească, cetatea duhovnicească, ai cărei locuitori se vor desfăta în veșnica fericire a vieții viitoare.

Soarele care luminează această cetate cerească e însuși Domnul nostru Iisus Hristos. În ea nimeni nu va ști ce este lacrima, durerea și

suferința, și cuprins de bucuria unirii veșnice cu Tatăl Ceresc, nu-și va mai aduce aminte de lacrimile și de suferințele de pe pământ⁶⁾.

Sfânta noastră Biserică dă mărturie că sfântul marele mucenic Gheorghe a pățimit chinurile morții împreună cu Mîntuitorul, înviind împreună cu El în moartea Lui: «Impreună cu Mîntuitorul ai pățimit, cîntă ea⁷⁾, și cu moartea morții Lui de bună voie mările urmînd, împreună cu Dînsul împărătești prea luminat, cu porfiră din sînge luminat fiind îmbrăcat și cu sceptrul chinurilor tale înfrumusețat; și cu stemă de biruință împodobit, în veacurile cele nesfîrșite, mare mucenice Gheorghe».

Moartea martirică a sfîntului marelui mucenic Gheorghe a fost numai trecerea spre o viață prea fericită. Iată de ce prăznuirea lui luminată este plină de bucurie și nu de întristare: Sfînta noastră Biserică a legat praznicul lui de acela al prea luminatei Invieri și de primăvară, ca unele ce sînt treceri de la moarte la viață și ne îndeamnă să ne bucurăm de izbînda vieții asupra morții, zicînd: «Veniți toți cei ce serbăm învierea cea luminată și mărită, iarăși să serbăm și luminată amintirea mucenicului Gheorghie și să-l încununăm pe el cu flori de primăvară, ca pre cel ce este nebiruit, ca să luăm cu rugăciunile lui mîntuire de necazuri, împreună și de greșale»⁸⁾.

*

Există într-un oraș un tablou celebru care reprezintă punerea în mormînt a Mîntuitorului⁹⁾. Natura întregă e în doliu, sfintele femei sînt cufundate în desnădejde, iar «cei credincioși pînă la moarte» îngroziți completează nota întunecată și tragică a tabloului. Dar alături de aceștia se văd și cei care au ajutat la punerea în rîndială a mormîntului și care au dat jos crucile: După ce au terminat treaba unii scot din legături merindea, alții se desculță de sandale și le scutură de nisip și de pietricele.

Este imaginea a ceea ce se petrece în lume, pe cînd Iisus se jertfește pînă la sfîrșitul veacurilor. Un creștin spune că din partea Mîntuitorului oricărui credincios¹⁰⁾: «Mă gîndeam la tine în agonia mea; am vărsat multe picături de sînge pentru tine... Vrei ca eu să vărs mereu sîngele... fără ca tu să lacrămezi?».

Sub alt tablou celebru al Răstignirii s-au scris cuvintele: «Iată ce am făcut Eu pentru tine! Tu ce faci pentru mine?».

Sfîntul marele mucenic Gheorghe a luptat lupta cea bună ca viteaz oștean al lui Hristos și a primit mucenicia pentru El. El a trăit și a murit cu Hristos pentru ca să învieze cu El întru mărire, făcînd multe minuni. Insuși Iisus Hristos a murit în El și înviază în El, căci El este viața Lui. Sfîntul Gheorghe este model pentru noi creștinii, căci Hristos a murit și pentru noi; și noi trebuie să murim în El și cu El.

Omul nostru cel vechi trebuie să moară ca să vieze cel nou. Căci această taină a prefacerii omului vechi, al păcatului, într-unul nou este

6) Nicolae, Mitropolitul Krutițki, «Cuvîntări bisericești», traduse din limba rusă de preotul Niculae M. Popescu, profesor universitar onorar, vol. I (București, 1949), p. 116.

7) La Vecernia cea Mare, stihira a II-a dela «Doamne strigat-am».

8) La Utrenie, stihira I-a, a Laudelor.

9) E vorba de tabloul lui Quinten Massy, dela pinacoteca națională din Anvers; v. Benjamin Couve Courtes *méditations* (Paris, 1929), p. 119.

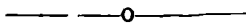
10) Pasca! în «Le Mystère de Jésus».

a noastră a tuturor creștinilor. «Nici o laină creștină... nu trebuie să ne pară străină..., ci în toată zmerenia să adaptăm sufletul nostru la înțelegerea și trăirea lor»¹¹).

Peste șase zile vom începe să urmărim zi cu zi, cu toată vibrarea noastră sufletească, la denii și la toate slujbele sfintei noastre Biserici apropierea de sfințele Patimi și de moartea Celui Prea Curat pentru noi, păcătoșii. Din nou vom trăi cu toată puterea sufletului nostru sfințitoarele chinuri ale Celui Nevinovat pentru noi, cei vinovați. O parte dintre noi ne vom împărtăși cu dumnezeieștile Taine și Jertfă a Mântuitorului nostru pentru ca și noi să refacem în sufletele și în trupurile noastre jertfa morții omului vechi, pentru ca să trăiască cel nou. Nouă nu ni se mai cere jertfa vieții ca în vremurile vechi. Dar Sfânta noastră Biserică ne amintește neîncetat, prin jertfa cea nesingeroasă de pe sfințele altare, jertfa cea tainică, pe care o aduce Mântuitorul pe altarul cel mai presus de ceruri, pentru ca și noi să jertfim omul cel vechi și să învieze cel nou întru înnoirea vieții. Apostolul Neamurilor după ce arată cum s-au transformat Cojosenii prin primirea Evangheliei, îi îndeamnă să propășiască pe această cale, zicându-le: «Drept aceea, omoriți mădulele voastre — ale omului pămîntesc... fiindcă v-ați desbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu cel nou, care se înnoiește spre deplină cunoștință după chipul celui ce l-a zidit!» (Coloseni, III, 5, 9, 10).

După modelul acesta și noi vom duce, cu ajutorul sfântului Gheorghe, războiul cel nevăzut, împotriva păcatului, a diavolului, ca niște vrednici oșteni ai lui Hristos. Urmînd pilda vieții de renunțări și de mortificări a sfântului marelui Mucenic Gheorghe ne vom învrednici să ne rugăm, cerîndu-i ajutorul și mijlocirea lui împreună cu Biserica de pretutindeni, zicîndu-i: «Ca un mîntuitor al celor robiți și celor săraci folositor, neputincioșilor doctor..., purtătorule de biruință mare mucenice Gheorghe, roagă pe Dumnezeu să se mîntuiască sufletele noastre!» Amin.

Prof. N. CHIȚESCU

GÎNDURI PENTRU POSTUL MARE

Pentru mîntuirea neamului omenesc, Iisus Hristos a oferit jertfa Sa pe cruce; pentru primirea ei cuviincioasă de către credincioși, geniul și cvlavia Bisericii au creat postul mare.

Sublima dramă a Patimilor Domnului se cuvine în adevăr așteplată și întîmpinată cu gîndul și cu simțirea celui mai mare și mai sfînt lucru ce s-a săvîrșit pe pămînt. Ea se cuvine pregătită sufletește înțeleasă, apropiată și cîștigată sufletului nostru, ca fapt care ne-a izbăvit, ne-a apropiat și ne-a cîștigat lui Dumnezeu.

Importanța și frumusețea religioasă-morală a jertfei de pe cruce este covîrșitoare în viața Bisericii, ca așezămînt mîntuitor din jertfa lui

¹¹) Filaret al Moscovei, citat după Vl. Lossky, *Essai sur la Théologie Mystique de l'Église d'Orient*, (Paris, 1946), p. 6.

Hristos, în viața noastră a creștinilor, ca oameni mîntuiți prin jertfa de pe cruce. Învățătura Mîntuitorului este împlinită și pecetluită prin această jertfă. Creștinismul este îndreptățit și valabil ca religie a dragostei și a mîntuirii, ca nouă concepție și viață religioasă-morală prin jertfa Mîntuitorului, care imprimă pe sufletul omenesc iubirea lui Dumnezeu cu prețul de suferință și de sînge sfînt și nevinovat al Fiului Lui.

Creștinismul ține de nașterea lui Iisus Hristos, ține de toate faptele și cuvintele Lui, ține mai presus de toate de faptul și cuvîntul de pe Golgota: Cu el anume s-a săvîrșit și s-a împlinit actul mîntuirii noastre. Dar faptul este uimitor și straniu în rînduiala sa dumnezească, uimitor și necuprins pînă astăzi. Puțini dintre contemporani l-au înțeles, și mulți sînt cei care nu l-au înțeles pînă acum.

Creștinii sînt chemați să-l înțeleagă și să-l facă înțeles cu credința și cu viața lor duhovnicească. Pentru ei, fapta mîntuitoare de pe cruce este rațiunea de a fi a lui Hristos și a Bisericii. Pentru ei, jertfa de pe Golgota este condiția mîntuirii noastre. Ea este actuală și prezentă cu Iisus Hristos și cu noi, este necesară ca Iisus Hristos, ca viața și ca mîntuirea noastră. Ea nu este doar un fapt istoric trecut și unic; este un fapt religios-moral dumnezeesc permanent, continuu, în semnificația sa nesecată și în urmarea sa nesfîrșită. Roștul și efectele lui durează cît lumea; el este de neînlocuit și de neocolit în viața omenirii: este faptul mîntuirii ei. Faptul istoric unic și trecut are realitatea sa morală permanentă, multiplicată cu anii și cu oamenii, pînă la sfîrșitul lumii. El nu trece; el există aieva în nevoia noastră de mîntuire; el dăinuiește și se valorifică prin efectele sale morale, care l-au făcut necesar pentru totdeauna.

Un om, oricare alt om, trăiește și moare odată — moare ca sine și cu sine, după legea naturală a vieții. Iisus Hristos a murit și moare după rînduiala morală, ca jertfă și pildă a îndreptării noastre, care este necesară și actuală cît lumea; moare o moarte care se prelungește cu nevoia noastră de mîntuire, cu omenirea care trebuie mîntuită pînă la capăt. Moartea lui Iisus Hristos nu este doar moartea fizică a unui om, nu este moartea sfîrșitului unui om; ea este moartea Fiului lui Dumnezeu, moartea trebuitoare mîntuirii noastre, moartea generatoare a vieții noastre moartea actuală ca viață și ca mîntuirea noastră.

Faptul morții lui Hristos se închipuește și se săvîrșește în amintirea Patimilor Domnului. El se reconstituie și se trăiește aieva în aceste Patimi cutremurătoare, ca un fapt văzut și simțit cu ochii și cu inima noastră. Amintirea lui ne face contemporani și martori ai lui, ne pune direct în fața crucii, pe care stă răstignit de oameni Mîntuitorul lumii: de oameni ca noi, oamenii de atunci și de totdeauna, de toți oamenii; stă răstignit pentru mîntuirea lor, a noastră și a tuturor oamenilor. Dacă pentru contemporanii lui faptul de pe Golgota a putut să pară o împlinire tragică între altele, sau doar un fapt divers, pentru noi creștinii el este faptul capital al vieții lui Hristos, fapt incomparabil și netrecător, ca preț al vieții și al mîntuirii noastre.

Avînd conștiința înțelesului și a însemnătății lui, Biserica l-a făcut nu numai obiectul celei mai adînci gîndiri teologice, ci și al unei trăiri creștine, realizate pe calea cultului și a pregătirii sufletești, care să ridice pe creștini la înălțimea rostului lui de fapt dumnezeesc și a cerințelor lui morale. Creștinul nu poate să stea nepăsător și dezinteresat în fața lui Iisus Hristos răstignit pe cruce pentru mîntuirea lui și a lumii. Chipul

îndurerat al Celui răstignit singerează și suferă pentru el și pentru toți oamenii. Moartea Lui nu este o închipuire, un mit sau o poveste, ca cele despre zei; ea este un fapt certificat dumnezește și omenește, nu doar în cărți și în documente obișnuite, ci în viața spirituală a omenirii.

Faptul de pe Golgota a adus o revoluție morală uriașă. Din el gîndește, simte și trăiește ca lumē nouă, creștinătatea; lume nouă nu numai atunci, în lumea veche, ci nouă prin actualitate și prin necesitatea ei de totdeauna, prin tendința și prin puterea ei morală de a înnoi, de a îndrepta și a schimba pe om. Cu cuvîntele Evangheliei, ale tratatelor teologice și ale cărților de cult se adresează Biserica de atunci și pînă azi și se va adresa totdeauna oamenilor, ca și celor de la început, cerîndu-le pocăință, îndreptare și o viață nouă, în credința lui Iisus Hristos.

Cînd Biserica a rînduit o pregătire trupească și sufletească a credincioșilor pentru întîmpinarea Patimilor și a morții Domnului, a înțeles și a organizat o trebuință duhovnicească de incontestabilă valoare și eficiență morală. Însăși rînduiala cultului ei, care reprezintă anual ciclul istoric milenar al mîntuirii neamului omenesc, realizează o idee și desfășură în împlinirea lui văzută planul dumnezeesc al mîntuirii. Nici un timp al anului bisericesc nu este însă de bogăția și de intensitatea de sentiment religios a Postului mare. El este mai mult decît orice alt timp bisericesc timpul chemării și pregătirii omului pentru mîntuire. Nașterea Domnului pune pe credincioși în fața Pruncului dumnezeesc care descinde între noi în cîntări de îngeri; botezul Lui ne arată pregătit pentru cuvînt pe propovăduitorul Evangheliei, toate celelalte fapte și învățături minunate ne descoperă pe trimisul lui Dumnezeu, ca taumaturg și Învățător, dar Patimile Domnului ne pun în fața actului suprem, a faptului zguduitor și turburător al jertfei lui Iisus Hristos, printr-o moarte fără păcat și vină, îngrozitoare ca hotărîre omenească și ca pedeapsă infamantă și crudă, de care sîntem vinovați toți, pentru că au făcut-o necesară și posibilă păcatele noastre, ale tuturor oamenilor. Ideea osîndirii ca «blasfemator» și «înselător» a unui drept și sfînt, binefăcător al omenirii, este și va fi totdeauna răscolitoare de suflet și turburătoare de cuget omenească.

Patimile și moartea Domnului ne privesc pe toți și se adresează de aceea conștiinței noastre a tuturor. Toți sîntem chemați în fața crucii, toți asistăm la drama singeroasă care se desfășoară pe ea, în sufletul și trupul celui răstignit și al nostru. Ea aparține vieții și problematicii morale a omenirii și ne interesează pe noi cu atît mai mult decît pe cei care au provocat-o și voit-o, cu cît noi sîntem conștienți de nevinovăția lui Iisus Hristos și de vinovăția noastră, cu cît pe noi ea ne mișcă și ne doare. Noi nu putem amăgi cugetul nostru cu pretextul sacrileg că «Nazarineanul acela» a fost un blasfemator și un înselător. Noi nu putem acuza, amenința și batjocuri pe Cel răstignit. Noi nu putem simți plăcere pentru chinurile și moartea Lui. Noi nu putem urla în fața crucii, clătînd capul și ridicînd pumnii asupra Celui care, dîndu-Și sufletul nevinovat, Se ruga pentru iertarea ucigașilor Lui și a noastră. Noi nu putem ridica ochii fără fiori spre crucea pe care oamenii ca noi, amăgiți de conducători perverși și ipocriți, pironeau pe Învățătorul și binefăcătorul poporului.

Rînduiala cultică a Postului mare pune sufletul omenesc în fața lui Iisus Hristos, în toată înfățișarea și goliciunea lui, sufletul omenesc așa cum este: micșorat și urîțit de păcat, pătimaș, slab, schimbător, lesne-

uitător și căzător. Cântările, citirile și rugăciunile Triodului sînt în această privință edificatoare. Psihologia și patologia păcatului este scrisă acolo mai mult și mai bine decît oriunde. Superba ființă care iscodește totul, care cercetează, descoperă, inventează, care cîntă, visează, se avîntă, sfidează și amenință ca un suveran capricios, omul, este văzut acolo în intimitatea și puținătatea la care-l reduc păcatele lui; e deformat, puțințel, abătut, temător, capabil încă de un singur lucru mare — de pocăință și îndreptare.

Ca să cunoști și să înțelegi pe om, pe omul natural și obișnuit, pe cel de fiecare zi, trebuie să-l vezi în trista și dureroasa realitate care este păcatul. Inchipuitul suveran este transformat într-un biet sclav, care trăiește în servitutea pasiunilor sale, păstrînd încă reminiscența maiestății sale, dar decăzut, mutilat, înjosit, infirm și speriat de arătarea propriilor sale gînduri și fapte cu păcat, care au pus pe chipul lui luminos și fericit de făptură asemănătoare lui Dumnezeu masca degenerării și a întunecării, care este și se cheamă păcat.

Ca să cunoști și să prețuești pe om la justă valoare, trebuie să-l vezi în sufletul și în moralul lui. Omul dinafară, aparent, este doar un aspect al lui, nu este omul întreg și adevărat. Acesta este în sufletul său, numai acolo. Coroane, sceptre, purpură, juvaere, putere, grandoare, istețime, îndrăzneală, fală sînt ale omului, dar nu dau măsura dreaptă a omului. Acestea sînt podoabe și simboale, sînt accesorii artificiale și convenționale, sau manifestări care acoperă slăbiciuni omenesti, năzuințe sau gînduri ascunse, nu sînt omul întreg, adevărat și sincer, omul așa cum este. Ceea ce face în orice situație valoarea și puterea, este omul adevărat, care e omul sufletesc. Inteligența, talentul, cutezanța, strălucirea văzută pot ascunde viții, pete și scăderi, răni, neputințe, defecte morale. Omul real trebuie văzut din partea sufletului și a păcatelor lui.

Sie însuși, omul nu-și este bine cunoscut decît pe calea intrării și privirii în sine. Este știut și interesant că omul cunoaște mai ușor și mai mult în afară de sine, decît în sine și în ceilalți oameni. Simțurile și mintea lui sînt îndreptate în afară. Deși mărginite, ele ajung totuși departe. Omul se ajută cu diferite instrumente ca să vadă, să audă, să perceapă, să măsoare mult dincolo de el. În el însuși însă, în ființa sa interioară, psihică, omul nu poate vedea nici cu ochii săi, nici cu vreun aparat. Raza lui vizuală și antenele simțurilor lui sînt orientate, cum am spus, în afară de sine, în natură, în spațiul înconjurător, în cosmosul apropiat. În acest spațiu, omul vede pe pămînt la zeci de kilometri, vede pe bolta cerească la milioane de kilometri, dar în sinea sa nu vede cu ochii fizici nimic dincolo de haină și de piele, nimic în sufletul tainic al omului.

În interiorul omului, în care el însuși nu vede, pot vedea desigur alții, nu cu simțul lor fizic, ci cu cel sufletesc. Oamenii duhovnicești cunosc cele ale duhului, cunosc și pe omul dinăuntru, pe necunoscutul care își este altul. Cu vederea lor sufletească, ei pătrund în suflete, cunosc, măsoară și cîntăresc cît este cu puțință, cu măsura nevăzută a duhului. Această cunoaștere este de neapărată trebuință omului și societății, îndeosebi preotului și Bisericii. Ea este darul psihologic al puținor oameni, al celor care știu să caute dincolo de acoperămîntul material al omului, de convenții și de aspect.

Singurul pentru care sufletul omenesc n-a avut taine ascunse a fost Iisus Hristos, și cea mai bună lumină la care se poate vedea și cunoaște

omul este lumina Lui, Evanghelia. Știința despre om și suflet a lui Iisus Hristos a trecut în știința Bisericii, în înțelepciunea și intuiția duhovnicească a sfinților părinți, în spiritualitatea lor, și multă din ea în cărțile de cult și mai ales în Triod.

Triodul este cartea cunoașterii de sine, a pietății, a rugăciunii Postului mare, carte de psihologie religioasă, cartea omului adevărat, adică a păcătosului, cartea creștinului adevărat, adică a penitentului; e cartea așteptării Patimilor mîntuitoare ale lui Iisus Hristos. Penitentul este păcătosul conștient de păcatele sale, dornic să se pocăiască și să se îndrepte; este fiul risipitor în drum spre casa părintească, este omul vinovat pornit să ia iertare de la Hristos cel răstignit pentru păcatele lui.

Postul mare este vremea cercetării, întoarcerii și îndreptării sufletești; este timpul cel mai potrivit al educației religioase-morale creștine. Precedat de trei săptămîni de apropiere și de pregătire, urmate de șapte de postire și de rugăciune, Postul mare crează climatul, condițiunile și mijloacele înduhovnicirii credincioșilor. Pilde, fapte și texte evanghelice, pilde, fapte și texte patristice, înțelepciune dumnezească și creștină, revelație și geniul religios, ajută la descoperirea și la cunoașterea omului sufleteș și îl pregătesc pentru întoarcerea în sine, la chipul lui Dumnezeu, pentru întîmpinarea lui Mesia cu stîlpări de finic la intrarea în Ierusalim, cu sfîntă emoție religioasă la răstignirea pe cruce, cu flori de îngropare la prohodirea Lui.

Privești și stările sufletești se succed surprinzător. Într-o săptămîină se petrec fapte uimitoare, a căror contradicție se rezolvă în singur planul dumnezeesc al mînuirii. După triumf și osanale, Iisus Hristos este vîndut, prins, judecat, osîndit, răstignit, mort și îngropat, triumfător, apoi iarăși — triumfător dumnezește — în biruința definitivă a învierii. Sufletul omenesc trece cu El în cîteva zile prin toate stările: este înălțat și bucuros, este contrariat și zdrobit, este palmuit, batjocurit, chinuit și răstignit cu Iisus Hristos, cufundat în jale de moarte, apoi ridicat ca din mormînt cu Domnul înviat. Între Florii și Paști s-a strigat pe rînd «Osana», «Să Se răstignească» și «Hristos a înviat»; între Florii și Paști, între cele două triumfuri, s-a deschis înfiorătoare o prăpastie de patimă, de ură, de ipocrizie și de lașitate, peste care răsună într-un vacarm chinuitor și obsedant ca de catastrofă cosmică: «Nu pe acesta, ci pe Varava!» — «Ia-L, ia-L, răstignește-L». «Sîngele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri» — «Dacă e Fiul lui Dumnezeu, să Se coboare de pe cruce!».

În cîteva zile s-a desfășurat în viața omenirii un act uluitor prin grozăvia condițiunilor și elementelor lui, s-au descătușat și aruncat asupra lui Hristos pasiunile și puterile iadului, s-a revărsat asupra Lui atîta răutate, din partea Lui atîta bunătate, cită nu s-a văzut niciodată. Înfricoșătoare prin sacrilegiul omenesc, înălțătoare prin iubirea de oameni a lui Hristos, zilele Patimilor ne fac să trăim suprema încordare și suprema ușurare. Sub false acuzații perfide și sub o falsă inscripție ironică, își da sufletul Mîntuitorul lumii, poreclit «regele Iudeilor» și stigmatizat ca hulitor de Dumnezeu, socolit mai păcătos decît un tilhar și păzit și înmormîntat ca un înșelător periculos. Credincioșii Lui risipiți și distruși sufletește și-au regăsit credința și curajul în bucuria învierii — dar cît a costat această biruință și bucurie, cine a pîntec vreodată să măsoare în cuvinte omenești!

uitător și căzător. Cântările, citirile și rugăciunile Triodului sînt în această privință edificatoare. Psihologia și patologia păcatului este scrisă acolo mai mult și mai bine decît oriunde. Superba ființă care iscodește totul, care cercetează, descoperă, inventează, care cîntă, visează, se avîntă, sfidează și amenință ca un suveran capricios, omul, este văzut acolo în intimitatea și puținătatea la care-l reduc păcatele lui; e deformat, puțințel, abătut, temător, capabil încă de un singur lucru mare — de pocăință și îndreptare.

Ca să cunoști și să înțelegi pe om, pe omul natural și obișnuit, pe cel de fiecare zi, trebuie să-l vezi în trista și dureroasa realitate care este păcatul. Inchipuitul suveran este transformat într-un biet sclav, care trăiește în servitutea pasiunilor sale, păstrînd încă reminiscența măiestrii sale, dar decăzut, mutilat, înjosit, infirm și speriat de arătarea propriilor sale gînduri și fapte cu păcat, care au pus pe chipul lui luminos și fericit de făptură asemănătoare lui Dumnezeu masca degenerării și a întunecării, care este și se cheamă păcat.

Ca să cunoști și să prețuești pe om la justă valoare, trebuie să-l vezi în sufletul și în moralul lui. Omul din afară, aparent, este doar un aspect al lui, nu este omul întreg și adevărat. Acesta este în sufletul său, numai acolo. Coroane, sceptre, purpură, juvaere, putere, grandoare, istețime, îndrăzneală, fală sînt ale omului, dar nu dau măsura dreaptă a omului. Acestea sînt podoabe și simboale, sînt accesorii artificiale și convenționale, sau manifestări care acoperă slăbiciuni omenesti, năzuințe sau gînduri ascunse, nu sînt omul întreg, adevărat și sincer, omul așa cum este. Ceea ce face în orice situație valoarea și puterea, este omul adevărat, care e omul sufletec. Inteligența, talentul, cutezanța, strălucirea văzută pot ascunde vîții, pete și scăderi, răni, neputințe, defecte morale. Omul real trebuie văzut din partea sufletului și a păcatelor lui.

Sie însuși, omul nu-și este bine cunoscut decît pe calea intrării și privirii în sine. Este știut și interesant că omul cunoaște mai ușor și mai mult în afară de sine, decît în sine și în ceilalți oameni. Simțurile și mintea lui sînt îndreptate în afară. Deși mărginite, ele ajung totuși departe. Omul se ajută cu diferite instrumente ca să vadă, să audă, să perceapă, să măsoare mult dincolo de el. În el însuși însă, în ființa sa interioară, psihică, omul nu poate vedea nici cu ochii săi, nici cu vreun aparat. Raza lui vizuală și antenele simțurilor lui sînt orientate, cum am spus, în afară de sine, în natură, în spațiul înconjurător, în cosmosul apropiat. În acest spațiu, omul vede pe pămînt la zeci de kilometri, vede pe bolta cerească la milioane de kilometri, dar în sinea sa nu vede cu ochii fizici nimic dincolo de haină și de piele, nimic în sufletul tainic al omului.

În interiorul omului, în care el însuși nu vede, pot vedea desigur alții, nu cu simțul lor fizic, ci cu cel sufletec. Oamenii duhovnicești cunosc cele ale duhului, cunosc și pe omul dinăuntru, pe necunoscutul care își este altul. Cu vederea lor sufletească, ei pătrund în suflete, cunosc, măsoară și cîntăresc cît este cu pulință, cu măsura nevăzută a duhului. Această cunoaștere este de neapărată trebuință omului și societății, îndeosebi preotului și Bisericii. Ea este darul psihologic al puținoșor oameni, al celor care știu să caute dincolo de acoperămîntul material al omului, de convenții și de aspect.

Singurul pentru care sufletul omenesc n-a avut taine ascunse a fost Iisus Hristos, și cea mai bună lumină la care se poate vedea și cunoaște

omul este lumina Lui, Evanghelia. Știința despre om și suflet a lui Iisus Hristos a trecut în știința Bisericii, în înțelepciunea și intuiția duhovnicească a sfinților părinți, în spiritualitatea lor, și multă din ea în cărțile de cult și mai ales în Triod.

Triodul este cartea cunoașterii de sine, a pietății, a rugăciunii Postului mare, carte de psihologie religioasă, cartea omului adevărat, adică a păcătosului, cartea creștinului adevărat, adică a penitentului; e cartea așteptării Patimilor mîntuitoare ale lui Iisus Hristos. Penitentul este păcătosul conștient de păcatele sale, dornic să se pocăiască și să se îndrepte; este fiul risipitor în drum spre casa părintească, este omul vinovat pornit să ia iertare de la Hristos cel răstignit pentru păcatele lui.

Postul mare este vremea cercetării, întoarcerii și îndreptării sufletești; este timpul cel mai potrivit al educației religioase-morale creștine. Precedat de trei săptămîni de apropiere și de pregătire, urmate de șapte de postire și de rugăciune, Postul mare creează climatul, condițiunile și mijloacele înduhovnicirii credincioșilor. Pilde, fapte și texte evanghelice, pilde, fapte și texte patristice, înțelepciune dumnezească și creștină, revelație și geniul religios, ajută la descoperirea și la cunoașterea omului sufletească și îl pregătesc pentru întoarcerea în sine, la chipul lui Dumnezeu, pentru întîmpinarea lui Mesia cu stîlpări de finic la intrarea în Ierusalim, cu sfîntă emoție religioasă la răstignirea pe cruce, cu flori de îngropare la prohodirea Lui.

Privești și stările sufletești se succed surprinzător. Într-o săptămîină se petrec fapte uimitoare, a căror contradicție se rezolvă în singur planul dumnezeesc al mînuirii. După triumf și osanale, Iisus Hristos este vîndut, prins, judecat, osîndit, răstignit, mort și îngropat, triumfător, apoi iarăși — triumfător dumnezeesc — în biruința definitivă a învierii. Sufletul omenesc trece cu El în cîteva zile prin toate stările: este înălțat și bucuros, este contrariat și zdrobit, este palmuit, batjocurit, chinuit și răstignit cu Iisus Hristos, cufundat în jale de moarte, apoi ridicat ca din mormînt cu Domnul înviat. Între Florii și Paști s-a strigat pe rînd «Osana», «Să Se răstignească» și «Hristos a înviat»; între Florii și Paști, între cele două triumfuri, s-a deschis înfloritoare o prăpastie de patimă, de ură, de ipocrizie și de lașitate, peste care răsună într-un vacarm chinuitor și obsedant ca de catastrofă cosmică: «Nu pe acesta, ci pe Varava!» — «Ia-L, ia-L, răstignește-L». «Sîngele Lui asupra noastră și asupra copiilor noștri» — «Dacă e Fiul lui Dumnezeu, să Se coboare de pe cruce!».

În cîteva zile s-a desfășurat în viața omenirii un act uluitor prin grozăvia condițiilor și elementelor lui, s-au descătușat și aruncat asupra lui Hristos pasiunile și puterile iadului, s-a revărsat asupra Lui atîta răutate, din partea Lui atîta bunătate, cîtă nu s-a văzut niciodată. Infricoșătoare prin sacrilegiul omenesc, înălțătoare prin iubirea de oameni a lui Hristos, zilele Patimilor ne fac să trăim suprema încordare și suprema ușurare. Sub false acuzații perfide și sub o falsă inscripție ironică, își da sufletul Mîntuitorul lumii, poreclit «regele Iudeilor» și stigmatizat ca hulitor de Dumnezeu, socolit mai păcătos decît un tilhar și păzit și înmormîntat ca un înșelător periculos. Credincioșii Lui risipiți și distruși sufletește și-au regăsit credința și curajul în bucuria învierii — dar cît a costat această biruință și bucurie, cine a pîțuit vreodată să măsoare în cuvinte omenești!

Hristos a înviat, dar Patimile și moartea Lui nu și-au pierdut cu această și nu-și vor pierde niciodată gravitatea, durerea și răspunderea lor. Ele s-au petrecut și se petrec aievea, atunci și cu fiecare comemorare, și răscolesc sufletul nostru și-l biciuiesc și-l sffșie și-l dor și-l cheamă în fața crucii, să privească drama mîntuirii noastre, să vadă pe Iisus Hristos ținut în piroane, încoronat cu spini și împuns cū sulița, să vadă sîngele, nevinovăția și bunătatea Lui și să înțeleagă răutatea, păcatele și vina noastră: Să vadă și să se pocăiască.

Acest fapt și gînd îl actualizează în fiecare an bisericesc Postul mare. El apropie și reconstituie drama mîntuirii noastre, procesul neamului omenesc cu Dumnezeu, lupta titanică ce s-a dat pe cruce între oameni și Dumnezeu: între oamenii care păcătuiau și urau, și Dumnezeu care îi iubia și îi ierta.

Postul mare ne cheamă la realitate și la înțelegerea mîntuirii noastre — în penitență, meditație și rugăciune. Ne cheamă să petrecem cu Iisus Hristos anii vieții și zilele Patimilor Lui, să-L însoțim pe drumurile sublimelor Lui învățături și ale dumnezeeștilor Lui minuni și fapte și să mergem cu El la Ierusalim, să-L privim slăvit ca Mesia, apoi îmbrîncit în rîșine de blasfemator și înșelător, judecat și osîndit cu tilharii — Fiul lui Dumnezeu, Mîntuitorul lumii.

Actele vieții Lui trebuie urmărite de noi și privite în desfășurarea lor, ca și cum am fi de față: privite nu ca de contemporanii care nu L-au înțeles, ci ca de oameni care le cunoaștem și pe care ne privesc cu mîntuirea sau cu osînda noastră.

Iisus Hristos nu poate fi înțeles decît văzîndu-L răstignit pe cruce, privit în realitatea de fapt a actelor Lui, însoțit de aproape pe calea vieții Lui, care duce la moartea Lui, la mîntuirea noastră. Nici un timp al anului nu ne ajută să înțelegem mai bine pe Mîntuitorul ca Postul mare. Acesta este timpul cel mai potrivit al cunoașterii Lui, privit anume în actul suprem al mîntuirii noastre, al jertfei Lui pe cruce.

Contrastul edificator dintre măreția faptului dumnezeesc și micimea faptului omenesc al condamnării lui Hristos este exprimat și ilustrat pe toate paginile Triodului. Serviciile lui religioase speciale, psalmii, rugăciunile și cîntările lui de umilință și de pocăință, între care prea frumoasa rugăciune a Sfîntului Efrem Sirul, Liturgia celor mai înainte sfinite canonul de pocăință a sfîntului Andrei Criteanul, acatistul Maicii Domnului, slujba săptămîinii Patimilor îndeosebi, sînt pline de tilcul faptului mîntuirii. O mare bogăție și adîncime de gînduri smerește și înalță totodată pe credincios. Teologia mîntuirii este citită, cîntată, rugată și meditată în toate zilele Postului mare. Pietatea, talentul și știința înnografiilor s-au întrecut în crearea de cîntări care să trezească sentimentul religios, gîndul penitenței, al smereniei, conștiința păcatelor și a slăbiciunilor noastre omenești, ideia marii îndurări și bunătății dumnezești.

Sufletul nostru este chemat și întors în sine, ajutat să se recunoască și să se refacă, făcut conștient de depărtarea și de apropierea lui Dumnezeu de sufletul omenesc. El este călăuzit pe calea pe care trebuie să-și regăsească asemănarea cu Dumnezeu și locul virtuții și al fericirii pierdute. În perspectiva crucii de pe Golgota, omul credincios se reculege, coboară, în adîncul său și gîndește destinul său la lumina dumnezească a faptului crucii.

Postul mare oferă condițiunile retragerii în sine, reculegerii, meditației, care luminează pe credincios asupra stării sale de om păcătos, pentru care a fost de trebuință venirea lui Iisus Hristos pe lume și moartea Lui pe cruce. Atmosfera de cumpătare, de înfrinare, de rugăciune și de umilință, predica zilnică a cultului, chipurile de sfinți puse înaintea, lecturile, toate ajută și duc la confruntarea omului sufletească cu gândurile, cu dorințele și cu faptele sale. Ia mărturisirea sa lui Dumnezeu și sieși, la sinceritate, la înțeleptire, la pocăință și la îndreptare.

Toate au rostul și folosul lor. Postirea impune omului o disciplină necesară o ușurare trebuitoare și organismului și duhului, prin cumpătare și stăpânire de sine. Este cu prisosință experimentată și adevărată îndoita utilitate a acestei cumpătări periodice, care învață pe om să-și rețină poftele, să învețe a se mulțumi cu cele de ajuns trupului său, să nu dorească excesul, nici prisosul. Funcțiunea educatoare și regeneratoare a postului este probată și excelentă. Biserica a avut de la început în el un mijloc efectiv de formare și de îndreptare a creștinilor. Unind într-o regulă cumpătarea fizică și pe cea sufletească, ea a restabilit în om armonia, pe calea cea mai firească, pe care o recomandă și morala și știința. Postul este un regim necesar și salutar, de o valoare religioasă-morală incontestabilă. Este datorită preoților să-l facă înțeles și apreciat de credincioși, ca stagiul de pregătire pentru durerea și binecuvântarea Patimilor mântuitoare ale Domnului Hristos.

Concepția creștină despre postire face din ea în adevăr o datorie mai plăcută și mai ușoară decât era postul formalist și ipocrit al fariseilor, sau asceza rigoristă și absurdă a unor secte vechi. Postul creștin nu este nici formal, nici excesiv. El țintește la un scop religios-moral prin consimțire la o dietă rațională și posibilă, care echilibrează și normalizează plăcerile și nevoile omenești în vederea îmbunătățirii omului duhovnicesc. Postul este o terapie morală. Infrinarea pe care o impune nu este un scop în sine, o performanță, cum au urmărit unele secte filozofice și religioase; ea valorează și folosește prin ideea și sentimentul care o impune. A posti și a dori, cugeta și face răul, nu este primit de Biserică. Dimpotrivă, ea pune înaintea credinciosului progresul în virtute, desăvârșirea morală, iar postul înseamnă și poate aceasta, întrucât este unit cu o atitudine sufletească potrivită și corespunzătoare scopului lui moral. Între postul creștin și orocarea de carne, de vin și de căsătorie a sectanților rigoriști, care aveau repulsiune fizică față de lucruri îngăduite omului la timpul și cu măsura lor, este o mare deosebire, care dovedește înțelepciunea, moderația și bunul simț al Bisericii. Virtuozitatea ascetică umitoare a unora dintre monahi, Biserica n-a făcut-o regulă pentru ceilalți.

Indicat ca act de disciplină morală și de psihoterapie, postul este justificat prin dispoziția sufletească pe care o creiază, prin aplecarea cugetului spre cele ale duhului. El este recomandat ca chip de curățire și de întărire a sufletului. Biserica dorește nu să slăbească omul trupesc, ci să întărească pe cel sufletească. Dacă îngrijirea trupului aduce pagubă sufletului, cumpătarea ce-i prescrie Biserica este legitimă și binefăcătoare. Ceea ce Biserica urmărește îndeosebi în Postul Patimilor Domnului este crearea stării sufletești de pietate și de pocăință, cu care trebuie așteptată și meritată, cât se poate omenește, jertfa lui Hristos pe cruce.

Postul mare ajută la aceasta prin toată armătura sa de înfrinare, de acte de cult, de momente și de motive religioase-morale îndrumătoare

spre rugăciune, spre smerenie și spre penitență. Credinciosul care le urmărește și le face folositoare sufletului său, se curățește și se înouă-nățățește duhovnicește, devenind un creștin mai bun.

Postul mare este un drum în urcare, cu plecare din lumea de jos, din păcatele și din patimile noastre, spre Ierusalim, spre Golgota, spre crucea lui Hristos. El pornește de pe pământ și se îndreaptă spre cer. Pe cale sînt popasuri, chipuri și îndemnuri potrivite pentru a ne face înțeles și dorit capătul lui. Parabole evanghelice ilustrează stările și nevoile noastre sufletești și ne cheamă la realitățile și la interesele duhului. Vameșul și fariseul, fiul risipitor, imaginea grandioasă a judecării viitoare, amintirea izgonirii lui Adam din rai, triumful ortodoxiei în luptele-seculare cu rătăcirile gândului omenesc, oameni duhovnicești îmbunătățiți prin post și prin rugăciune, de valoarea sfîntului Grigore Palama și a sfîntului Ioan Scărarul, sau penitenți de felul cuvioasei Maria Egiptearca, spre jumătatea Postului, imaginea crucii la care va ajunge sușul drumului de post și de rugăciune, bucuria și presentimentul Duminicii Floriilor și apoi zi cu zi și ceas cu ceas desfășurarea dramei mîntuirii în actul său din urmă: iată înșirate pe zece săptămîni chemări, lumini și pilde, care duc pe credinciosul conștient de sine în fața lui Iisus Hristos cel răstignit pentru El.

Drumul pare lung și greu, dar ce însemnează aceasta față de ceea ce este tragedia intensă și zguduitoare a Patimilor Domnului? Ce însemnează șapte săptămîni de post față de cele trei zile ale suferințelor și durerilor lui Iisus Hristos? Ce însemnează față de singură ziua răstignirii Lui? Ce însemnează față doar de ceasul și de felul morții Lui? Ce înseamnă nu șapte săptămîni de post și de rugăciune, ci viața întreagă, de-ar putea-o trăi cineva în sac și cenușă, pusă în cumpănă cu suferința, cu batjocura, cu umilirea îndurată de Fiul lui Dumnezeu, pironit între tilhari pe cruce? Ce poate însemna orice ar gândi și ar vrea să facă un om, orice om, pentru a se învrednici oarecum prin propriu merit de ceea ce a făcut pentru el Iisus Hristos? Restricțiile și efortul ce ne cere Postul mare sînt ușoare, puține și neînsemnate în comparație cu suferințele și cu jertfa lui Iisus Hristos și cu ceea ce am dobîndit prin ea. Cine n-ar posti și nu s-ar ruga — nu cîteva săptămîni, ci toată viața, pentru a nu rămîne osîndit pieirii și pentru a nu suferi el pe cruce în locul lui Hristos?

Privită așa cum trebuie, în fața Patimilor Domnului și a sacrificiului Lui benevol, participarea noastră prin post la faptul mîntuirii este minimă. Dacă facem în adevăr ceva pentru moartea lui Iisus Hristos, este că o facem anume necesară, o justificăm și o cerem cu păcatele noastre. Toată postirea, toate rugăciunile, toată pocăința noastră nu ajung ca să merităm harul mîntuitor prin vrednicia noastră. El ni se dă din bunătate și din iubire dumnezească în moartea lui Hristos pe cruce. Ceea ce trebuie însă din partea noastră, este să ne dăm seama de aceasta -- și Postul mare tinde la a ne face conștienți de starea noastră de păcat și de mizerie morală, la a ne pocăi, smeri și îndrepta, conștienți de covârșitoarea și nespusa mărime și putere dumnezească a actului de pe Golgota.

Postul mare este un drum spre Golgota. Acest drum nu se poate străbate decît într-o singură atitudine sufletească, cea a penitenței și a mărturisirii. Dacă mergem drumul Golgotei cu poftele, păcatele și patimile noastre omenești, facem acolo mai mare și mai grea suferință Pa-

timilor lui Hristos. Dacă nu mergem, drumul Golgotei ca oameni conștienți de starea și de vina noastră, datori și doritori de a bucura pe Hristos în suferința Lui pentru noi, vom asista la răstignirea și la moartea Lui nepăsători, reci sau cinici, ca acuzatorii, batjocuritorii și ucigașii Lui. Ce creștin poate gândi și dori aceasta?

Ca pregătire pentru Patimile și pentru moartea Domnului, Postul mare este deci vremea înțeleptirii și a îndreptării noastre, este timp de reculegere, de ridicare, de întărire și de refacere sufletească. Aceasta se săvârșește în gândul și în exercițiul zilnic al căinței și al umilinței, al bunătații și al dragostei creștine, în armonie și spor de rugăciune și de fapte ale credinței. Aceasta trebuie privită și simțită nu ca o osîndă sau ca o greutate, nici ca un merit din partea noastră, ci ca o trebuință sufletească, o datorie și o bucurie de oameni luminați și mîntuiți prin jertfa lui Iisus Hristos. Infrînarea, smerenia și rugăciunea trebuie să fie făcute o desfătare a duhului, o plăcere a omului duhovnicesc.

Să nu ne plîngem deci că Biserica a pus înaintea Patimilor și a Învierii Domnului un drum lung, aspru și obositor; să-i fim mai degrabă recunoscători că ni l-a pregătit și deschis, că ni l-a așternut cu pilde și cu prilejuri de îmbunătățire sufletească și că ne ajută cu toate cele de trebuință și potrivite duhului, ca să ne înfățișăm mai știutori și mai vrednici înaintea Celui care va suferi pe cruce pentru mîntuirea noastră. Să prețuim ca pe un serviciu făcut credincioșilor rînduiala Postului mare și să fim mulțumitori Bisericii noastre ortodoxe că a făcut din Postul mare o fîntînă de evlavie, un regim de penitență și un prilej de emoție religioasă, cum nu se cunoaște nici peste an, nici în alt ținut creștin. Și să ne socotim fericiți în nefericita noastră stare de păcat și de neputință, că ni se dă puțința și ajutorul de a aduce la capătul postului un fior sfînt, o lacrimă și o floare la mormîntul Domnului Hristos.

Pentru aceasta trebuie să înțelegem și să primim cu bucurie și cu rivnă osteneala postului și a rugăciunii, a umilinței și a pocăinței. Pentru aceasta trebuie să fim încredințați de necesitatea și de binecuvîntarea cumpătării și a reculegerii, deopotrivă trebuitoare săvîrșirii lucrului duhovnicesc creștin premergător Patimilor Domnului. Trebuie să recăpătăm simțul liniștit și întăritor al retragerii și eliberării duhului din larma și din promiscuitatea vieții lumesti. Viața religioasă-morală cere aceasta cu puterea de poruncă și de pildă dumnezească a Mîntuitorului Insuși, precum și a sfinților și a bunilor creștini. Curentul și duhul puternic al vieții lumesti obișnuite ne duce cu firească pornire spre dorințe și interese trupesti, pămîntești. În dreptul nostru omenesc de a trăi, de a mîncă, de a bea, de a ne desfăta, de a ne bucura de viață, uităm ușor că avem un suflet de îngrijit și de mîntuit, și acest prim și ultim interes suprem nu trebuie uitat niciodată — și în deosebi în Postul mare. Biserica ne învață și ne ajută cu rînduiala lui să ne cîștigăm sufletul, care prețuește mai mult decît lumea toată.

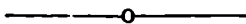
Cu practica ei de post și de rugăciune, Biserica nu înjosește și nu micșorează pe om, ci îl înalță și-l întărește sufletește. Prin post și rugăciune ea îi întoarce privirile spre marea valoare și putere, care este sufletul, o deosebește de cele ale trupului și ale lumii, o cinstește și o pune în fața lui Dumnezeu, ca ale Sale dintru ale Sale. Omul nu se coboară și nu micșorează prin exercițiul evlaviei și al virtuții, ci se ridică și sporește în ceea ce face asemănarea lui cu Dumnezeu. Credința și dragostea creștină, pot înflori și rodi oriunde, dar larma, plăcerile și înte-

reșele lumești le stingheresc, le înăbușă și le împuținează. Ele iubesc liniștea, măsura și înțelepciunea și fac înfloritoare și roditoare duhovnicește pustia, pădurea, stînci sau peșteri. Comoara de credință, de evlavie și de simțire religioasă creștină, care este Filocalia, iubirea de binele și de frumosul cel duhovnicesc, s-a format nu în orașe, nu în școli, nu în case mari, ci la o parte de lume și în liniștea sufletească a marilor oameni duhovnicești ai Bisericii ortodoxe.

În lume și pe ale lumii, simțurile noastre ne risipesc, ne împrăștie, ne zbuciumă, ne ispitesc, ne pasionează, ne orbesc, ne învrăjdesc. În singurătatea și odihna reculegerii, omul regăsește interesul și demnitatea destinului său de ființă spirituală. Lumea și viața materială este o realitate necesară și evidentă; cerințele ei sînt firești și inevitabile, dar mai presus de ea și de ele, stă imensa realitate primordială a duhului, care se impune creștinului cu evidența și cu puterea lucrurilor dumnezeiești netrecătoare.

Postul Patimilor Domnului este o chemare de pe Golgota către această realitate mai mare, mai sfîntă și mai exigentă decît toate. Dincolo de înfrînare, de litanii și de metanii, ochii credinciosului văd chipul însingurat al lui Iisus Hristos pătimind pentru păcatele noastre. Dincolo de literă, de genuflexiuni și de xirofagie, ochii credinciosului văd sufletul omului chemat spre țelurile lui spirituale și transcendente, spre patria sa cerească. Postul Patimilor mîntuirii noastre nu este nici o formalitate bisericească învechită și de prisos, nici timp mort în șirul zilelor vieții noastre, ci este vremea binevenită și modul omenesc al mîntuirii noastre. Este bine, este de mare trebuință sufletească și de datoria duhovnicească a preoților, ca ei să facă pe credincioși a înțelege cum se cuvine sensul și importanța spirituală a Postului și a Patimilor Domnului.

Prof. TEODOR M. POPESCU

CINSTIREA SFINȚILOR ÎN BISERICA ORTODOXA

Marile festivități religioase care au avut loc în Biserica noastră, în luna octombrie a anului trecut, își au însemnătatea lor deosebită nu numai în aceea că Biserica noastră a sărbătorit, cu prilejul lor, aniversarea a 70 ani de autocefalie, ci și în aceea că Biserica noastră a hotărît acum, în chip solemn și generalizarea pe toată Biserica Ortodoxă Română a cultului unor sfinți cu moaște la noi în țară și a purces, pentru prima oară în viața ei, la proclamarea canonizării unor sfinți romîni.

Astfel, într-un cadru solemn, a cărui măreție a crescut în chip deosebit prin participarea reprezentanților Patriarhiei Ecumenice, ai Bisericii Ortodoxe Ruse, ai Bisericii Ortodoxe a Greciei și ai Bisericii Ortodoxe a Bulgariei, ca și prin adeziunea scrisă a tuturor celorlalte Biserici Ortodoxe surori, ceea ce a dat faptului un caracter de adevărată ecumenicitate, Sfîntul Sinod al Sfintei noastre Biserici în ședința sa din 10 octombrie 1955 a hotărît generalizarea cultului Cuvioasei Paraschiva, ale cărei moaște se găsesc în catedrala mitropolitană din Iași; Sfintei Mucenice

Filofteia, ale cărei moaște se găsesc în biserica mînăstirii Curtea de Argeș; Cuviosului Mărturisitor Grigorie Decapolitul, ale cărui moaște se găsesc în catedrala episcopală de la Rîmniceul Vlciilor; Cuviosului Dimitrie cel nou-Basarabov ale cărui moaște se găsesc în catedrala patriarhală de la București; Cuviosului Nicodim cel Sfințit, ale cărui moaște se găsesc în parte la mînăstirea Tismana și totodată a dispus generalizarea cultului Sf. Ioan Valahul, care s-a săvîrșit din viață muceniceste, la Țarigrad, fiind ucis de către turci.

Tot în aceeași ședință Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne a proclamat în chip solemn canonizarea Sfîntului Ierarh Calinic de la Cernica și a Sfinților Ierarhi Iorest și Sava, Mitropoliți ai Ardealului, ca și a Cuvioșilor Visarion Sarai și Sofronie de la Cioara și a Sfîntului Mucenic Oprea din Săliștea Sibiului.

Hotărîrea pentru generalizarea cultului Sfinților cu moaște la noi în țară și pentru canonizarea unor Sfinți romîni fusese luată de Sfîntul Sinod al Bisericii noastre încă de la 28 februarie 1950.

În Enciclica Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne către cler și credincioși/ pentru cinstirea obștească a unor Sfinți cu moaște la noi în țară, printre altele se spune: «Pentru toți acești sfinți, a căror cinstire n-a fost răspîndită în întreg cuprinsul Bisericii noastre, Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romîne, la 28 ale Lunii februarie 1950, ținînd seama de evlavia pe care le-o arată clerul și credincioșii din multe părți ale țării, a hotărît în chip sobornicesc și canonic, să fie cinstiți în întreaga Biserică Ortodoxă Romînă, iar acum întărim, în același chip, înscrierea numelui lor în Sinaxar și calendar și trecerea sîntelor lor slujbe în cărțile bisericești».

În Tomosul pentru canonizarea Sfîntului Ierarh Calinic de la Cernica, printre altele citim: «Bunul Dumnezeu a învrednicit și Biserica părinților noștri să odrăsească din sînul ei alese chipuri de sfinți ierarhi... Făcîndu-se, așa dar, după rînduială, temeinice și amănunțite cercetări asupra vieții și petrecerii cuviosului nostru părinte Calinic, — care timp de 32 de ani s-a arătat biruitor în nevoințele viețuirii călugărești în sfința mînăstire Cernica și a păstorit cu rivnă sporită, de Dumnezeu păzita eparhie a Rîmniceului Noului Severin între anii 1850—1867, — s-a aflat, fără puțință de împotrivire, că acest sfînt bărbat a strălucit ca un adevărat vas ales al Domnului, prin smerenie desăvîrșită, prin viețuire curată și împodobită cu faptele dragostei de oameni și prin credință dreaptă și statornică, adevărată de Dumnezeu prin darul facerii de minuni, lăsînd în urma sa mireazma sfințeniei».

Iar în Tomosul pentru canonizarea Sfinților Ilie Iorest, Sava Bancovici, Visarion Sarai, Sofronie de la Cioara și Oprea Micleuș, printre altele citim: «Din numărul cel mare al acestor mărturisitori și mucenici, evlavia credincioșilor și mina Domnului a ridicat din vreme deasupra vremii și la o cinstire tot mai vrednică de faptele lor, pe fericiii întru adormire Vlădicii Ilie Iorest și Sava Brancovici, care au păstorit scaunul Mitropoliei din Alba Iulia — înfiul între anii 1643-1650, iar al doilea între anii 1656-1683 — pătîmind pentru credința lor chinurile mărturisitorilor, la care i-au supus stăpînii calvini ai Ardealului de atunci, apoi pe vajnicii luptători pentru apărarea credinței ortodoxe împotriva silnicilor stăpînitorilor catolici ai Ardealului din veacul al XVIII-lea, pe numele lor: Oprea Micleuș, țăran din satul Săliștea-Sibiu, care a îndurat moartea pentru dreapta credință și pe ieromonahii Visarion din Sarai și Sofronie din

satul Cioara de lângă Orăștie, suferind amândoi chinurile mărturisitorilor».

Am reprodus citatele acestea din Enciclica și Tomosurile respective pentru că din ele se desprinde cum nu se poate mai bine toată iconomia cinstirii sfinților în Biserica noastră Ortodoxă. Căci ce altceva sînt sfinții decît oameni care au trăit pe pămînt, care însă, prin viața și prin faptele lor s-au ridicat la înălțimea îngerilor și în felul acesta s-au împărtășit din Izvorul cel neseecat al sfințeniei, care este Dumnezeu? «Biserica — spune Sergiu Bulgacoff — este o scară între pămînt și cer, sortită înălțării; pe treptele sale diferite sînt Sfinții: «minunat este Dumnezeu între Sfinții Săi», cîntă Biserica. Acest șir de Sfinți împrejurul lui Dumnezeu este săvîrșirea vie a Bisericii. Biserica știe că această scară este întărită pentru totdeauna, iar azi, ca și pînă acum, suirea pe ea continuă. Chiar și azi sînt Sfinți care trăiesc printre noi; lanțul lor de aur, nu se va rupe pînă la sfîrșitul lumii».

Dar dacă Biserica este mediul în care se călesc caracterele și cup-torul în care din tăciunele țărîinii omenești iese la iveală diamantul cel de preț al sfințeniei, nu este mai puțin adevărat că procesul acesta de sfințenie este prilejuit numai de atracțiunea pe care o săvîrșește asupra sufletelor omenești Izvorul cel nedeșertat al sfințeniei, care este Mîntuitorul Hristos. Cuvintele Domnului picurate în sufletul credincioșilor și ecoul pe care aceste cuvinte îl produc acolo, iată, cu adevărat începutul vieții sfinte, la care Mîntuitorul Iisus Hristos a chemat pe toți oamenii, dar din care numai puțini au putut face temelia desăvîrșirii lor sufletești. Posibilitatea pătrunderii pe calea sfințeniei este dată de Jertfa de pe cruce a Domnului, căci prin ea Mîntuitorul Iisus Hristos a împăcat om-nirea cu Dumnezeu și a îndepărtat din calea celor ce vor voi păcatul, unica piedecă ce se punea pînă atunci între Dumnezeu și om. De aceea și Sfîntul Apostol Pavel zice: «Și pe voi, care erați oarecînd înstrăinați și vrăjmași cu mintea întru lucruri rele, iată, acum v-a împăcat în carnea trupului Lui, prin moarte, ca să vă pună pe voi sfinți și fără de prihană și nevinovați înaintea Sa, dacă veți rămîne întru credință, înțemeiați și întăriți și nemișcați din nădejdea Evangheliei pe care ați auzit-o» (Colos. I, 21-23).

Dacă Mîntuitorul Iisus Hristos a chemat la sfințenie pe tot cel ce va voi să creadă întru sine, atunci Biserica creștină este o adevărată comuniune de sfinți. Intr-adevăr, în epistolele Noului Testament nu se face nici o deosebire între cuvîntul «sfînt» și cuvîntul «creștin». Teofilact, explicînd cuvîntul «sfinți» din epistola I către Corinteni a Sf. Apostol Pavel, zice: «Iar sfinți pe creștinii creștini îi numește, pentru ca să se arate de la însuși numele deosebirea ce au necredincioșii de cei credincioși, că aceia sînt nedrepti, iar aceștia sînt sfinți».

Ca să ne arate înălțimea nebănuită la care credința și viețuirea creștină ridică pe credincioși, Epistola către Diognet spune: «Creștinii sînt în trup, dar nu trăiesc după trup. Iși duc viața pe pămînt, dar trăiesc în ceruri... «Ceea ce este sufletul pentru trup, același lucru sînt creștinii în lume».

Cum pot ajunge niște simpli oameni la înălțimea sfințeniei? În două feluri: întii urmînd îndeaproape învățătura Domnului și Mîntuitorului nostru Iisus Hristos; iar al doilea urmînd îndeaproape pîlda vieții Lui. Mîntuitorul Hristos nu a dat oamenilor o învățatură searbădă și peste puterile lor de a o aduce la îndeplinire. Învățătura pe care a dat-o

El oamenilor a ilustrat-o cu exemplul sublim al vieții Lui. De aceea El este și rămâne deapurarea pentru toți cei ce încearcă să pășească pe «calea cea strîmtă», cea mai înălțătoare pildă de urmat. Iar pentru ca să dea puțință și mai mare oamenilor de a realiza fiecare în el pe Domnul, Mîntuitorul a învățat pe oameni să vadă fiecare în semenul lui un Hristos. Către acest exemplu sublim care stă atrăgător înaintea fiecăruia s-a îndreptat cu stăruință orice credincios al cărui suflet s-a simțit străpuns cu adevărat de săgeata iubirii divine. Și, ca să nu se creadă că realizarea lui Hristos în fiecare om este ceva mai presus de puțințele omenești, Marele Apostol al neamurilor, Pavel, adresîndu-se Corintenilor, le zicea: «Fiți imitatori ai mei, precum și eu sînt imitator al lui Hristos» (I Cor. XI, 1). Iar cu aceasta el a subliniat o altă funcțiune pe care o îndeplinește sfințenia în cadrul Bisericii creștine: aceea de a servi ca model și pildă de urmat, în ceea ce privește desăvîrșirea vieții.

Dragostea pentru Hristos a Sfinților Bisericii creștine nu a cunoscut margini. Ei au trăit în Hristos și au făcut ca Hristos să trăiască în ei, L-au propovăduit pe Hristos și au voit ca El să ajungă singurul stăpîn cu adevărat al omenirii, L-au mărturisit ca Dumnezeu adevărat, Stăpîn al cerului și al pămîntului înaintea tuturor celor ce-L tăgăduiau și au pecetluit de cele mai multe ori această mărturisire a lor cu sîngele lor și cu viața și au pătimit chinuri și moarte pentru păstrarea învățaturii Lui adevărate și neștirbirea ei prin amestecul cu învățături scornite de mîntea omenească.

În cuvîntarea rostită la 10 octombrie, la sesiunea solemnă a Sfîntului Sinod, I. P. S. Mitropolit Athenagoras al Thyatirelor, reprezentantul Sanctității Sale Patriarhului Ecumenic, printre altele, pornind de la cuvintele Mîntuitorului că «bobul de grîu de nu va cădea în pămînt și de nu va muri, nu va aduce nici un rod» a grăit: «Acestei legi veșnice s-au supus de bună voie și cu bucurie sufletească martirii creștinismului fiecărei epoci; urmînd pe Intemeietorul credinței noastre, și-au dat și ei sîngele lor. Există, însă și alte ființe nobile care nu s-au învrednicit să stropească cu sîngele lor treptele scării progresului social al omenirii, dar nu mai puțin și-au pus viața la dispoziția altora pentru a sluji doctrina creștinismului, ca acei cuvioși, cuvioase și ierarhi ale căror nume le-am amintit mai sus. Pe drept cuvînt și ei sînt vrednici de multă cinstire. Cel mai puțin lucru pe care-l poate face Biserica este să-i proclame sfinți». «Aceasta nu se face în mod principal pentru a-i răsplăti pe ei, ci ca să-i avem noi ca pilde în viață, se face pentru binele nostru. De aceea și recunoștința noastră față de aceste persoane sfinte trebuie să fie mare».

Pilde de virtute creștină și dragoste nesfîrșită față de Mîntuitorul Hristos; pilde ale iubirii de oameni și ale dorului ca din mijlocul lumii necăjite să piară pentru totdeauna suferința, durerea, necazul și mizeria, Sfinții Bisericii creștine împodobesc cerul Bisericii întocmai ca niște aștri, primind cu toți lumină și căldură de la Soarele Dreptății, Mîntuitorul nostru Iisus Hristos și transmițîndu-o mai departe nouă, fiindu-ne călăuze și îndrumători către liminul mîntuirii, în valea întunecată a patimilor acestei vieți.

Căci între Sfinții care s-au mutat de pe pămînt în ceruri și între toți ceilalți credincioși de totdeauna ai Bisericii legătura rămîne deapurarea vie și lucrătoare. Ei alcătuiesc în ceruri Biserica triumfătoare, ca unii care «lupta cea bună au luptat» și s-au învrednicit de cununile

nestricăciunii, iar credincioșii cei de pe pământ care se luptă cu necazurile, nevoile și ispitele, ținând la exemplul vieții și credinții celor dintii și nădăjduind în mila și ajutorul lui Dumnezeu, alcătuiesc Biserica luptătoare. Și unii și alții, laolaltă, întrucît legătura dintre unii și alții nu este nici măcar o clipă întreruptă, alcătuiesc «comuniunea sfinților».

Comuniunea aceasta a sfinților se caracterizează în primul rînd prin solidaritate. Biserica văzută de pe pământ se roagă și pentru Biserica cea nevăzută din ceruri, oferind și pentru ei Jertfa Euharistică și pomnindu-i cu ocazia aducerii acestei Jertfe în chip triumfător, cu simțămîntul de recunoștință pentru harul și slava sfinților. Sf. Ioan Gură de Aur zice că «chiar dacă sînt mucenici, chiar dacă sînt ceva mai mult decît mucenicii, este o mare cinste să fie amintiți atunci cînd Stăpînul este de față. După cum atunci cînd se aduc imnuri de biruință împăraților sînt slăviți și cei care au luat parte la biruință dimpreună cu ei și se lasă liberi cei care au fost temporar în lanțuri».

Și după cum Biserica luptătoare își manifestă iubirea ei față de Biserica triumfătoare, tot astfel, convinsă și de iubirea aceluia, se încredințează pe sine rugăciunilor Sfinților, care nu sînt nimic altceva decît rugăciunea Bisericii triumfătoare pentru cea luptătoare. Pe Sfinții care s-au mutat de la noi, nu-i numim mijlocitori, căci Unul este mijlocitorul între Dumnezeu și oameni, Iisus Hristos, ci-i numim soli și rugători către Dumnezeu, și-i invocăm, după cum ne spune Mărturisirea Ortodoxă «nu ca pe niște Dumnezei, ci ca pe niște frați ai noștri și prieteni ai lui Dumnezeu, pentru ca să ceară ajutorul dumnezeesc pentru noi, frații lor».

Credința aceasta în legătura de solidaritate trainică dintre Biserica văzută și cea nevăzută, dintre Biserica luptătoare și cea triumfătoare, dintre creștinii care se străduiesc zilnic pentru dobîndirea mîntuirii și a sfințeniei și sfinții care s-au proslăvit în miros de bună mireasmă duhovnicească se găsește la inima oricărui creștin adevărat și ea călăuzește pas cu pas viața lui de toate zilele. Credinciosul își arată această credință prin cinstirea pe care o dă sfinților și moaștelor lor, prin rugăciunile pe care li le adresează pentru a interveni la Dumnezeu, cu îndrăzneala pe care ei au cîștigat-o prin viața lor sfîntă, în favoarea îndeplinirii cererilor lui, legat de nevoile vieții lui de toată clipa și prin aceea că fiecare, după ocupațiunile lui, după preocupările lui și după meseria pe care o exercită în viață, a luat ca patron al sau pe unul dintre sfinții care au exercitat aceeași ocupațiune, aceleași preocupări și aceeași meserie. Este interesant să amintim aici de patronii diferitelor bresle din trecutul apropiat al neamului nostru, ca și de faptul că citirea vieților sfinților a alcătuit literatura cea mai mult citită și cea mai gustată a credincioșilor noștri și că ea nu încetează să constituie pentru evlavia creștină un izvor pururea viu.

Cinstirea sfinților nu înseamnă nicidecum o adorare. Credinciosul adevărat știe să facă deosebirea aceasta într-un chip cît se poate de categoric. Cinstirea sfinților nu înseamnă politeism. Sfinții, în concepția celui din urmă credincios nu sînt dumnezei, ci oameni. Credincioșii se adresează lor ca unor frați mai mari ci lor, cerîndu-le protecția și ajutorul și rugîndu-i să ducă rugăciunile lor înaintea Atotputernicului Dumnezeu. Pe de altă parte cinstirea sfinților se îndreaptă, ea însuși către Dumnezeu întru care Sfinții au găsit bună plăcere. Și fiindcă Sfinții, în viață fiind — zice Mărturisirea Ortodoxă — au fost plini de Duhul Sfînt și după

moartea lor harul Duhului Sfint este atit în trupurile, cit și în sufletele și în mormintele și în urmele lor». Iar Patriarhul Ieremia al II-lea în răspunsul pe care l-a dat în secolul XVI-lea teologilor protestanți, în legătură cu cinstirea Sfinților, zice: «Prin invocarea Sfinților demonii fug, boalele sint alungate, iar ispitele încetează».

Dar dacă comuniunea sfinților arată legătura statornică dintre Biserica cea văzută de pe pământ și cea nevăzută din ceruri, apoi numai atunci solidaritatea care există între cele două Biserici se arată cu adevărat lucrătoare, când Biserica nevăzută din ceruri, prin influența ei asupra Bisericii văzute, își recrutează din aceasta noi mădulare sfinte, iar Biserica văzută pune la dispoziția Bisericii nevăzute în chip continuu pîrga sfințeniei sale. Căci numai acea Biserică văzută este cu adevărat vie, unde procesul de devenire al sfințeniei este continuu și viu. Și nu este absolut necesar ca întotdeauna sfinții să fie proclamați și canonizați de către autoritatea bisericească oficială. În Biserica cea veche acte oficiale cu privire la canonizarea sfinților nu s-au cunoscut. Martirii creștinismului, îndată după moartea lor martirică erau cinstiți ca sfinți, iar amintirea lor se săvârșea în ziua morții lor. Același lucru era valabil și pentru mărturisitorii din timpul persecuțiilor. «Conștiința comună a credincioșilor Bisericii, sau, ca să zicem așa, opinia publică își arăta pe Sfinți. Iar în multe împrejurări era condusă la aceasta, luîndu-se nu numai după moartea lor martirică, după mărturisirea credinței, sau după sfințenia vieții, ci și după minunile săvârșite după moarte de moaștele Sfinților».

Constatarea aceasta este valabilă și cu privire la sfinții romîni care au fost canonizați oficial de către Sfîntul Sinod în ședința din 10 octombrie 1955. «Neamul nostru — a zis cu acea ocazie Prea Fericitul Patriarh Justinian — a dat martiri pentru credința în Mîntuitorul Hristos, încă de pe vremea Daciei-mediteraneene și a Scyției minore». Pentru aceștia, dintre care mulți au intrat în sinaxarele Mineelor noastre nu există nici o praxă bisericească de canonizare. Și nu a existat la noi nici un act oficial de canonizare nici pentru Sf. Ioan Valahul, pe care Biserica greacă l-a trecut încă de mult în catalogul sfinților și a cărui slujbă a fost introdusă în Minei. Tot asemenea Sfîntul Calinic de la Cernica a fost socotit ca Sfînt încă din timpul vieții sale, iar după moartea lui moaștele sale s-au arătat făcătoare de minuni. Același lucru se poate spune și despre Sfinții ardeleni. Actul de canonizare a tuturor acestor sfinți, săvîrșit de Sfîntul Sinod încă de la 28 februarie 1950, și cel de proclamare solemnă a acestei canonizări, care a avut loc la 10 octombrie 1955, nu face altceva decît să sublinieze în chip solemn sfințenia de care s-au bucurat fie din viață, fie îndată după moarte acești sfinți și să arate că Biserica Ortodoxă Romînă nu a încetat o clipă de a fi o Biserică vie, o Biserică activă în ceea ce privește procesul de sfințenie a mădulelor și, o Biserică în care credința în Domnul și Mîntuitorul Iisus Hristos s-a arătat întotdeauna lucrătoare, în care mărturisirea acestei credințe, în toată clipa și sub orice condițiuni a fost cea mai de cinste datorie și în care apărarea acestei credințe în forma ei limpede și cristalină așa cum a fost ea predată nouă de înaintașii noștri ortodocși, a constituit lauda cea mai de seamă a fiilor ei dreptcredincioși.

Recunoscînd astfel în chip public și solemn sfințenia vieții sfinților romîni Calinic de la Cernica, Ilie Iorest, Sava Brancovici, Visarion Sarai, Sofronie de la Cioara și Oprea Miclăuș și dispunînd înscrierea

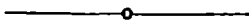
vieții și slujbelor lor în cărțile de ritual ale Sfintei noastre Biserici, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romine a îndeplinit o datorie de cinste față de acești Sfinți români și a arătat Biserica noastră tot atât de activă în trecut ca și în prezent și tot atât de sfântă în prezent ca și în trecut, partașe activă și conștientă la tezaurul de sfințenie al Bisericii ecumenice și lucrătoare osîrdnică pentru sporirea împărăției lui Dumnezeu pe pământ.

Canonizarea Sfinților români, în chip oficial și solemn de către Sfântul Sinod al Sfintei noastre Biserici va constitui, sîntem siguri un nou impuls de viață duhovnicească activă a pleromei credincioșilor noștri creștini, care, luînd exemplul imediat de la frații lor de același sînge, vor spori pe calea virtuților și a sfințeniei, către culmile de slavă și de lumină ale împărăției lui Dumnezeu.

Lucrări consultate:

1. Revista Biserica Ortodoxă Romină nr. 11-12/1955.
2. Revista Ingerul-Buzău nr. 6-9/1942, art. Despre canonizarea Sfinților în Biserica Ortodoxă de Hrisostom Papadopoulos, trad. de Pr. Olimp N. Căciulă.
3. P. Trempelas, Comuniunea Sfinților, M-rea Cernica, 1940.
4. Pr. Anton I. Popescu Sfinți și Sfințenie Huși, 1936.
5. Gheorghe I. Paschia, Predica prin viață la Sfinți, București, 1934.
6. Pr. Gh. Paschia, Sfînt și Sfințenie, București, 1940.

Preotul SILVESTRU VATRICI

„TATĂL NOSTRU“

după însemnările zilnice ale Părintelui Ioan de Kronstadt, prelucrare de Pr. Pavel Grosu.

«Tatăl Nostru» — rugăciunea domnească — este o rugăciune scurtă, dar atât de profundă și atât de bogată, încît ar trebui să fie întotdeauna citită cu luare aminte, în taină sau în auzul tuturor, spre a-i gusta conținutul. Aceasta, însă să se facă cu cea mai mare băgare de seamă, fără grabă, liniștit, cu minte trează — așa încît să simțim cu ființa noastră, prezența lui Dumnezeu lîngă noi. Numai atunci această rugăciune ne va aduce un foarte mare folos și o mulțime de daruri duhovnicești și trupești. Insuși Fiul lui Dumnezeu prin această rugăciune se roagă pentru noi Tatălui ceresc, considerîndu-se în numărul nostru, al oamenilor, atunci cînd rostește cuvintele «nostru» și «nouă» și, unindu-se cu noi — în timp — ne-a făcut frați cu El, iar pe Dumnezeu, al cărui Fiu este, tată al tuturor.

Cînd rostim «Tatăl Nostru», trebuie să facem aceasta cu o deosebită claritate și adîncă însuflețire și anume:

1. Să pătrundem profund în fiecare cuvînt și expresie;
2. Să dorim cu toată inima și cu tot sufletul a primi numai decît ceea ce cîerem;

3. Să avem rîvnă și tragere de inimă pentru îndeplinirea întocmai a tot ceea ce ne cere nouă Dumnezeu în această rugăciune; și

4. Să îndeplinim și prin fapte ceea ce ni se cere.

O! Cit e de mare fericirea și satisfacția aceasta, cit de măreață este vrednicia aceea de a chema în ajutorul tău pe Tatăl veacurilor.

Deaceea caută de prețuește întotdeauna și fără șovăire acest atît de mare dar, această fericire, pe care bunătatea cea nemărginită a lui Dumnezeu și le-a pus la îndemină. Vezi să nu fii distrat niciodată în vremea rugăciunii. Căci pe tine atunci, chiar Domnul te ascultă, pe tine îngerii caută atunci să te înțeleagă în întreaga ceată a oamenilor și sfinți ai lui Dumnezeu... («Am lăcrimat — scrie părintel Ioan — scriind aceste rinduri»).

În această rugăciune aflăm firul călăuzitor al vieții creștine — găsim puterea care ne fortifică. Rostind cuvintele: «sfințească-se numele Tău» — trebuie să te hotărăști din toată inima a trăi o viață sfintă și să stăruiești în curățenia acestei vieți sfinte; năzuește să trăiești aici pe pămînt o viață cerească; să căutăm cu toată inima a cîștiga împărăția lui Dumnezeu. «Caută, deci și tu, omule, înaintea oricărei alte bogății, harul lui Dumnezeu și fă ca această putere să domnească la infinit în ființa ta!».

«Vie Împărăția Ta!». Prin har Prea Sfînta Fecioară și-a păstrat curățenia de orice păcat și s-a împodobit cu toată binefacerea...; prin har Ea a devenit maica lui Dumnezeu și Împărăteasa tuturor; prin har oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu s-au izbăvit de păcat și au atins sfîntenția plăcută lui Dumnezeu, au rămas neatinși de putreziciune și plini de slavă în împărăția cea cerească; prin har s-au îmbărbătat și în toate ispitele și nevoințele pămîntului, prin lipsuri și suferințe și-au cîștigat toată bunătatea sufletească. «Harul a fost totul pentru ei. Acest har cerem și noi».

Rostind «fie voia Ta!» — trebuie să ne pătrundem de o rîvnă sfîntă întru împlinirea voinții lui Dumnezeu, voinții aceleia care este sfîntă, desăvîrșită, mîntuitoare, preafericită, prea înțeleaptă, atotputernică și veșnică. Prin îndeplinirea aceasta a voinții lui Dumnezeu putem și trebuie să realizăm «Împărăția lui Dumnezeu». Respectarea și împlinirea voinții lui Dumnezeu — în sine — este în acelaș timp cea mai mare și cea mai de preț răsplată pentru o ființă liberă și înțeleaptă, fie ea înger sau om. Voința lui Dumnezeu este bunul cel mai neîntrecut pentru ființele înzestrate cu rațiune — este chiar o perfecțiune a lor.

«Pîinea cea spre ființă!». Iată sfînta chemare către o viață totdeauna cumpătată, fără să urmărim masa copioasă! Abstenența este mama sănătății și prietenul harului. Stăpînirea de sine la mîncare și postul par a fi pentru mulți — desigur, după neștiința lor — o mărginire a libertății. În fapt e dimpotrivă: Biserica prin ele anume vrea să ne înzestreze cu cea mai mare și mai deplină libertate. Fiîndcă nestăpînirea de sine — în această privință — robește duhul nostru și-l supune trupului cu toate patimile și metehnele lui. Mai mult, însuși trupul se îngreuiază, devenind neputincios.

«Și ne iartă nouă greșalele noastre». Avem o îndatorire zilnică de a ne căi în păcatele noastre și totdeauna a ierta greșalele altora, greșeli atît de dese și de legate de oameni în viața de toate zilele.

Să ne ferim de ispite și să nu ne robim celui rău, care ne împinge spre păcat. Nu vom uita că noi sintem fiii lui Dumnezeu și că El ne

înzestrează cu puteri de luptă împotriva păcatului, iar prin biruința păcatului vom deveni moștenitorii Cereștei Împărății. Să ne îmbrăcăm deci cu putere de sus și ne vom preaslăvi în nesfârșitul veacurilor. Luptă-te împotriva oricărui păcat pînă la sînge și ține minte că lupți pentru o fericire, care este fără de sfîrșit în vecii vecilor. Nu uita că tu duci o luptă pentru dreptate, te trudești în luptă cu păcatul pentru cîștigarea acelei împărății a lui Dumnezeu, a dreptății, păcii și bucuriei în Duhul Sfînt care începe încă aici pe pămînt. Căci după orice biruință cîștigată cu ajutorul Domnului asupra păcatului, simți o pace sufletească, ești mulțumit de tine, ești oarecum înrudit cu Dumnezeu și strîns legat de El, simți o lumină, o putere, o îndrăzneală, o biruință a duhului. Păcatul, însă, oricare ar fi el, nimiceste, întinează, aruncă în bezna întunecului, în dezgust și înstrăinare sufletul omenesc. Păcatul slăbănogeste, omoară și tiranic lipsește bietul suflet de harul lui Dumnezeu, rămînînd să domnească în chip nerușinat peste inima omului. Aceasta, pentru că pricina păcatului este diavolul. «Chiar și atunci cînd slujesc eu în biserică — zice Părintele Ioan — și atunci simt cîteodată cum demonii răi și necurați îmi încercă sufletul împiedecîndu-l să se apropie de Dumnezeu cu mintea și cu gîndul, punîndu-mi felurite piedici: ba prin gînduri deșarte, ba prin lăcomie la mîncare, ba prin răutate și minie, zavistic, neascultare și îndărătnicie, ba prin groază și frică deșartă, ba prin suferință, lenevire și dormitare sau prin alte multe gînduri meșteșugite și foarte păgubitoare.

Cea mai mare biruință a Bunătății lui Dumnezeu asupra păcatelor omenești este Sf. Liturghie, care se săvîrșește zilnic și în veșnicia toată spre a procura o stare de fericire, celor care au biruit pe diavol prin credință și pocăință, iar mai apoi prin Sf. Împărtășanie. În Sf. Liturghie căpătăm puterea noastră împotriva vrăjmașului celui mai tare, biruință asupra lui, care nu rare ori ne învinge prin patimi».

«Că a Ta este Împărăția și puterea și mărirea a Tatălui și a Fiului și a Sfîntului Duh». Deci ține minte în împărăția cui trăiești, cui i se supune toată făptura, înțeleaptă, însuflețită și cea neînsuflețită, cerul și pămîntul și cui trebuie să te supui și tu — lui Dumnezeu, făcător și purtător de grije al lumii întregi și al tuturor, Mîntuitor al neamului omenesc.

O! D o a m n e!

«Și în vecii vecilor!». «Dumnezeu cel veșnic și Împăratul făpturii întreg, deci și al meu Ziditorule, iartă-mi mie toate greșalele, cu voie și fără de voie și mă învrednicește să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu, că la Tine este izvorul vieții».

Noi în fiecare zi uităm acest nezdruncinat adevărat: fie că sîntem stricăcioși, fie că nu deosebim veșnicia de vremelnicie... Trecînd cu vederea nestricăciunea și veșnicia, ne legăm de bunurile vremelnice și neglijam pe cele veșnice!...

«Amin!» Adevărat! — așa să fie!

Minunată rugăciune!...

RUGĂCIUNEA A ȘAPTEA DE LA SFINTA ÎMPĂRTĂȘIRE *)

De pe buzele=mi spurcate,
Din inima=mi pingărită,
De pe limba=mi necurată,
Din sufletu=mi plin de tină,
Ruga mî=0 primește, Doamne,
Și ne=nlăturîndu=mi mie
Nici cuvîntul și nici fapta,
Îndrăzneală=mi dă, Hristoase,
Să=Ți grăesc ce am în cuget ;
Și Tu Insuți mă înoată
Ce să fac și cum să=fi glăsui.

Am greșit mai mult ca ceea
Ce aflînd unde Te aflî,
Mîr de preț agonisîndu=și
A venit cu îndrăzneală
Să Te ungă pe picioare,
Hristoase, Stăpîne, Doamne.
Cum pe ea, venînd la Tine
Cu dor tainic, n=ai respins=0,
Nu Te scîrbi nici de mine ;
Cî=mi dă sfintele=Ți picioare
Să le țin și să le mîngîi
Și cu=al meu izvor de lacrimi
Să le ung cu îndrăzneală,
Ca și cu un mîr de cinste.

Spală=mă, cu=a mele lacrimi,
Curățește=mă, Cupînte ;
Treci păcatu=mi cu vederea
Și iertare dăruește=mi.
Știi a rețelor mulțime
Și cunoști ranele mele ;
Plîgile=mi le vezi pe toate.
Dar Tu știi și=a mea credință,
Rîna mea o vezi de=a pururi ;
Nu=Ți sînt Ție=ascunse Doamne
Dumnezeul meu din cerurt,
Picăturile=mi ce lacrimi,
Nici din picături oreo parte.
Tot ce n=am săvîrșit, încă,
Ochii Tăi oăd de departe ;
Iar în cartea Ta cea sfîntă,
Cele încă nefăcute
Scrise sînt de mai=nainte.
Vezi=mi, Doamne, umilînța,

Vezi osîrdia=mi cea mare
Și păcatele=mi, pe toate,
Mi le iartă, Sfinte Doamne.
Ca din inimă curată,
Cu cugetul plin de teamă
Și cu firea mea zdrobită
Să m=apropii de=ale Tale
Taine Sfinte, Precurate,
Ce sfîntesc și dau viață
Celut ce se=mpărtășește
Cu o inimă curată.
Căci doar Tu ai zis, Stăpîne :
„Cel ce Trupul Meu mănîncă
Și cu=al Meu Sînge s=adapă,
El petrece întru Mine
Și Eu întru el Mă află“.

Adevărat e cuvîntul
Stăpînului vieții mele ;
Căci cel ce se=mpărtășește
Din Dumnezească Cîină,
Nicidecum nu mă e sigur,
Cî cu Tine e, Hristoase,
Lumina cea însorită
Care luminează lumea.

Ca să nu rămîn, deci, singur
Fără Tine=a mea Sulfare
A mea Viață, Bucurie,
Fără=a lumii Mîntuire,
De=asta am venit la Tine
Precum vezi, cu lacrimi multe
Și cu inima zdrobită.
Și Te rog să=mi dai, Stăpîne,
Izbăvire de greșale,
Să mă=mpărtășesc cu frică
Din Precuratele Taine
Și de viață Făcătoare.
Ca să fii, cum ai zis, Insuți,
Cu mine, prea ticătosul,
Și ca nu lipsit cu totul
De=al Tău har, pe căl piezișe
Vrăjmașul să mă răpească
Și să mă îndepărteze
De cuvintele=Ți prea sfînte.

*) Această rugăciune, care în cărțile noastre de slujbă, este atribuită Sfîntului Simeon Noul Teolog, o găsim și la Sfîntul Ioan Damaschin (Migne, P. G. tom. XCVI, col. 853—856). În original ea este alcătuită în versuri anacreontice. Traducerea de față încearcă să o redea în măsura versurilor originale.

*Pentru=aceasta cad la Tine
Și=Ti strig Ție cu căldură:
Cum pe cel pierdut primit=ai
Și la fel pe desfrînata,
Și pe mine desfrînatul
Și pierdutul, mă primește,
Cînd oîn acum către Tine
Avînd inima zdrobită.*

*Știu Iisuse, știi că altul
Precum eu, n=a greșit Ție;
Nici n=a săvîrșit atîtea
Rele, cît eu săvîrșit=am.
Dar mai știi și acest lucru,
Că nu mărimea greșalei,
Nici mulțimea de păcate
Intrec marea îndurare
Și iubirea cea de oament
A Dumnezeului nostru.
Ci, cu mila îndurării,
Cel ce se căesc din suflet
Șînt și curățit de Tine
Și părtășî făcuți lumînii,
Din belșug împărtășîndu=*

*Dintr=a Ta Dumnezeuțre.
Și străîn lucru de ingeri
Și de mințea omenească
Tu vorbești cu ei adesea
Ca și cu niște prietenî.*

*Acest lucru=mi dă=ndrăzneală,
Acest lucru mă avîntă;
Și=ndrăznînd în bogățta
Bunătății Tale, Doamne,
Bucurîndu=mă cu frică,
Mă împărtășesc cu focul:
Iarbă fiînd; O, minune!
Și mă răcoresc cu totul
Ca rugul de=odîntoară
Ce ardea făr=mîstuire.
Deci, cu mințea și cu gîndul
Plîne de recunoștință,
Cu sufletul și cu trupul
Palptînd de mulțumire,
Mă închin, Te măresc, Doamne,
Și slăvesc a Ta=ndurare:
Bînecurîntat ești, Doamne,
Și acum și în toți veclî.*

In romînește de Pr. OLIMP N. CACIULĂ

PENTRU APĂRAREA PĂCII

LUCRĂRILE CELEI DE A VIII-a SESIUNI A MARII ADUNĂRI NAȚIONALE A R. P. R.

În zilele de 27, 28 și 29 martie a. c., au avut loc desfășurarea lucrărilor celei de a VIII-a sesiuni a Marii Adunări Naționale a R.P.R.

La deschiderea sesiunii au luat parte numeroși invitați: reprezentanți ai vieții științifice și culturale, ai întreprinderilor din Capitală, ai organizațiilor obștești, ziariști români și străini, etc.

În tribune au participat membri ai corpului diplomatic.

Deschizând lucrările sesiunii, deputatul C. Pîrvulescu, Președintele Marii Adunări Naționale, a propus și Marea Adunare Națională a adoptat, următoarea ordine de zi:

1. Proiectul de Lege pentru aprobarea bugetului de stat al Republicii Populare Romîne pe anul 1956;

2. Proiectul de lege pentru modificarea Codului de procedură penală;

3. Proiectul de Lege pentru modificarea legii nr. 5 din 1952 pentru organizarea judecătorească;

4. Proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului familiei; pentru modificarea Decretului nr. 31 din 1954 și a Decretului nr. 52 din 1954, precum și cu privire la unele dispoziții tranzitorii în materie de înfiere;

5. Proiectul de lege pentru modificarea unor articole din Constituția R. P. R.;

6. Proiectul de lege pentru ratificarea Decretelor emise de Prezidiul Mării Adunări Naționale în intervalul dintre sesiuni.

La propunerea deputatului E. Mazilu, Marea Adunare Națională a hotărît eliberarea din funcția de membru și președinte al Comisiei Buge-tare a deputatului I. Popescu-Puțuri, care a primit alte însărcinări și a ales în unanimitate, în această funcție, pe deputatul Gheorghe Stoica.

Deasemenea Marea Adunare Națională a hotărît eliberarea deputatului Stelian Nițulescu din funcția de membru și președinte al Comisiei de propuneri legislative în legătură cu primirea unei alte însărcinări de către acesta și a ales în unanimitate, în această funcție, pe deputatul Ion-

Vințe. De asemenea a fost ales deputatul Evghenie Nicolaev în funcția de membru al Comisiei de propuneri legislative.

După aceea au început lucrările potrivit ordinii de zi.

La discuția Proiectului de lege pentru aprobarea Bugetului de stat pe anul 1956 au luat cuvîntul, arătînd unele lipsuri în ce privește buna desfășurare a economiei naționale și făcînd totodată propuneri concrete pentru îmbunătățirea acesteia, un număr de peste 26 deputați.

Proiectul de lege pentru aprobarea bugetului de Stat pe 1956 a fost aprobat în unanimitate.

Votarea acestuia — primul buget al celui de al doilea Cincinal al țării noastre — constituie un eveniment de mare însemnătate pentru dezvoltarea economică și social-culturală a acesteia, căci după cum se știe, bugetul este oglinda fidelă a politicii statului.

Prin conținutul său bugetarul oricărui stat reflectă direcția în care este îndreptată această politică, tendințele ei, pe cine slujește și scopul pe care îl urmărește.

«Ca și în anii precedenți partea principală a mijloacelor bugetare este destinată finanțării economiei naționale investițiilor capitale pentru asigurarea reproducției socialiste lărgite, pentru acțiunile social-culturale. Peste 75% din totalul cheltuielilor prevăzute în buget vor fi alocate în vederea dezvoltării industriei, agriculturii și celorlalte ramuri ale economiei ca și pentru acțiuni social-culturale».

Bugetul de stat votat de Marea Adunare Națională în unanimitate este o puternică expresie a politicii de pace a statului nostru.

Cu același viu interes au fost dezbătute și celelalte proiecte de legi, prevăzute în ordinea de zi, pe care Marea Adunare Națională le-a aprobat în unanimitate.

Președintele Adunării Naționale, deputatul C. Pîrvulescu, a adus la cunoștința deputaților că Sovietul Suprem al U.R.S.S., a invitat o delegație a Marii Adunări Naționale a R.P.R., să viziteze Uniunea Sovietică.

Marea Adunare Națională a primit cu bucurie această invitație și a desemnat pe deputații care vor face parte din această delegație. Delegația este alcătuită astfel: deputatul C. Pîrvulescu, Președintele Marii Adunări Naționale — Conducătorul delegației, Tiță Florea vice-președintele Marii Adunări Naționale, Petre Lupu, Florian Dănălache, A. Bretenhofer, Ion Pas, E. Nicolae, Ion Țurui, L. Banyai, P. Jurcă, State Ionescu, Domnica Mărgineanu, N. Ciocan, R. Zăroni și Elena Vilcoci.

Președintele Marii Adunări, Deputatul C. Pîrvulescu, a rostit apoi cuvîntul de închidere a sesiunii:

«Bugetul pe care l-am votat — a spus vorbitorul — exprimă în mod grăitor cursul dezvoltării vieții economice, sociale și politice a patriei noastre. Ca și întregul nostru plan cincinal, bugetul pe 1956 are un caracter constructiv.

În raportul prezentat și în dezbaterile desfășurate s-au oglindit realizările pe care le-am obținut și s-a manifestat o grijă deosebită pentru ca banii poporului să fie folosiți pentru ridicarea de noi întreprinderi, pentru dezvoltarea agriculturii noastre, pentru crearea unor condiții de viață tot mai bune și înflorirea culturii.

În lucrările noastre s-a simțit efortul de a aplica politica justă a partidului în opera de construire a socialismului, de ridicare a nivelului material și cultural al poporului muncitor.

Volînd un buget de construcție, am votat în același timp un buget al întăririi statului democrat-popular, un buget al păcii.

Poporul nostru dorește cu ardoare pacea deoarece aceasta corespunde năzuințelor sale. Pacea este năzuința tuturor statelor care fac parte din puternicul sistem mondial socialist, în frunte cu Uniunea Sovietică, este năzuința tuturor popoarelor din lume.

În sesiune au mai fost votate proiectul de lege privind modificarea legii pentru organizarea judecătorească; proiectul de lege pentru modificarea codului de procedură penală; proiectul de lege pentru modificarea și complectarea Codului Familiei.

Înceind lucrările sesiunii, reînforși la locurile lor de muncă, deputații trebuie să lupte pentru întărirea legalității populare, trebuie să lupte ca bugetul țării, pe care l-au votat, să fie tradus în viață.

Pr. AL. IONESCU

STUDII ȘI RECENZII

DUHUL ORTODOXIEI

În calitatea noastră de creștini ortodocși, se cuvine să căutăm a ne da seama cât mai bine cu putință ce este de fapt Ortodoxia, în ce constă specificul ei, prin ce se deosebește ea de toate celelalte religii și confesiuni creștine și prin ce fire nevăzute ne ține ea legați sufletește, pînă într-atît încît pentru nimic în lume n-am admite să ne despărțim de ea. Se cuvine adică să încercăm a face, măcar din cînd în cînd, un fel de revizuire a conștiinței noastre creștine ortodoxe, pentru a ne da seama de temeiurile credinței noastre și pentru a ne întări și mai mult în credința pe care am moștenit-o de la moșii și strămoșii noștri.

Dar, mai întîi, ce este Ortodoxia? S-ar părea că nu este nimic mai ușor de spus și totuși, după ce ți-ai pus întrebarea, răspunsul întîrzie să vină clar, precis, așa cum ai fi dorit. Un mare învățat, un fizician, fiind întrebat ce este fizica, după oarecare ezitare, a răspuns simplu: «Fizița este ceea ce fac eu». Tot așa am putea să răspundem și noi la întrebarea: «Ce este Ortodoxia?» Ortodoxia este ceea ce credem noi, ceea ce trăim noi sub raport religios, ceea ce am primit, ca învățătură și tradiții sfinte, de la moșii și strămoșii noștri și vom transmite, la rîndul nostru, urmașilor noștri, după ce, o viața întregă, vom fi trăit în această ambianță. În această atmosferă duhovnicească îmbibată de Ortodoxia noastră tradițională.

Cuvîntul însuși **Ortodoxie** — se știe — înseamnă credință dreaptă, credință adevărată. Noi credem adică și mărturisim că învățătura noastră ortodoxă este învățătura cea dreaptă, cea adevărată, aceea pe care Dumnezeu însuși a făcut-o cunoscută oamenilor prin aleșii Săi și îndeosebi prin Domnul nostru Iisus Hristos; învățătură care s-a păstrat neschimbată în decurs de aproape două mii de ani. Celelalte religii pot să cuprindă și ele părți de adevăr, neesențiale, celalte confesiuni creștine au comune cu noi unele învățături, dar adevărul deplin, așa cum l-a revelat Dumnezeu oamenilor prin Domnul nostru Iisus Hristos, nu-l deține decît sfînta noastră Biserică Ortodoxă, păstrătoarea Evangheliei, a învățăturilor Sfinților Apostoli, a orînduirilor canonice și cultice, în toată curățenia lor, în înțelesul lor adevărat și nealterat. Oricît s-ar strădui cercetătorii să găsească învățăturile de căpetenie ale credinței noastre în alte religii sau măcar vreo asemănare cu acelea, munca lor rămîne zadarnică. Crîmpeiele de adevăr ce se găsesc în acele religii, resturi din revelația făcută de Dumnezeu primilor oameni sau luminișuri la care

a putut ajunge mintea omenească prin propriile sale puteri, sînt departe de adevărul deplin, total, fără umbre, care a strălucit în Biserica noastră Ortodoxă din momentul în care Dumnezeu a binevoit ca însuși Fiul Său, Domnul nostru Iisus Hristos, să se deșerte de toată măreția Sa și să ia chipul umilit de om, pentru ca, prin înomenirea Sa, El să transfigureze și să îndumnezeiască pe om și întreaga creatură.

Ortodoxia este deci învățătura dreaptă și nealterată, dată de Dumnezeu oamenilor, păstrată pentru de-a pururi în Sfînta Evanghelie, propovăduită de Sfinții Apostoli, comentată și sistematizată de Sfinții Părinți, fixată în simbolul credinței noastre, **Crezul**, în Mărturisirea de credință a Bisericii Ortodoxe, în orînduirile canonice și în cultul Bisericii noastre. Pentru această dreaptă credință, pentru triumful ei în lume, însuși Fiul lui Dumnezeu s-a răstignit pe cruce. Pentru această dreaptă credință Sfinții Apostoli și-au primejduit viața și chiar și-au jertfit-o de bună voie. Pentru credința ortodoxă sfinții martiri ai creștinismului au întîmpinat cu seninătate fiarele sălbatice în circurile romane, au devenit torțe vii în grădinile împăraților romani și s-au lăsat jupuți de vii.

Ce-i făcea însă pe Sfinții Apostoli și pe marii martiri ai creștinismului să întîmpine moartea cu atîta seninătate? Care era puterea launtrică ce-i susținea? Era credința tare, neclătinată, în adevărul dumnezeiesc al învățăturii pe care o împărtășeau, în care trăiau și care constituia însăși viața lor. A le lua această învățătură însemna a le lua viața însăși.

Căci acesta este caracterul esențial, distinctiv, al Ortodoxiei, care s-a manifestat din primele zile ale Creștinismului și a rămas pînă astăzi unul dintre titlurile de glorie ale Bisericii noastre Ortodoxe. Anume acela că Ortodoxia este mai mult și altceva decît o simplă învățătură, o disciplină, o organizație. Ea este viață trăită cu Dumnezeu, în Dumnezeu și spre înalta cinstire a lui Dumnezeu. Ortodoxia este aplecare iubitoare a lui Dumnezeu spre umila Sa creatură, pentru a o ridica pînă la Sine, și este ridicare a omului prin harul lui Dumnezeu pînă la unirea cu Dumnezeu, pînă la îndumnezeire. Oricît de păcătoasă ar putea să ajungă ființa omenească, ea nu pierde prin aceasta vrednicia de creatură iubită a lui Dumnezeu și pentru ea există oricînd posibilitatea de întoarcere la Dumnezeu, de reintegrare în har și de înălțare pînă la cele mai înalte și mai sublime trepte ale sfințeniei. Căci Dumnezeu, după cuvîntul Sfîntului Evanghelist Ioan, «este iubire» (I Ioan IV, 8); iubire care se dăruiește fără rezerve și care așteaptă să primească din partea noastră iubire. Ortodoxia vede Creștinismul mai mult prin prisma aceasta, a iubirii, propovăduită de Sfîntul Evanghelist Ioan, apostolul mult iubit, care și-a plecat capul, plin de iubire, pe pieptul divinului său Invățător. Sora Bisericii noastre, Romano-Catolicismul, vede Creștinismul prin prisma organizării pămîntești a Bisericii, inspirîndu-se din atitudinea Sfîntului Apostol Petru și punînd problema celor două săbii într-o teacă. Cealaltă ramură rătăcită din trupul unitar al Ortodoxiei, Protestantismul, vede Creștinismul prin prisma crucii, a calvarului, asupra căreia insistă Sfîntul Apostol Pavel. Ortodoxia este însă și vrea să fie iubire, trăire în comunitatea de iubire a lui Dumnezeu, trăire întru Iisus Hristos, care din iubire s-a jertfit pe cruce și care este veșnic prezent, prin iubire, în Biserica Sa, în Ortodoxie.

În Ortodoxie, nu este, ca în celelalte confesiuni creștine, o distanță prea mare, infinită, între imanent și transcendent, între pământ și cer, între creatură și creator. În Ortodoxie cerul a coborât și se coboară pe pământ, iar pământul, prin har, se înalță la cer. În Ortodoxie nu se adoră Iisus cel crucificat, ci Iisus cel înviat, glorificat, prezent în mijlocul Sfinților Săi Apostoli și trimițându-i la propovăduire, prezent în sufletul și în viața sfinților, a martirilor și cuvioșilor, prezent în sinoadele ecumenice, dar mai ales prezent în Sfântul Potir de pe altar, în Sfintele Taine și în sfintele slujbe și sărbători ale anului bisericesc ortodox. Ortodoxia este plină de prezența lui Dumnezeu, plină de prezența Domnului nostru Iisus Hristos, plină de teofanii, pe care antenele sufletului credincios le sesizează la fiecare pas. Sărbătorile ortodoxe nu sînt simple comemorări ale unor evenimente petrecute acum aproape două mii de ani, ci sînt realități trăite prin credință în prezent, cu toată intensitatea, pe toată gama stărilor sufletești respective. În Ortodoxie ne apropiem cu smerenie de ieslea din Belleem, în care s-a săvîrșit minunea înomenirii lui Dumnezeu; asistăm, plini de emoție, pe malurile Iordanului, la Botezul Domnului; urcăm, împreună cu Iisus, colina Calvarului, căzînd în genunchi și plîngînd de durere, pentru ca, în noaptea strălucitei Învieri, să izbucnim în lacrimi de bucurie, să ne îmbrățișăm cu iubire unii pe alții și să numim frați și pe cei ce ne urăsc pe noi. Acest sublim «realism» al sărbătorii ortodoxe, această trăire, prin credință, în prezent, ca o realitate actuală, a unor evenimente petrecute odinioară, dă Ortodoxiei un adînc sentiment al prezenței divine și o mare putere sufletească credincioșilor.

O altă trăsătură distinctivă și la fel de esențială a Ortodoxiei este aceea a spiritului ei comunitar, a sentimentului de comunitate iubitoare în care se află creștinul ortodox nu numai cu semenii săi, ci chiar cu toată lumea înconjurătoare, cu ființele însuflețite și neînsuflețite. Înomenirea lui Dumnezeu, întruparea Domnului nostru Iisus Hristos, legînd din nou pământul cu cerul, a adus asupra firii întregi o primenire, o transfigurare, care face pe creștinul ortodox să cuprindă în iubirea sufletului său toate ființele și lucrurile înconjurătoare, să nu se simtă străin de ele și să le trateze cu gingășie, așa cum face, de pildă, românul, care se simte frate cu codrul, își mîngîie vitele și pune pe seama pășărilor tot felul de sentimente alese. Creștinul ortodox nu se simte singur în lupta sa pentru izbăvire. El nu este un izolat. Puterile sale sufletești cresc, știindu-se ajutat de rugăciunea comună a Bisericii și de eforturile semenilor săi. În Ortodoxie nimeni nu se mîntuiește singur, individual, egoist, ci împreună cu ceilalți, în comunitatea de iubire care este Biserica Ortodoxă.

Acest sentiment al comunității, pe care creștinul ortodox îl simte oricînd, dar mai ales în momentele de înalte trăiri duhovnicești ale sfințelor slujbe, a cimentat cu vremea dragostea de Ortodoxie, a făcut puterea și vitalitatea Bisericii Ortodoxe de-a lungul veacurilor, producînd acest adevărat miracol al istoriei: perzistența Bisericii Ortodoxe împotriva vitregiei vremurilor și mai ales împotriva silniciei îndurate din partea islamismului biruitor într-o vreme. Secole de-a rîndul, popoarele ortodoxe, subjugate, sărăcite, scufundate în întuneric de stăpînirea turcească, și-au găsit numai în Ortodoxie o alinare a suferințelor, un ajutor frățesc, o licărire de lumină culturală. Ortodoxia a fost simțită atunci, mai mult

ca oricînd, ca o comunitate de iubire, de ajutorare și de rezistență împotriva tuturor vitregiilor vremurilor.

Așa s-a lipit Ortodoxia de sufletul popoarelor ortodoxe, pe care le-a modelat încetul cu încetul, fără să le schimbe specificul etnic, ci căutînd numai să înobileze, să purifice și să spiritalizeze pornirile lor firești. Secole de-a rîndul Ortodoxia a ajutat popoarele ortodoxe să-și formeze o cultură proprie, o artă proprie, o literatură deosebită. Ea nu s-a pus de-a curmezișul progresului științific, cum a făcut Romano-Catolicismul, n-a ars pe rug pe reprezentanții științei, n-a pus la Index literatura. Dimpotrivă, oamenii Bisericii Ortodoxe au dat lumină popoarelor ortodoxe, atît cît se putea da atunci cînd statele ortodoxe nu erau destul de organizate ca să-și întemeieze un învățămînt propriu. În toate țările ortodoxe mînăstirile au fost focare de cultură. Călugări modești și ale căror nume s-au uitat de mult au cultivat cu ardoare știința, literatura, artele plastice, muzica și toate formele de cultură, imprimînd un duh specific, ortodox, acestei culturi incipiente, pornită din mînăstiri.

Și nu numai cultura, ci și celelalte forme de viață ale popoarelor ortodoxe au fost pătrunse de duh ortodox. În pravilele pentru împărțirea dreptății, în raporturile juridice dintre cetățeni, în atitudinea lor față de săraci, față de suferinzi, față de străini, față de reprezentanții altor religii, peste tot s-a observat duhul deosebit al Ortodoxiei, pătruns pe încetul în firea popoarelor ortodoxe. Popoarele ortodoxe n-au iubit niciodată nedreptatea și vărsarea de sînge. Ele n-au dus niciodată de bună voie războaie de cucerire și de pradă, ci războaiele lor, cînd le-au fost impuse, au fost războaie de apărare a patriei și a credinței ortodoxe, a Legii strămoșești. «Sfînta dreptate», despre care vorbește poporul romînesc, este dreptatea cerută de Legea ortodoxă. Mila și dărnicia față de cel sărac este un reflex al cuvintelor Mîntuitorului, după care un ajutor dat săracului este un ajutor dat lui Dumnezeu. «Cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută», spune atît de frumos poporul nostru. Și rar s-a văzut sărac care să plece nemiluit de la poarta creștinului ortodox. Toleranța popoarelor ortodoxe este cunoscută în lumea întregă. Nu s-au văzut în Ortodoxie războaie religioase, ca cel de 30 de ani din Apus. Nu sînt în firea popoarelor ortodoxe persecuțiile religioase, fanatismul, intoleranța. Intoleranță și persecuții religioase au suferit popoarele ortodoxe din partea Romano-Catolicismului prozelitist, dar ele n-au răspuns cu aceeași măsură. Ospitalitatea popoarelor ortodoxe este de asemenea proverbială și nouă ne place să socotim aceasta tot ca un rod al duhului Ortodoxiei, strecurat pe încetul în formula sufletească a popoarelor ortodoxe.

Cu toată înrîurirea pe care Ortodoxia a avut-o asupra popoarelor ortodoxe, clerul ortodox nu și-a arogat însă drepturi de stăpînire în cele pămîntești. Biserica Ortodoxă nu s-a considerat moștenitoarea tronului împărătesc bizantin, cum s-a considerat Biserica Romano-Catolică moștenitoare a tronului împărătesc roman occidental. Clerul Bisericii Ortodoxe nu s-a constituit în castă suprapusă a societății, cu interese materiale apărute prin mijloace violente. Clerul Bisericii Ortodoxe, cu rare excepții, a fost sărac, ieșit din popor și rămas aproape de nevoile și suferințele poporului. Clerul ortodox a muncit și a suferit alături de popor și împreună cu poporul, sfătuiindu-l și ajutîndu-l în multele și marile suferințe prin care au avut de trecut popoarele ortodoxe. De aceea credincioșii

ortodocși spun preotului, cu respect, **Părinte**, și-l socotesc într-adevăr ca părintele lor duhovnicesc.

Monahismul ortodox, de asemenea, își are specificul său și înriurirea sa binefăcătoare asupra sufletelor credincioșilor. De unde monahismul occidental a fost organizat în ordine cavaleresti războinice și cuceri-toare, monahismul ortodox a dus numai «războiul nevăzut» al luptei cu patimile din sufletul omului, dând o bună pildă de smerenie și strădanie duhovnicească celorlalți credincioși.

Cultul Bisericii Ortodoxe, neîntrecut în frumusețea sa și în simbolismul său sublim, a impresionat totdeauna pe străini, care nici nu bănuiau câtă bogăție de învățătură, câtă intensitate de trăire, ce tezaur de virtuți înalte se află în cultul ortodox. Aici, în biserică, în isonul lin al cîntărilor, în murmurul rugăciunilor, în cuvîntul de învățătură al cazaniilor, în vorbele adesea nemeșteșugite ale clericilor, au avut popoarele ortodoxe hrana duhovnicească de care simțeau adîncă nevoie. În bogăția picturilor, în finețea sculpturilor, în felurimea împodobirilor din biserică și-au format popoarele ortodoxe gustul pentru frumos, iar cînd miinile trudite ale străbunelor noastre sau cele mai puțin trudite ale domnițelor au dat cele mai alese cusături ale lor, acestea erau destinate împodobirii sfintelor locașuri.

Viața satelor noastre romînești a fost din strămoși centrată în bisericuța satului, de la care au plecat atîtea binefaceri duhovnicești și spre care s-a întors cu mulțumită sufletul obidit al bietului clăcaș romîn, strivit de atîtea nevoi. În biserică el s-a simțit în familia duhovnicească a satului său, legat prin cultul morților de sufletul strămoșilor, solidar cu semenii săi din vremea sa și transmițător al unei sfinte tradiții de temere de Dumnezeu, de cinstire și iubire a aproapelui, de pace și de bună învoire cu toți oamenii.

Sărbătorile de peste an, cu frumoasele lor obiceiuri și datini, păstrate din moși-strămoși, presară anul creștinului ortodox cu tot atîtea popasuri de înviorare duhovnicească, marcînd în același timp sezoanele muncilor, epocile stringerii recoltelor și toate celelalte date importante ale răbojului vieții sătești. De la leagăn pînă la mormînt și mai ales în momentele principale ale vieții sale, creștinul ortodox se simte în ambianța binefăcătoare a Bisericii, care sfințește casa sa, familia sa, vilele și ogoarele sale. Cîtă putere de viață și de muncă, de încredere și de jertfelnicie pentru binele obștesc sădește și cultivă Biserica Ortodoxă în sufletul credincioșilor săi, o pot spune numai cei care au trăit și trăiesc efectiv din această sevă duhovnicească pe care o reprezintă Ortodoxia.

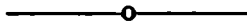
Dar Ortodoxia, acest scump tezaur lăsat de Domnul nostru Iisus Hristos și transmis nouă cu multe jertfe de înaintașii noștri, Ortodoxia care a fost pavăza creștinătății împotriva Semilunei și educatoarea popoarelor ortodoxe în vremuri de grea cumpănă, Ortodoxia noastră scumpă, în care ne simțim la noi acasă, înfrățiți în iubirea Domnului nostru Iisus Hristos și a semenilor noștri, Ortodoxia noastră tradițională are nevoie să fie înviorată, pătrunsă de un nou avînt misionar, ca pe vremea Sfinților Apostoli. Ea nu trebuie lăsată să devină o tradiție moartă, un balast de învățături și practici al căror sens s-a pierdut, un plumb în aripile avînturilor noastre spre o viață nouă, mai bună și mai frumoasă. Ortodoxia a hrănit în trecut sufletul popoarelor ortodoxe, a răspîndit lumina cărții, a creat opere de artă, a sprijinit lupta popoa-

relor ortodoxe pentru libertate și pentru progres. Ortodoxia nu se poate dezice astăzi. Ea trebuie să rămână aceea ce a fost: credință dreaptă, învățătură adevărată, dată de Dumnezeu oamenilor pentru înmădierea și înnobilarea pornirilor lor firești, pentru purificarea și spiritualizarea gândurilor și acțiunilor lor, pentru viața pașnică și buna învoire între oameni și între popoare. Ortodoxia trebuie să rămână un balsam pentru alinarea multelor și marilor suferințe care mai există astăzi în lume, dar în același timp ea trebuie să fie și o pîrghie de progres, un imbold spre o viață cît mai înaltă și mai plină, după însuși cuvîntul Mîntuitorului, care a spus: «Eu am venit pentru ca lumea să aibă viață și încă mai mult să aibă» (Ioan X, 10).

A căuta deci să pătrundem în esența Ortodoxiei, să prindem notele distinctive ale ei și să facem să reiasă valoarea religioasă, educativă și culturală a Ortodoxiei, este pentru noi o adevărată datorie. Dar, a ne opri numai la atît, ar însemna prea puțin lucru și de prea puțin folos. Am spus că Ortodoxia este viață și, ca atare, nu ceea ce gîndim noi despre Ortodoxie are mare valoare, ci aceea ce trăim efectiv, aceea ce simțim și traducem în faptă. La dreapta judecată de apoi nu vor avea mare preț gîndurile noastre frumoase despre Ortodoxie, ci faptele noastre creștine ortodoxe.

A cinsti Ortodoxia după cuviință, înseamnă deci a o trăi, a o realiza în cele mai mărunte fapte ale vieții noastre de fiecare zi. Numai așa putem purta cu vrednicie numele de creștini ortodocși. Numai așa se poate spune că sîntem pătruși de duhul Ortodoxiei, care este duhul adevărului, al iubirii și al vieții întru Iisus Hristos cel înviat a treia zi din mormînt și prezent în Biserica Sa ieri, astăzi și totdeauna, pînă la sfîrșitul veacurilor.

Diac. Prof. EMILIAN VASILESCU

LEGĂTURA TAINELOR CU JERTFA DOMNULUI

INTRODUCERE

Cînd Domnul nostru Iisus Hristos se jertfea la Cina cea de Taină și oferea ucenicilor trupul Său spre mîncare și sîngele Său spre băutură sub forma pîinii și vinului, atunci, El iniția un nou fel al prezenței Sale în lume, prezența tainică, prin care să vină în fiecare din noi și să ne mîntuiască în mod subiectiv după ce prin jertfa de pe Cruce ne-a mîntuit în mod obiectiv.

La înălțarea Sa la cer, Mîntuitorul spune apostolilor: «Mergînd învățați toate neamurile botezîndu-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh». (Mt. XXVIII, 19) și «cel ce va crede și se va boteza se va mîntui iar cel ce nu va crede se va osîndi» (Mt. XVI, 16). De asemenea «Iată eu cu voi sînt pînă la sfîrșitul veacului» (Mt. XXVIII, 20).

În vederea mîntuirii noastre deci ne-a lăsat Taina în care El este prezent și credința ca prin ea să ne convingem că El este de față. După Înălțare, trupul Mîntuitorului străbătut de Duhul nu mai este accesibil simțurilor noastre. De aceea în marea Sa milostivire a ales acest chip tainic al prezenței Sale, chip adoptat slăbiciunii firii omenești, care nu poate sesiza divinul decît prin forme

sensibile. În acest fel, Hristos este mai aproape de noi, făcându-și sălaş chiar în sufletul nostru. Prin Taine «dumnezeiescul comunică cu omeneşul, creşterea cu pămîntescul»¹⁾. Ele sînt adevărate teofanii care coboară pe Mîntuitorul în inimile noastre sau mai de grabă, care ne ridică pe noi la El. «Prin ele Duhul lui Hristos sau mai bine zis Domnul cel străbătut de Duhul este pururea de faţă şi eficace în Biserică»²⁾. Prin Sf. Taine «Biserica este o continuă sărbătoare a Cincizecimii»³⁾.

«Crede aşadar zice Sfîntul Ambrozie, că este de faţă invocată prin rugăciunile preoţilor însuşi Domnul, care zice: «Unde sînt doi sau trei adunaţi în numele Meu acolo sînt şi Eu» (Mt. XVIII, 20). Cu mult mai mult binevoieşte să fie de faţă unde este Biserica, unde sînt Tainele Sale»⁴⁾.

Scopul prezenţei lui Hristos «corespunde cu scopul Tainelor, care este acela de a face posibilă credincioşilor participarea la viaţa şi lucrarea Sa mîntuitoare»⁵⁾. De aceea El e de faţă nu numai ca o putere, ca o procurare de har, ci cu întreaga Sa persoană, Dumnezeu şi Om, ca să ridice firea noastră, făcînd cu ea drumul pe care l-a făcut cu pîrga firii omeleşti de la naştere pînă la Înălţare. «Nu preotul este cel care botează ci Dumnezeu, a cărui putere nevăzută ţine capul celui ce se botează» zice Sfîntul Ioan Gură de Aur⁶⁾. De aceea în Biserica Ortodoxă în formula «Se botează robul lui Dumnezeu», rostită la întreita afundare, este folosită persoana a treia, la pasiv.

În romano-catolicism, unde nu se cunoaşte comunicarea divinului prin energiile necreate, Harul, fiind ceva creat, nu aduce o prezenţă personală a lui Hristos. Această concepţie se oglindeşte foarte clar în cuvintele «Eu te botez» pe care preotul le zice la Botez întrebînd persoana înfăia. Apare aci omul, care lucrează izolat de Hristos, rămas parcă la propriile sale puteri. El interpunerea obişnuită a Bisericii de Apus între Dumnezeu şi oameni, după ce a slăbit conştiinţa că e prezent Eul lui Hristos, socotind că a rămas în ea numai o putere creată a Lui.

În Răsărit, Domnul reactualizează opera sa de mîntuire cu fiecare din noi. De aceea «Intruparea din Sfînta Fecioară, patimile şi moartea ca jertfă, Învierea şi Înălţarea la cer, prin care s-a săvîrşit mîntuirea noastră, Domnul le-a înălţat deasupra istoriei, arătînd prin aceasta, că, ele nu îşi au importanţa numai în istoricitate, ci în semnificaţia lor permanentă pentru mîntuire»⁷⁾, ele fiind mereu retrăite de către Hristos împreună cu fiecare creştin în Taine.

1. Participarea la jertfa lui Hristos prin Taine.

Punctul culminat în opera de mîntuire a Domnului nostru Iisus Hristos e jertfa de pe Cruce. Ceea ce a fost înainte de ea constituie o pregătire a ei, iar ceea ce e după ea, o continuare a ei. Mîntuitorul, deci, este în continuarea jertfei de pe Golgota. El este veşnic în acea anulare a Sa ca om faţă de Dumnezeu, în care a fost atunci, ca s-o reactualizeze în fiecare din noi spre a ne mîntui. Căci numai prin participarea noastră la jertfa lui Hristos ne putem reface firea ce stricată, aşa cum El a înălţat pîrga firii omeleşti prin dăruirea Sa totală ca om lui Dumnezeu. Altfel Mîntuitor noi nu avem decît pe acesta şi nu avem altă cale decît cea aleasă de El însuşi: jertfa, prin care a îndumnezeit pîrga firii noastre şi care a devenit prin aceasta mijlocul universal de ridicare a creaturii, care toată trebuie să fie jertfă în Hristos. Numai însuşindu-ne, trăind această stare de jertfă, ne putem bucura de roadele ei. Dar începutul acestui fel de vieţuire nu-l putem face decît cu Hristos. Numai cu El ne răstignim faţă de patimi, ca să trăim lui Dumnezeu. «Crucea Lui e aşezată astfel în pragul noii vieţi a noastre»⁸⁾. Şi acest început, care este intrarea pe calea mîntuirii, îl

1. Odo Casel, *Mysteriengegenwart*, în «Jahrbuch für Liturgiewissenschaft», VIII, 1928, p. 171.

2. Idem, *ibid.*, p. 162.

3. Lot-Borodine, *Initiation à la mystique sacramentale de l'Orient* în «Revue des Sciences philosophiques et théologiques» XXIV, année 1935, p. 672.

4. Sfîntul Ambrozie, *De mysteriis*, § 27; la Odo Casel, *op. cit.*, 159.

5. Idem, *op. cit.*, p. 191.

6. Sfîntul Ioan Hrisostom, *In Math. hom.* L, 3, cf. Lot-Borodine. *La grace deifiante des sacrements*, d'après Nicolas Cabasilas, în «Revue des Sciences philosophiques et théologiques», XXV, année 1936, p. 396, nota 2.

7. Odo Casel, *op. cit.*, p. 170.

8. Lot-Borodine, *La grace deifiante*, *rev. cit.*, p. 307.

ducem la bun sfârșit tot uniți cu Hristos, ca să putem continua moartea față de păcat, care în același timp e trăire în Dumnezeu.

La unirea cu Hristos și jertfirea împreună cu El, ne ridicăm prin Sfintele Taine. Prin ele devenim mădulare ale lui Hristos. «Picioarele și mâinile noastre pornesc la lucru tocmai după bătăile inimii Domnului»⁹). «Rămirile și moartea Lui devin ale noastre, trupul nostru se schimbă în trupul Lui, cel ce a fost omorât și înviat, bucurându-ne pe bună dreptate de bunătațile, ce decurg din moartea și pătimirea Lui»¹⁰). «Lumina baptilmală marchează etapa primă și decisivă a acestei căi, nașterea ființei la lumina divină»¹¹). Acum «inima noastră de piatră» este înlocuită cu o «inimă de carne» simțitoare și plină de dragoste, cu care Hristos se unește. Pe tablele ei se întipărește chipul legislatorului însuși, recunoscînd-o prin acest fapt ca a Sa.

Dar curățirea în singele lui Hristos are și un caracter ontologic. El comunică celui născut din apă și din Duh această dispoziție de jertfă, pe care o are în sine. Păcatul fiind o slăbire ontologică a firii, eo ipso, distrugerea lui prin botez este o întărire, o refacere ontologică și deci o așezare a ei în stare de jertfă.

Referindu-se la ungerea ușorilor și pragurilor caselor la evrei cu singele Mielul Pascal, Sfîntul Ciril din Alexandria zice că «acestea preînchipuiau fortificarea locuinței noastre pămîntești, adică a trupului nostru, cu veneratul și cinstitul singe al lui Hristos, alungînd moartea prin participare la viață, căci viața și sfințirea este comuniunea cu Hristos»¹²). «Ușile unse, spune Sfîntul Ciril, sînt simțurile noastre prin care lucrează inima»¹³). Unse cu singele lui Hristos cel plin de Duhul, ele nu mai sînt un drum accesibil păcatului ca înainte. Ele s-a spiritualizat intrînd în raza de acțiune a Duhului de jertfă al lui Hristos. Duhul le pnevmatizează și le modelează astfel pentru noua viață duhovnicească. Dacă înainte se furișau prin ele patimile «ca niște țilhari», acum ele devin ferestre deschise spre înfinit, găsindu-și astfel adevărata lor orientare. Ele devin propice pentru starea de jertfă în care va trebui să fie creștinul de acum încolo. Aci începe jertfa noastră și odată cu ea calea mîntuirii. Noua viață născută prin împreună îngroparea și învierea noastră cu Hristos o jertfim lui: Dumnezeu.

Celelalte Taine continuă dăruirea începută la Botez, deoarece ea trebuie să dureze toată viața, mai întii pe plan ascuns, apoi pe planul vieții conștiente, pe măsură ce noi înaintăm în virtuți. Unirea noastră cu Domnul devine desăvirșită prin împărtășirea cu însuși Hristos cel în stare de jertfă în Sfînta Euharistie. În ea se produce înțînirea noastră în modul cel mai deplin cu El. Cabasila spune «că, prin cuvintele «luați mîncăți» și «beți dintru aceasta toți», Domnul ne-a invitat la o cină, în timpul căreia într-adevăr primim pe Hristos în mîinile noastre, îl punem la gură, îl amestecăm cu toată ființa noastră, îl împrăștiem în tot trupul nostru și-l golim apoi în vinele noastre»¹⁴). Astfel Sfînta Euharistie desăvirșește incorporarea noastră la Hristos. Cel născuți din Duhul la Botez devin acum membre încorporate perfect la trupul Domnului. Membre în stare de jertfă încorporate la Hristos, marea și eterna jertfă. «Prin aceasta devenim os din oasele Lui și trup din trupul Lui»¹⁵). Trăim prin același singe care vine din inima lui Hristos, «avem același singe cu El»¹⁶). Devenim un Duh cu Hristos¹⁷) (II Cor. II, 16). Devenim filii ai lui Dumnezeu și dumnezei prin această părtăție și unire tainică cu Hristos¹⁸). «Moartea și învierea Lui e o moarte și o înviere în noi, cu noi. O moarte și înviere care provoacă și moartea și învierea noastră, întii pe plan ascuns, apoi prin efortul nostru îndelungat pe planul vieții conștiente»¹⁹). Jertfa Domnului nu exclude jertfa

9. N. Cabasila, *Viața în Hristos*, tr. de Pr. T. Bodogae, Sibiu, 1946, p. 139.

10. Idem, *ibid.*, p. 22.

11. Lot.-Borodine, *La grace déifiante*, rev, cit. p. 330.

12. Sfîntul Ciril al Alexandriei, *Glafirele Migne* P. G. 69, col. 428 A.

13. Idem, *ibid.* col. 428 B.

14. N. Cabasila, *op. cit.* p. 99.

15. Idem, *ibid.*, p. 93.

16. *Ibid.*, p. 84.

17. *Ibid.*, p. 85.

18. *Ibid.*, p. 99.

19. Pr. Prof. D. Stăniloae, *Dumnezeiasca Euharistie în cele trei confesiuni*, în rev. «*Ortodoxia*» an. V, nr. 1/1953, p. 99.

noastră ci o include. El tocmai de aceea s-a adus jertfă ca și noi să fim în stare de jertfă, ca să ne mntuim. «Jertfa începută pe altar se termină, spre a spune așa, în sufletul celui ce se împărtășește»²⁰).

2. Jertfa lui Hristos primită prin Taine, putere de refacere a firii noastre.

Participarea noastră la jertfa Domnului, fiind de ordin voluntar, ea nu ni se atașează ca o substanță fizică, ci ne creează o dispoziție de jertfă, ca noi să ne-o însușim prin trăirea după modelul vieții lui Hristos.

Dăruind lui Dumnezeu viața noastră, pe care tot El ne-a dat-o, ne apropiem tot mai mult de El, faptul acesta fiind în același timp și un progres al firii noastre în sens ontologic. «Sensul prefacerii ontologice se întilnește cu cel al jertfei»²¹). Jertfa e drumul pe care omul trebuie să înalțe chipul la asemănare. Interupt prin căderea acestuia din ascultare, procesul este reluat și dus pînă la realizarea lui deplină. Iar aceasta se face prin Sfintele Taine. Căci ele au o legătură foarte strinsă cu Hristos, care se jertfește, promovîndu-ne și pe noi tot mai sus prin jertfă, «legătură care se reflectă în cugetarea Sfinților Părinți, că ne mntuim transpunîndu-ne în stare de jertfă, adică de sfințenie și aceasta numai în Hristos»²²). Prin fiecare taină crește indicele nostru de jertfă și prin aceasta existența. E o continuă ascensiune ontologică a celui ce le primește, de refacere a firii sale prin jertfă. Sfintele Taine ne comunică puterea spirituală a stării de jertfă a Domnului și prin aceasta, puterile noastre cresc la maximum. «Ne ridicăm prin primirea stării de jertfă a Domnului pentru că jertfa e o așezare în preajma lui Dumnezeu, producînd o declanșare a puterilor dumnezeiești asupra celui ce se jertfește»²³).

Dăruindu-ne se ca jertfă într-un miros de bună mireasmă, Mntuitorul ne dă puterea de a fi și noi jertfă de bună mireasmă, antrenîndu-ne și pe noi la o viață după chipul vieții sale.

Prin Taine, lepădăm zdreanța urît mirositoare a patimilor și ne îmbrăcăm în haina strălucitoare a virtuților, care sînt ca o tîmție bineplăcută înaintea lui Dumnezeu. Ne îmbrăcăm cu haina care acoperă trupul cel jertfit al Domnului. Împodobiți cu acest veșmint, devenim și noi jertfa într-un miros de bună mireasmă ca Mntuitorul. «Aducem slujire duhovnicească lui Dumnezeu, oferînd buna mireasmă a faptelor celor bune»²⁴). Virtuțile noastre, cu care ne încununăm prin Taine, sînt semnul prezenței lui Hristos în noi, sau mai bine zis, sînt chipul Său ascuns de Botez în noi și care ni se face tot mai văzut, pe măsură ce ne transpunem și noi în stare de jertfă. Așadar buna mireasmă pe care o răspindim, este însuși Hristos. Sîntem «buna mireasmă a lui Hristos», după cuvîntul Sfîntului Apostol Pavel și prin aceasta ne împărtășim de sfințenia Lui, «căci cei ce răspîdesc ca miros de bună mireasmă pe însuși Hristos, își sfințesc în întregime mintea»²⁵).

Devenim un fel de altare de pe care El se aduce jertfă. Ungerea cu Sfîntul Mir transformă inima noastră în jertfelnic dumnezeiesc, pe care se coboară focul corosor sau, mai de grabă, ca este înălțată prin aceasta la El. «Noi nu sîntem mai prejos decît un altar, zice Sfîntul Ciril din Alexandria, fiind uniți după legătura cea în Duh, răspîndind ca bună mireasmă credința cea în Hristos, și aducînd prin aceasta lui Dumnezeu și Tatălui măririle cele din virtuți, ca pe tîmția cea mai bine mirositoare»²⁶).

Este aci evident efectul ontologic al jertfei Domnului primită prin Taine. Buna mireasmă nu poate fi decît acolo unde nu mai există păcatul, unde ființa noastră a suferit o transformare în bine. Iar calitatea de altar, consacrat vieții de jertfă, presupune iarăși o înălțare a firii efectuată prin Mirungere.

Acest sens al jertfei este specific Bisericii Ortodoxe, care are o concepție organicistă despre mntuire, cugetată, ca realizîndu-se prin refacerea chipului lui Dumnezeu în om, cu Hristos și în Hristos. În Apus, unde mntuirea are caracter pur juridic și exterior omului, este neglijat cu totul ontologicul. Pentru

20. Idem ibid, p. 74, nota 59.

21. Pr. D. Stăniloae, Soteriologia Sfîntului Ciril din Alexandria, Curs ținut la Magist. an. II, 1955-56. — După note.

22. Ibid.

23. Ibid.

24. Sfîntul Ciril din Alexandria, op. cit. col. 849 C.

25. Idem, ibid, col., 668 D.

26. Ibid.

mintuirea noastră, Dumnezeu are neapărat nevoie de satisfacție. Jertfa înseamnă numai o încetare a mîniei divine, fără să se schimbe ceva în firea omenească, ea rămînînd mai departe tot așa. Tainele ne mîntuie numai întrucît «trec asupra voastră meritele jertfei lui Hristos adusă pe plan exterior omului, nefiind necesară sălășluirea lui în om»²⁷). După concepția protestantă, Mîntuitorul tocmai de aceea s-a adus jertfă, ca să nu ne mai aducem noi. Pentru mîntuire, noi nu trebuie să facem nimic; e suficient să credem, că jertfa lui Hristos s-a adus pentru noi, ca să scăpăm de pedeapsa divină. «Tainele sînt numai cheazăii materiale date omului de Dumnezeu, că i-a iertat păcatele»²⁸). Ele nu aduc nici o putere de la Dumnezeu. Dacă Luteranii au păstrat prezența Domnului numai în Sfînta Euharistie, ca dăruire sub semnele sacramentale, omîțînd o abatere de la sistemul lor, «ea nu are alt rost decît să reînnoiască sub un semn văzut garanția omului că Dumnezeu i-a iertat păcatul, lucru pe care de fapt îl făcuse Botezul odată pentru totdeauna»²⁹). Zwinglienii și Calvinii nu mai înțeleg Euharistia ca dăruire a lui Hristos sub semnele sacramentale. La ce s-ar dărui Hristos cînd nu e necesară o transformare a omului prin prezența lui Hristos pentru mîntuirea sa?»³⁰).

3. Jertfa de pe Cruce, izvorul Harului.

În Taine lucrează Duhul lui Hristos, care este rodul patimii, rezultînd din patima și transfigurarea Domnului. Prin ele ni se face accesibilă lucrarea de mîntuire de pe Golgota, devenind părtași la pătimirea și viața Domnului. «Tainele au astfel o puternică legătură cu opera de mîntuire a lui Hristos și în special cu patima Sa, din care ele rezultă»³¹). «Puterea Tainelor, zice Cabasila, izvoarește din aceeași jertfire a Mielului, din aceeași moarte și din același singe al Lui»³²). Înainte de jertfa de pe Cruce nu existau Taine ca vehicule ale Harului mîntuitor, deoarece acest Har este fructul Crucii, oferit în chip văzut la Cincizecime. «Nesecatul flux al Harului a țîșnit din coasta străpunsă pe Cruce, prin lovitura de lance simbolică a sutașului roman. Acolo, pe calvar, se naște «Sponsa Verbi», concepută de la întrupare, purificată și unsă prin focul Duhului în foisor. Ea se naște din moartea lui Hristos, ea este sfințită în slava Sa»³³).

Toate Tainele se săvîrșesc sub semnul Crucii, care este începutul lor. Prin ele ne adăpăm la acest izvor nesecat, care curge din coasta Domnului. Prin ele opera de mîntuire, al cărei pisc este Crucea, se află în continuare în realizarea ei subiectivă. Vehicule ale nesticăciunii, ele revarsă peste credincioși buna mireasmă a jertfei Domnului. Prin ele Biserica totdeauna e plină de buna mireasmă a lui Hristos, de sfințenia Lui. Trupul tainic al Domnului primește prin ele viața izvorită din moartea Sa. De fapt, Biserica ia naștere odată cu Tainele pe Cruce. Ea nici nu se poate concepe fără existența lor. «Murind Hristos, zice Fericitul Augustin, coasta Sa este străpunsă cu lanca, ca să izvoarească Tainele din care este formată Biserica»³⁴).

Așa cum a luat naștere, tot așa Biserica va dăinui prin veșnica jertfă a Domnului, fîntină nesecată de viață prin moarte. Ea zilnic moare și învie cu Hristos în Taine. «Această moarte și înviere tainică a lui Hristos în care este atrasă întreaga Biserică, crește din jertfa de pe Golgota»³⁵). Este o moarte ontică, reală, la același nivel cu cea de pe calvar. «Ea păstrează în mod tainic aceeași deplinătate neînțeleasă și același caracter de moarte prin Cruce, aceeași intensitate manifestată pe Golgota, prin despărțirea singelui de trup, deși acum e nesîngeroasă. Crucea și despărțirea singelui de trup, rămîn pecetea spirituală a acestei morți tainice»³⁶).

27. Pr. Prof. D. Stăniloae, art. cit. p. 114.

28. Idem ibid, p. 56, 57, nota 23.

29. Ibid.

30. Ibid. p. 114.

31. Odo Casel, op. cit. p. 165.

32. N. Cabasila, op. cit. p. 76.

33. Lot-Borodine, Initiation à la mystique sacramentale, rev. cit. p. 667.

34. Fericitul Augustin In Ioannis evangelium tractatus, c. 9, 10, în Rouët de Journal. Enchiridion Patristicum, ed. VI, VII 1929, p. 589.

35. Pr. Prof. D. Stăniloae, art. cit. p. 96.

36. Idem, ibid, p. 98.

4. Legătura fiecărei Taine în parte cu jertfa lui Hristos.

În fiecare Taină omul moare și înviază în chip tainic cu Hristos și în Hristos. Astfel, prin întreita afundare de la Botez, murim cu Domnul ca să înviem cu El. «Săvîrșim cu brațele planul ascuns al mîntuirii, închîpuind îngroparea cea de trei zile a Domnului și învierea Sa»³⁷⁾. Ne botezăm în singele Lui, care ne curăță de orice păcat, «acesta fiind forța distructivă a păcatului»³⁸⁾.

După cum cei ce se suiau în muntele Sinai trebuiau să se curețe cu singe, tot așa noi ne curățăm prin singele lui Hristos, ca să ne înălțăm. «Căci se cuvine ca cei ce se apropie de slavă și urcă cu adevărat, pentru că se apropie de Dumnezeu, să se purifice în singele lui Hristos, care și-a oferit trupul cel luat întru miros de bună mireasmă»³⁹⁾. Apa botezului e propagarea din apa ce a curs din trupul Domnului și singele în care ne botezăm e cel curs din coasta Sa⁴⁰⁾, zice Sfîntul Ioan Gură de Aur. «Privește unde ești botezat, zice Sfîntul Ambrozie. De unde ar putea să fie Botezul, dacă nu de la Crucea lui Hristos, de la moartea Sa? După cum cei bolnavi se vindeau prin apa scăldătoarei împărțită cu putere de la înger, așa va fi mîntuit cel ce se botează în Crucea, în pătimile lui Hristos»⁴¹⁾. «Lîngă Duhul Sfînt, aci în Botez, este prezent singele lui Hristos tot așa de real ca și singele vițelului sau al berbecului»⁴²⁾. În Botez, ca și în celealte Taine, Hristos e prezent și cu omenitatea cu care se jertfește și cu dumnezeirea, care îi dă puterea să se jertfească.

Alături de Botezul obișnuit, în creștinism s-a considerat ca avînd aceeași valoare botezul singelui, inaugurat chiar de Mîntuitorul. Cabasila are cuvinte de o frumusețe rară despre acest botez al muceniciei, Martirii sînt cei răniți cu adevărat de dragostea Mirelui. Ei sînt cei care fără șovăire și-au luat crucea. «S-a întîmplat, ca chiar și oameni, care nu primiseră Botezul, să se prindă în hora acestor mucenici. Pe aceștia, neputîndu-i boteza Biserica în apele sale, i-a botezat însuși Mirele Bisericii»⁴³⁾. Ei urmează calea Crucii pînă la vîrsarea propriului singe din dragoste pentru Hristos, care le servește drept baie a Botezului. Ei își încheie viața cu moartea ca jertfă, asemenea Mîntuitorului, «Sfinții martiri «lucesc în purpură de două ori colorată: o dată ei sînt cufundați în Botez în singele lui Hristos și prin vîrsarea propriului lor singe ei sînt cufundați încă o dată»⁴⁴⁾.

După spălarea de păcate în apa baptismală, se revarsă în noi prin ungerea cu Sfîntul Mir Duhul Sfînt, care umple întreaga noastră ființă. Această Taină, ca și celelalte, vine din jertfa de pe Cruce, al cărei rod este Duhul, pe care-l primim acum. Mirul, ca ungere de bună mireasmă, izvoarește din jertfa cea bine-mirositoare a lui Hristos. Mirul cereșc vîrsat peste fața lumii și pîrga firii noastre ca jertfă întru miros de bună mireasmă. Omorînd prin singele Său păcatul și stricăciunea cea urît mirositoare, Domnul ni se dă acum ca ungere de bună mireasmă și sfință. În ca rezidă toată puterea sfințitoare.

Crucea este pecetea darurilor Duhului Sfînt, pe care le primim prin ungerea cu Sfîntul Mir. Această pecete este semnul Tainei vieții prin moarte. «Cînd vedem apa Botezului, cînd auzim cuvintele preotului care săvîrșește ungerea cu Sfîntul Mir, atunci cu mintea noastră mergem un drum lung. Noi mergem înapoi la Iordan, unde Hristos este botezat și spre calvar, unde singele și apa curg din coasta lui Hristos»⁴⁵⁾. Sfîntul Ciprian în scrisoarea LXX, le-gînd în mod direct sfințirea untului de lemn de existența altarului, pe care Hristos se aduce jertfă cu putere sfințitoare, spune «că aceasta nu poate fi săvîrșită de cel ce nu are un altar și o Biserică»⁴⁶⁾.

În Sfînta Euharistie e prezent, spre a se comunica credincioșilor, însuși Domnul nostru Iisus Hristos, izvorul și vistiernicul tuturor darurilor și nu numai

37. N. Cabasila, op. cit. p. 37.

38. Lot-Borodine, La grace deifiante, rev. cit. p. 307.

39. Sfîntul Ciril din Alexandria, op. cit. col. 517 B.

40. La Fr. Prof. D. Stăniloae, cursul citat.

41. Sfîntul Ambrozie De Sacramentis, II, 2, 6, cf. Odo Casel, op. cit., p. 159.

42. Firmicus Maternus De errore prof. rel. c. 28, cf. O. Casel, op. cit., 160.

43. N. Cabasila, op. cit. p. 53.

44. Ps. Prosper, De promisiis II, 2, cf. O. Casel, op. cit., p. 160.

45. O. Casel op. cit. p. 166.

46. Sfîntul Ciprian, Scr. LXX, c. I, în Rouët de Journal, op. cit., p. 209, 591.

vreunul din darurile Sale, ca în celelalte Taine»⁴⁷). Este Taina cea mai mare căci «de acum nu mai primim numai darurile Duhului, oricât de bogate ar fi ele, ci pe însuși vistiernicul acestor daruri, comoara întru care încapă toată bogăția darurilor»⁴⁸). Ea e însăși «jertfa de pe Golgota, în continuarea sa dar nesingeroasă și îmbrăcată în chipul piinii și vinului, aducându-se nu ca atunci pentru toată lumea în mod obiectiv, ci pentru cei ce sînt de față și pentru cei ce se săvîrșește, ca să se împărtășească real de roadele ei»⁴⁹). Ea este centrul tuturor Tainelor în calitate de jertfă «deoarece ea conține patima și Crucea, care reprezintă pomul vieții noului paradis și de aceea stă în mijlocul său. De la ea pornesc toate Tainele ca de la un izvor»⁵⁰).

Sfîntul Ioan Gură de Aur arată această strînsă legătură dintre Sfînta Euharistie și jertfa de pe Golgota, dintre singele curs din coasta Mîntuitorului și cel din potir, spunînd, că, atunci cînd ne împărtășim, punem gura la înăși rana Mîntuitorului⁵¹). Același lucru îl arată și Sfîntul Cîril din Alexandria, cînd pune în directă legătură Euharistia cu trupul răstignit al Domnului, care are o putere de sfințire ca animalele sacrificate, căci trupul Domnului e sfințit și «prin el toată zidirea se fîntește»⁵²). «Ne sfințește prin comuniunea cu sfîntul Său trup și singe»⁵³).

Creștinul în Euharistie se pune în directă legătură cu trupul Domnului, sorbind din el puterea sfințitoare, fapt care a dus la introducerea căldurii în Răsărit. Ea arată că singele Domnului era cald cînd a curs din coasta Sa, căci Duhul era prezent în el. Trupul lui Hristos pe Cruce «era mort» ca om, dar în același timp și «deasupra morții» ca Dumnezeu⁵⁴), «deoarece toate energiile Duhului erau în El»⁵⁵). «În Sfînta Euharistie noi acest trup îl primim care e de viață făcător»⁵⁶).

De sigur, Domnul cu care ne împărtășim e în cer înviat, dar în același timp, El e și în stare de jertfă. «Ospățul Sfîntei Euharistii, tocmai la acest trup ne duce, care poartă rîni la mîini, urme de cuie la picioare și locul unde a fost împuns cu sulița în coastă»⁵⁷), așa cum zice Nicolae Cabasila. «Trupul Domnului e înviat, dar pe de altă parte moartea Lui e permanentă... Trupul mort pe cruce e viață. Viața ni se dă pentru starea de jertfă de pe Golgota, prin comunicarea ei nouă»⁵⁸). Rînila pe care Mîntuitorul le va purta deapauri ne spun mereu acest lucru.

În Sfînta Euharistie nu se aduce o nouă jertfă. Ea e aceeași cu cea de la Cina cea de Taină, cu cea de pe Cruce și cu cea din Cer. E una și aceeași jertfă și unul și același jertfitor, după cum e unul și același trup. «Preotul nici nu aduce nici nu jertfește, ci el numai prilejuiește prezența jertfei lui Hristos pe altar»⁵⁹), pentru a fi la dispoziția credincioșilor, spre a se împărtăși de ea. «Deși nesingeroasă și tainică, față de jertfa de pe Golgota, Sfînta Euharistie păstrează totuși pecetea de jertfă pe Cruce. Chipurile piinii și vinului despărțite și actele de junghiere și vărsare săvîrșite în ele, exprimă moartea mistică reală a Domnului ca o continuare a morții singeroase de pe Golgota. Astfel, jertfa euharistică e într-un sens una cu jertfa de pe Golgota, avîndu-și totuși caracterul ei propriu»⁶⁰). Prin ea se susține viața în trupul tainic al lui Hristos. «De pe altarul jertfei, unde moare și învie Mielul lui Dumnezeu, curge seva făcătoare de viață, care circulă în toate părțile trupului tainic și care, fără încetare, îl însuflețește și hrănește»⁶¹).

47. Pr. Prof. D. Stăniloae, art. cit. p. 46.

48. N. Cabasila, op. cit. p. 81.

49. Hr. A ndrutsos, Simbolica, p. 336, cf. Pr. Prof. D. Stăniloae, art. cit., rev. cit. p. 77.

50. O. Casel, op. cit. p. 200.

51. La Pr. Prof. D. Stăniloae, cursul citat.

52. Sf. Cîril din Alexandria, op. cit. col. 549 C.

53. Idem, ibid, col. 549 A.

54. Ibid, col. 561 A.

55. Pr. Prof. D. Stăniloae, cursul citat.

56. Ibidem.

57. N. Cabasila, op. cit. p. 121.

58. Pr. Prof. D. Stăniloae, cursul citat.

59. Pr. Dr. Olimp Căciulă, Jertfa euharistică, p. 333, cf. Pr. D. Stăniloae, art. cit., rev. cit. p. 95.

60. Pr. Prof. D. Stăniloae, art. cit. p. 96.

61. Lot-Borodine, Initiation à la mystique sacramentale, rev. cit. p. 667.

Botezul, Ungerea cu Sfintul Mir și Sfinta Euharistie, ca Taine de inițiere, au fost mai mult în preocuparea Părinților decât celelalte Taine. Prin ele creștinul se încorporează la Hristos, ajungând astfel la mîntuire, scopul ultim al vieții sale.

În Taine, primim puteri din jertfa lui Hristos într-o anumită măsură și nu în toate la fel, ci numai atît cît este necesar pentru scopul fiecăreia. Dintre ultimele patru, numai Pocăința este de neapărată trebuință pentru iertarea păcatelor săvîrșite după Botez și la o vîrstă cînd omul devine conștient și cînd are noțiunea păcatului. Celelalte, precum se știe, neprezentînd această necesitate pentru mîntuire, nici nu sînt primite de toți oamenii. Așa fiind, ele au format în mai mică măsură obiectul de preocupare al Sfinților Părinți și nu atît cu privire la legătura lor cu jertfa Domnului, cît mai ales cu efectele lor. Ele, însă, rămîn Taine în aceeași măsură ca și cele de inițiere, același Hristos care se jertfește fiind prezent în toate.

«Taina Pocăinței ne aduce iertarea păcatelor făptuite după Botez și ne redă Duhul pierdut prin săvîrșirea lor. Ea este deci un al doilea Botez și Ungere cu Sfintul Mir»⁶²), sau mai bine zis, e o reînnoire a lor. Legătura ei cu jertfa Mîntuitorului este evidentă. Hristos sa adus jertfă pe Cruce pentru distrugerea păcatului universal și de atunci, se aduce în continuare ca fiecare din noi să ne curățim de păcate prin ea. Harul de a ierta păcatele, pe care Mîntuitorul îl dă Sfinților Apostoli după învierea Sa, este rezultatul Crucii. În această Taină ne ridicăm cu Hristos la o altă stare ființială. Nemaifiind păcatul, zldul despărțitor între om și Dumnezeu, ne aproiem mai mult de El, ne transpunem în stare de jertfă, intrînd în raza de acțiune a divinului. Moartea noastră cu Iisus față de păcat se realizează pe plan conștient, eficacitatea Tainei depinzînd de această participare a noastră la jertfa lui Hristos. În felul acesta, ea este o pregătire pentru încorporarea la Mîntuitorul, în Sfinta Euharistie.

«Căsătoria, reprezintă mistic sfînta legătură dintre Hristos și Biserică ce se întemeiază pe singele Domnului»⁶³). Pe Cruce s-a născut «Sponsa Verbi». Fericitul Augustin spune că, după cum Adam a adormit ca să fie făcută Eva, tot așa Hristos moare ca să la naștere Biserica⁶⁴). Eva este făcută din coasta primului Adam. Biserica se naște din singele curs din coasta celui de al doilea Adam, care o face să fie «sfîntă și fără prihană». Prin jertfa lui Hristos se naște Biserica, viață prin moarte. Această legătură prin sacrificiul dragostei este Taina celor doi care se unesc pentru întreaga viață. Ea se săvîrșește sub semnul Crucii. Cununiile se așează pe capetele mirilor, după ce, mai întii, se face cu ele de trei ori semnul Crucii pe fața fiecăruia. Ele sînt cununi împărătești «de pietre scumpe», dar și mucenicești în același, timp, punînd la baza legăturii nunții duhul de jertfă al lui Hristos. Sau mai bine zis, sînt cununi împărătești, întrucît sînt mucenicești. Cel doi omoară egoismul din ei cu puterea pe care le-o dă jertfa Domnului adusă din iubirea de oameni și se ridică la unirea prin dragostea unuia față de altul în Hristos, care îi face plăcuți lui Dumnezeu. Cel ce este iubire. Viața celor căsătoriti nu este decît continuarea acestui încenut de moarte față de egoismul din ei cu Hristos și în Hristos. Deschisă în Biserică această cale duce la viață prin sacrificiu.

Aceeași jertfă, sub același semn al Crucii, este prezentă în Taina Sfintului Maslu. Ea este o întărire specială în Duhul lui Hristos, prin însemnarea în chipul Crucii cu untdelemn sfîntit a celui neputincios. Crucea este izvorul puterii tămăduitoare și întăritoare a acestui untdelemn sfîntit, pe care Domnul «l-a cîștigat cu scump singele Său»⁶⁵). Boala a venit în lume ca o consecință a păcatului. Ea este o slăbiciune a firii noastre. Ridicarea din ea constituie o depășire a noastră, o întărire, o jertfă cu Hristos.

Preoția «este pecete a darului dumnezeiesc, ungeră cu Duhul lui Hristos»⁶⁶). «Este participare specială la demnitatea preotească și învățătoarească a lui Hristos, al cărei sceptru este Crucea»⁶⁷). Pe Cruce, unde Mîntuitorul se aduce pe Sine ca jertfă Tatălui Ceresc pentru păcatele lumii, este punctul culminant al slujbirii Sale arhieresti. De atunci El aduce această jertfă în continuare în Cer, ca

62. O. Casel, op. cit. p. 206.

63. Idem ibid.

64. Fericitul Augustin, op. cit., Idem, ibid.

65. Aghiazmatar, Buc. 1937, p. 117.

66. N. Căbasila, op. cit. p. 71.

67. O. Casel, op. cit. p. 205.

Arhieru veșnic. Prin jertfa de pe Golgota Hristos întemeiază noul sacerdoțiu al jertfei nesingeroase într-un miros de bună mireasmă.

Prin Hirotonie, spre deosebire de celelalte Taine, se dă celui ce o primește această împărtășire de slujirea arhierescă a Domnului și de puterea Sa de mijlocitor între Dumnezeu și oameni. Preotul nu e jertfitor în locul Mîntuitorului, dar el prilejuește prin rugăciunea de invocare coborîrea lui Hristos, care se află în cer în stare de jertfă, pe altarul Bisericii. În același timp însă, prin preot, se jertfește și Biserica, aceasta constituind nu un merit al Bisericii, ci un prilej de sfințire a ei prin participarea la jertfa Mîntuitorului, o ridicare cu El pe planul Duhului.

Preoția este un salt al firii de la nevrednicia lutului la demnitatea cea mai înaltă. În ea se revarsă nu numai Duhul de jertfă al lui Hristos, dar și cel de jertfitor și mijlocitor.

CONCLUZII

Opera de mîntuire a lui Hristos ne-o însușim prin Sfintele Taine. El e prezent și lucrează în toate cu întreaga Sa persoană, Dumnezeu și om.

De la starea «deiformă embrionară», pe care o sădește în noi la Botez, Hristos cel ce se jertfește și pînă la desăvîrșirea ei, e un drum lung pe care noi nu-l putem parcurge decît cu Hristos și în Hristos, adăugînd la jertfa Lui jertfa noastră. Numai trăind continu această stare de jertfă cu Hristos, murind și înviind cu El în Sfintele Taine, ne mîntuim. Domnul, cu trupul acoperit de rănilor Crucii, este farul, care ne luminează calea, dar o luminează din noi, unit cu noi, El fiind în același timp și cel care ne cheamă. Calea jertfei a fost aleasă de însuși Fiul lui Dumnezeu pentru îndumnezeirea omenității Sale prin totala dăruire a Sa ca om lui Dumnezeu. Aceasta este calea, care ne duce la Tatăl — jertfa Lui și a noastră.

Fiecare Taină însemnează ridicarea pe o nouă treaptă a creștinului, o înaintare la raza luminii divine. Fiecare ne leagă de Hristos, care se jertfește, deoarece e o mergere pe același drum, pe care El a înălțat pîrga omenității noastre. Fiecare din ele constituie un nou pedestal ontologic prin jertfă și pentru jertfă.

Prin Taine ne mîntuim, pentru că ele aduc această transformare a ființei noastre, iar nu prin faptul că dăm lui Dumnezeu o satisfacție, și ne transferă asupra noastră meritele jertfei Domnului, cum susțin Romano-Catolicii, sau prin faptul că sînt numai garanții vizibile că Dumnezeu ne-a iertat, cum afirmă protestanții.

Harul, care lucrează în Taine, arată legătura lor cu aceeași jertfă a lui Hristos, începută pe Golgota și continuată în Cer, din care el izvorăște. Ele sînt florile ce răsar din Cruce și aduc pînă la noi patima și învierea Domnului. Crucea nu s-a înfipt, decît ca din ea să crească aceste flori, care umplu cu buna mireasmă a jertfei lui Hristos întreaga Biserică. Unde este Crucea, acolo sînt Tainele și unde sînt Tainele, acolo este prezentă Crucea. Ea este pomul vieții, de ale cărui roade ne împărtășesc Sfintele Taine, ca să nu mai murim în veci.

Prin ea răstignim cu Hristos pe omul nostru cel vechi, ca să vieze cel nou. Prin ea, apa bapismală devine apă vie și izvor de nesticăciune. Ea este pecetea harului Duhului Sfînt în Taina Ungerii cu Sfîntul Mir. În marea și înfricoșata Taină a Sfintei Euharistii, sub semnul Crucii, pîinea și vinul se prefac în însăși trupul și sîngele lui Hristos cel răstignit pe ea. Cu ea se înseamnă capul penitentului și pe ea o îmbrățișează ca să ia iertare de păcate. În Taina Nunții, sub semnul Crucii se face legătura dragostei a celor ce se unesc. Prin ungerea cu untdelemn sfințit în semnul Crucii «armă asupra diavolului» bolnavii se tămăduiesc, primind Taina Sfîntului Maslu. Sub semnul ei se săvîrșește Taina Preoției, în care omul este ridicat mai presus de îngeri, împărtășindu-se de slujirea arhierescă a Domnului, al cărei pisc a fost Crucea.

Prin fiecare Taină, ne împărtășim într-un anumit grad de puterea jertfei Domnului, potrivit scopului ei și după puterea de receptivitate a celui care o primește. Ele îmbrățișează toate laturile vieții omenești ducîndu-le spre cer, și fac chiar din moarte o treaptă spre viață, pentru cei ce mor și înviază cu Hristos în chio tainic. Și dacă Tainele nu vor mai fi acolo, unde nu vom mai contempla pe Dumnezeu prin mijlocirea semnelor ei «față către față», efectul lor va rămîne veșnic, deoarece, fericirea noastră veșnică nu va fi decît ultimul capăt al unei căi începute aici și continuată prin jertfa noastră cu Hristos și în Hristos, în Sfintele Taine.

Magistr. STAN R. COMAN

DOI APOSTOLI : IUDA ȘI PETRU

„Iuda“, nume rămas în dicționarul omenirii cu semnificație peiorativă. De ce?

Iuda Iscarioteanul făcea parte din colegiul celor 12 apostoli ai Mântuitorului. Stătuse trei ani în relațiile cele mai strinse cu Mântuitorul; participase trei ani la toată lucrarea de mântuire a Fiului lui Dumnezeu întrupat; I se adresase cu „Doamne“ și „Învățătorule“, la fel ca și ceilalți sfinți apostoli. Fusese doar chemat la apostolat ca și ceilalți, avînd să fie și el propoveditor al „împărăției cerești“ pe pămînt: să îndemne credincioșii pe calea mîntuirii; să fie mijlocitor între ei și Hristos.

Sfînta Scriptură relatează că Mîntuitorul a trimis pe cei 12 apostoli la propoveduire, și „le-a dat lor putere asupra duhurilor necurate ca să le scoată pe ele și să tămăduiască toată boala și toată neputința“ (Matei X, 1). Au plecat sfinții apostoli și „draci mulți scoteau și pe mulți bolnavi tămăduiau“ (Marcu VI, 13). Între sfinții apostoli plecați la propoveduire se afla și Iuda; și el vindecase boale și izgonise duhuri necurate.

Da, vindecase boalele altora, dar n-a vindecat boala care îi rodea sufletul său; a izgonit duhuri necurate din alții, dar n-a izgonit duhul rău din sine. A învățat pe alții să se pocăiască, dar nu s-a pocăit el; a fost îndrumător altora, dar pentru sine a fost orb. Trei ani a stat Iuda Iscarioteanul lângă Mîntuitorul și... totuși l-a trădat, l-a vîndut.

În interiorul omului clocotesc patimi, care se străduiesc să-l cufunde în adîncuri fără lumină, unde stăpînesc instinctele inconștiente, înăbușînd năzuințele morale conștiente. Iar cine se lasă stăpînit de patimi demonice, acela cu rapiditate crescîndă se prăbușește în adîncurile răutății morale.

În acestea a căzut și Iuda. Fusese chemat de Mîntuitorul la apostolat. Situație cu perspective atrăgătoare pentru Iuda. Asemenea altora din timpul acela, nădăjduia și el că Mesia va întemeia o „împărăție politică“, în care el ar putea avea rosturile unui „ministru de finanțe“. Lui îi era încredințată „punga“ celor din jurul Mîntuitorului, — fiindcă probabil, avea pricepere în chestiuni bănești și economice. Năzuia la o astfel de situație, poate, și cu gîndul nemărturisit că ar putea fi rentabilă cumva și pentru el, căci „fur era“ (Ioan XII, 6).

Dar Mîntuitorul nu venise să întemeieze o „împărăție politică“. Astfel în loc de onoruri și profituri personale, Iuda, împreună cu ceilalți sfinți apostoli, însoțindu-l pe Mîntuitorul, a avut parte numai de lipsuri și de adversități de tot felul. Cînd Mîntuitorul a săturat „ca la cinci mii de oameni“ cu cinci piini și doi pești, mulțimile voiau să-L facă „împărat“ (Ioan VI, 15). Desigur, o rază de nădejde s-a aprins atunci în inima lui Iuda; dar Mîntuitorul s-a îndepărtat și Iuda s-a întristat.

După minunea înmulțirii piinilor Mîntuitorul vorbește în sinagoga din Capernaum despre „piinea cerească“ pe care va da-o mulțimilor; dar acestea voiesc „piinea pămîntescă“ pentru potolirea foamei fizice. Și fiindcă nu-L puteau înțelege pe Mîntuitorul „mulți s-au întors și nu mai umblau cu Dînsul“ (Ioan VI, 66). Moment decisiv în viața Mîntuitorului, decisiv și în viața lui Iuda Iscarioteanul.

Văzînd Mîntuitorul că mulți îl părăsesc, îi întrebă pe cei 12: „Și voi voiți să vă duceți?“ (Ioan VI, 67). În clipa aceea, desigur, Mîntuitorul a privit adînc în sufletul lui Iuda, căci știa „care-i acela care vrea să-L vîndă“ (Ioan, 64). Între Mîntuitorul și Iuda prăpastia se adîncea. Nădejdiile puse de Iuda în Mîntuitorul au fost deșarte. Decepția și amărăciunea, ura și setea de răzbunare îl cuprînd.

Iuda ar fi trebuit să-l părăsească pe Mîntuitorul. Nu l-a părăsit socotind că oricum doar tot va trebui să ciștișge el ceva în legătură cu Mîntuitorul, Dar Mîntuitorul cunoaște toate gîndurile ucenicului său și de aceea, după mărturisirea lui Petru. în numele tuturor apostolilor : „la cine ne vom duce... tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu“, — spune: „Unul din voi diavol este și zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, că acela vrea să-l vîndă, unul fiind din cei 12“ (Ioan VI, 68—71). Iuda a simțit lovitura în toată ființa lui, fapt ce aruncă lumină asupra psihologiei trădării sale de mai tirziu. De atunci, desigur, de multe ori a dialogat în tăcere cu Mîntuitorul, repetîndu-și : m-a numit diavol, nu-i voi uita aceasta. Ura și setea de răzbunare spumegă și sporesc mereu în sufletul său și-l transformă din apostol în apostat. Iar apostatații nu obișnuiesc să negocieze prețul trădării și Iuda l-a vîndut pe Mîntuitorul pentru treizeci de arginți.

Faptul că scurt timp înainte de trădare, Iuda a mai fost avertizat de Mîntuitorul, că în ultima clipă Mîntuitorul îl numește încă „prietene“, oferindu-i posibilitatea iertării, dau trădării sale un caracter și mai josnic. Diavolul intrase în inima lui (Ioan XIII, 2).

Dar conștiința morală, acel „judecător nemitarnic“ intră în funcțiune. Iuda n-are liniște, prețul singelul nevinovot îl arde și de aceea îi aruncă la picioarele „arhierilor și bătrînilor“, insensibili la căința lui. Iuda aleargă, voiește să se depărteze cît mai mult de locurile umblate de Mîntuitorul. Dar o putere necunoscută îi îndreaptă privirea spre Golgota : trei cruci sînt ridicate aici și pe cea din mijloc atîrnă „Domnul și Învățătorul“ său, trădat și vîndut de el. Conștiința își intensifică rechizitoriul. Iuda se spînzură de cel mai apropiat copac.

Pe Golgota atîrnă crucificat Fiul lui Dumnezeu ; în țarina de la Acheldama atîrnă sinucis trădătorul lui. Iată sfîrșitul celui care s-a lăsat pradă patimilor satanice. De atunci numele „Iuda“ a rămas urît și blestemat, semnificînd pe cei care sub masca prieteniei nu ezită să săvîrșească josnica faptă a trădării.

Dar și Sfîntul Apostol Petru a avut un „rol trist“ în istoria patimilor Mîntuitorului : s-a lepădat de El. Motivul ? Frica, dar nu de „puternicii zilei“, căci nu în fața lor s-a lepădat de Mîntuitorul, ci în fața unei femei slujitoare.

După Cina cea de Taină, Sfîntul Apostol Petru se arătase plin de curaj și foarte devotat Mîntuitorului : „Doamne, cu tine sînt gata și în temniță și la moarte a merge“ (Luca XXII, 33). Apostolul se și înarmează pentru a-l apăra la nevoie pe Mîntuitorul și la prinderea lui, lovește pe un slujitor ; apoi, la o anumită distanță, se ține pe urmele Mîntuitorului, pentru a afla despre soarta lui. Deci inima Sfîntului Apostol Petru era plină de credincioșie față de Mîntuitorul.

Și totuși cînd sta în preajma focului din curtea arhierelui și o femeie l-a întreat : „Nu cumva ești și tu dintre ucenicii omului acestuia ? zis-a el : nu sînt“ (Ioan XVIII, 17). Același Petru, care cu cîteva ore mai înainte arătase Mîntuitorului cu ațita hotărîre credincioșia sa față de El, — la o singură privire a unei femei, se leapădă repede de El. Cîntecul cocoșului, pe care Mîntuitorul i l-a indicat ca semn de atenție, apostolul nu l-a luat în seamă : credincioșia lui s-a transformat în lepădare de Mîntuitorul.

În adîncurile subconștientului omenesc sălășluiesc multe impulsii, instincte și patimi. Acestea trebuie supravegheate sever și ținute în friu căci altfel se deslănțuie cu furie, chiar în momentele cele mai nepotrivite.

Sufletul Sfîntului Apostol Petru era pînă atunci mereu neliniștit de „teama de oameni“. Nestăpînită la momentul indicat, ea l-a dus la lepădarea de Mîntuitorul. Desigur, faptă condamnabilă ; totuși e fapta unei slăbiciuni și nu a

răutății, ca în trădarea lui Iuda. Petru a greșit, fiindcă a fost om, — iar omul e supus căderii, slăbiciunii.

Iuda a greșit, fiindcă a voit să cadă, lăsându-se conștient pradă patimilor sale.

Petru a încercat să fie aproape de Mîntuitorul în clipele lui grele. A încercat, dar din nefericire a căzut. Cine nu îndrăznește însă nici nu are ce pierde și aceasta nu-i un merit.

Iuda s-a apropiat de Mîntuitorul cu „sărutarea trădării” și L-a trădat.

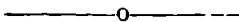
Petru a căzut, dar a voit să se ridice. „Și-a adus aminte Petru de cuvîntul Domnului, cum îi spusese lui, că mai înainte de ce va cînta cocoșul de trei ori, te vei lepăda de mine. Eșind afară, a plîns cu amar” (Luc. XXII, 61—62. Celui căzut, dar care are dorința de a se ridica, Dumnezeu îi întinde mîna iertătoare și mîntuitoare.

Iuda a căzut, dar nu a voit să se ridice. Da, el s-a căit că a vîndut sînge nevinovat, dar n-a găsit în sine resurse morale de rezistență; n-a avut „lacrimi de căință”, și-a pierdut nădejdea în Dumnezeu, recurgînd la păcatul sinuciderii.

Sfîntul Apostol Petru și-a jertfit viața pentru credința, iubirea și nădejdea în Mîntuitorul; Iuda lipsit de acestea, s-a sinucis.

Deosebire evidentă.

Prof. Diac. O. BUCEVSCI

SCHITUL CETAȚUIA NEGRU VODĂ

Pe frumoasa vale a Dimboviței, între satele Cetățeni și Cotenesti din raionul Muscel, regiunea Pitești, se află schitul foarte vechi, cunoscut în documente cu denumirea de «Schitul Negru Vodă», sau schitul «Cetățuia Negru Vodă».

Schitul este așezat pe malul stîng al Dimboviței, în virful unei creste stîlcoase la altitudinea de 731 m. deasupra nivelului mării. În virful stîncii, dela schit, ai o minunată priveliște: spre miază-zi valea largă deschisă a Dimboviței, spre miază-noapte, culmea Carpaților musceleni pe care chiar și în luna iulie se pot vedea pete albe de zăpadă. În partea dinspre apus care dă în albia Dimboviței creasta stîlcoasă e mai mult golașe și blocuri mari de piatră sînt desprinse din ea și risipite pînă aproape de cursul ei. În partea de răsărit care e cea mai înaltă, se află o pădure tînără, în care abundă carpenul. O cărare în zig-zag te duce din șosea întii printre pietre și apoi prin pădurca umbroasă, pînă la schit. Din loc în loc sînt bănci pentru odihna călătorilor, fiindcă panta de urcare e foarte înclinată.

Aproape de schit este o mică grădină cu cițiva pruni și cireși. Lîngă schit se găsesc și cițiva salcimi, meri și peri. În primăvara anului 1953, s-au plantat în partea de jos, aproape de albia Dimboviței, pe o suprafață de peste 500 m. p. pini, iar mai sus, unde terenul pietros a îngăduit, s-au mai plantat și de o parte și de alta a potecii, care urcă în zig-zag, cîte un rînd-două. Schitul este așezat pe culmea cea mai înaltă a stîncii, cuprinsă între Valea lui Coman, Valea Chiilor și apa Dimboviței. Dacă ne depărtăm de schit, pe coama stîncii spre miază noapte, avem sub picioarele noastre apa văii lui Coman, de care ne desparte un perete abrupt de aproximativ 200 m. Lîngă schit, în peretele stîncos dinspre miază-noapte, spre Valea lui Coman, se găsește «Peștera Moșului» numită așa din cele mai îndepărtate vremuri.

În partea de miază-zi a bisericii, în dreptul ferestrelor, se află un rezervor ce culege apa de ploaie de pe acoperișul său de stîncă iar în partea din stînga

a intrării în sfântul locaş, un felinar, cu o lampă de gaz, luminează în timpul nopţii, calea celor ce merg la rugăciune.

Deasupra stîncii în care se află biserica, se găseşte turla de lemn a clopotniţei. Această biserică prin conformaţia ei, este unul dintre cele mai ciudate monumente. Nu este impresionantă prin vreo arhitectură oarecare. Ea este mai mult ca o stîncă rotundă, ce are spre miază-zi patru ochiuri pe unde pătrunde lumina şi care sînt ferestrele propriu-zise, trei deschizîndu-se în dreptul naosului şi una la pronaos.

Interiorul bisericii este o peşteră, care prin conformaţia ei naturală, a permis aşezarea unui locaş de rugă în interiorul ei, avînd nevoie doar de uşoare reţuşeri de rotunjire la bolta sintului altar şi a pronaosului.

Sfîntul locaş, are dimensiunile: lungime 12 m. şi lăţime aproape 4 m., înălţimea pînă la boltă 3,20 m. E format din pronaos, naos şi altar, iar în afară la intrare, biserica are un pridvor făcut din lemn.

În peretele dinspre miază-noapte al pronaosului se află o placă de marmoră cu următoarea inscripţie:

«Acest sfînt locaş cu numele Cetăţuia care dela Negru Vodă îşi are începutul, a fost şi în trecut schit de călugări şi în vremuri grele loc de scăpare pentru voevozii ţării, însă cu trecerea timpului a căzut în ruine, ajungînd chiar adăpost vitelor. S-a restaurat şi înfrumuseţat cum se vede cu chelţiala şi osîrdia robului lui Dumnezeu preotul econom Gheorghe Moisescu, paroh al bisericii Domneasca din Cîmpulung, ajutat de ieromonahul Agatanghel Adriţoiu din schitul Stănişoara (Argeş) şi fratele monah Nicolae Băcioiu de la Peştera Ialomicioara, la anul 1915-1916. S-a sfinţit în ziua de 22 iulie 1923 spre veşnică pomenire».

«Pietrari:

C. Parsic

C. Mezzaroba».

Tot în pronaos se află, scobit în peretele dinspre miază-noapte, altarul catolic pentru Doamna Clara, soţia Voievodului Nicolae Alexandru, care era catolică. Tradiţia locală îl numeşte altarul papistăşesc al soţei lui Negru Vodă. Pe pereţii acestui altar sînt urme de picturi, care nu se pot distinge.

Intrăm în naos, printr-o uşă făcută în peretele despărţitor. Naosul este înzestrat cu toate cele necesare serviciului divin. Deasupra, pe tavanul de piatră, se vede chipul distinct al Mîntuitorului Hristos. Deasupra uşii, spre stînga intrării în naos, privind spre apus, se disting cu mare greutate chipurile ctitorilor: Nicolae Alexandru Voevod, Radu-Negru Voevod şi a jupînului Gheorghe Vineţeanu. Din chipurile lor, se disting astăzi, doar numai coroanele princiară pentru primii doi şi manteile domneşti; iar celălalt ctitor, avînd caftan şi îmbrăcăminte boierească caracteristică secolului al XVIII-lea. La dreapta şi în rînd cu cellalţi se află al patrulea ctitor monahul Iosif stareţul, îmbrăcat în rasă de călugăr, cu înfăţişare tinerească.

În 1922, Casa Bisericii din Ministerul Cultelor a însărcinat pe pictorul Teodorescu să curăţească pictura bisericii. În urma acestei lucrări au apărut chipurile ctitorilor amintiţi după ce s-a înlăturat stratul suprapus, care fusese făcut în 1359, strat care nu amintea decît numele voevozilor, trecînd sub tăcere pe ale lui Gheorghe Vineţeanu şi Iosif stareţ.

Cu această ocazie inscripţiile au fost copiate fidel de istoricul Dimitrie Bejan din Rucăr, care s-a ocupat mult de acest monument. Din caracterizarea ce o face ctitorilor, reiese că primii trei sînt de o isbitoare asemănare, avînd feţele pline şi rotunde, cu ochii mari şi bulbucăţi, buzele rumene şi roşii, cu bărbile scurte şi negre, ca şi cum ar fi de aceeaşi vîrstă şi s-ar asemana ca nişte gemeni. Cei doi voevozi se deosebesc de cellalţi ctitori, după coroana princiară ce au pe cap. Primul ctitor zugrăvit Nicolae Alexandru Voevod, ţine în mînă biserica, avînd la dreapta pe un singur rînd inscripţia:

==
 ІГОА, НІКОЛАІГ ВАНІЗІІ (ndru Voevod).

Din chipul lui a rămas în fiinţă numai o parte din buze, mustaţa dreaptă, barba de culoare neagră fiind puţin distinctă şi ochiul drept, pe cînd restul feţei s-a distrus fie din cauza vechimei, sau cu ocazia desfacerii peretelui de către pictorul Teodorescu, trimis de Ministerul Cultelor. Vestimentele ctitorilor au o mulţime

de zgirieturi ale vizitatorilor de pe vremuri sau ale curioșilor care se mai văd și astăzi:

B. G R E J D A N — 1846.

БЛЪДЪТЪНЪС ПЯНЪ 1843.

Acest nume ne sint cunoscute din alte inscripții și alte acte vechi.

Al doilea ctitor, e trecut Ion Radul Negrul Voevod, avind de asemeni inscripția în dreptul capului pusă pe patru rinduri:

ⲓⲘⲛ

Ⲣⲉⲛⲁⲗ

Ⲣⲉⲛⲁⲗ

Ⲣⲉⲛⲁⲗ

Chipul lui s-a conservat mai bine și se aseamănă mult cu primul ctitor și cu următorul.

Tot în aceeași parte, urmează chipul ctitorului jupin Gheorghe Vinețeanul, avind inscripția pusă pe patru rinduri:

ⲓⲘⲛ
Ⲣⲉⲛⲁⲗ
Ⲣⲉⲛⲁⲗ
Ⲣⲉⲛⲁⲗ

Atit Nicolae Alexandru cît și Radu Negru precum și jupinul Gheorghe Vinețeanul, sint îmbrăcați în dulămi lungi cu cheotori ce se incheie la piept cu bumbi, după modelul de îmbrăcăminte al boerilor din secolul al XVII-lea, și sint zugrăviți la stînga bisericii.

În partea dreaptă a intrării se găsește al patrulea ctitor monahul Iosif starețul, avind inscripția pe patru rinduri:

Ⲛ ⲛ ⲓ
Ⲙⲟⲛⲓ ⲓⲘⲛ ⲒⲦⲢⲖ
Ⲛ
ⲘⲢⲢⲖ ⲢⲢⲓ ⲛ ⲒⲦ ⲘⲒⲒⲒⲛⲓ (caia)
Ⲧ
ⲒⲦ (ⲛ) (Ⲓ) ⲘⲢⲢⲖ ⲢⲢⲓ ⲒⲦⲒⲒⲛⲓ
ⲚⲘⲛ

El poartă rasă de călugăr. Pe vestimente și astăzi se văd cîteva zgirieturi: 1844 Dimitrie Pskranus.

În muzeul de artă veche al Mănăstirii Cîmpulung, se află două tablouri ctitoricești, bine conservate, pictate în ulei pe pînză și înrămate, cu chipurile acestor ctitori. Unul din ele reprezintă o biserică pe un vîrf de munte, avind de ctitori pe monah Iosif stareț, pe Nicolae Alexandru Vodă, pe Radu Negru și pe Gheorghe Vinețeanu. Celălalt tablou reprezintă biserica pe o stîncă, cu peștera dedesubt și aceiași ctitori. La ambele, numele ctitorilor scrise cu litere chirilice. Pictorul nu semnează la niciunul, dar din felul cum sint pictate, denotă mare talent. Sint bine conservate, neștiindu-se precis proveniența lor, dar desigur că reprezintă ctitorii schitului Cetățuia Negru Vodă, reproduși după pictura anterioară anului 1859, făcută în secolul XVIII, dată la iveală după înlăturarea stratului mai nou, care a durat din 1859 și pînă în 1922, lucrare executată de pictorul Teodorescu 1).

Cercetînd azi, cu atenție sfîntul locaș, observăm pe alocuri, unde zugrăveala este deteriorată, că sint trei straturi de zugrăveală. Prima zugrăvire a bisericii nu se poate ști cînd și de cine a fost făcută, fiindcă nu avem nici un indiciu.

1. E posibil ca aceste tablouri votive să fie pictate de pictorul Gh. Tătă-răscu care în anul 1860 a pictat paraclisul Mănăstirii Negru Vodă din Cîmpulung, după cum se arată în monografia istorică a Cîmpulungului de Pr. I. Răuțescu, pag. 115.

Faptul că pe lângă aceste două tablouri cu ctitorii schitului Cetățuia se mai află în acelaș muzeu încă un tablou, lucrat de aceeași mină, cu ctitorii bisericii vechi din Rucăr, zidită în a doua jumătate a sec. XVIII de Gheorghe Smerna strămoșul boerilor rucăreni, ne îndreptățește să presupunem că acele trei tablouri vor fi aparținut familiei boerilor rucăreni, cea mai însemnată dintre familiile cîmpulungene din secolul trecut și vor fi fost oferite ca omagiu din partea pictorului, poate lui Nicolae Rucăreanu, care a fost și deputat în divanul ad-hoc sau vreunui frate al acestuia, cu înaltă dregătorie în Muscel.

La a doua zugrăvire, i se poate da ca timp aproximativ perioada cînd se uza scrierea menționată în inscripțiile ctitoriale de mai sus. Luînd în considerație normele paleografice după care ne ghidăm, a doua zugrăvire a sfîntului locaș o putem socoti în a doua jumătate a sec. XVIII. Dacă analizăm caracterele paleografice ale inscripțiilor ctitoriale, vedem că slova «n» chirilică are forma răsturnat și cu trăsăturile lui orizontale, care se puneau de obicei deasupra rîndurilor scrise, caracteristică ce apare în inscripțiile bisericesti cam prin preajma anului 1760 și dispăre pe la începutul veacului următor, XIX.

A treia zugrăvire s-a făcut în anul 1859, după cum se va arăta mai jos, dar acest strat mai nou a fost curățit în cea mai mare parte de pictorul Teodorescu în 1922.

Cînd a trăit și ce lucrări de îmbunătățire a făcut al treilea ctitor Gheorghe Vinețeanu n-am putut afla din documentele pe care le-am cercetat. Probabil să fi venit și el în țară sau de peste Dunăre sau mai de grabă din Vințul Transilvaniei la începutul secolului XVIII, cînd biserica ortodoxă din Ardeal, a fost mult persecutată, documentele din sec. XVIII menționînd că atunci au fost treceri masive de ortodocși așezați apoi în mai toate satele Muscelului.

Și nici despre Iosif starețul care a zugrăvit biserica în a doua jumătate a secolului XVIII, nu ni s-au mai păstrat și alte știri.

În afară de cele două iconostase, pe pereții naosului sînt mai multe icoane vechi, parte din ele stricate de umezeala ce se resimte mult în sfîntul locaș. Catapeteasma este făcută din cărămidă și bolovani de piatră, la fel ca și perețele despărțitor dintre naos și pronaos. În altar, deasupra, se vede zugrăvit chipul Sfintei Fecioare. Sfînta Masă are înaintea un grătar de lemn pentru picioare, iar spre miez-noapte, într-un colț tainic se află proscomidiarul, așezat pe un colț de stîncă.

De jur împrejurul boltei sfîntului altar, cam la un metru de jos, se observă un briu săpat în stîncă, produs al eroziunii apei ce picură și care macină conglomeratul peșterii. Alături de proscomidiar, un izvor eșit din stîncă își picură apa într-un rezervor, aflat în latura de răsărit al piciorului sfintei mese. Apa ce se adună în plus, în rezervor, este dată afară sau întrebuițată.

În liniștea de mormînt a peșterii, picurii de apă se aud ca niște picături de lacrimi ale lui Negru Vodă, cum spune legenda. Aici în liniștea aceasta, au ascultat înnurile sfintei liturghii, voevozii ce căutau refugiu la vreme de primejdii.

Schitul are împrejurul său chilioarele celor patru călugări deservenți ai sfîntului locaș, pe numele lor: Iezechil Preda, stareț, licențiat în teologie, Ghe-rasim Ieromonah, Doroftei monah și octogenarul monah I. Diaconescu.

Hramul bisericii Cetățuiei pînă în 1918 a fost al «Adormirii Maicii Domnului», iar dela această dată i s-a adăugat hramul «Isvorul Tămăduiră», astăzi prăznuindu-se amîndouă.

Tradiții și legende.

De existența acestui schit-cetate, sînt legate, din cele mai vechi timpuri, o mulțime de legende. Legenda musceliană, relatează că după ce Negru Vodă a plecat din Făgăraș, însoțit de cetașii săi, întorcîndu-și oaste, a pornit în urmărirea tătarilor de pe aceste meleaguri. Drumul lor din Făgăraș l-au făcut peste virful Păpușii, de unde Negru Vodă cu cetele: Lereștilor, Nămăeștilor și Scheeniilor, a coborît pe valea Lereștilor spre Cîmpulung, iar căpitanii săi Badea și Stoian cu Bădenii și Stoenăștii lor, apucară drumul Riușorului²⁾ și se împreunară la Rucăr cu haiducii lui Cotea, care coboriseră pe valea Oticului sau a Dimboviței. Negru Vodă în drumul său, se opri citva în Lerești, iar de aici a plecat spre vechiul Cîmpulung.

După ce a ridicat biserica cea mare a Cîmpulungului, voevodul și-a ales și un loc de refugiu, în cazul cînd ar fi urmărit de inamicii săi, tătarii. Și locul acela a fost ales, la ultima strîmtoare a Dimboviței de unde se putea supraveghea mai ușor întreaga vale. Aici spune legenda că a zidit Negru Vodă cetatea de pe Dimbovița, punînd-o sub paza căpitanilor săi: Stoian, Badea și Cotea, care au dat naștere satelor vecine: Stoenăști, Bădeni și Cotenăști. Această legendă circulă prin Muscel, în legătură cu descălecarea lui Negru Vodă.

2. Riu ce curge prin Rucăr.

Odată ajuns aici Negru Vodă și-a pus la adăpost oastea sa și pe el, de dușmanii săi din apropiere, tătării. Apoi, a dat poruncă ostașilor să-i sape în stîncă loc întărit, de unde nu lipsea nici altarul pentru proslăvirea lui Dumnezeu. Iar după malul drept al Dimboviței și pînă la malul stîng dinspre schit a pus un stăvilar făcut din piele de bivol, întins între cele două maluri, oprind în loc cursul Dimboviței. Iar tătării înaintau pe valea Dimboviței, care acum nu mai avea apă și s-au oprit mai jos de cetățuie, împreună cu hanul lor. Mai adaugă legenda, că într-o zi Negru Vodă, a trimis un sol la hanul tătărilor să-i spună că mai bine ar fi să se lupte numai căpeteniile ostilor, adică el și cu hanul tătărilor iar învingătoare să fie considerată oastea celui care va birui.

Hanul primi această înțelegere și într-o bună zi, îmbrăcați amîndoi în zale, încălecară pe doi cai năzdrăvani, eșind amîndoi la luptă dreaptă, într-o poiană dela poalele stîncii. Cum din cauza învălmășelii produse de luptă, domnița lui Negru Vodă, care se afla în întăritura de pe celălalt mai la Dimboviței crezu că soțul său a fost răpus de han, în desnădejdea ei mare s-a asvîrît în prăpastia fără fund din spatele cetății. Negru Vodă văzînd cele întîmplate și-a chemat îndată căpeteniile oastei sale, cu care s-a sfătuit cum să răpus oastea tătărilor. Pentru aceasta, spune legenda, trebuia să se dea drumul apelor peste oastea tătărească, prin tăerea stăvilărilor făcut din piele de bivol. Pentru aceasta era nevoie de un om curajos care la nevoie să se jertfească. Și s-au oferit mai mulți viteji să facă acest lucru. Și sarcina a fost dusă la îndeplinire de cel ce a căzut la sorți. Se spune că viteazul ostaș a luat o seceră în mînă, pe care a înfipt-o în pielea stăvilărilor și pe care a tăiat-o de sus și pînă jos. Atunci apele Dimboviței au năvălit cu putere și au prăpădit totul în calea lor. Hoardele tătare au fost puse pe fugă de furia apelor și puțini dintre ei au mai rămas. Legenda spune, că pe locul unde tătării gemeau sub furia apelor slobozite, a luat naștere satul Gemenea; iar pe locul unde sau oprit restul oștrilor tătărești, a luat naștere satul Tătărani. Ambele sate situate mai jos pe valea Dimboviței dănuiesc și astăzi, țînînd parcă să confirme cele păstrate în tradiția locului.

Citeva lămuriri istorice. Locul din apropierea schitului, pe unde curge apa Dimboviței, e numit pînă astăzi de locuitori «La Cetate», iar satul imediat apropiat dinspre miază-zi, se numește Cetățeni. Aici au fost așezări omenești din cele mai vechi timpuri, din epoca geto-dacică, sau poate chiar mai dinainte. În apropiere de Cetățeni s-au descoperit de curînd morminte de războinici din epoca ante-creștină, avînd lîngă ele resturi de arme din acel timp și așezarea decedaților diferită de a morților creștini. În privința cetății, afară de urmele de ziduri care se văd ici colo nu se află nicio urmă de vreo cetate, în sensul celei teutonice dela Căpătîneni. Un singur zid însă, în albia Dimboviței, spre locul unde începe să se strîmteze albia, bara întreaga vale a Dimboviței și la nevoie, tot în scop de apărare, servea de stăvilă pentru umflarea apelor și revărsarea lor în momentul prezentării trupelor vrăjmașe în fața zidului, pentru a le îneca. Acest zid a fost dărmat prin 1890, cu ocazia facerii actualului drum, urmele se cunosc în maluri. Diferite alte stînci propice pentru observare se numesc «la foșoare». Această cetate nu poate fi decît vestita cetate a Dimboviței 3).

Cu spese proprii, pe la 1910, a făcut săpături aici, cunoscutul cercetător istoric din Rucăr Dumitru Bejan, fost funcționar la Arhivele Statului, cercetări începute mai înainte, chiar din timpul cînd își făcea studiile la Facultatea de Litere din București. În urma săpăturilor făcute, a descoperit o mulțime de obiecte casnice, lucrate din pămînt, resturi de amfore, avînd pe ele inscripții cu proveniența lor elenică, vase mari pentru păstrat lapte și alte lichide, unele cu capacitate pînă la 40 litri, strecurători, borcane mici pentru uz casnic, parte din ele întregi, parte în cioburi. Am avut prilejul să le vedem cînd cele mai multe din ele se păstrau cu grijă în casa acestui distins și pasionat cercetător istoric, într-o cameră anume, adevărat muzeu, iar la schit se pot vedea și acum cîteva resturi din diferite vase și virfuri de săgeți.

Despre săpăturile făcute și rezultatul lor, iată ce se mai găsește menționat în «Studiul și referate privind Istoria Romîniei» 4):

«Descoperiri de amfore elenistice la nordul Dunării, pînă la linia Carpaților, se mai pot semnala pe actualul teritoriu al Munteniei și Olteniei, unele cunoscute, altele necunoscute.

Așezarea care a dat cel mai mult material este aceea dela Cetatea Dimboviței lîngă satul Stoenești, raionul Cîmpulung-Muscel. Aici există o puternică

3. V. Drăghiceanu, *ibidem*, pag. 92-93.

4. Editura Acad. R.P.R. p. I-a, pag. 83, an 1954.

stațiune getică tot din a doua epocă a fierului, caracteristică prin ceramica cenușie. S-au scos de acolo care întregi cu fragmente de amfore grecești, între care și un număr de 103 mânuși de amfore cu inscripții. Între ele 98 sînt încă inedite. Astăzi, în urma grijii Institutului de Istorie al Academiei R.P.R., majoritatea au putut ajunge împreună cu alt material arheologic prețios, la tînărul muzeu raional din Cimpulung-Muscel.

După locul de producție, mânușile de amfore dela Stoenești se repartizează astfel: 84 rhodiene, 5 cniadiene, 13 prea fragmentare dar sigur egeene și 1 din Sinope. Cele 84 amfore rhodiene pomenesc numele a 44 preoți eponimi ai zeului Helios și 32 nume de olari, unii cunoscuți acum pentru prima oară. La acestea mai sînt de adăugat 4 stampile de imitație locală, după cele grecești, aplicate pe vase cu silueta amforei grecești, ce s-au produs în tehnica olăritului specific La Tène-ului, precum și un număr de alte asemenea imitații la care scrisul neînțeleș de olarii geți, e înlocuit cu linii, unghiuri, figuri, etc., întocmai ca pe monetele dacice».

Faptul că locul de aici se numește «La Cetate» dovedește că aici a fost, după întemeierea Munteniei, o așezare întărită cu ziduri.

Pe lângă această cetate trecea drumul cel mai umblat spre Ardeal, făcînd în vremurile cele mai vechi legătura între centrele comerciale elenice din sud, cu regiunile nordice, iar mai tirziu, între capitala țării muntenesti cu vestitul oraș Brașov, azi orașul Stalin și cu întreg Ardealul, drum ce trecea prin Brașov-Rucăr-Tirgoviște, ajungînd la Brălla și Cetatea de Floci și alte centre dunărene.

Infiorarea acestei vechi așezări va fi dăinuît pînă la migrațiunea goșilor (secolul IV d. Hristos) care probabil au distrus-o.

Cetățuia Negrului Vodă este amintită și pe timpul lui Mihai Viteazul.

Mihai, în retragerea sa dinaintea lui Sinan, dela Călugăreni (1595) vine la Tirgoviște «și d-acelea întinzînd tot mai la munte, urmînd țărnicurile Dimboviței, se adăpostește într-un loc anevoie de apropiat, la cetatea lui Negru Vodă, ale cărei întăriri zdrobite de puțină vreme de turci, se vedeau încă. Astăzi chiar, tot se mai văd dărimături de cetățuie într-acest loc minunat de frumos și plin de legende și suvenir de despre Negru Vodă, domnul cel mai popular între țărani nostri» 5).

În ultimele luni de domnie ale lui Constantin Șerban (februarie și martie 1658), tătarii după ce au ars Tirgoviștea, mergînd în sus pe valea Dimboviței și trecînd pe la cetatea lui Negru Vodă au urmări pe domn pînă la Cimpulung, jefuînd, arzînd și luînd cu ei o mulțime de robi.

La 1690 s-a adăpostit în această cetate voevodul Constantin Brîncoveanu, care însoțea oștile turcești și tătărăști ce mergeau spre Ardeal, trecînd peste munții Rucărului, unde se păstrează pînă azi denumirea de piscul Turcilor 6).

Pînă la domnia lui Constantin Brîncoveanu, cetatea cu biserica și chifloarele erau în bună stare, figurînd sub numele: schitul cetății lui Negru Vodă și era susținut de minăstirea Cimpulungului, avînd același fond și fiind și metoc al acesteia 7). Material documentar anterior secolului XVIII, privitor în special la schit, nu s-a mai păstrat.

Din secolul XVIII, se mai păstrează cîteva privilegii acordate de voevozii țării din acel timp. Astfel voevodul Alexandru Ipsilante la 27 februarie 1775, amintind o carte de scutire mai veche a lui Constantin Racoviță, scutește și el pe «schismaticii de la cetatea Negru Vodă de trei oameni care n-aveau să dea bir, un preot și de dijmărit 50 stupi și 100 oi 8).

Știri din secolul XIX. În catagrafia făcută la anul 1810 din porunca armatelor rusești de ocupație, se află următoarele amănunte:

5. N. Bălcescu, Scrieri alese, Biblioteca pentru toți E.S.P.L.A., anul 1955, pag. 200. În aceeași lucrare la p. 206 se arată că Mihai s-a dus apoi mai departe în munți la Stoenești, unde avînd tabăra întărită atît prin natura locului, cit și prin artă, nu era lesne de înfrînt.

6. Cronica secuiului Mihail Cserei, Brașov 1869, p. 134-149. Cf. Pr. I. Răuțescu, Monografia Dragoslavelor, p. 62-63.

7. Frații Tunusil, Istoria politică și geografică a Țării Romînești, 1774, tradusă din grecește de Gh. Sion, în 1806 și tipărită de Ștefan Rasidescu în 1863, pag. 174.

8. V. Ureche, Istoria Romînilor dela 1774-1786, p. 794. Pentru doi oameni și aceeași stupi, aceleași oi, preînouă la 27 noiembrie 1798 și de voevodul Constantin Hangerli.

«Schitul este săpat în piatră și are hramul Adormirea Precistei, două rinduri de vesminte ponosite și cărțile deplin. Acest schit este sub epitropia dumnealui biv bel vornic Goleșcu. Se află la acest schit un preot de mir, preot popa Neagoe sin popa Ion de ani 40, bun, învățat, cîntăreț, neglobit, fără patima beției, cu soția Maria și 3 feciori: Gheorghe de 12 ani, învățat ceaslov, Nicolae de 10 ani, neînvățat, Ion de 1 an.

Acest schit nu are poporeni și nici țigani.

Preotul de neam preot, preotit ot leat 1799 iulie 7, ziua duminică, cu carte de la proin mitropolit Dositei orînduit la acest schit »).

Pe timpul zaverii din 1821 schitul Cetățuia și cu clădirile anexe, au fost și mai mult distruse de turcii lui Chehaia-bei, care urmăreau pe eteriștii retrași pe aici, la Brașov.

În 1859, mai mulți locuitori din satul vecin Cetățeni, a cerut voie de la protoierie ca să facă reparațiuni la schit, iar după săvîrșirea acestora să se retragă acolo preotul Ion ca să țină rînd și să slujească. Protopopul Dimitrie Roșeanu, de atunci a adus aceasta la cunoștința Sf. Mitropoliei din București, care îndată a și cerut lămuriri asupra schitului. S-a făcut cercetare la fața locului de proistosos plaiului Dîmboviței, după care protopopul răspunde:

«Schitul Negru Vodă este proprietatea moșnenilor Cotenești. Avea mai înainte vreo doi-trei călugări, iar mai în urmă retrăgîndu-se, se ținea mai mult de preoții din Cetățeni, căci pe acea vreme avea 15 scutelnici și mertic de sare dela ocna Telega, iar acum e în ruinare și nefingrijit, căci s-au luat aceste îndestulări. Documenturi de va fi avut după vreme, nu se cunoaște, deasemeni nici vii. Pisamie nu se găsește iar despre a lui ținere pe viitor vreo cițiva din sătenii cetățeni, ctitori ai acestui schit, au dat dovada protopopiei că îl vor purta toate cheltuielile, fără ca să aibă cea mai mică abatere și despre cîntăreți și paracliseri, zic că strămutîndu-se acolo preotul Ion s-ar mai găsi vre-un părinte călugăr, ca să poată preotul a-și îndeplini slujba, precum și că biserica din Cetățeni nu întîmpină nici o lipsă, căci este un alt preot tînăr, anume Nicolae, care să slujească la numita biserică. Deaceea dar, cu tot respectul le supui la înalta cunoștință a Prea Sfinției Voastre, rugîndu-Vă a-mi ordona ce trebuie să fac și punerea la care a celor de cuviință, căci numiții l-au tencuit, l-au zugrăvit pe dinafară și i-au făcut și o turlă deasupra pietrii, căci se afla crăpată și ațepa acum numai binecuvîntarea Prea Sfinției Voastre».

Prin porunca nr. 1793 din 19 iunie 1859, Sf. Mitropolie a încuviințat facerea reparațiilor, iar printr-un înscris din 20 iulie acelaș an, făcut de un preot Ion din Cetățeni, Ion sin popa Neagoe și Bucur Baci, aceștia se obligă ca după sfințire să întrețină sfîntul schit cu toată cheltuiala lor. Sfințirea s-a făcut la 8 septembrie 1859 10). Se menționează că zugrăvirea bisericii în acest an a fost făcută mai mult cu cheltuiala lui I. Diaconescu, după cum reeșea din o inscripție scrisă pe partea de perete dela intrare, care astăzi nu mai există, fiind curățită în 1922. Deasupra ușii dela intrare se aflau chipurile în ulei ale ctitorilor fondatori Nicolae Alexandru Voevod și ale fiului său Radu Negru Voevod împreună cu fiii lor, ținînd în mîini schitul clădit în stîncă, avînd clopotnița înaltă deasupra.

O petiție a ctitorilor din anul următor, 1860:

«Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Nifon al Ungro-Vlahiei, prea plectat pe:tițe.

Prea Sfințite Stăpîne,

«Noi supt iscăliții din Cetățenii din Vale, am preinoit schitul Negru Vodă de este acum la Sfînta Marie Mică un an de zile fiind cu voia părintelui protopop de acolo și acum ne aflăm în lipsă de părinți. A fost un preot, dar acum au îmbătrînit și s-au îmbolnăvit, care a rămas de-i tremură mîinile și nu este în stare de a mai sluji.

Prea Sfînte Stăpîne, noi am stăruit și am pus toate mijloacele de ne-am cheltuit munca noastră și acum să rămîie schitul pustiu, să nu mai slujească preot acolo este foarte mare păcat, atit pentru jertifele noastre cu care ne-am ostenit și păcat este și pentru schit să rămîie închis. Așa dar nemaavînd altă nădejde decit la Dumnezeu și al dollea la milostivirea Prea Sfinției Voastre, ca să vă milostiviți a ne da voie a aduce la acel schit pe Sfinția Sa Haralambie

9. Manuscrisul Academiei Romine nr. 1542, fila 81.

10. Cf. Arhiva veche a Protoieriei de Muscel (la Mînăstirea Cîmpulung) dela 15/1859.

ieromonah sau alt părinte pe care Prea Sfinția Voastră veți bine chibzui, dar pe sfinția sa l-am mai avut un an de zile acolo și am văzut că-și are purtările bune, pentru aceea îl cerem tot pe sfinția sa.

Ne rugăm, Prea Sfinte Stăpîne, a pune la cale orinduirea părintelui cit mai curînd, avînd trebuință schitul a nu rămîne în pustietate, căci este păcat. Și cum va fi mila Prea Sfinției Voastre asupra sărmanilor noștri Cetățeni, a nu mai osteni pe drumuri.

Prea plecați,

Eu Ion popa Neagoe, Bucur Baci, Niță Ene, Neculae Bucur Baci, ctitorii schitului»¹¹⁾.

Acel călugăr Haralambie n-a rămas decît prea puțin timp la schit, căci în anul următor serviciul îl făcea un preot Ion, care fusese hirotonit în 1834. Pînă la sfîrșitul secolului XIX, s-a mai slujit într-insul cu intreruperi, dar la începutul secolului XX, a ajuns iar în ruină și-n lipsă de personal slujitor.

În vara anului 1911 a vizitat schitul, printre alții și vicepreședintele secției de turism al județului Muscel, farmacistul Gabriel Dimitriu care a luat mai multe fotografii și a trimis președintelui Comisiunii Monumentelor Istorice, următoarea petiție:

«Domnule președinte,

Subsemnatul farmacist Gabriel Dimitriu din Cîmpulung, vicepreședinte S.T.R. Muscel, am vizitat și anul acesta ruina bisericii cunoscute sub numele popular de Cetățuia de la Stoenesti, situată în virful unui masiv de granit, în apropiere de comuna Stoenesti. Sînt uimit cum acest monument istoric, cu legenda lui Negru Vodă atît de interesantă, a rămas pînă în prezent lipsit de atențiunea ce i se cuvine. Ruina cum se găsește azi, cu rămășițele ei încă destul de vorbitoare mi-a inspirat convingerea că acest monument istoric s-ar putea restaura. Monumentul în starea actuală, fără de nicio pază, e amenințat să dispară în curînd, ceace ar fi o neertată pagubă și tot odată o vină de călcarea unei sfinte datorii către trecutul neamului nostru. Determinat de un sentiment patriotic, Vă scriu rugîndu-Vă domnule președinte, să binevoiți a observa și examina aci alăturatele fotografii în număr de șapte, ce le-am luat în excursia făcută anul acesta la Cetățuia. Din aceste fotografii puteți vedea ce a mai rămas din această operă a credinței noastre de pe vremuri și ce însemnătate au aceste rămășițe ca documente ale trecutului nostru. În ruina acestei biserici se văd și cele două altare, unul al credinței ortodoxe și unul al celei catolice, cu picturi destul de bine conservate pe pereți. În speranța că buna mea intențiune va găsi ecou în cugetul Dvs., am onoare a vă ruga domnule președinte, a primi încredințarea prea distinsei mele considerațiuni.

Cîmpulung, 10 decembrie 1911.

ss. Gabriel Dimitriu, farmacist».

Cercetînd această chestiune Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice în vara anului 1912, a trimis adresa următoare cu nr. 18.690 din 4 iulie 1912.

«Stimate Domn,

În urma adresei ce ați înaintat, Comisiunea Monumentelor Istorice, dispunînd o cercetare mai deaproape a schitului Negru Vodă din Cetățeni-Muscel, a declarat acest schit monument istoric, punîndu-l sub ocrotirea legii pentru conservarea și restaurarea monumentelor publice.

Comunicîndu-vă aceasta, vă rugăm, în numele Comisiunii și al Administrației Casei Bisericii, să binevoiți a primi vii mulțumiri pentru interesul ce aveți față de rămășițele monumentale ale trecutului nostru».

p. administrator,

ss. Al. Lepădatu».

În urma acesteia, delegatul Comisiunii Monumentelor Istorice, Virgil Drăghicescu, a venit la fața locului.

În 1915, preotul Gheorghe Moiescu dela biserica Domnească din Cîmpulung a început cu propria sa cheltuială restaurarea schitului Cetățuia și a construit:

11. Arhiva veche a Protoieriei de Muscel. Dela 11/1860 apud Minăstirea Cîmpulung.

1. Trei chilio pentru cei doi călugări: ieroschimonahul Agatanghel Andrițoiu și fratele Nicolae Băcioiu, aduși, primul de la minăstirea Stănișoara și cel de al doilea de la schitul Peștera Ialomicioarei.

2. S-au făcut uși și ferestre la biserică. Lucrările începute în toamna anului 1915, s-au terminat în mai 1916. S-a construit închisoare cu gard și s-au plantat pomi.

3. A procurat obiectele sfinte: vesminte, vase, candelă, cărți, icoane, un clopot. După întoarcerea din război, iulie 1918, a mai construit:

4. Clopotnița, unde a adus un clopot în locul celui ridicat de armata inamică.

5. Sfânta Masă din piatră cioplită, Sf. Proscomidie cimentată și cu o placă de marmoră deasupra în stincă.

6. A nivelat pardoseala prin cioplire și a cimentat crăpăturile acoperișului bisericii, a aranjat cursul isvorului în bazinul deasemenea cioplit și cimentat.

7. A construit 19 străni din lemn de stejar, frumos executate.

8. A așezat pe acoperișul stincii ce privește spre Dimbovița o placă de marmoră în memoria marelui voevod Mihai Viteazul, cu inscripție 12).

Comisia de împroprietărire, a împroprietărit, schitul cu 2 ha, teren, iar Comisia Monumentelor Istorice cu nr. 605/1922, a dat autorizație spre a se construi 4 camere, deasupra bisericii schitului pe stincă, pentru vizitatori 13).

Alte urme din trecut. Locurile înconjurătoare schitului Cetățuia sînt bogate în urme ale trecutului. Mai fiecare piatră sau colțan din stincă grăesc de oameni ce au trăit aici. Astfel pe o stincă prăvălită în marginea drumului celui cu urmele roșii săpate în piatră, paralel cu Dimbovița, la gura unei strimtori, pe unde trece cărarea către schit, se întrevide bustul conturat al unui războinic săpat în piatră, ce are brațele întinse iar în mîna dreaptă ține o spadă cruciferă. Alături de chipul războinicului, se vede semnul unei cruci avînd dedesupt inscripția $\text{C} \text{A} \text{H} = \text{ban}$. Pînă în anul 1909 litera finală $\text{H} = \text{ban}$ se distingea cu mare greutate, inscripția fiind acoperită de mușchi. Mai în anii trecuți, anonimi vizitatori au pus în locul literei $\text{H} = \text{ban}$, o altă literă $\text{C} = \text{ban}$, mai adînc săpată și de dată mai recentă. Așa că, inscripția în urma schimbării literii finale și-a schimbat înțelesul în comparație cu prima redacțiune, citindu-se $\text{C} \text{A} \text{C} = \text{bas}$, în loc de $\text{C} \text{A} \text{H} = \text{ban}$.

Deci inscripția pusă lângă războinic este cuvîntul ban. Ban ca titlul demnitar și creștin desigur se raporta la războinicul al cărui chip se vede figurat pe stincă, este chipul vreunui viteaz român din trecut.

Mergînd pe poteca ce duce la schit, cam la jumătatea ei și pe un bolovan stîncos, alături de potecă, se văd gravate cu îngrijire două semne care, după simetria lor și după cum sînt executate, nu sînt rezultatul întîmplător al unor zgîrieturi, ci prezintă asemănări cu alte semne ce se găsesc pe stîncile din apropiere și pe cari le credem în origine tătarică. Pe stincă, sub așa numita bale domnească, după mărturiile călugărilor locatari ai schitului, se află o ascunzătoare scobită, a cărei intrare este astupată cu o lespede. Spre a nu ramine necunoscută acea ascunzătoare, în 1909 s-au asociat cîțiva curioși și au început să sape pentru a da de restul ei. Curățînd stratul de pămînt depozitat la gura ei, au dat peste noi semne și peste un drug mare de fier, mai gros și mai lat la un capăt și care a fost văzut de istoricul Dimitrie Băjan, în acel timp, la un țaran din Cetățeni. După dispozițiunea ei și după acel fier găsit la gura ei, acea tainică se crede a fi fost loc de refugiu.

Deasemeni spre marginea din sus a băii domnești, scoborîndu-ne cu precauție pe un ghiab lunecos, vreo 100 pași, zărim în profunzimea amețitoare a seninării o intrare în piatră în formă de ușe, cu o mică fereastră alătura. Interiorul acestei intrări, o formează o cameră boltită, lungă de 1,80 m., lată la intrare de 0,95 m. și înaltă de 3 m. Pereții camerei ca și laturile ușei, care s-au distrus în ultimul timp, erau acoperite cu cărămidă și tencuite cu var. Lucrul acesta a fost comunicat istoricului Băjan, de către un italian ce lucra la șoseaua județeană de sub schit.

Acest italian, întovărășit fiind și de alți lucrători, s-a lansat cu ajutorul unei frînghii, pînă la tînuita cavităte. Menționăm că locuitorii din împrejurimi, credeau atunci, că în acea ascunzătoare s-ar afla un balaur de aur. Ca rezultat al acestei cercetări și în urm unui denunț, prefectul de atunci a făcut o serioasă anchetă, supunînd la mari presiuni pe bietul italian, crezînd probabil că a dat peste balaurul cel de aur.

12. Textul reprodus la cap.: «Alte urme din trecut».

13. Conf. Revista: «Buna Vestire» pe februarie 1923.

Din urmele lăsate pe stîncă, se vede limpede că în vechime se practica sistemul ascensorului, un dublu lanț de fier, construit în forma unei scări și care servea ca mijloc de a transporta alimente și obiecte în misterioasa ascunzătoare. După locul unde se află, înțelegem rostul pe care l-a avut acea tainică, vîrîită între stînci, înconjurată și de alte rămășițe antice, în vremurile de restriște prin care treceau strămoșii sau bejenarii, urmăriți de apăsătoarea stăpînire de atunci.

Pe culmea, determinată spre nord-est de afluenții Dimboviței, numiți Valea lui Coman și Valea Chiliilor, unde se găsește schitul, la o mică distanță, după ce trecem peste urme de ziduri și întărituri, se văd gravate pe stîncă patru urme, dispuse unele după altele, în pereche, apoi alăturate alte două urme perechi. Aceste reminiscențe probează un izvor fecund de imaginație și un simbol uzitat adesea în antichitatea greco-romană. Legenda spune că ar fi urmele de papuci ai domniței lui Negru Vodă.

În partea de miază-zi—apus de schit, se găsește o stîncă înaltă în formă de masă, despre care poporul zice că acolo se ospăta Negru Vodă și veghea în același timp, ca să nu fie surprins de dușmani. Pentru aceasta se numește «Masa lui Negru Vodă». Aici s-a fixat și o inscripție cu următorul cuprins: «În memoria Marelui Voevod, învingătorul dela Călugăreni, apărătorul creștinătății, domnitorului Mihai Viteazul, care în vremuri grele s-a adăpostit între aceste stînci, în sfînta cetate a lui Negru Vodă, luna august-octombrie 1595».

Pe stîncă din spatele schitului, spre Valea lui Coman se vede conturată figura unui călăreț în mers, cu brațele întinse. Între picioarele dindărăt ale calului se observă semnul ilizibil a unei litere. Legenda spune, că chipul acestui călăreț săpat în piatră ar fi al lui Negru Vodă, fapt ce a determinat pe C. D. Aricescu în a sa Istorie a Cîmpulungului (1854, partea II-a, pag. 96), să scrie versul: «La umbra lui Negru Vodă». Jos în vale se văd și azi ruinele unei biserici creștine, avînd intrarea și altarul dispus spre răsărit, ca și cele de astăzi. Aceasta va fi fost una din cele mai vechi biserici, ridicate de voievozi pe pămîntul eliberat de sub tătari.

Insemnări de pe cărțile vechi ale schitului.

Pe marginile Evangheliei, tipărită la Rîmnic la leat 7254/1746, care în 1918 se mai afla încă la acest schit, stă scris cu mîna:

«Această sfîntă Evanghelie fiind prețuită talere 6 am dat-o eu smeritul robul lui Dumnezeu, Nicodim arhimandritul ot Dolgopol (Cîmpulung) ca să-mi pomenească numele la acest sfînt schit Ciocanul ot sud Muscel.

Iunie 9 dni 1754».

Nu se cunoaște cu precizie data cînd a fost adus acest Evangheliar dela schitul Ciocanul la Schitul Negrului Vodă, dar se poate presupune că a fost adus numai după 1754.

La schit se găsește o psaltire tipărită la Iași la 7290/1782 pe timpul domniei lui Constantin D. Moruzi, cu binecuvîntarea mitropolitului Gavriil, pe care nu se află nicio însemnare.

Prin anul 1909, se găsea la biserica Cetățeni din Vale, un Sf. Apostol, tipărit în 1814, provenit dela schitul Negrului Vodă, ce avea pe prima pagină următoarea însemnare:

«Acest Apostol l-am cumpărat pentru chilie leat 1817 ghenar 10».

«Filaret Apamias».
(sigiliu octogonal).

Din cuprinsul însemnării se vede că schitul era aprovizionat cu cărțile bisericești necesare, de minăstirea Negrului Vodă, Cîmpulung, al cărui metoc era.

La pagina 48, altă însemnare arăta că:

«Acest sfînt Apostol s-au dăruit la schitul Negrului Vodă ce se numește și cetatea Negrului Vodă de prea sfîntia sa părintele Vlădică Apamias Beldiman, de patrie moldovean, cînd s-a aflat năstavnic la sfînta minăstire domnească din orașu ce se numește Cîmpulung și cînd s-au dăruit au fost prin știrea mea, ca s-au dăruit acestui sfînt schit Negrului Vodă unde se cinstește și se prăznuște hramul Adormirii Maicii Domnului, fiind în zilele Prea luminatului și înălțatului domn a toată Ungro-Vlahia, Io Grigorie Dimitrie Ghica Voevod și mitropolit era prea sfîntitul nostru stăpîn a toată Ungro-Vlahia părinte Grigorie, drept aceia am însemnat spre a fi știut ca nu cumva să se înstrăineze dela acest sfînt schit al Negrului Vodă, că va avea pîriș chiar pe Maica Domnului înaintea dreptului judecător și va rămînea unul ca acela supt blestem de către prea osfîntia sa».

La pagina 57, altă însemnare confirmă acest lucru și arată că la 1825, era deasemeni în funcțiune:

«Acest sfânt Apostol s-au dăruit de prea sfinția sa părintele chir Filaret Beldiman la schitu Negrului Vodă ce se numește și cetatea Negrului Vodă, care se vede că l-au dăruit acestui sfânt schit Negrului Vodă și am însemnat ca să se știe cînd era cursul anilor dela Nașterea Mintuitorului nostru Iisus Hristos «1825 septembrie 18».

Ierei Elefterie protopop din sud Muscel.

Din cuprinsul însemnării următoare, pag. 189, precum și din cea precedentă, se vede că și după trecerea eteriei pe aici, schitul încă funcționa.

«Acest sfânt Apostol este al schitului Negru Vodă din sud Muscel, 1825, septembrie 18 și să nu îndrăznească nimeni nici a-l vinde, nici a-l cumpăra, alt cinevași». Astăzi acest Apostol nu mai există.

Alte știri. Spre nord-est de actuala clopotniță, se găsește cea veche, care acum este în părăsire. Inscricția ce se păstrează spune de cine a fost ridicată.

«Această clopotniță s-a făcut din ofrandele mai multor creștini care au binevoit de au ajutat: Priboiu Alexandru + Voica și fii, Ion și Maria și fii, Andrei și Ambrozia și fii, Ion și Elena și fil, Gheorghe și Maria și fii, Zenovia și Nicolae și fii, Dragodănești, frații Rădulești, Dumitru și Maria și fil, Mihai, Paraschiva și fii, Ion Salomia și fii, Marin Zinca și fii, Andrei și Voica și fii, Ioan A. Dobra născut 1866, venit la mînăstire la 1927, n. 27 cu ajutorul Pr. Macarie Gemenea, Dumitru Kiralina, Gheorghe Elisabeta, Ion, Ion, Maria cu fil, Ion Elisabeta cu fii din Cetățeni, Marin Paraschiva cu fii, Sturzeni. Monahi Nicodim și Ioachim și Ion Frate. N. Ionescu zugrav».

Clopotul cel vechi al schitului era dat încă din anul 1909, la biserica Cetățenii din Vale, timp cînd schitul se găsea părăsit. Refăcîndu-se schitul în 1915-1916, s-a făcut și actuala clopotniță, în care s-a așezat un clopot ca de 200 kgr. scăpat ca prin minune dela incendiul prin care a trecut mînăstirea Negru Vodă din Cimpulung în 1934 și care a fost adus la schit. Clopotnița nouă de lemn ca și cea veche este așezată deasupra schitului săpat în piatră. Clopotul, cu urmele incendiului pe el, are inscripția «Reșița», cu anul fabricației 1920.

O mare icoană cu chipul blind al Mintuitorului, așezată sus pe clopotniță nouă, strălucește în lumina soarelui de vară, îndemnînd pe vizitatori la reculegere și rugăciune.

În cele de mai sus am prezentat fragmente din viața schitului Negru Vodă, care în vremile trecute a jucat un mare rol istoric. Așezat pe unul din cele mai umblate drumuri, ca punct strategic cheie, ușor de apărut, atît dinspre miază-noapte, contra feudalilor unguri, cit și dinspre miazăzi contra urgiei tătărăști și otomane, această cetățuie schit, a fost locul cel mai sigur în timp de refugiu al voevozilor. Mulțimea legendelor și a urmelor din trecut în legătură cu schitul, confirmă acest lucru și ca atare a fost declarat monument istoric, dar nepăsarea în care a fost ținut, ținta la ruina sa completă.

Nu de mult, mîini umile de călugări au trezit din nou la viață, această relicvă a istoriei noastre.

Astăzi, cînd grija față de monumentele istorice, a trecut pe seama Statului, multe din ele și-au căpătat înfățișarea lor de odinioară, fie prin reconstituirea picturilor, sau a altor decoruri de artă, fie prin alte însemnate reparații ale acestor sfinte așezări. Deși schitul nu dispune de asemenea comori, totuși este bogat în fapte istorice.

Prea Fericitul Patriarh Justinian, în grija sa părintească față de aceste comori ale Bisericii și patriei, a vizitat în anul 1953 acest schit, cu care ocazie a admirat mareața firii înconjurătoare, luînd după aceea, sfîntul locaș, sub înalta Sa protecție, cu gîndul de a-i aduce și lui însemnate îmbunătățiri, cum a adus și altor locașuri sfinte.

Pr. Ion Răușescu — Dragoslavele, Muscel
Pr. Zaharia Petrescu — Rucăr, Muscel

Pr. Dumitru Călugăr : „**CARACTERUL RELIGIOS-MORAL-CREȘTIN**“, teză de magisteriu, Sibiu 1955, XVI + 292 pag.

O nouă carte apărută se impune atenției cetitorului mai întâi prin importanța temei, pe care o tratează. Iar aceasta constă fie din actualitatea subiectului, intrucit acesta corespunde unor nevoi reale ale vieții prezente, fie din valoarea teoretică a problemei, în măsura în care, adică, aceasta constituie un capitol însemnat în disciplina respectivă sau unul nelămurit încă pe deplin. Contribuția personală a autorului, determinată în bună măsură și de importanța subiectului, este, desigur, al doilea și cel mai de seamă merit, prin care o carte obține buna apreciere și primire a cetitorului competent în materie.

Lucrarea părintelui Dumitru Călugăr, intitulată «**Caracterul religios moral creștin**» corespunde ambelor cerințe. Într-adevăr problema caracterului este de permanentă actualitate, intrucit privește unul din cele mai însemnate obiective, pe care le urmăresc deopotrivă preocupările educative ale familiei, școlii, Bisericii și Statului. Formarea de caracter este unul din idealurile cele mai scumpe ale pedagogiei tuturor timpurilor, caracterul moral constituind o treaptă superioară pe scara desăvârșirii omului, o năzuință comună și o obligație pentru toți oamenii.

Problema caracterului moral nu este, însă, numai o temă de actualitate practică, ci are și o valoare teoretică intrinsecă, caracterul religios-moral fiind o problemă centrală în pedagogia creștină și nu îndeajuns de elucidată. La aceasta se mai adugă faptul că, în literatura pedagogică religioasă și în literatura teologică românească lipsesc monografiile cu acest subiect. De aceea, profesorul diac. Nicolae Balca are dreptul să afirme în prefața acestei lucrări, că apariția acestei cărți este «un eveniment important în literatura noastră de pedagogie religioasă».

Părintele D. Călugăr este un vechi și foarte apreciat ostenitor în câmpul pedagogiei creștine. Este autorul a nu mai puțin decât 16 lucrări publicate în domeniul pedagogiei creștine.

Printre acestea, merită mențione lucrarea de mare valoare, intitulată «**Hristos în școală**» (2 vol.) care a folosit foarte mult cateheților noștri.

Părintele D. Călugăr a funcționat, apoi, multă vreme ca asistent pe lângă catedra de Catehetică la Institutul Teologic din Sibiu, ceea ce atestază pregătirea temeinică și experiența îndelungată în domeniul pedagogiei creștine.

Lucrarea de față a fost alcătuită ca teză pentru obținerea titlului de magistru în teologie, titlu, pe care l-a și obținut cu distincție. Dar, spre deosebire de lucrările anterioare, care au mai mult un caracter practic, în care părintele Călugăr excelează, în lucrarea prezentă, autorul tratează o temă de pedagogie teoretică, speculativă și prin urmare mai dificilă. Cu toate acestea, datorită unei îndelungate familiarizări cu problemele pedagogice și unei munci stăruitoare, părintele Călugăr izbuteste să ducă la bun sfârșit și efectuarea acestei lucrări cu caracter teoretic.

Aprecierea prefațierului, care, ca profesor de specialitate, i-a fost și recenzent principal la susținerea tezei, că «lucrarea e scrisă cu multă competență științifică și e fundamentată pe un bogat material bibliografic» este o frumoasă atestare din partea unui for competent.

Părintele D. Călugăr privește problema educației caracterului religios-moral creștin sub cele patru laturi esențiale ale acestuia: latura psihologică, caracterologică, antropologică și pedagogică.

Intr-o scurtă prefață, autorul arată importanța problemei și necesitatea unui ideal superior în formarea de caractere morale.

În primele două capitole, P. C. Sa se ocupă cu lămurirea unor noțiuni esențiale în psihologie și pedagogie, adesea confundate sau rău înțelese.

Autorul definește individualitatea ca «totalul manifestărilor psihice naturale». Ca și eu-l, e factor nativ, ereditar și are un caracter psihologic. Caracterul, dimpotrivă, e un factor dobândit și are un sens esențial moral. Individualitatea și eu-l constituiesc totuși baza psihică a caracterului, ca și a personalității morale. Aceasta, la rîndul ei, este o noțiune mai cuprinzătoare decît caracterul moral, care este numai una din trăsăturile personalității, deși cea mai însemnată. Temperamentul constînd din acțiuni reflexe, trebuie frînat și disciplinat de caracterul moral.

Sfîntul, personalitatea autentic creștină, așa cum îl descriu sinaxarele și istoria Bisericii, este «omul ridicat la desăvârșire, la asemănarea cu Dumnezeu».

Intr-un capitol mai întins, autorul face istoricul concepțiilor despre caracter, pe care le privește cu destul spirit critic. Astfel, P. C. Sa constată că Teofrast, primul care se ocupă de caractere, nu face decît să prezinte tipuri negative: vicleanul, nerușinatul, limbutul, avarul, etc. Socrate, Platon și Aristotel aveau o idee înaltă despre caracter, dar inefficientă, căci singură cunoașterea binelui nu asigură și săvîrșirea lui. În creștinism, ambele exigențe — teoretică și practică — sînt pe deplin satisfăcute. Valoarea educativă incomparabilă a creștinismului stă în «făptura cea nouă» a omului renăscut prin harul Sf. Duh, care cuprinde suficiente forțe de înfăptuire a înaltelei principii creștine. Scoalele catehetice urmăreau desăvîrșirea sufletului după modelul lui Hristos. La Bruyère nu se ocupă de determinarea ființei caracterului, ci prezintă numai tipuri de caractere și tot negative ca și Teofrast. Samuel Smiles dă o colecție de caractere celebre. Autorul îi reproșează că n-a găsit caractere decît în clasele culte și că nesocotește rolul maselor populare în desfășurarea istoriei.

Îi recunoaște, totuși, meritul de a fi contribuit la definirea caracterului și la determinarea factorilor lui, ca: familia, societatea, exemplul, munca, etc.

Trecînd succint în revistă părerile lui Jules Payot, P. Gillet, Georg Kerschensteiner, ale căror contribuții le relevază, expune mai pe larg concepția pedagogului W. Foerster, care consideră religia creștină ca cea mai capabilă să educe caractere morale.

Intr-un mare capitol, Părintele Călugăr, expune concepțiile despre caracter în diferitele direcții din psihologie. Dintre acestea, consideră direcția biologică pură, asociaționismul și psihologia experimentală a lui W. Wundt, ca incapabilă să explice caracterul. Autorul relevă importante contribuții aduse de Kerschensteiner și Joseph Geysler la definirea caracterului și aportul școlii spiritualiste cu temelii axiologice. Remarcă meritele dar și lacunele și erorile acestora ca și a caracterologiei metafizice a lui L. Klages și a caracterologiei științifice.

În capitolul Caracterul în psihologia religioasă, autorul pleacă de la ideea centrală a chipului și asemănării cu Dumnezeu, care se află în om de la crearea lui și care face ca imboldul spre bine să fie inerent ființei umane. Scopul urmărit în creștinism este înfăptuirea desăvîrșirii, arătată, înfăptuită și ajutată de Iisus Hristos.

În lupta pentru disciplinarea și dominarea instinctelor, care împing pe om spre o trăire inferioară, creștinul este permanent ajutat de harul divin. Părintele Călugăr are meritul de a fi subliniat puternic necesitatea harului divin cel dătător de viață, ca și acela de a nu fi uitat temeiurile raționale și afective ale caracterului, cînd a arătat rolul predominant al voinței.

Intr-o ultimă parte autorul tratează despre educația caracterului religios-moral creștin, care are ca scop formarea caracterului religios moral, cu desăvîrșirea lui în personalitatea creștină.

Libertatea, iubirea, încrederea și harul divin sînt socotite ca susținătorii educației creștine.

În problema posibilității educației, părintele Călugăr susține părerea, că educația poate face mult, dar nu totul, ci numai în limitele potențialului psihic și al harului divin. Acest potențial psihic, slăbit prin păcat, este regenerat prin botez. Inițiativa pleacă de la Dumnezeu, iar omul trebuie să conlucreze la opera mîntuirii și desăvîrșirii lui cu o voință sinceră și fapte bune.

Printre factorii educației caracterului religios moral, părintele Călugăr pune în frunte pe educator cu personalitatea acestuia. Insușirile, pe care trebuie să le aibă educatorul, sînt: convingerea religioasă, entuziasm, seninătate, înțelegere, răbdare, îngăduință, iubire creștină și tact pedagogic. Familiei i se recunoaște un mare rol și Bisericii în primul rînd, aceasta din urmă influențînd prin prestigiul ei și exemplele vii, pe care le oferă.

Catehizarea este privită nu ca o simplă comunicare de cunoștințe religioase, ci ca o cultivare a sufletului întreg, a minții, inimii și voinței. Printre mijloacele educației, acordă convenită atenție rugăciunii, meditației religioase și în deosebi contractării deprinderilor. Aceasta e bine să se facă la început pe bază de exemple, nu prin constrîngere ca în Evul Mediu și trebuie să fie urmate, la o vîrstă accesibilă, de formarea unor convingeri puternice.

Autorul nu uită postul, abținerile, înfrînările, cercetarea bisericii, cetirea Sf. Scripturi și Sfintele Taine, care sînt mijloace de care dispune numai creștinismul. Alături de acestea, părintele Călugăr pune datinile religioase (colindul, ouăle roșii, etc.) cultul divin, în deosebi Sf. Liturghie, cîntarea în comun. Stăruie cum se cuvine asupra Sf. Spovedanii, «cea mai sigură conducătoare la Hristos» și asupra Sf. Impărtășanii, prin care, unindu-ne cu Hristos,

ne întărim puterile și avem în față cel mai înalt exemplu de jertfă din iubire.

Ca încheiere, părintele Călugăr face mai mult un fel de exortăție. Păreră noastră este că s-ar fi convenit, ca la orice lucrare științifică, și o concluzie, în care să facă o sinteză a rezultatelor mai însemnate, obținute din cercetarea acestei probleme în cuprinsul cărții, mai ales pentru că bogăția de material, nu totdeauna în directă legătură cu tema, împiedecă adesea pe cetitor în urmărirea temei.

Aceasta este, însă, numai o greșeală de metodă, pentru că, în realitate, această sinteză autorul o face el însuși, deși în altă parte a lucrării, și anume atunci când definește caracterul moral creștin ca «unitatea spirituală religioasă-morală, realizată și dezvoltată în dependență de idealul creștin al desăvârșirii, prin efort individual liber, prin lucrarea Bisericii și prin asistența harului divin și care unitate se manifestă constant, ferm și hotărât prin trăsături voluntare raționale, încălzite de sensibilitatea curățită de patimi și egoism». Noi am pus această definiție înadins la sfârșit, unde credem noi, că este mai bine plasată.

Lucrarea părintelui Călugăr are îndeosebi meritul de a fi arătat că psihologia și pedagogia Sfinților Părinți este confirmată în punctele esențiale de către cele mai noi rezultate ale psihologiei și caracteriologiei contemporane. Ea pune în valoare, deasemenea, neîntrecuta putere educativă a Bisericii Ortodoxe datorită mijloacelor excelente de care dispune.

Autorul a folosit o bibliografie foarte bogată, ceea ce presupune o muncă deosebită. Ne îngăduim să-i recomandăm ca la o nouă ediție, trimiterea la scrierile Sfinților Părinți să fie făcute uniform și complet, cu indicarea tuturor datelor necesare: cartea, capitolul, paragraful, colecția folosită, pagina sau coloana. (Acestea sînt deficiente, spre pildă, la pag. 25, 127).

Deasemeni, gîndirea și stilul ar dobîndi mai multă claritate, pregnanță și cursivitate, dacă s-ar omite din materialul prea bogat și s-ar prelucra mai bine unele părți, subliniindu-se esențialul și raportîndu-se totul mai direct la temă.

Altfel, privită în ansamblu, lucrarea părintelui Călugăr este, pe lîngă o prețioasă contribuție la lămurirea unei teme atît de interesante și dificile, care aparține nu numai pedagogiei, dar și moralei, un valoros îndreptar catehetic pentru preoți în misiunea lor de făuritori de caractere creștine.

Asist. CONST. C. PAVEL

Gala Galaction : „OAMENI ȘI GINDURI DIN VEACUL MEU“ Ed. Stat pentru literatură și artă — 1955.

Volumul «Oameni și gînduri din veacul meu», pe care Ed. de Stat pentru literatură și artă, îl reprezintă într-o execuție ireproșabilă, cuprinde o parte din nenumăratele articole, pe care Gala Galaction le-a presărat cu dărnicie publicului nostru, în diferite ziare și reviste între anii 1900-1955. Articolele, notele și impresiile inserate în acest volum amintesc despre scriitori și artiști, despre diverse probleme de literatură și artă. În toate acestea scriitorul recunoaște atît atitudinea scriitorului realist, cît și a preotului care a rămas permanent credincios principiilor de umanitate, de dreptate și de libertate, militînd prin condeiul său, pentru o lume mai bună, pentru o lume nouă.

Cu acest volum, părintele Gala Galaction, îmbogățește șirul de opere pe care le-a creat în numele unei mari dragoste față de oameni, pe care i-a iubit și cu care a legat trainice prietenii, în îndelungata sa activitate de minutor al condeiului.

În cele 322 pagini ale volumului amintit mai sus sînt adunate spicile de grîu pline de boabe, care rămăseseră împrăștiate dealungul unei vieți de semănător și înmănușiate ca într-un snop de grîu frumos și redare publicului în lucrarea de mai sus.

Cele 78 de articole, schițe, amintiri și diverse însemnări cuprind o lume întreagă de idei «lumea veacului său», cum se exprimă autorul. Voi stăruii numai asupra a citorva din aceste însemnări, lăsând pe celelalte a fi gustate de fiecare, prin lectură personală, cu încredințarea că vor fi tuturor de un real folos.

Volumul părintelui Gala Galaction începe cu câteva însemnări autobiografice. În fruntea lor autorul scrie frumosul text din Sf. Ev. Ioan, I, 22: «Ce spui tu despre tine?»

În «mărturia literară», autorul descrie în cuvinte alese locul de naștere «vatra schitului Didești», din județul Teleorman, așezat pe vremuri între păduri bătrâne. Biserica despărutului schit și cimitirul satului au fost printre primele cunoștințe ale copilăriei sale. Din fața casei părintești, copilul Grigorie, își desfășoară privirea cu coama verde a pădurii întinse pe țărmul Vezii, își delecta auzul cu concertele broaștelor și cu trilirile ciocirliilor, și respira mireasma holdelor de aur și a măceșilor parfumați, mireasmă adusă de adierea vântului.

În legătură cu aceste locuri ale copilăriei părintelui Gala, îmi îngădui o confidență.

Cu patru ani în urmă mă aflam în casa părintelui Gala. Atunci mi-a vorbit despre oameni, despre fapte, despre probleme de Teologie, așa cum obișnuia întotdeauna. Și înainte de a ne despărți mi-a cuprins minile amândouă și mi-a zis: «Măi județ măi, mi-e dor să mai văd odată meleagurile copilăriei mele de pe valea Vezii, pe care le-am cîntat în scrierile mele. Tu care ai văzut lumina zilei ceva mai jos pe valea Vezii, vreau să mă însoțești și să însemni câteva crîmpeie din locurile dragi mie, dar de data asta văzute cu ochii bătrînului Simeon din Evanghelie». Viziunea nostalgică a locului natal îl chema pe marele nostru Gala, dar sănătatea subrezită nu i-a mai îngăduit să-și satisfacă această dorință. Acum am înțeles mai bine semnificația cuvintelor de acum 4 ani. Aceste locuri dragi autorului sînt descrise în primul titlu în mărturia literară din 1942 și se pare că de atunci vedem mersul vieții dacă ținem seama de semnificativa încheiere, care sună așa: «iată... ceasul este în deseară și ziua se înclină!» (Sf. Ev. Luca, 24, 29).

În pag. 9-29 este redată copilăria, căminul familiei, studii primare, liceale, înclinări personale, lecturi particulare, autori romîni și străini preferați, prietenii inalterabile cu Arghezi, Cocea și Demetrius, studii superioare la universitățile din București și Cernăuți, viața de umil slujbaş, de defensor eclesastic, încercări literare, colaborare la reviste, intrarea în preoție și apogeul, traducerea Sf. Scripturi pe care personal o socotește «una din cele mai evidente minuni pe care providența l-a învrednicit s-o vadă» și fără de care, mărturisește autorul, toată literatura sa ar fi rămas «ca un soclu fără statuă deasupra».

În 1910 Gala Galaction publică bucata «Trandafirii».

Această bucată rezumă, lămurește și simbolizează. În mod surprinzător, toată simțirea și toată literatura părintelui Gala. La vîrsta de 12 ani, cu prilejul unui examen de latină, primește un buchet de trandafiri de la o colegă, buchet pe care-l depune la picioarele unei troițe, alături de luminările celor săraci și de alte flori depuse de mîini pioase și cucernice.

În restul vieții, părintele Gala a adus la altarul Domnului, tot ceea ce a putut culege din grădina vieții și a dăruit an cu an ghirlande și cununii, pe care cu smerenie le-a așezat printre făclii la altarul Prea Curatei.

Opera lui Gala Galaction trasată în «Trandafirii», este complectată cu o altă latură a întregii lui literaturi și anume cea socială, inspirată din viața și năzuințele poporului pe care l-a slujit, fără compromis. Este interesant din acest punct de vedere articolul «La mormîntul lui Frimu», în care după ce-și exprimă dorința de a vedea la mormîntul acestui luptător o cruce, în loc de un stîlp roșu, el încheie așa: «să nu desbinăm însă unitatea noastră de simțire, pentru acest amănunt. Voi primi acest stîlp roșu de la căpătiul tău, cu tot ce simbolizează și proclamă. Primește și tu să șoptesc deasupra tihnei tale: «Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a lor este împărăția cerurilor». Aceste cuvinte le rostea părintele Gala prin 1919.

Din cuprinsul volumului desprindem o serie de titluri care mai de care mai sugestive și evocatoare a diferite amintiri despre: galeria dascălilor săi, începuturi, la liceul Sf. Sava, examenele de altă dată, istoria vieții și a operei lui Eminescu, drumul lui Creangă, moartea lui Caragiale departe de țară, despre somnul lui Coșbuc, amintiri despre Vlahuță, Alexandru Macedonski, Iulia Hașdeu, portretul maestrului Mihail Sadoveanu făcut de marele artist Lowendal, duhul poeziei lui A. Toma, Calistrat Hogăș, Jean Bart, Emilgar, G. Ibrăileanu, birtășul Dobrogeanu Gherea, Tony Bacalbașa, Traian Demetrescu, și altele.

În aceste titluri sînt depănate amintiri din marea galerie a scriitorilor și poezilor, care prin pana lor au luptat pentru o viață mai bună. Sînt trecute în revistă figurile de luptători de la sfîrșitul veacului trecut și primele decenii ale veacului nostru, cu sublinierea sbuciumului acestora, a condițiilor grele în care au lucrat, cu viziunea clară a multora a transformărilor sociale ce vor veni și pe care foarte puțini le-au văzut realizate, cei mai mulți trecînd la cele veșnice. Aceste vremuri noi sînt cristalizate de autor în lapidarea frază: «Știm, credem, așteptăm și predicăm dreptățile care stau să vie». Noi cei care am trecut de 70 ani, zice părintele Gala «am cunoscut strîmbătățile, lipsurile, abuzurile și dezordinea unei lumi care se stinge azi sub ochii noștri» (pag. 125).

Soarta scriitorilor era foarte grea și nici un scriitor român, nu putea trăi ca scriitor. Trebuie să ai două meserii, zice părintele Gala, trebuie să te faci birtaș, berar, cum s-au făcut Caragiale și Gherea.

După aceste considerațiuni, autorul înscrie numele celor 3 prieteni iubiți și anume: V. Demetrius, N. D. Cocea și T. Arghezi. Autorul mărturisește că a stat lîngă V. Demetrius o jumătate de veac, legați de aceleași visuri de artă, de aceeași mari salutări în viață — iar Cel de Sus i-a hărăzit părintelui Gala, misiunea de a-i rosti deasupra mormintului din cimitirul Bellu, atotcuprinzătoarea rugăciune: «Înșuți Doamne, odihnește și sufletul robului tău Vasile în loc luminat...» rugăciune pioasă rostită și deasupra altor morminte a prietenilor trecuți în viața de dincolo.

Cuvinte de o deosebită prețuire are părintele Gala pentru cel de al doilea prieten, N. D. Cocea, tovarășul său de visuri de biruință, de lung asediu literar și de platformă cucerită.

Autorul mărturisește că deși au avut ideologii diferite și uneori chiar protivnice, totuși, i-a legat aceeași credință fără de bătrînețe, în idealul artei și al omeniei.

Cel de al treilea prieten este T. Arghezi. Cu el a dat mina puternic sufletește și așa au rămas pînă în clipele de față. Au rămas prieteni dealungul anilor. Pe acest prieten, suferințe mari și fără de număr l-au împins afară din cărarea eroismului creștin, intrucît el pornise la început pe un drum cutezător și splendid, spre Tebaida, drum pe care l-a părăsit, datorită temperamentalului său războinic, urgent și agresiv. Colaborarea și prietenia dintre autor și T. Arghezi și-a propus, între altele să spună din toată inima și cit mai frumos, ceace a gîndit fiecare. Atunci cînd carul vremii va trece mai departe și cînd ambii nu vor mai face umbră acestui pămînt, scrisori și memorii tainuite vor da la iveală faptul de reciprocă și extraordinară înrăurire din cărările vieții lor. Părintele Gala a avut admirație pentru acest prieten, frate de cruce, care a operat atitea cocoșe și tumori ascunse în anumite laturi ale beteșugurilor noastre.

În opul său autorul ne prezintă mai deprate citeva figuri din galeria talentelor care au luptat prin scris, poezie, muzică, pictură, etc., pentru crearea unei lumi mai bune. Face apoi o analiză literară asupra poetului Mihai Codreanu, care a îmbogățit literatura romînească prin sonetele sale, și a trăit deasupra lumii, deasupra gălăgiei și a poeziei, în Iași, orașul plin de biserici și de frumoase amintiri istorice. Evocă mai departe figura lui Tudor Vladimirescu, țărănul din Oltenia care s-a ridicat pentru drepturile norođului și a murit pentru dreptate. După citeva schițe despre poetul Radu Rosetti, de Iașul de altă dată, despre Steuerman—Rodion, autorul se fixează asupra marelui scriitor Tolstoi, cei care s-a pogorit în popor, s-a îmbrăcat, a muncit și s-a smerit ca țărani de la Iasnaia Poliana.

Din domeniul picturii părintele Gala ne vorbește despre Octav Băncilă, Iser și Alexandru Moscu, reliefînd caracterul progresist al lucrărilor lor, adăugînd imediat un interesant articol închinat marelui nostru George Enescu, articol scris în 1945 cu prilejul alegerii lui George Enescu ca președinte al societății romîno-maghiare.

În partea finală a lucrării sînt inserate o serie de articole care fixează pe autor în cunoscuta-i atitudine asupra problemelor sociale.

Unele sînt scrise prin 1916 și altele de atunci pînă în anul 1955.

Din articolul «Poet și proletar», scris în 1919, se vede precis poziția de militant și predicator al noiei lumi sociale. Articolul e scris după primul război mondial și încheie destul de semnificativ astfel: «Omenirea se pregătește de ziua cea mare a înfrățirii popoarelor. De la țară la țară, de la popor la popor se întinde azi ramurile de măsline ale minunatului copac menit să nu se mai usuce niciodată». Această viziune profetică o trăim azi și o trăește și scriitorul, viziune concretizată în marea mișcare a luptei pentru pace.

În 1919 părintele Gala scria: «O lume nouă» — «o așteptăm, o chemăm, operăm în așezările ei mai echitabile și predicăm entuziasmul salutar». «Cei mulți, cei nedreptățiți, cei ce muncesc pentru toată lumea vor să aplice bătrinei și nedreptei noastre societăți, terapeutică lor cea nouă».

Despre biruința lumii noi, cităm articolul «Mitingul de la Dacia», în care autorul încheie așa: «Proletariatul românesc merge înainte, în cete de sute și de mii de oameni, spre țelul precis și sigur. Biruința este de partea lor! Ei sînt trecători, ei sînt expuși urii, prigoanei și nimicirii, dar avîntul lor este etern și dreptatea lor este soră cu stelele nemuritoare!».

Lucrarea părintelui Galaction se încheie cu cîteva însemnări din vremea noastră. În toate, autorul trece în revistă prin pana scrisului său, anumite realizări și bucurii ale poporului nostru.

Ultimul articol scris în 1955, este intitulat «Spre supremul areopag al păcii» și sînt înscrise cu litere de aur convingerile autorului, care a fost o viață întreagă propovăduitorul păcii în lume.

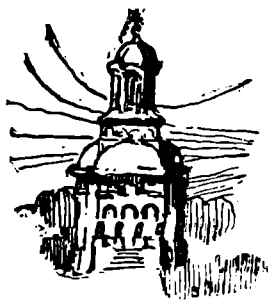
Cred, zice autorul, că lumea noastră își va găsi voința și energia de a se întruni, la un suprem areopag al înțelepciunii și al umanității.

Aceasta-i credința vizionarului a multor prefaceri sociale și această credință o mărturisește după cum se exprimă azi «cînd se apropie de supremul exod».

Am prezentat în rîndurile de mai sus, lucrarea părintelui Gala Galaction, cu încredințarea că va fi de un real folos preoțimii noastre.

Din crîmpeele recenzate, oricine poate desprinde gîndirea și simțirea sa, ca: adolescent, slujbaș scriitor, poet, filozof, preot, teolog, profesor și cetățean al patriei, pe care a iubit-o și i-a dăruit cei trandafiri, ca un suprem îndemn al conștiinței sale. «aici să depui florile tale».

Pr. AL. DELCEA

VIAȚA BISERICESCĂ ÎN CUPRINSUL MITROPOLIEI

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR

SESIUNEA ADUNĂRII EPARHIALE A SFINTEI ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR

În ziua de duminică 12 februarie a. c. a avut loc ședința celei de a treia sesiuni ordinare a Adunării Eparhiale a Sfinței Arhiepiscopii a Bucureștilor.

În această zi la orele 10 dim., s-a săvârșit în paraclisul Sf. Patriarhiei, în prezența Prea Fericitului Patriarh Justinian, un Te-Deum, de către Prea Sfințitul Episcop Dr. Antim Nica, Vicar Patriarhal, asistat de: P. C. Arhim. Dr. Benedict Ghiuș și Ghervasie Crețu cum și protodiacon. Anton Uncu și ierod. Pavel Zuzu.

Au fost de față, în afară de membrii Consiliului Național Bisericesc și consilierii Patriarhali, din partea Sf. Arhiepiscopii P. S. Episcop Theoclist Botoșeneanu, Vicar Patriarhal și PP. CC. Părinți Consilieri Alex. Petcu, Alex. Zamfirescu, Marcel Mihăescu, Stan Dimancea, Alex. Petre, Dumitru Stancu, Inspector Eparhial V. Godeanu, Exarhul mănăstirilor arhim. Justinian Florea, Diac. Gh. Ionescu și d-l Mircea Ionescu, Contabili șefi ai Sf. Arhiepiscopii, d-l Gheorghe Popescu, secretar Eparhial, Pr. Dinu Proviaan, d-l Trifu Alex., și alții.

După oficierea Te-Deum-ului, membrii Adunării Eparhiale au trecut în sala sinodală din Palatul Patriarhal unde Prea Sfințitul Episcop Theoclist Botoșeneanu, în calitate de Președinte al Adunării, a deschis lucrările Adunării, rostind următoarea cuvântare.

PREA ONORATĂ ADUNARE EPARHIALĂ

Și de această dată am cinstea deosebită să prezidez lucrările ședinței anuale a Adunării Eparhiale, — privind rapoartele de activitate, — din încredințarea și în numele Prea Fericitului Patriarh Justinian. Fără îndoială, că această încredere ne înalță deopotrivă, dar tocmai aceasta ne

și îngrijorează știind importanța acestor lucrări și a hotărârilor ce se vor lua aici. Ne îngăduim totuși — fără gînd de măgulire zădarnică — să remarcăm prețiosul aport al onorațiilor membri din forul deliberativ al Arhiepiscopiei Bucureștilor, care este alcătuit din personalități cu munci însemnate și de răspundere în diferite ramuri ale vieții noastre sociale, al căror aport și devotament în construirea vieții celei noi din Patria noastră ne este pre bine cunoscut. Adăugînd la aceasta și așazamentul față de Biserica noastră strămoșească — ca fii dreptcredincioși ai acesteia — îmbrățișînd și sprijinînd cu fapta și cu cuvîntul împlinirile ei sociale, legate de chivernisirile și de rosturile ei statutare, avem încrederea că în lumina legiurilor bisericești și a realităților, vom găsi împreună cele mai bune și folositoare rezolvări în toate problemele ce se vor ivi în cadrul ședinței noastre de astăzi.

Imi fac, de aceea, o prea plăcută datorie de a vă transmite dragostea și părinteasca binecuvîntare a Prea Fericitului Patriarh Justinian, cu cele mai calde doriri de spornică și ziditoare lucrare pentru binele Sfîntei noastre Biserici și pentru folosul Patriei noastre.

Incredinșîndu-vă, în acelaș timp de toată preșuirea și dragostea noastră, vă întîmpin, la rîndul meu, cu salutul de «Bine ați venit sănătoși».

Prea Cucernici Părinți, și
Domnilor Deputați Eparhiali,

Pururea vom mărturisi și vom propovedui adevărul, că pentru noi creștinii cel mai mare bun este Biserica, în care sălășluiește «pină la sfîrșitul veacurilor» Domnul nostru Iisus Hristos, ca întemeietor și «Cap al Bisericii». Noi toți, cei ce am căpătat «înșiere» prin baia nașterii spirituale, ne împărtășim cu Sfintele Taine — lucrări văzute ale «belșugului harului dumnezeiesc» (Romani V, 19), chivernisite de ierarhie, și păs trăm unitatea de credință, sîntem fiii Bisericii și avem de cap pe Mîntuitorul Hristos. Avem cu alte cuvînte «un Domn, o credință și un botez» după cuvîntul Sfîntului Apostol Pavel către Efeseni (IV, 5). Și tot acest dumnezeiesc apostol a numit Biserica «Trupul Domnului, împlinirea celui ce împlinește toate întru toți» (Efeseni I, 23), iar «noi suntem mădulele ale trupului Lui, din carnea și din oasele Lui» (Efeseni V, 20).

Desprindem din acestea, că între Biserica și între Mîntuitorul Hristos există o unitate spirituală desăvîrșită și o legătură organică, ca legătura și unitatea dintr-un organism viu. Numai prin Biserica, Mîntuitorul își continuă opera Sa de luminare, de sfînțire și de conducere a credincioșilor către lumina cea neînserată a împărăției lui Dumnezeu, lucrare ce se săvîrșește pe pămînt de către ierarhia bisericească. Această unitate există pe de altă parte și între toate mădulele, încheieturile și alcătuirile ce constituie Biserica, ca «Trup al Domnului», adică ierarhia de toate treptele și credincioșii de toate stările. În felul acesta, se continuă legătura de care vorbea Sfîntul Apostol Pavel, între toți membrii Bisericii, ce sînt chemați deopotrivă la lucrare și la pîrtășie duhovnicească și deopotrivă sînt îndatorați să îndeplinească lucrul rînduit treptat și stării iecăruia în Biserica.

După întemeietorul ei, prin urmare, care a fost Dumnezeu adevărat și om adevărat, și Biserica este așezămîntul sfînt și dumnezeiesc; în acelaș timp însă, este și așezămînt omenesc, lucrînd prin oameni și pentru mîntuirea oamenilor. Deși dumnezeiască și veșnică, își desfășoară lucrarea ei sfînțitoare și mîntuitoare pe pămînt, străduindu-se să facă din

ființelor oamenilor, ființa lui Dumnezeu, și are ca obiectiv și preocupare esențială ridicarea și sfințirea omului ca ființă rațională și liberă, în vederea mântuirii lui.

În lumina și căldura Duhului Sfânt, Biserica neîncetat naște și crește, înviază și răscumpără, îndreptează, sfințește și desăvârșește pe toți ființele ei, făcându-i moșteni ai împărăției lui Dumnezeu. Ea îmbrățișează în această preocupare, nu un om abstract, lipsit de năzuințe, ori rupt de viață și lipsit de drepturi, ci își îndreaptă toată grija asupra omului în carne și oase, cu năzuințe și aspirații, cu frământări și griji de tot felul, înzestrat cu însușiri și daruri rare, sau înăbușit de patimi și vicii. Cu un cuvânt, omul legat de societate, de familie, omul ca cetățean al acestei lumi. Pe acesta înțelege și vrea să-l ajute cu luminile și puterile ei, cu căldura și dragostea ei de mamă, întru împlinirea năzuințelor și drepturilor, sfințește pentru el, ca zidirea cea mai aleasă a lui Dumnezeu.

De aceea, Biserica a combătut și combate ori ce fel de asuprire a omului de către om, ori ce fel de nedreptate socială, de uniune sau de nesocotire a drepturilor lui la viață. Paginile în care Biserica și-a arătat atitudinea neînfricată de ocrotire a celor obișnuiți și fără putință de apărare, de combatere a exploatării și a exploatorilor, au rămas până astăzi, nu numai modele de pastorație pentru cler, dar adevărate perle de oratorie și adevărate cuvinte de foc, biciuitoare pentru toți cei care și astăzi ar mai încerca să huzurească din munca și sudoarea altora. Chiar în epoca întunecoasă a sclavagismului, de cruntă exploatare, de abuzuri și de tot felul de nedreptăți sociale, și chiar când însăși viața slujitorilor ei era pusă în primejdie, iar activitatea ei strimtorată, cu toate riscurile, a purtat din gură-n gură, solia desrobirii, a păcii, a înfrățirii, a dreptății sociale și a respectării drepturilor fundamentale ale omului. «Nu mai este iudeu sau elin, nu mai este nici rob sau slobod, — glăsuia Sfântul Apostol Pavel — nu mai este nici parte bărbătească sau femeiască, căci în Hristos Iisus toți una suntem» (Gal. III, 28). Biserica n-a trecut prin istorie, fără a se apleca asupra obișnuișilor vremii, asistându-i și legându-le rănile trupești și sufletești, și fără a le arăta în același timp, că ei sînt ființele lui Dumnezeu, că au demnitate și drepturi mai multe și mai de cinste decît asupritorii lor; și că ei, trebuie nu numai să creadă, ci să și lupte pentru cucerirea acestora.

Așa dar, viața fiilor ei, sub toate multiplele forme, a fost și este o preocupare de competență a Bisericii, după cuvîntul care zice: «Eu am venit ca oile Mele să aibă viață și cit mai mult să aibă» (Ioan X, 10). În felul acesta Biserica își îndreptățește prezența ei și pe plan istoric, pe planul existenței omenești, îmbrăcînd pentru împlinirea sfintei sale misiuni, veșmintul vremelnicului, și prin aceasta, devenind un așezămînt social, așezămînt omenesc.

Ca așezămînt omenesc și spre a răspunde cu mai mult folos chemărilor vremii, a trebuit să-și închege — «pe temelii apostolilor și proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Hristos (Efes. II, 19) un organism social, alcătuit din ierarhie, cler și credincioși, cum am spus mai sus. Noi cu toții facem parte din acest organism. Și mai ales, ca for reprezentativ al acestei de Dumnezeu păzite eparhii, sîntem «încheieturi și legături» de mare importanță pentru organismul bisericesc, căci nu mai sîntem străini..., ci sîntem cetățeni împreună cu sfinții și casnici ai lui Dumnezeu» (Efes. II, 19).

Starea aceasta ne aduce, de bună seamă și o cinste, dar și îndatoriri, atât față de Dumnezeu, cât și față de credincioșii care ne-au încredințat mandatul să-i reprezentăm în acest for deliberativ în a cărei competență «intră toate chestiunile administrative, culturale și economice ale eparhiei» (art. 63 Regulament).

Prea Onorați Membri,

De la ultima noastră ședință, Consiliul Eparhial și Permanența Consiliului Eparhial, ca organe executive ale Adunării Eparhiale și în același timp, ca foruri de consultare a Chiriarhului — au încercat să cuprindă în raza preocupărilor toate problemele ce s-au ivit în cimpul nesfârșit al apostolatului, cerut de înnoirile bune și sănătoase ale epocii în care trăim.

Poporul nostru muncitor își construiește, cu toată puterea și hotărîrea, o viață cu adevărat nouă. Transformările adinci sociale au adus instaurarea unor înalte principii de dreptate socială, iar omul liber și conștient se bucură din plin de roadele muncii sale, care îmbunătățește viața pe fiecare zi. Orice fiu cinstit al patriei noastre a împărtășit bucuria obștească a împlinirii, mai înainte de termen, și a depășirii primului plan gospodăresc al țării noastre, precum și avântul cu care poporul nostru muncitor a pornit la noi și noi realizări, pentru înfăptuirea celui de al doilea plan cincinal.

În această atmosferă curată, de muncă creatoare în toate ramurile vieții poporului nostru, de libertăți și drepturi, și în lumina libertăților religioase consfințite cultelor de puterea noastră populară, a fost posibilă și o lucrare rodnică pe tărîmul vieții noastre bisericești, din cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor. În latura administrativă, atât în hotărîrile luate în Consiliul Eparhial și în Permanența Consiliului Eparhial, cât și în propunerile formulate, am ținut seamă de respectarea legalității bisericești, cheazășie a tuturor măsurilor bune și folositoare. Ne-am străduit să cercetăm cu deamănuntul și să cunoaștem cât mai bine realitățile, chibzuind și cîntărind critic motivele și situațiile, atunci cînd a fost vorba de promovarea personalului bisericesc. Am dat o atenție deosebită, în această privință, activității desfășurate în cimpul pastorației de către clerul nostru, pentru a cărui apreciere s-au stabilit de către Sinodul Mitropolitan, norme amănunțite, care au fost aduse la cunoștință din vreme, în vederea unei juste și necîntziriate notări a activității lui. Îndrumarea și controlul activității slujitorilor altarelor, pe calea circulațiilor, consfătuirilor, vizitelor la parohii și audiențelor, a contactului personal, precum și evidențierea și distincțiunile acordate pentru diferite merite, a dus nu numai la cunoașterea problemelor, a preoților — cel puțin a unei părți — dar și la înviorarea zelului pastoral, la înlăturarea unor greutăți și mai ales, la stimularea inițiativelor organelor parohiale.

Ținuta de înaltă conștiință a răspunderilor misiunii preoțești, a spiritului de ordine și de disciplină, s-a oglindit atât în raporturile clerului cu centrul eparhial, cu credincioșii și cu organele parohiale, cât și în sporurile gospodărești ale parohiilor și a punctualității și corectitudinii cancelariilor, constatată la protoierii și parohii. Conducerea eparhiei noastre, însă, nu a impus clerului numai sarcini; aplicarea îndatoririlor canonică și statutare, legate de însăși chemarea lor, ci a avut grijă și de starea lor materială. A luat în seamă adică și obligațiunile lor de ordin material și social, ca părinți de copii, a căror creștere și formare constituie preocuparea de căpetenie a oricărui părinte. De aceea Sinodul Mitro-

politan, la inițiativa Prea Fericitului Patriarh Justinian, a dispus o nouă încadrare în drepturile de salarizare a clerului, după vechime și studii teologice, măsură ce s-a și pus în aplicare, în eparhia noastră. Subliniind aceste bune rezultate, nu putem trece cu vederea și unele abateri — este adevărat împușinate — de natură să știrbească prestigiul preotului în fața enoriașilor și chiar să jignească sentimentul religios al acestora. Pentru îndreptarea acestora, care nu au voit să se dovedească «vase de argint și de aur, vase de cinste», ci s-au complăcut să rămână «vase de lemn și de lut, vase de necinste» (Timotei II, 20), s-au aplicat și sancțiunile prevăzute de legiurile bisericești.

Implinirile gospodărești, culturale și sociale ale Centrului Eparhial, ca și ale celorlalte unități: minăstiri și parohii, s-au făcut simțite și anul acesta în toate ramurile de activitate ale acestui important sector de muncă. După cum vă este cunoscut Arhiepiscopia noastră are de îndeplinit unele din cele mai importante și permanente sarcini, ca așezămint legat de viața clerului și a credincioșilor, și de neîncetatul progres al patriei noastre.

Seleționarea și formarea viitorilor slujitori ai altarelor, are loc sub directă conducere a Bisericii, în a carei sarcină revine întreținerea instituțiilor de învățămint teologic de toate gradele și suportarea iuturilor cheltuelilor privind cazarea și masa elevilor și studenților, pe tot timpul studiilor. Ajutorarea preoților pensionari, a văduvelor de preoți, a studenților, a preoților și a ăilor lor, a salariaților și copiilor acestora, a bisericilor în construcție, apoi asistența medicală a salariaților, îngrijirea sănătății acestora și a întregului cler din eparhie, prin înlesnirea de a folosi sanatoriul sau casele de odihnă ale Arhiepiscopiei, au constituit și anul acesta una din cele mai actuale griji. Și pentru satisfacerea acestora, iarăși s-au cerut și se cer fonduri importante, care au și fost prevăzute, și pentru anul viitor, în vederea unor noi îmbunătățiri și a unei bune funcționări a acestor așezăminte.

Șantierele de lucrări, pentru restaurarea și rezidirea unor monumente istorice ca: Minăstirea Dealul, Minăstirea Ghighiu, Ciorogirla, Căldărușani și Crivina, lucrări începute în anul trecut, au continuat și anul acesta într-un ritm mai viu, iar volumul de lucrări a depășit cu mult pe cel din anul trecut. Acestora s-au adăugat restaurarea clopotniței Minăstirii Brebu, restaurarea picturii Minăstirii Plumbuita și Minăstirii Negru Vodă, restaurarea acoperișului cetății și a bisericii mari din Minăstirea Cernica, ca și lucrările de restaurare a trapezelor, monumente istorice, din Minăstirile Pasărea și Tîgănești. Este de subliniat că la Minăstirea Dealul și Minăstirea Ghighiu s-a început zidirea din temelie a incintelor, cu paraclis, cu chilii, trapeze și ateliere, a căror piatră de temelie a fost așezată de însuși Prea Fericitul Patriarh Justinian.

Conducerea Eparhiei s-a preocupat în de aproape de bunul mers al acestor lucrări. Organizarea și aprovizionarea lor cu materiale necesare, controlul tehnic și artistic al lucrărilor, cum și procurarea fondurilor necesare a fost una din cele mai de seamă preocupări. Insuși Prea Fericitul Patriarh Justinian, însoțit de domnul Academician Duiliu Marcu și alte personalități, a inspectat șantierele, dînd îndrumări de felul cum trebuiau să se continue lucrările. Laolaltă cu toți ostenitorii șantierelor ne-am simțit îndlțași, deoarece sub ochii noștri, aceste comori de artă națională, își recapătă frumusețea, armonia și splendoarea lor de odinioară. Începînd cu marea lucră a lui Radu cel Mare, unde se află capul lui Mihai Vitea-

zul, cu ctitoriile lui Matei Basarab: Căldărușani, Plumbuita și Negru Vodă, și sfîrșind cu schișorul Crivina, care a și fost terminat vara trecută, toate sînt și de valoare artistică și de folos practic pentru Biserica noastră. Căci în toate acestea s-au construit pe lângă chilii, paracise și trapeze și ateliere de lucru, spațioase și luminoase, în care vieșuitoarele vor reinvia și promova vechile și neintrecutele indeletniciri minăstirești, de broderii, țesături și împletituri de artă manuală, cerute de trebuințele Bisericii, aducînd în același timp și un aport la îmbogățirea artei noastre manuale naționale. Din lucrul minilor lor, confecționat cu migală și cu iscusință artistică, vor rezulta opere din cele mai frumoase, ducînd și peste hotare faima și neintrecuta frumusețe a artei noastre casnice, contribuind și prin aceasta la cunoașterea și aprecierea produselor noastre artistice în străinătate.

Aceste așezări răspund deci unor imperioase cerințe ale Bisericii noastre, în ale cărei preocupări intră și așezarea cit mai temeinică a monahismului în cadrul pravilei sfinților părinți, de împletire a rugăciunii cu munca creatoare, «cei doi luceferi, spre care trebuie să graviteze toată ființa unui monah», după zisa înțeleaptă a Prea Fericitului Patriarh Justinian. (A. S., pag. 181).

Se știe doar, că minăstirile atunci au atins culmi de înflorire, cînd alături de viața pioasă, au înflorit și diferite ocupațiuni folositoare minăstirilor și obștei dreptcredincioșilor. De aceea, învățarea și practicarea meșteșugurilor de tot felul, este astăzi o condiție statutară, pentru intrarea în monahism. «Pentru noi, oamenii Bisericii, — sublinia Prea Fericitul Patriarh Justinian, cu prilejul Anului Nou — cînd prezentăm un bilanț de înfăptuiri, avem în vedere nu numai realizările de ordin material, ci privim și spre rodul spiritual și bisericesc al strădaniilor noastre. Astfel noi vedem în fiecare chilie, pe care am izbutit să o construim, nu numai un loc de retragere și de reculegere pentru un monah, ci și un loc de rugăciune și de muncă constructivă, un loc în care va sta aprinsă întotdeauna făclia evlaviei, frăției și păcii». Monahii și monahiile și-au sporit munca și rugăciunea, pornind mai organizat la lucrul cel de obște în ateliere și cooperative meșteșugărești, complectîndu-și studiile cerute de Regulament și pășind din ce în ce mai mult, pe calea disciplinei, ordinii și a îndeplinirii datorii bisericești și cetățenești.

Cunoașteți apoi, că încă de la venirea Prea Fericitului Patriarh Justinian în fruntea Bisericii noastre, în urma unor însemnate transformări interioare, reședința patriarhală a devenit un călduros și primitiv cămin pentru înalții ierarhi și pentru șefii celorlalte culte din R.P.R. Totuși, pentru a corespunde și mai bine unor împrejurări deosebite — cum au fost marile serbări bisericești din octombrie trecut, adunări, congrese, etc. — cum și pentru a reda estetica arhitectonică a incintei Palatului Patriarhal, s-au inițiat încă o seamă de amenajări interioare, realizîndu-se lucrări de valoare artistică și de mare utilitate, pentru gospodăria noastră. Reședința Patriarhală, împodobită cu zugrăveli artistice, cu mobilier și biblioteci sculptate cu mare măiestrie, în atelierile Institutului Biblic, inzestrată cu icoane și piese de valoare, a devenit o adevărată casă ospitalieră a lui Avraam, fiind vizitată cu mult interes de diferite delegații bisericești sau laice de peste hotare.

Cu excepția lucrărilor de la Minăstirea Căldărușani și Brebu, ale căror cheltueli au fost subvenționate din fondurile acordate prin Ministerul Cultelor, — toate celelalte lucrări au fost suportate din fondurile proprii

ale Arhiepiscopiei. Fondurile acestea reprezintă însă obolu! tuturor clericilor și credincioșilor din Arhiepiscopia Bucureștilor. Căci «orice credincios, — arăta Prea Fericitului Patriarh Justinian, cu prilejul punerii pietrei fundamentale, la Minăstirea Dealul — care intră într-o biserică și aprinde o luminare a devenit ctitor la asemenea așezăminte bisericesti. Și iarăși orice credincios care a cumpărat un calendar, a devenit, prin obolul său, ctitor al minăstirilor și bisericilor, pe care Arhiepiscopia Bucureștilor le ajută» (B.O.R. nr. 7.VII.1955, pag. 591). Pentru chivernisirea corectă a fondurilor și folosirea lor în scopul dăruirii, s-a depus cea mai mare stăruință, control și veghe, iar pentru economisirea și scumpătatea lor, toate lucrările au fost executate în regie proprie. De aici a pornit — socotim noi — indemnul și pentru parohiile din eparhie, care au desfășurat o activitate rodnică pe tărîmul construirilor și restaurărilor de biserici, a clopotnițelor și caselor parohiale, a împrejmuirii cimitirelor și a înzestrării sfintelor locașuri cu obiecte de cult și cu alte însemnate îmbunătățiri. Multe din acestea au primit ajutoare și din partea Arhiepiscopiei Bucureștilor, dar ctitorul cel mare și în cazurile acestea, este tot poporul nostru dreptcredincios. Ajutoarele Arhiepiscopiei s-au îndreptat în deosebi la bisericile construite din nou și acestea, modeste pe lângă fondurile credincioșilor, totuși au determinat în dese cazuri reînceperea unor lucrări stagnate, sau terminarea altora începute.

Onorată Adunare Eparhială,

Respectul pentru adevăr, ne determină să afirmăm că toată această activitate de gospodărire a bunurilor și a mijloacelor economice ale centrului nostru eparhial, de înmulțire a inventarului, de economie și de inițiative folositoare a avut la bază gîndul, devotamentul, dragostea și jertfelnicia de mare ierarh și de neîntrecut chivernisitor al Bisericii, însușiri și daruri cu care Dumnezeu a încununat pe Părintele și conducătorul Bisericii noastre, Prea Fericitul Justinian. Cu o putere de muncă neîntrecută, cu un dar de a sezisa realitățile și de a cunoaște oamenii, cu timp și fără timp, a îndemnat, a ajutat, a mustrat, cînd trebuința o cerea, cuprinzînd orice fel de probleme, mari sau mici, și găsînd pentru fiecare caz și fiecare stare, formule și soluții din cele mai fericite, pentru bunul mers al treburilor eparhiale. Pentru osteneala jertfelnică și pilduitoare depusă de Prea Fericirea Sa în slujba înfloririi și vieții creatoare a Bisericii noastre, pe lângă adîncul nostru respect ai fiiască recunoștință, rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l înzilească mulți și rodnici ani ca Arhipăstor al clerului și dreptcredincioșilor din țara noastră. În același timp, nu putem să nu subliniem, că toate aceste realizări au ajuns să fie traduse în fapte, datorită condițiunilor largi de lucrare ale Bisericii noastre, create de regimul de democrație populară, cum și climatului de pace, pentru a cărui menținere s-au depus și se depun eforturi uriașe, în orice loc și împrejurare, de către conducătorii popoarelor iubitoare de pace, în frunte cu conducătorii popoarelor Uniunii Sovietice.

Clerul și credincioșii eparhiei noastre, conștienți de acest lucru, au fost în fruntea acestei mari acțiuni de apărare a păcii — bunul cel mai de preț, cum se exprimă Sfîntul Ioan Gură de Aur — și ei au dat urmare traducînd în fapte toate apelurile și îndrumările Sfîntului Sinod. Toată truda și toată activitatea lor, ca slujitori ai altarelor sau muncitori în fabrici și uzine, sau răscolitori harnici ai brazdelor de pe plaiurile patriei noastre, ostenitori în birouri, laboratoare sau instituții de învățămînt, ei

le-au depus cu hărnicie, cu dragoste și cu gândul că slujesc fiecare în rostul și la locul său PACEA. Convingerea că forțele păcii vor învinge războiul, s-a întărit și mai mult. Toate încercările unor cercuri de interesești de a răspîdi, prin cele mai neîngăduite mijloace de intimidare, ideea inevitabilității războiului, nu pot să-și atingă scopul lor diabolic. La ultimul Apel al Consiliului Mondial al Păcii, toți oamenii cinștiți din întreaga lume au răspuns cu atitudine demnă și hotărîtă, că omenirea nu mai poate asculta aceste tendințe războinice și că ea se împotrivesc lor fiind că este dornică de pace. Astăzi popoare întregi — cuprinzînd mai mult de jumătate din populația globului pămîntesc — se împotrivesc războiului și au pășit cu încredere pe calea pașnică a colaborării pe baza principiului egalității în drepturi, principiu atît de scump. Ele depun mari eforturi pentru îmbunătățirea vieții, pentru rezolvarea tuturor problemelor legate de viață și de cultura lor. Oamenii de știință și savanții lor se preocupă să descopere noi și noi mijloace de ușurare și de îmbunătățire a muncii, care a devenit tot mai creatoare și cu rezultate tot mai înfloritoare. Aceștia depun mari eforturi ca această minunată descoperire din zilele noastre — energia atomică — să fie folosită, nu pentru a semăna răul, ruini, distrugeri și moarte, ci pentru desvoltarea tuturor ramurilor de activitate omenească, de producție, legată de fericirea oamenilor. Sintem fericiți de aceea, că poporul nostru harnic și înțelept se găsește în rîndul popoarelor iubitoare de pace. Liber pe destinele sale, el își construiește nestînjinit o viață mai bună și mai fericită. Mărețele înfăptuiri din anii puterii populare au situat poporul nostru, în fața întregii lumi, pe o treaptă de un sporit prestigiu economic și cultural. Iată pentru ce noi cu toții, iubiiții mei, sintem datori, nu numai să îndrumăm clerul și credincioșii la o strădanie sporită întru apărarea păcii, la o muncă plină de abnegație constructivă, ci și fiecare trebuie să ne arătăm și prin aceasta modele pentru clerul și credincioșii Arhiepiscopiei noastre.

Indreptăm și cu prilejul acesta, gîndurile către conducătorii patriei noastre, spre a-i încredința de tot devotamentul, dragostea noastră fierbinte și de munca noastră neprecupețită, întru înălțarea și înflorirea patriei noastre scumpe, Republica Populară Romînă.

Nu putem încheia înainte de a aduce mulțumiri Ministerului Cultelor pentru toată sollicitudinea și pentru toate înlesnirile arătate față de bunul mers al treburilor noastre gospodărești, cum și pentru ajutoarele acordate — sub diferite forme — clerului și credincioșilor din această eparhie.

Și se cuvine, în același timp, să exprimăm cuvînt de prețuire pentru toți harnicii și conștiincioșii noștri colaboratori, de toate treptele și din toate ramurile administrației eparhiale, cu înțelegerea și cu devotamentul cărora am izbutit să aducem la îndeplinire îndatoririle multe și felurite ale Centrului Eparhial, traducînd în viață inițiativele, gîndurile și dorințele de mai bine ale Prea Fericitului Patriarh Iustinian, Arhiepiscopul și Părintele nostru.

Cu acestea, deschidem ședința de astăzi, pentru prezentarea rapoartelor generale, spre a fi cercetate și verificate, supunîndu-se dezbaterilor și deliberării toate activitățile în amănunțime din anul ce s-a scurs, care după aceea vor fi supuse Onoratei Adunări Eparhiale pentru aprobare.

Secretarul general al Adunării, P. C. Pr. Al. Ionescu a făcut apelul nominal al membrilor Adunării și s-a constatat prezența a 25 de membri

din numărul total de 30. Fiind prezentă majoritatea membrilor Adunării, Prea Sfințitul Episcop Președinte Theoctist Botoșeanu declară Adunarea legal constituită, putînd lucra valabil.

La propunerea P. S. Episcop-Președinte, Adunarea aprobă să se trimeată următoarele telegrame.

I. D-lui Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași
Ministrul Cultelor

Loco

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Bucureștilor, întrunită în obișnuita sa sesiune anuală, astăzi 12 fev. 1956, Vă asigură de sentimentele sale de recunoștință pentru binevoitoarea atențiune și sprijinul acordat Bisericii noastre întru îndeplinirea rostului său social-misionar, în cu-prinsul acestei Arhiepiscopii.

Vă încredințăm, Domnule Ministru, că toți credincioșii ortodocși ai acestei Arhiepiscopii, în frunte cu păstorii lor duhovnicești, sprijină munca poporului nostru, pentru zidirea unei vieți mai bune, întemeiată pe principiile dreptății sociale și luptă cu însuflețire pentru triumful cauzei sfinte a păcii și prieteniei între popoarele lumii.

PREȘEDINTE,

ss. † Theoctist Botoșăneanu

II. Comitetului Național pentru Apărarea Păcii
din Republica Populară Română

Loco

Adunarea Eparhială a Arhiepiscopiei Bucureștilor, întrunită în obișnuita sa sesiune anuală, astăzi 12 fev. 1956, pentru a lua cunoștință de activitatea desfășurată de Consiliul Eparhial și de preoțimea din parohii, costată cu bucurie că slujitorii altarelor ortodoxe și credincioșii lor participă cu însuflețire la lupta sfântă pentru apărarea păcii, și asigură Comitetul Național că această luptă va fi continuată, cu puteri sporite pentru binele și fericirea tuturor oamenilor.

PREȘEDINTE,

ss. † Theoctist Botoșăneanu

După aceea, se intră în ordinea de zi propriu-zisă repartizîndu-se Comisiilor Adunării Eparhiale, rapoartele generale anuale de activitate, a celor trei Sectoare: Administrativ-Bisericesc; Cultural-Social și Economic-Gospodăresc, pentru studiere și prezentarea cuvenitelor constatări și propuneri.

Pentru studierea acestor rapoarte, ședința se suspendă timp de o oră și jumătate.

La redeschiderea ședinței d-l Gogu Mazilescu, în calitate de raportor al Comisiunii Administrativ-Bisericești, citește referatul prin care se constată activitatea acestui sector cum și propunerile pentru viitor. Raportul a fost aprobat în unanimitate.

P. C. Diac. Prof. Dr. N. Nicolaescu, președintele Comisiunii Cultural-Sociale, a citit după aceea, procesul-verbal de constatarea activității

acestui sector cum și propunerile pentru anul următor. Raportul a fost aprobat în unanimitate.

Referatul Comisiunii Economico-Gospodărești a fost citit de către d-l Constantin Bordeianu și aprobat deasemenea în unanimitate.

Au luat cuvîntul, făcînd diferite propuneri și cerînd unele lămuriri, asupra rapoartelor de activitate, d-nii: Anton Alexandrescu, Ioan D. Ioan, C. Bordeianu, Victor Dușa, P. C. Protopop Vasile Ionescu, P. C. Pr. Alex. Ionescu. Tuturor vorbitorilor le-a răspuns P. S. Episcop Theoctist, Președintele Adunării.

Epuizîndu-se ordinea de zi, Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeanu, mulțumind membrilor Adunării Eparhiale pentru participarea la lucrările acestei sesiuni cum și pentru felul cum s-au purtat discuțiile în vederea desfășurării unei activități cît mai rodnice pentru propășirea Sf. Biserici și pentru întărirea și înflorirea scumpei noastre Patrii, — declară închise lucrările celei de a treia sesiuni ordinare a Adunării Eparhiale a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor.

P. C. Protopop Alex. Vlaiculescu, membru al Adunării Eparhiale a rostit după aceea o cuvîntare prin care, în numele membrilor Adunării Eparhiale, roagă pe Prea Sfințitul Episcop Theoctist să asigure pe Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian de respectul, dragostea și sprijinul pe mai departe al întregii activități pe care Prea Fericirea Sa o desfășoară în cuprinsul acestei Eparhii.

Părintele Protopop Vlaiculescu mulțumește după aceea P. S. Episcop Theoctist, pentru felul cum a condus debaterile acestei Adunări cum și pentru munca ce o depune în propășirea Eparhiei noastre.

«Urăm Prea Fericitului nostru Patriarh — a spus părintele Protopop Vlaiculescu — aceeași putere de muncă în slujba Bisericii și aceeași înțelegere întru asigurarea unei juste și strînse colaborări între Biserică și organele puterii de stat.

«Vă asigurăm și pe Prea Sfinția Voastră de tot respectul și Vă dorim aceeași putere de muncă, pentruca și pe viitor să se traducă în viață tot ce se inițiază pentru o rodnică activitate a sfintei noastre Biserici, cu un cler luminat care să sprijine cu însuflețire viața cea nouă ce se construiește în țara noastră.»

Cu aceasta lucrările Adunării Eparhiale au luat sfîrșit.

Asistent.

CONFERINȚE DE ORIENTARE PE LUNA FEBRUARIE 1956

Potrivit hotărîrilor Sfintului Sinod, între 1 și 10 februarie a. c., în tot cuprinsul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor au avut loc conferințele de orientare a preoților, pe raioane.

Conferințele au fost prezidate de delegați ai Centrului Eparhial, precum urmează:

La Protoeria III Capitală a prezidat Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeanu, Vicar Patriarhal; la Protoeria IV Capitală, P. C. Pr. Vicar Al. Ionescu, care a prezidat și conferința de la raionul Topoloveni; la Oltenița și

Cricov a prezidat P. C. Pr. Director Ion Găgiu; la Protoeria II Capitală — P. C. Pr. Consilier Patriarhal Vasile Ștefan; la Protoeria I Capitală și Urziceni a prezidat P. C. Pr. Inspector General Zaharia Mintulescu; la Protoeria Videle — P. C. Pr. Consilier Petre Alexandru; la Vidra și Crevedia a prezidat P. C. Pr. Inspector Eparhial Virgil Godeanu; la Ploești și Cimpina — P. C. Profesor Universitar D. Stăniloae; la Brănești și la Mihăilești a prezidat P. C. Prof. Univ. V. Prelipeanu; la Văleni de Munte și Răcari — P. C. Prof. Univ. N. Balca; la Fetești a prezidat Pr. Prof. Univ. Emilian Vasilescu; la Giurgiu — P. C. Prof. Univ. Ene Braniște; la Pucioasa și Tîrgoviște — P. C. Conf. Univ. Al. Ciurea; la Snagov a prezidat P. C. Prof. Univ. Orest Bucevșchi; la Băești — P. C. Conf. Univ. Diac. Vintilă Popescu; la Protoeriile Alexandria și Zimnicea a prezidat P. C. Pr. Mihail Dimoftache; la Călărași și Slobozia — P. C. Protopop Vasile Ionescu; la Virtoapele și Roșiori a prezidat P. C. Protopop Vasile Gregorian; la Lehliu — P. C. Protopop C. Nițescu; la Muscel a prezidat P. C. Protopop Dr. Gh. Dem. Ciocan, Protoereul Regiunii București.

Conferințele s-au desfășurat după programul stabilit de dispozițiunile Sfintului Sinod. Tema tratată a fost: «Concepția creștină despre dreptatea socială».

Au luat cuvîntul, susținînd referatele principale sau făcînd completări, un număr de peste 214 vorbitori.

Au făcut rapoarte de activitate și diferite comunicări un număr de peste 158 preoți.

Din cercetarea referatelor depuse de președinții acestor conferințe, rezultă că preoțimea a studiat cu temenicie tema dată spre tratare, prezentînd referate bine documentate, larg dezvoltate, iar prin discuțiile ce s-au purtat asupra temei s-a făcut o amănunțită și justă analiză a acesteia.

Deasemenea, din studierea rapoartelor de activitate, cum și din aprecierile delegaților autorităților locale și ale puterii de Stat — au fost prezenți peste 52 de delegați — rezultă că preoțimea noastră depune o muncă lăudabilă pe terenul cultural-social și al realizărilor obștești.

În cele ce urmează redăm cîteva extrase din referatele susținute de către cucernicii preoți, la aceste conferințe.

«Dacă deschidem filele științei, — a spus părintele Marin Radu de la parohia Ștefănești, raionul Lehliu, regiunea București — care se ocupă cu viața omenirii dintru începuturile ei și pînă în timpurile de față, vom constata că unul dintre termenii cei mai uzitați, cînd este vorba de justificarea multora dintre acțiunile popoarelor, dintre acțiunile diferitelor clase sociale sau acțiunile personajilor conducătoare, este termenul de dreptate.

În numele și pentru realizarea dreptății s-au produs în cursul istoriei răscoale mari și mici; în numele și pentru realizarea unei mai desăvîrșite dreptăți sociale s-au produs în decursul istoriei, revoluții, mai mult sau mai puțin singeroase.

Pentru dreptate, s-au răscolat în multe rinduri miile, sutele de mii de sclavi din împărățiile antice; pentru realizarea unei mai mari dreptăți sociale s-a săvîrșit revoluția franceză din 1789; pentru realizarea unei mai mari dreptăți sociale s-au produs revoluțiile maselor din fostul imperiu rusesc culminînd cu Revoluția din Octombrie care avea să schimbe întreaga față a lumii.

În numele și pentru realizarea aceleiași dreptăți sociale s-au produs multele răscoale din viața poporului nostru. Ce minunat a caracterizat A. D. Xenopol răscoala țărănilor noștri din 1907 și odată cu ea toate răscoalele din viața poporului nostru.

«Această răscoală a fost ciocnirea neapărată (necesară) dintre nedreptatea legală și avîntul firesc spre o stare de lucruri mai dreaptă și mai omenească a maselor muncitoare».

Răscoalele înregistrate în sbuciumata istorie a poporului nostru n-au fost deci altceva decît ridicări de mase ale țărănimii oprimate, disprețuită, stoarsă de muncă condamnată să piară de foame în propria ei țară, pe brazda trudită de ea a moșierilor.

În numele dreptății Popa Șapcă a formulat cu ocaziunea răscoalei din 1848, această grăitoare rugăciune, cu profund caracter social: «Isbăvește Doamne și mîntue pe tot omul care suferă; însuflețește pe acest popor care moare ca să facă să trăiască pe asupritorii lui; scapă-l de abuzul clăcii, de ticăloasa iobăgie, de podvoada drumurilor, de acele munci ale faraonilor».

«Prin dreptatea socială — a spus părintele Gheorghe Gaiță de la parohia Otopeni, protoeria I Capitală — în sensul larg al cuvîntului, se înțelege posi-

bilitatea pe care trebuie s-o aibă orice ființă omenească spre a se desfășura armonice și onest spre scopul ei final, avind asigurate libertatea și buna stare materială, printr-o justă repartizare a tuturor bunurilor materiale și spirituale.

«Mintuitorul nostru Iisus Hristos, la încheierea predicii de pe munte, ne dă numai în câteva cuvinte, pe cit de lapidare pe atit de cuprinzătoare, conținutul creștin al ideii despre dreptate socială: «Ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, căci aceasta este legea și proorocii» (Matei VII, 12).

«Creștinismul — a spus părintele Ioan St. Cristache — de la parohia Valea Crișului, raionul Drăgănești-Viașca — aduce o nouă concepție în practicare acestei virtuți. Creștinismul cere mai degrabă mărînimie sufletească în diferite conflicte sau neînțelegeri ivite între creștini, pentru că ura nu se poate învinge decît prin iubire. A răspunde tot cu ură, înseamnă a mări răsbunarea și neînțelegerea dintre oameni. Idela de dreptate creștină a condus la declararea drepturilor omului, pătrunde în țesătura constituțiilor și legiuirilor umane, democratizează statele și omogenizează popoarele în fața dreptului. Biserica creștină privește cu vie simpatie așezarea societății omenești pe principiile dreptății și egalității dintre oameni.

Problema socială a inegalității, a nedreptății și a suferinței care a fost sfînxul tuturor veacurilor a preocupat în deaproape creștinismul.

Activitatea dezinteresată pentru o mai bună și mai dreaptă așezare a societății a avut și va avea totdeauna binecuvîntarea Bisericii și colaborarea cu mijloacele spirituale de care ea dispune.

Biserica va îndrepta neîncetat privirile oamenilor spre un ideal mai înalt; ea va îndemna pe credincioșii săi să fie mai buni unii față de alții și față de toți oamenii. Aspectul social al creștinismului stă pe temelia dragostei față de aproapele. Din ea se desfac celelalte adevăruri: egalitatea, frățietatea, mila și dreptatea prin iubire».

«In concluzie — a spus părintele Dincușor Ștefănescu de la parohia Chiajna, Protoeria IV Capitală — cu toate că nici Evanghelia Mintuitorului, nici Biserica Ortodoxă nu se preocupă în chip special și direct de problemele dreptății sociale și nu formulează soluții politice sau economice ci soluții morale, totuși creștinismul a contribuit indirect la îmbunătățirea vieții sociale, căutînd să transforme mai întii sufletește pe om, pe individ, prin concepția lui despre Dumnezeu, om și raporturile dintre oameni.

Ori în gîndirea și pietatea autentic creștină, Dumnezeu n-a fost niciodată conceput, adorat, slăvit sau invocat ca un Dumnezeu al nedreptății sau ca un patron al tiranilor și asupritorilor, ci dimpotrivă, omul a fost tratat și conceput ca ființă liberă și vrednică de cinste, iar nu ca o simplă neualță, marfă sau vită de muncă, raporturile dintre oameni fiind bazate pe sentimentul de prețuire reciprocă, frățietate, cooperare și dreptate care exclude dintr-odată nedreptatea, asuprirea și exploatarea. Aceste idei și principii Evanghelice dacă ar fi fost aplicate în tocmă în viața individuală a fiecărui creștin, trebuiau să ducă indirect și încet dar sigur și inevitabil, la reforma și îmbunătățirea vieții sociale, creînd o concepție nouă despre proprietate, despre folosirea și repartizarea bunurilor materiale și schimbînd implicit și raporturile între indivizi, existent între oameni în vechea societate necreștină ceea ce dealtfel s-a și realizat aveau — din nefericire pentru scurtă durată — în sinul primei comunități creștine din Ierusalim».

Arătînd în continuare cum iubirea creștină trebuie să fie motorul care să generalizeze și să susțină înfăptuirile dreptății sociale, părintele Dincușor Ștefănescu conchide: «Viața socială, după învățătura creștină, trebuie să fie animată de iubire și diriguită de dreptate.

«Și în Patria noastră, în ultimii zece ani, s-au produs transformări sociale prin intronarea unei noi concepții de viață, concepția socialistă a proprietății, repartizării bunurilor și abolirii exploatării omului de către om...

Biserica Ortodoxă Romînă prin Sfîntul Sinod și glasul Prea Fericitului Patriarh Justinian, Ierarhul Apostolatului Social, a binecuvîntat și încurajat aceste uriașe transformări făcute pentru binele omului. Ea a făcut acest lucru cu toată inima fiindcă în raporturile cu Statul a mers pe calea indicată de Mintuitorul. De aceea la noi nu s-au ivit conflicte între Biserică și Stat cum au existat în Apus.

La statornicirea dreptății sociale în țara noastră, Biserica Ortodoxă Romînă și-a adus din plin aportul ei prin cuvînt și fapte.

În trecut nu puțini au fost clericii care au condus revoluțiile împotriva nedreptăților sociale existente, iar în prezent aproape toți clericii ajută viața cea nouă ce se creează în țara noastră pentru introducerea dreptății pentru cei mulți.

pentru înlăturarea războiului, pentru făurirea unei vieți mai bune și mai drepte.

Toată activitatea clerului ortodox român este schițată de Prea Fericitul Patriarh Justinian în fața colegiului electoral cu ocazia alegerii sale ca Patriarh, în următoarele cuvinte: «Biserica este chemată azi să purifice, să innoiască să să innoieze viața credincioșilor, propovăduind dreptatea și omenia, tuturor muncă pașnică, cinste și ordine, ea este chemată să imputernicească sufletul poporului dreptcredincios, cu tăria iubirii, a solidarității și a unirii. Obiectivul misiunii Bisericii este omul, temelia Patriei și a societății. Înălțarea omului condiționează îmbunătățirea tuturor celorlalte realități ale vieții omenești. Formarea unui om nou, a unui om conștient de rosturile lui pe pământ, pătruns de nepieritoarele adevăruri ale dreptății și păcii, iată o vastă lucrare la săvârșirea căreia este chemată să contribuie Biserica».

«Slujitorilor Bisericii le revine întreaga datorie de a îndepărta din sufletele oamenilor toată sgura lăsată de păcatele trecutului și de a-și da viața pentru apărarea păcii și libertății omenirii, după pilda dată nouă de Iisus.

Pe drumul acesta vom îndrepta și îndruma pașii Bisericii Ortodoxe Române și a slujitorilor săi, pe drumul deschiș înaintea noastră de Iisus Mântuitorul..

Preoții au datoria de a merge alături de popor în făurirea unei societăți, ideale, preconizată de creștinism, aci pe pământ, comunitate în care să împărețască iubirea și frățietatea, iubirea care slobozește omul din orice fel de robie, recunoscându-i și respectându-i drepturile acestuia.

Este societatea pămîntească a oamenilor ce trăesc astfel în vederea cîștigării cetățeniei cerești. Ea nu este pentru creștin un scop, ci un mijloc prin ajutorul căruia creștinul poate ajunge la împlinirea scopului său ultim, mîntuirea sufletului și moștenirea vieții cerești.

Cu aceleași convingeri și dornici de a contribui la propășirea Sfintei noastre Biserici cum și la întărirea și înflorirea scumpei noastre Patrii au vorbit și cucernicii preoți: C. Minculescu-București, C. Ștefănescu-București, Gh. Ciortan-Drăgănești Vlașca; Mihail Vădăna-Roșeti I, Călărași; Nicolae D. Petrescu-Dărăști Asan, Mihăilești; Mitu Gheorghe-Fetești, T. Iorgulescu-Tigănești, Topoloveni; Sabin Verzan-București; Valeriu Iordăchescu-București, Gh. Chiriac-Popa Tatu, București și toți cei peste 214 preoți care au luat cuvîntul pentru lămurirea acestei teme.

CONSILIER

CONFERINȚE INTERCONFESIONALE

Cimpulung Muscel.

În cadrul Comitetului de luptă pentru Pace raional, în ziua de 6 martie a. c., în orașul Cimpulung Muscel a avut loc conferința tuturor slujitorilor cultelor din cuprinsul raionului.

Sedînța a fost prezidată de cucernicul preot I. Răuțescu-Dragolavele, din biroul prezidial făcînd parte: Pr. I. Gh. Dobrescu, secretarul Protoeriei, Pr. Trancioveanu din partea bisericii romano-catolice, I. Pisică din partea cultului adventist, I. Tîrneci și Gh. Sandru din partea cultului Creștin după Evanghelie.

Părintele Mircea Dragomir a susținut referatul cu tema: «Ultimele evenimente internaționale și lupta pentru apărarea păcii».

Cucernicia Sa a arătat, pe larg, evenimentele petrecute în lunile decembrie 1955 și ianuarie 1956 cum și anumite învățăminte pentru slujitorii cultelor în ce privește acțiunea pentru apărarea păcii».

«Sorocul izbîndirii — a încheiat părintele Mircea Dragomir — îl hotărăște Domnul Păcii, după vrednicia credinții noastre tari, a strădaniilor noastre neoste-

nite, a luptei noastre neînfricate, a biruinței noastre în bătălia pentru izbînda luminii asupra uneltirilor întunericului».

Au luat cuvîntul după aceea, în complectare pastorul I. Pisică din partea cultului adventist care a arătat cum înțeleg membrii cultului Adventist de Ziua a 7-a, să ducă lupta pentru apărarea păcii, menționînd unele realizări ale acestei activități.

Pastorul Ianculescu, din partea cultului Adventist de Ziua 7-a, deosemena vorbește despre acțiunea pe care o duc credincioșii acestui cult, în cadrul luptei pentru apărarea păcii, căci a lupta pentru cîștigarea păcii — a spus d-*sa*, este o victorie a tuturor credincioșilor.

Cucernicul preot I. Becuț de la parohia Malu, luînd cuvîntul vorbește despre unele obligații ce stau în fața cucernicilor preoți în legătură cu realizările obștești (organizarea muncii la căminele culturale, dezăpezirea drumurilor, etc.).

Părintele Spiridon Nițescu de la parohia Rucăr, arată că prima îndatorire a noastră este a ne înălța sufletele la Dumnezeu ca prin propovăduirea noastră să fie ascultat îndemnul de pace. «Alături de rugăciune să dovedim practic lupta noastră pentru pace, dînd urmare îndrumărilor înalților noștri Ierarhi și conștiințelor noastre simple și devotate» — a încheiat părintele Spiridon Nițescu.

Domnul Gh. Drumea, secretarul Comitetului de luptă pentru Pace a raionului Muscel, vorbește despre sumele mari ce cheltuesc ațîțătorii la război pentru fabricarea armelor, sume ce ar trebui folosite pentru binele omenirii, pentru sănătatea oamenilor, etc.

În concluzie, d-*sa* roagă pe suljitorii cultelor să sprijine alegerile de la 11 martie, campania de primăvară și alte lucrări de folos obștesc.

Cel din urmă vorbește părintele I. Răuțescu, președintele adunării care mulțumește tuturor vorbitorilor pentru felul cum au discutat tema, cum și participanților, îndemnîndu-i pe toți slujitorii cultelor să ducă în armonie și în comun lupta pentru apărarea Păcii.

Conferința a luat sfîrșit într-o atmosferă de cald patriotism.

Pucioasa.

În sala de ședințe a Secției de învățămînt a raionului Pucioasa, în ziua de 8 martie a.c., în cadrul Comitetului de luptă pentru pace raional, a avut loc o conferință a slujitorilor cultelor din acest raion.

Conferința a fost prezidată de P. C. Protopop Ilie Mirică, din prezidiul adunării făcînd parte: învățătoarea Elena Botez, secretara Comitetului raional de luptă pentru Pace; Pr. Zoe Enăchescu, de la parohia Brănești I; I. S. Dumitrache delegat al onor. Minister al Cultelor și Ciovică, pastor al cultului Adventist de Ziua 7-a.

P. C. Protopop Ilie Mirică deschizînd ședința, menționează că această consfătuire se ține în Ziua Internațională a Femeii, ceea ce are un rol uriaș în lupta pentru menținerea și consolidarea păcii și securității popoarelor: Prea Cucernicia Sa menționează încă alte două momente importante între care este încadrată această consfătuire: aniversarea zilei de 6 martie, 11 ani de la instaurarea primului guvern democratic și importanța alegerilor pentru Sfaturile Populare de la 11 martie a. c.

După cuvîntul Prea Cucernicului Părinte Protopop se intră în ordinea de zi a conferinței.

Cucernicul preot Nicolae Comănoiu de la parohia Fieni, a dezvoltat tema cu subiectul: «Lupta forțelor păcii împotriva dezlănțuirii unui nou război».

În referatul său vorbitorul face o largă analiză a evenimentelor internaționale arătînd deoparte lucrarea pe care o duc forțele păcii cum și eforturile pe care le fac forțele războiului și adversarii destinerii încordării internaționale.

Vorbînd despre eforturile pe care poporul nostru le depune pentru dezvoltarea industriei, pentru mărirea producției de consum, pentru ridicarea continuă a nivelului de trai, pentru promovarea științei, literaturii și artei, pentru aplicarea cu strictețe a principiilor democratice, părintele Comănoiu arată îndatoririle pe care le au slujitorii cultelor de a sprijini cu însufletire lupta ce o duce poporul nostru în cauza apărării păcii și securității popoarelor.

«Ca slujitori ai lui Dumnezeu, a spus cucernicia sa — puși pentru binele oamenilor să ne silim să fim la înălțimea misiunii să pășim cu încredere pe drumul luminos al păcii. Pacea poate să triumfe și va triumfa».

Au luat cuvîntul după aceea:

Părintele Nicolae Marinescu de la Parohia Pucioasa; Pr. Ioan N. Popescu de la parohia Vulcana-Pandele; Pr. Protopop Ilie Mirică; Pr. Ioan Dușu de la parohia Valea Leurzei; dl. Ciovică, pastor adventist de Ziua a 7-a, care a vorbit despre coexistența pașnică, luându-și angajamentul să lămurească pe credincioșii săi în toate problemele de ordin social.

Au mai vorbit părintele Zoe Enăchescu de la parohia Brănești I, d-na Elena Botez, secretara Comitetului Raional de Luptă pentru Pace și Prea Cucernicul Părinte Protopop Ilie Mirică, care a mulțumit vorbitorilor și participanților, rugându-i să sprijine cu mai multă însuflețire activitatea comitetelor de luptă pentru pace locale cum și realizările de folos obșteșc.

Sedința a luat sfârșit la orele 14, fiecare din participanți plecând de la această sedință cu mai multă hotărâre pentru sprijinirea acestei sfinte cauze: apărarea păcii și securității popoarelor.

CRONICAR

CONSFĂTURI INTERCONFESIONALE IN ORAȘUL PLOEȘTI

I. Consfățuirea de la 29 februarie 1956.

La 29 februarie a. c., din inițiativa Comitetului de luptă pentru pace al Regiunii Ploești, s-a ținut o consfățuire interconfesională la care au participat reprezentanții cultelor din regiune.

Din prezidiu au făcut parte: P. S. Episcop al Buzăului, Dr. Antim Angelescu, Dl. Tănase Diaconescu secretarul Comitetului Regional de luptă pentru pace, P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu, Dr. Menachem Safran, șef rabin, Pr. Emil Kenderbacher, parohul parohiei romano-catolice din Ploești, pastorul Alexe, cultul Adventist de ziua 7-a, Matei Ilie, imputernicit regional al Ministerului Cultelor.

Consfățuirea a fost deschisă de prietenul Diaconescu Tănase, care a spus: Comitetul de luptă pentru pace al Regiunii Ploești, analizând evenimentele din ultima vreme, petrecute pe plan intern și extern, legate de luptă pentru pace, a găsit că este necesar să ne întâlnim din nou pentru a ne informa asupra acestor evenimente, știut fiind că Dvs. sînteți propovăduitori ai păcii prin însăși misiunea pe care o îndepliniți, avînd în vedere și faptul că dintru început cultele religioase au aderat la această luptă sfîntă. Vom analiza împreună aceste evenimente și vom vedea cum oamenii de pretutindeni se alătură tot mai mult la marea operă de instaurare a unei păci trainice pe pămînt.

Dă apoi cuvîntul P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu, care prezintă referatul: «Lupta forțelor păcii împotriva deslănțuirii unui nou război».

Din referatul prezentat au reești succesele obținute pînă acum, de participării păcii: Impiedicarea extinderii războiului în Asia, prin stingerea celor două focare de război din Coreea și Vietnam, încheierea tratatului de Stat între Uniunea Sovietică și Austria, determinarea întîlnirii șefilor de guverne ai celor patru mari puteri în conferința de la Geneva, care a avut ca rezultat creerea unei atmosfere favorabile destinderii internaționale, primirea în O.N.U., a încă 16 țări, continuarea tratatelor în problema dezarmării și interzicerii armelor atomice și cu hidrogen, pe baza propunerilor Uniunii Sovietice.

Cu toate aceste mari succese în lupta pentru asigurarea păcii, a înțelegerii și colaborării între popoare, mai sînt încă multe probleme nereglementate, între care unificarea pașnică a Germaniei, pacea cu Japonia, eliberarea Taiwanului. Adversarii destinderii internaționale nu stau degeaba. Dușmanii păcii lucrează și declară că vor intensifica războiul rece și că nu acceptă tratative decît de pe așa numitele «poziții de forță». De aceea este nevoie de noi eforturi pentru consolidarea și dezvoltarea rezultatelor obținute.

Față de încercările cercurilor războinice, care încearcă să turbure pacea lumii, Biroul Consiliului Mondial al Păcii, întrunit la 13 decembrie 1955, la Helsinki, a lansat Apelul către oamenii iubitori de pace din întreaga lume,

în care arată că forțele păcii trebuie să fie mereu pe poziții. Conferința miniștrilor de externe ai celor patru mari puteri, nu a îndeplinit sarcinile trasate de guvernele lor. Cursa înarmărilor care aduce profituri uriașe imperialiștilor nu numai că nu a încetat, dimpotrivă a fost și mai mult intensificată. Totuși, spune apelul, «realizarea unui acord care să pună începuturile dezarmării, a fost și rămâne posibilă. Un asemenea acord, spune Apelul, ar trebui să prevadă reducerea înarmărilor, obligația de a nu folosi arma atomică, interzicerea experimentării armei nucleare și un control eficace asupra înfăptuirii acestor măsuri». Biroul Consiliului Mondial al Păcii cheamă pe oamenii din toate țările să acționeze pentru a opri cursa înarmărilor, arătând că în aceasta sînt interesați numai profitorii și a obține primele acorduri cu privire la reducerea armamentelor și interzicerea armelor atomice.

Spre a da posibilitatea să se exprime diferitele puncte de vedere și să se desfășoare din plin toate eforturile, Biroul convoacă pentru data de 5-9 aprilie a. c., o sesiune extraordinară a Consiliului Mondial al Păcii, sesiune consacrată în întregime problemelor dezarmării și interzicerii armelor de distrugere în masă și invită să participe la lucrările acestei sesiuni și să facă propuneri, pe toți acei ce sînt îngrijorați de cursa înarmărilor și care vor ca ea să înceteze. Biroul face o mențiune specială pentru cei care în numele principiilor lor religioase sau morale, condamnă războiul.

Apelul a produs o profundă impresie în lumea întreagă. Din partea lagărului socialist s-au și produs unele acte de mare importanță. Astfel N. A. Bulganin, primul ministru al Uniunii Sovietice adresează o scrisoare președintelui Statelor Unite ale Americii, Eisenhower, în care propune încheierea unui tratat de prietenie între Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii, cu mențiunea că Uniunea Sovietică este gata să încheie asemenea tratate și cu Anglia și cu Franța. Propunerea aceasta este expresia puternică a dorinței de pace a Uniunii Sovietice care crede profund că orice litigii se pot soluționa pe calea tratatelor. Președintele Eisenhower a respins oferta Uniunii Sovietice.

N. A. Bulganin trimite un al doilea mesaj președintelui Eisenhower, dat pînă la această dată, acesta nu a dat nici un răspuns.

Un alt fapt pe linia Apelului de la Helsinki este întrunirea de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia. În declarația făcută de reprezentanții statelor respective se arată că acest tratat are în vedere realizarea păcii, nu deslănțuirea războiului. Țările semnatare ale Tratatului nu au nici o intenție agresivă.

Analizînd mai departe situația internațională, se subliniază în referat, că în timp ce Uniunea Sovietică face eforturi de pace, Statele Unite ale Americii intensifică trimiterea de baloane în scopuri de spionaj.

Față de toate acțiunile provocatoare, popoarele iubitoare de pace își string tot mai mult rîndurile. Mișcarea partizanilor păcii este o forță de nebiruit și în fața ei imperialiștii vor da înapoi.

Statul nostru duce o politică consecventă de pace. Prin admiterea țării noastre în O.N.U. i s-a dat posibilitatea să și spună cuvîntul în toate problemele internaționale.

Statul nostru democrat popular face eforturi pentru ridicarea continuă a nivelului de trai al poporului muncitor.

Prin avîntul oamenilor muncii, primul plan cincinal a fost îndeplinit și depășit și cu acelaș avînt a pășit în al doilea cincinal.

Conștiința noastră religioasă și morală nu se poate împăca cu ideea unui nou masacru.

Ca urmare, noi trebuie să sprijinim cu toate puterile lupta poporului nostru pentru o viață mai bună, mai fericită. Să venim cu aportul nostru pe care sîntem în măsură să-l dăm. Deosebirile de credință nu trebuie să ne despartă. Culte ale toate acelaș interes, să sprijine propășirea materială și spirituală a credincioșilor. Ori, condiția vieții și a propășirii nu este decît pacea. Deci uniți să sprijinim cu căldură poporul nostru în lupta pentru menținerea păcii. Noi nu putem fi simpli spectatori, ci locul nostru este alături de cei ce poartă lupta. Pentru niciunul din noi, Dumnezeu nu este patronul războiului, ci Părintele Păcii, înțelegerii și înfrățirii.

Ca slujitori ai lui Dumnezeu, puși pentru binele oamenilor, să ne silim să fim la înălțimea misiunii. Să pășim cu încredere pe drumul luminos al păcii.

Pe marginea referatului, au luat cuvîntul Pr. V. Nicolescu-Sf. Vineri Ploești, Pr. Marin Cilă-Buna Vestire Ploești, Dr. Menachem Safran, șef rabin, pastorul Alexe, Pr. D. Croitoru-Sf. Sava Ploești, C. Săiceanu, predicator baptist,

Pr. I. Minculescu-Sf. Dumitru Ploești, aducînd contribuțiuni prețioase în vederea ducerii mai departe cu succes a luptei pentru apărarea păcii.

P. S. Episcop Antim al Buzăului, printre altele, a spus: Am ascultat referatul prezentat cu toată atenția. Convingerea mea este că aceste consfătuiri sînt foarte folositoare și absolut necesare. Socotesc că este bine ca în aceste consfătuiri să venim și cu precizări despre ce am făcut noi pentru cauza păcii de la ultima consfătuire și cum ne-am îndeplinit noi angajamentele luate. Dă apoi îndrumări cum trebuie dusă munca de lămurire în rîndurile credincioșilor.

Incheindu-se seria discuțiilor, Dl. Diaconescu Tănase, spune următoarele: Din referatul prezentat, ca și din discuții s-au desprins lucruri deosebite, care lustrează sinceritatea și devotamentul cu care reprezentanții cultelor se angajează să susțină cauza păcii. Vreau să amintesc despre un lucru important. În curînd se va deschide campania muncilor agricole de primăvară. Indemnați pe credincioși să îndeplinească toate lucrările la timp în vederea obținerii de recolte bogate care să asigure hrana poporului nostru muncitor.

Cu convingerea că sarcinile luate în această consfătuire vor fi îndeplinite, mulțumesc părintelui Vlaiculescu Alexandru pentru referatul prezentat, cum și tuturor celor ce au luat cuvîntul. Mulțumesc P. S. Episcop Antim pentru îndrumările date și cu aceasta declar ședința închisă.

II. Consfătuirea interconfesională din 6 martie 1956.

Această consfătuire a fost inițiată de Comitetul de luptă pentru pace al Raionului Ploești și s-a ținut în sala de festivități a Liceului Teoretic din Ploești. Au participat C. preoți și reprezentanții cultelor din orașul și Raionul Ploești. Din partea Comitetului de luptă pentru pace al orașului Ploești a luat parte Maria Dogaru. De asemenea a fost prezent și împuternicitul raional al Ministerului Cultelor, N. Țatu.

Consfătuirea a fost condusă de P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu, care, în cuvîntul de deschidere, a spus: Putem socoti această consfătuire a noastră ca un sobor care vrea să traducă în viață principiile păcii și ale înțelegerii între oameni. Principii care stau la baza credinței noastre, indiferent de formele de manifestare cultică. Ne-am adunat la un loc, peste deosebiri de doctrină sau cult, să mărturisim o cauză comună, cauza păcii și să ne angajăm a o apăra cu toate puterile noastre.

Popoarele luptă pentru așezarea păcii în lume. Ele și-au luat soarta în propriile lor mîini. O mîină de interesați vor să-și rezolve problemele prin război. Pe aceștia îi mină interesele lor meschine de a-și mări profiturile din suferințele oamenilor. Ne-am întrunit azi pentru a analiza situația internațională și din referatul ce va prezenta vom vedea că forțele păcii sporesc, iar cele ale războiului dau înapoi.

Dă cuvîntul Pr. Emil Kenderbacher, care face analiza situației internaționale și analiza Apelului Biroului Consiliului Mondial al Păcii de la Helsinki.

La discuții iau parte următorii: Victor Marinescu, pastor, din partea cultului Adventist, I. Leric, din partea cultului Baptist, Pr. D. Stama-Vlădeni, Pr. I. Soceanu, Pr. V. Nicolescu, Dr. Safran, șef rabin.

Incheindu-se seria discuțiilor, P. C. Protoiereu Al. Vlaiculescu în cuvîntul de încheiere, aduce mulțumiri Pr. Kenderbacher pentru expunerea făcută și dă îndemnuri ca angajamentele luate să fie duse la îndeplinire. Fiecăru reprezentant de cult, spune P. C. Sa, să ducă cuvînt lămuritor în rîndurile credincioșilor pe care îi păstoresc și să arate că în fruntea luptei pentru pace stă Uniunea Sovietică, care nu precupește nici un efort pentru cauza păcii. Pacea să o legăm de realitățile vieții pămîntești, de înțelegerea între oameni. Să îndemnăm totdată pe credincioși să-și îndeplinească obligațiile pe care le au față de stat, dînd dovadă că sînt buni și devotați cetățeni ai Patriei. Astfel vom avea satisfacția că ne-am făcut pe deplin datoria, că în vestirea păcii și a binefacerilor ei nu ne-am dat odihnă, precum spune Sf. Apostol Pavel în Epistola către Romani «Cît de frumoase sînt picloarele celor ce vestesc pacea, celor ce vestesc lucrurile bune».

Se votează apoi o moțiune către Comitetul Național pentru Apărarea Păcii din R. P. R., după care lucrările consfătuirii au fost închise.

ASISTENT

ADUNAREA GENERALĂ A CORALEI PREOTILOR DIN BUCUREȘTI

Luni 23 ianuarie 1956, orele 17 a avut loc în sala de festivități a Institutului Teologic de grad universitar din București, adunarea generală a «Coralei Preoților din București» — organ misionar al sectorului Cultural al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor. Lucrările adunării au fost prezidate de P. C. Părinte A. Ionescu, vicar al Sf. Arhiepiscopii, ca delegat al Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, ctitorul și îndrumătorul Coralei, — asistat de PP. CC. Părinți Consilieri P. F. Alexandru și Stan Dimancea.

După întonarea «Rugăciunii Domnești», P. C. Vicar A. Ionescu, constatând îndeplinirea tuturor formalităților legale, declară deschisă ședința Adunării generale. După ce P. C. Sa. aduce binecuvântările Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, propune adunării spre aprobare următoarea ordine de zi:

1. Raport de activitate al Coralei pe anul 1955 și discuții asupra rapoartelor.
2. Raportul asupra gestiunii financiare pe acelaș an și planul financiar pe 1956, și discuții.
3. Alegerea noului Comitet de Conducere.
4. Diverse.

Adunarea aprobând în unanimitate ordinea de zi, se dă cuvîntul P. C. Părinte Prot. Al. Delcea, dirijorul Coralei, care dă citire raportului de activitate pe anul 1955.

Raportul dă loc la numeroase discuțiuni.

Primul se înscrie la cuvînt P. C. Părinte Prot. Ion Runcu, dirijor al Coralei.

P. C. Sa începe prin a aduce calde mulțumiri Coralei și tuturor fraților preoți cari i-au înțeles durerea și i-au ajutat să-și poată recăpăta sănătatea care i-a fost grav amenințată în ultima vreme. Trecînd apoi la discutarea raportului, P. C. Sa face cîteva juste observațiuni. Insușindu-și constatarea că formațiunea muzicală a Preoților Capitalei a făcut un simțitor progres, nu se poate reține de a aprecia că, în raport cu strădania depusă, progresul realizat în ceea ce privește măiestria artistică, este minim. Acest fapt se datorește — după părerea P. C. Sale de vechi și reputat compozitor și dirijor — unor defecțiuni serioase, care, pentru optima desfășurare a activității Coralei, trebuiesc în mod imperios curmate. Pentru înlăturarea acestor carențe, P. C. Sa propune următoarele:

- a) Să se facă un călduros apel pentru a se introna o disciplină mai serioasă în ceea ce privește munca la repetiții și concerte.
- b) Să se constituie, cu elementele avansate, o grupare restrînsă experimentală cu care să se execute deplasările rapide acolo unde prezența Coralei este necesară, rîminînd ca pentru concertele mari să se folosească întreaga masă corală, pregătită minuțios pînă la obținerea unui randament maxim.
- c) Să se lucreze două programe: primul să cuprindă piese muzicale religioase de amploare și cu un conținut ideologic general, iar al doilea să cuprindă piese speciale legate de evenimentele calendaristice care orientează activitatea specială a Coralei (triod, penticostar, colinde, etc.).

În felul acesta, programele concertelor vor avea un bogat și variat conținut, care vor ridica la un nivel înalt manifestările Coralei în masa ascultătorilor.

d) Comitetul de direcție și consiliul artistic, să cerceteze cu mai multă vigilență piesele propuse pentru lucru, pentru ca să se iasă la rampă cu lucrări de prestigiu și perfect realizate din punct de vedere tehnic.

În altă ordine de idei, vorbitorul propune ca toate concertele să se dea pe bază de invitații pentru a se realiza fondurile necesare susținerii unei bune activități, pentru că oricît de serafică și imaterială este muzica, are și ea nevoie absolută de susținerea materială. Pentru a se realiza economii la tipărituri propune să se înzestreze Tipografia Institutului Biblic cu o mașină mică de multiplicat cu care să se tipărească partiturile muzicale și care să fie folosită și la alte lucrări de tipărire rapide și de mici dimensiuni.

Vorbitorul încheie cu un călduros apel de a se depune mai mult zel și mai multă abnegație pentru bunul mers al Coralei.

Se dă cuvîntul apoi P. C. Pr. Gh. Țițeica. P. C. Sa ridică problema lipsei de sediu, care îngreunează mult munca coralei, mulțumește conducerii Institutului Teologic pentru generozitatea cu care pune la dispoziție spațiul necesar pentru

susținerea repetițiilor, și propune ca înalta chiriarchie să pună la dispoziție Corale: sala de festivități a Consistoriului.

Al treilea vorbitor înscris, P. C. Pr. Ioan Nicolau, relevă gestul de înaltă ținută morală a Coralei care a fost prezentă la toate manifestările de comemorare a membrilor decedați ai Coralei. Indeamnă pe confracți să-ți intensifice munca în vederea obținerii unei ridicări din ce în ce mai mari a prestigiului Coralei.

Se dă apoi cuvântul P. C. Pr. Traian Ghica. «Nu sînt de acord a spus P. C. Sa — cu clasificarea pe care a făcut-o părintele I. Runcu». În susținerea părerii sale citează metoda de lucru a societății «Carmen», în care, deși se găseau diverse feluri de coriști, nu se făcea nicio discriminare și lucrul mergea foarte bine, P. C. Sa propune să se facă repetiții pe partizi și după ce stimele vor fi perfect însușite să se facă asamblarea și finisajul. Simțindu-se vizat că a lipsit de la unele repetiții, propune ca soliștilor să li se impună un regim cu menajamente, ținându-se seama de îndatoririle lor deosebite.

P. C. Părinte Florian Ciurescu, purcede la cuvîntul elogiind în termeni aleși succesele apreciabile obținute de corală în diferitele ei manifestări. Punctul culminant al activității Coralei în anul 1955 a fost concertul festiv dat în aula Institutului Teologic din București, în fața Prea Fericitului Părinte Justinian Patriarhul Romîniei și a înalților oaspeți, delegați ai Bisericilor Ortodoxe surori, veniți să asiste la solemnitățile comemorării a 70 de ani de autocefalie a Bisericii noastre și la canonizarea unor sfinți romîni.

Cuvintele elogiioase adresate de înalții oaspeți, au fost dovezi prețioase despre măiestria artistică la care a ajuns corala. Activitatea Coralei pieștilor — a continuat vorbitorul — are un profund caracter social și ea constituie un sumum de manifestare a preoției ortodoxe romine. Unele lipsuri care se observă în muncă, dau impresia unei insuficiente înțelegeri a rostului înalt pe care îl are această corală. Corala trebuie să fie socotită asemeni unui sanctuar la care să se oficieze cu toată seriozitatea.

Pentru completarea și împropătarea cadrelor se impune ca autoritatea tutelară a Coralei să îndemne pe frații preoți dotați cu alese însușiri muzicale să intre în rîndurile coralei și să nu mai întirzie pe afară în rezerva nepermisă pe care o arborează, agrementată cu o cînică sfidare, rezumîndu-se a poza în criticaștii de o speță foarte indoelnică.

P. C. Pr. Sebastian Vlădescu, remarcă generozitatea cu care a fost întocmită partea pozitivă a raportului, P. C. Sa subliniază însă greutățile pe care le întîmpină Corala.

Interesul pentru Corală este interesul pentru slava lui Dumnezeu. Prin activitatea sa Corala mai are și intenția de a adăuga, prin munca sa, încă o piatră prețioasă la coroana cu nenumărate nestemate a Prea Fericitului Părinte Patriarh Justinian, Indrumătorul Coralei noastre.

Corală Pieștilor nu trebuie să se limiteze la funcțiunea unui simplu organ de execuție; ea trebuie să devină un organ de creație. Să se lucreze sub semnul durabilității așa cum se cuvine operelor mari. Pentru aceasta se impune, mai întîi de toate, hotărîre în muncă.

Trecînd la partea practică, P. C. Sa își însușește propunerea ca toate concertele să fie cu plată pentru susținerea activității Coralei ca organ de creație artistică religioasă. Propune să se tipărească și să se plaseze tuturor bibliotecilor parohiale întreg repertoriul Coralei, spre a fi folosit și pentru manifestările corurilor locale. Roagă secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii să pună toată inima pentru cauza Coralei Pieștilor din București.

P. C. Pr. Gh. Prejneanu, spune că vrea să facă două propuneri și să-și ia un angajament. Prima propunere este ca toți membrii care n-au participat de loc la manifestările Coralei în anul 1955, să fie excluși. A doua este de a se întocmai un tablou cu numele de telefon la care preoții membri să poată fi găsiți oricînd. Ca angajament se obligă să anunțe personal, cu telefonul, pe toți membrii Coralei, atunci cînd va fi cazul.

Incheindu-se discuțiile la raport, P. C. Părinte Președinte propune să se dea răspunsurile la urmă. Adunarea aprobă.

Tot în cadrul primului punct, P. C. Protoereu Al. Delcea, desprinde din raport planul de lucru pe anul 1956.

1. Trei concerte festive (Triod, Penticostar și Colinde).
2. Repertoriu cu două programe propus de Protoereu I. Runcu.
3. Concerte pentru preoții cursiști la Institutul Teologic București.
4. Constituirea formației pentru concertele ce se vor angaja la diferite biserici. Formația va suferi remanieri prin metoda rotației.

Adunarea aprobă în unanimitate.

Trecând la punctul 2. raportul asupra gestiunii financiare, se dă cuvîntul P. C. Părinte I. Ionescu-Amza, casierul Coralei, care face un expozeu amănunțit asupra gestiunii financiare pe anul 1955 din care reese: venit 12.872,22, cheltuieli 10.238,09, sold în casă 2.634.13 lei.

Adunarea aprobă și dă convenita descărcare pentru gestiunea anului 1955. Se dă citire apoi planului financiar pe 1956.

Se vor tipări pentru cele 3 concerte mari cîte 3.000 invitații în total 9.000 invitații și toate parohiile unde se vor susține concerte vor plăti.

Adunarea aprobă în unanimitate.

Pentru a se trece la al treilea punct al ordinii de zi «alegerea unui nou comitet de conducere» vechiul comitet își prezintă mandatul în fața președintelui.

Cere cuvîntul P. C. Preot Al. Delcea. Vorbitorul propune să se reîncoiască mandatul de prim membru în Comitetul de direcție, venerabilului și mult apreciatului muzicolog părintele I. D. Petrescu Visarion. Adunarea aprobă cu ovații. În continuare, vorbitorul arată că, adunarea trebuie să reflecteze pentru alegerea unui membru în locul al doilea care s-a vacantat întrucît titularul său P. C. Părinte Petre F. Alexandru a fost, între timp, ridicat la rangul de Consilier Cultural, titlu care îl împuternicește ca membru de drept în Comitet.

După ce elogiază activitatea deosebită a părintelui Petre F. Alexandru, la propunerea adunării, locul al doilea în Comitet îl ocupă P. C. Preot Sebastian Vlădescu, un sirguincios membru al Coralei.

La alegerea noului casier se petrece un eveniment impresionant.

Cere cuvîntul P. C. Consilier Petre F. Alexandru. P. C. Sa reamintește adunării că în luna iunie 1955, cu prilejul unei adunări extraordinare s-a petrecut un incident. Deși adunarea generală aprobase să se acorde unui număr de preoți, membri ai Coralei un ajutor bănesc din fondurile Coralei în vederea unei excursii de studii la minăstirile din nordul Moldovei, părintele casier Ionescu Amza, ca un bun chivernisitor al fondurilor Coralei, a afișat o atitudine contra hotărîrii. Atunci părintele P. F. Alexandru s-a opus acestei atitudini cu oarecare duritate, fapt care a jenat pe venerabilul părinte Amza care, în plus, i-a fost și profesor la seminar. Copleșit de o puternică emoție și regretînd supărarea pricinuită fostului său profesor, părintele Consilier Petre F. Alexandru și-a cerut scuze în fața adunării și sărutîndu-i mîna și a îmbrățișat pe părintele sufletesc cu ochii plini de lacrimi. Momentul a fost atît de zguduitor, încît slabele noastre cuvinte sînt cu totul neputincioase a-i zugrăvi măreția fără seamăn.

În ovațiile adunării, Părintele Ionescu-Amza primește realegerea sa în postul de chivernisitor al punții Coralei.

În postul de secretar-biblioteca este numit P. C. Pr. Gh. Prejneanu, în locul P. C. Pr. C. C. Matei, căruia, locuind prea departe, sarcina de «Martă» a Coralei îi apăsa greu pe umeri. Adunarea a mulțumit P. C. Pr. C. C. Matei pentru neprețuitul ajutor dat Coralei de la înființarea ei și pînă azi, într-un post foarte greu.

P. C. Pr. Ilie Bunescu, responsabilul cu ordinea, a fost reales în unanimitate.

Punctul 3 fiind epuizat, se trece la punctul «4» — diverse.

Primul i-a cuvîntul P. C. Pr. C. Nițescu, care, ca membru în consiliul artistic, obiectează că membrii acestui consiliu nu pot fi învinuiți de inactivitate, întrucît nu au fost niciodată convocați.

P. C. Pr. M. Tătărim, propune să se reducă numărul repetițiilor săptămînale, de la două la una și să se mențină numărul de două numai în ultima lună pînă la prezentarea concertului. Adunarea respinge propunerea.

P. C. Pr. Virgil Tacu, după ce critică clasificarea cadrelor, abordează problema așa numitelor «vedete» muzicale. Este vorba — spune P. C. Sa — despre frații preoți înzestrați de Dumnezeu cu alese daruri muzicale, pe care le folosesc din plin în alte formații muzicale, dar — deși preoți — nu găsesc, decît foarte rar și cu multe rugămînți cîte un moment pentru Corala în care ar trebuie să fie stîlpi de rezistență, în corala fraților lor de sacerdoțiu. Se impune ca înalta autoritate să le dea lămurirea necesară.

P. C. Pr. I. Brătulescu — obiectează că slaba participare a credincioșilor la ultimul concert al anului expirat, se datorește și lipsei de popularizare a concertului, preoții parohi necunoscînd din timp data concertului. Propune ca la fixarea acestor date să se chibzuiască bine spre a se alege ziua în care posibilitățile cetățenilor de a asista la concerte să nu fie stinjenite de alte preocu-

țări. Data ultimului concert a fost greșit aleasă și din acest punct de vedere. Să se aleagă deci datele cu chibzuință și să le comunice în timp util.

În cuvîntul apoi P. C. Părinte Stan Dimancea, P. C. Sa se ocupă întâi de problema tipăriturilor necesare Coralei, reamintind adunării că în 1954, Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian a dispus ca toate tipăriturile acestea să fie suportate de Sf. Arhiepiscopie. Între timp însă s-au ivit greutăți de ordin contabil, neputîndu-se întocmi formele necesare legale acestei operațiuni. Greutatea nu este insurmontabilă și P. C. Sa opinează că poate fi înlăturată prin utilizarea metodei angajării de tehnicieni specialiști pe state de zilieri în plata cărora să se includă cheltuielile totale ale lucrărilor de tipărire. În acest fel Sf. Arhiepiscopie va continua să suporte cheltuielile tipăriturilor.

P. C. Sa arată apoi că în cursul anului expirat nu s-a făcut suficientă publicitate activității Coralei, criticînd organul căruia îi revine această sarcină.

În legătură cu activitatea Coralei, P. C. Sa subliniază entuziasmul și caldă apreciere făcute de către înalții oaspeți din toamna anului 1955, cu prilejul cunoscutului concert festiv.

Amintește de regretul exprimat de I. P. S. Athenagora al Thyatirelor de a nu fi avut o bandă de magnetofon pe care să imprime măestrilele concertelor pentru a le prezenta credincioșilor săi. De asemenea amintește elogiile aduse coralei și de alți oaspeți în special de P. S. Episcop Iacob de Malta, muzician renumit în lumea muzicală genoveză.

Aceste considerațiuni îndreptătesc pe membrii Coralei a li se acorda distincții personale pentru munca și meritele lor. P. C. Sa cere să se facă propuneri pentru a se acorda distincțiuni (brău sau cruce) tuturor membrilor Coralei, ca o răsplată binemeritată pentru munca depusă în slujba sfintei noastre Biserici.

De asemenea P. C. Sa ține să sublinieze grija pe care o are Sf. Arhiepiscopie pentru membrii Coralei, acordîndu-le cu prioritate locul de odihnă la sanatoriile de odihnă.

Iată aștea dovezi — încheie P. C. Sa — că autoritatea bisericească acordă o atenție deosebită Coralei și membrilor ei.

Adunarea se ridică și ovaționînd pentru Prea Fericitul Părinte Justinian Patriarhul Romîniei, întonezînd imnul Patriarhal.

În cuvîntul P. C. Părinte I. D. Petrescu-Visarion care mulțumește adunării pentru onoarea care i se acordă prin realegerea sa la conducerea Coralei. P. C. Sa abordează o problemă scumpă distinselor sale preocupări: muzica veche. Amintește vremea cînd instituisse la Biserica Sf. Visarion audiiții de muzică veche bisericească și cînd sfătuisse pe cunoscutul muzician Mihail Jora să înființeze la Conservator o catedră specială pentru studierea muzicii lui Bach. S. Sa aduce la cunoștință că o inițiativă oficială pune în actualitate muzica veche polifonică prin concerte publice. Astfel s-a dat în audiiție celebra piesă muzicală «Stabat Mater» de Pergolesi. De asemenea corul Filarmonicei de Stat «George Enescu» va da în curînd în sala Atheneului R. P. R., un concert de muzică polifonică veche cu titlul «De la Palestrina la Bach». Această inițiativă este nespuse de prețioasă pentru educația muzicală.

Corala Preoților trebuie să ia caracterul unei instituții de instruire muzicală. În consecință propune să se institue audiiții de muzică polifonică din veacurile XV, XVI. Studiul muzicii vechi polifonice se impune ca o necesitate în corala noastră care trebuie să devină un organ de propagandă a celei mai autentice muzici religioase polifonice.

După părintele I. D. Petrescu-Visarion, în cuvîntul preotul Sebastian Vlădescu, care, mulțumind adunării pentru cinstea ce i-a făcut își ia angajamentul de a duce munca în noua sa poziție cu toată abnegația și dorința vie de a duce corala pe culmile gloriei.

În încheiere în cuvîntul P. C. Părinte Vicar Alexandru Ionescu, P. C. Sa apreciînd succesele coralei, dă asigurări exprese că autoritatea va sprijini cu toată înțelegerea activitatea Coralei Preoților din București.

Reluînd ideea că această formațiune muzicală are și un puternic rol social, amintește de vizita făcută în R. P. Bulgaria, unde a avut ocazia să asculte un excelent cor preotesc. Iată — remarcă P. C. Sa — ce rol important pentru prestigiul unei țări îl pot avea manifestările, aparent, fără însemnătate atît de mare. O situație asemănătoare poate se va fi întîmpinat și atunci cînd Corala Preoților din București s-a prezentat în condițiuni superioare în fața oaspeților străini cari ne-au vizitat astăzi toamnă. Cu ce entuziasm și cite aprecieri mag-

nifice despre poporul nostru se vor fi înapoiat în țările lor scumpii noștri oaspeți.

Aceasta însă — spune P. C. Sa — nu înseamnă să ne culcăm pe laurii victoriei și să nu ne privim cu seriozitate și lipsurile care nu se poate să nu fie acolo unde se muncește. Speră însă ca toate lipsurile să fie lichidate. Făgăduiește ca în toamna anului 1956. Corala să-și aibă sediul în sala mare care se amenajează în cadrul tipografiei, rămânind ca pînă atunci să fie folosită sala Institutului Teologic.

Mulțumește adunării pentru modul desăvîrșit în care s-au purtat discuțiile în cadrul adunării generale și îndeamnă pe membrii Coralei să-și continue munca animați de o convingere din ce în ce mai vie asupra însemnătății și sfintei sale meniri, de a aduce pe orice cale slavă lui Dumnezeu.

Munca în cadrul Coralei cinstește preoțimea Capitalei și este apreciată călduros de Prea Fericitul nostru Patriarh Justinian.

Adunarea întonează «Mulți ani trăiască».

Lucrările adunării generale sfîrșindu-se ședința se ridică într-o atmosferă de vibrant entuziasm, fiecare plecînd hotărît să muncească cu mai multă rivnă pentru ridicarea prestigiului Coralei Preoților și al sfintei noastre Biserici străbune, ai cărei slujitori smeriți sintem așezați din mila cea mare a lui Dumnezeu.

Pr. I. BERBECEANU

PIOASA COMEMORARE A PREOȚILOR DECEDAȚI DIN PROTOERIA RAIONULUI GĂIEȘTI

În ziua de 6 martie a. c., în cadrul conferinței administrative a preoților din raionul Găiești, a avut loc în biserica «Sf. Ioan Botezătorul» din acel oraș o impresionantă manifestare religioasă care, prin caracterul și semnificația ei, va rămîne de neuitat pentru participanți. Este vorba de inițiativa vrednicului protoieru al raionului, Nicolae V. Popescu, de a se face pomenirea răposaților preoți din acest protopopiat, în care scop au fost invitate din timp și familiile acestora, care au răspuns cu toată dragostea și înțelegerea cuvenită, în număr destul de mare.

Un sobor de 6 preoți în frunte cu P. C. Protopop au oficiat Sf. Liturghie și parastasul a 49 preoți în frunte cu cei 2 patriarhi și P. S. Veniamin Pocitan, răspunsurile fiind date de corul preoților și cîntăreților din protopopiat. S-au pomenit: Protopop Lazăr Choorghc-Găești; Marin Zamfirescu-Picior de Munte; Pavel Popescu-Gura Foi; Mihail Popescu-Valea Mare; Traian Popescu-Fierbinți; Marin Constantinescu-Răscăeți; Ene Stănescu-Vișina; Sotir Badea-Cojocaru; Gheorghe Popescu-Picior de Munte; Marin Adrei-Strîmbu; Stan Popescu-Bădulești; Nic. Diaconescu-Cringuri; Vasile Marin-Valea Caselor; Nicolae Popescu-Valea Caselor; Ilie Tomescu-Strîmbu; Petre Popescu-Butoiu; Ioan Niță Colfescu-Găești; Vasile Rugină-Găești; Nic. Popescu-Croitori; Gheorghe Ionescu-Pătroia; Ion Popescu-Vișina; Nic. Diaconescu-Vișina; Traian Popa-Bădulești; Constantin Rădulescu-Broșteni; D. Tănăsescu-Frasinu-Cobia; Gh. Popescu-Greci; Nic. Cercel-Ludești; Andrei Cristescu-Minăstirea; Gh. Popescu Scheiu; Atanase Popescu-Catanele; Marin Popescu-Speriețeni; Ion Dumitrescu-Slobozia de Jos; Ion Minculescu-Glavacioc; Nic. Georgescu-Șelaru; Petre Popescu-Fetești; Gh. Elberg; Ilie Podurizeanu; Florea Dinu; Gh. Scodigor; Vladimir Turcanu; D. Cluceru, mort pe front; Pandeala Popescu; Preotul Dumitru; Preotul Nicolae Popescu; R. Voinea; Popescu Hulubești. Preoți: Ioniță; Marin și Cirstea Popescu; preotul profesor Iulian Constantinescu.

După oficierea parastasului P. C. Sa părintele protoereu a rostit un cuvînt introductiv artînd rostul prăsnuirii: «recunoștință» pentru tot ceea ce a însemnat și a putut realiza viața înaintașilor în preoție — tineri sau încărcăți de ani, slujind lui Dumnezeu și rugîndu-se pentru mîntuirea oamenilor.

Iau apoi cuvîntul proistoșii din raion, care au avut îndatorirea să vorbească despre viața și activitate preoților din Cercul respectiv.

Primul care l-a cuvîntat, este P. C. Sa preotul Mihail S. Ionescu-Găleşti, din a cărei început de vorbire desprindem: «Fericită a fost inițiativa protoeriei ciud a hotărît sărbătoarea aceasta pentru pomenirea aceluia ce au fost înaintașii noștri în parohiile acestui raion, fiindcă în primul rînd, la acest popas, avem ocazia să luăm aminte la strădaniile lor în ogorul Domnului, să aducem în fața ființei noastre duhovnicești calitățile lor excepționale și zelul ce l-au pus în slujba adevărului și privind la faptele lor, să le urmăm credința...

«Și după cum cunoaștem cu toții, pe ființă de adevăr, a stat mărturisirea lor, căci în parohiile păstorite de ei, noi n-am moștenit nici o oală perdută»...

Preotul Vasile Popescu-Hulubești, vorbind despre un grup de preoți din cercul său spune: «Viața lor binecuvîntată de Dumnezeu cu lungimea anilor pentru unii și cu scurtimea lor pentru alții, a fost plină de fapte bune, în care au strălucit deosebite calități.

«Slujitori talentați și harnici păstori, au fost conduși în toată activitatea lor clericală și omenească, de cea mai înaltă virtute cu care se poate împodobi un credincios și mai cu seamă un preot, în această viață, de dragostea față de aproapele, de Biserică, de familie și mai presus față de Dumnezeu. Mulțimea poporenilor din aceste parohii, s-au născut în legea mîntuirii, conștienți că, paternitatea lor spirituală decurge din ființa sacerdotală a preoților și care s-au închinat cu smerenie lui Dumnezeu lîngă trupul rece al bunului lor părinte».

Au urmat la cuvînt preoții: Mihail Popescu-Valea Caselor; Teodor Vișinescu-Bădulești și Simion Guja-Picior de Munte, care deasemenea au schițat în cuvinte impresionante «figuri de păstori» din diferite parohii, care s-au perindat la epoci anumite, la vîrste diferite și cu bogate realizări pastorale, sociale și gospodărești în viața bisericească.

Duioase și mișcătoare momente, cînd prin fața minții defilau înfrățiți cu cei prezenți: frații lor de preoție și numeroși membrii ai familiilor, figuri scumpe, amintiri trecute și legături de tot ordinul, cu cei actualizați în acele clipe și cînd după fiecare evocare, se rostea unanim: «Dumnezeu să-l ierte».

Împreună cu familiile participante la această duioasă cinștire care au mulțumit părintelui protopop precum și tuturor preoților slujitori și vorbitori a luat cuvîntul la sfîrșit, preotul Traian Ionescu-Pătroaia, mulțumind în numele familiilor prezente și absente. Cucernicia Sa a spus printre altele: «Pomenirea de azi a fraților noștri preoți răposați bătrîni sau tineri, înseamnă o rară noblețe de gînd, de sentiment și de atitudine, chiar așa cum s-a desfășurat ea, mai mult între noi, ca un act familiar prețios. Ea este nu numai cînstitoare de amintiri, ci tot pe atît de educativă pentru noi cei de azi. Recunoștință preoțească! Din neam și pînă în neam — continuitatea unui fir de tradiție pentru vrednicia demnă de amintit a tot ce înseamnă și ne-a lăsat mai bun: preția noastră». Și adresîndu-se părintelui protopop, arată că «acest act de noblețe se datorește exclusiv P. C. Sale, care întotdeauna s-a dovedit a fi: atent, pilduitor, animator în pasul vremii, prieten și frate nu numai celor vii, ci și celor morți».

Solemnitatea a luat sfîrșit cu «Veșnica pomenire» cîntată de corul celor aproape 80 de preoți din raion, după care preoții au trecut în sala de ședințe.

ASISTENT

EPISCOPIA BUZĂULUIȘEDIȚA ADUNĂRII EPARHIALE A SFINTEI EPISCOPII
A BUZĂULUI

În ziua de 18 martie 1956, a avut loc la reședința episcopală din Buzău, ședința Adunării Eparhiale, convocată de P. S. Episcop Antim în ședință de lucru ordinară.

La orele 9,30 s-a oficiat un Te-Deum în Catedrala Episcopală de către P. C. Vicar Marin Bogoiu, asistat de PP. CC. Consilieri Ad-tivi R. Ardeleanu și T. Rotaru și secretar eparhial Pr. Virgil Frînculescu, în prezența P. S. Episcop Antim, a membrilor Adunării și a credincioșilor aflați în biserică.

După săvârșirea serviciului religios, potrivit ordinei de zi anunțată în convocare, membrii Adunării au trecut în sala de recepție de la reședința episcopală, unde după constituirea biroului, facerea apelului prin care s-a constatat prezența legală a membrilor Adunării, P. S. Episcop Antim, președintele Adunării, declară Adunarea legal constituită și deschisă ședință de lucru.

În cuvîntul de deschidere, P. S. Episcop președinte, salută prezența unanimă a membrilor acestui înalt for bisericesc cu urarea de: «Bine ați venit». Între altele P. S. Sa spune: «Despre modul nostru de a lucra aci la Centrul Eparhial și despre întreaga activitate bisericească în cele trei sectoare: ad-tiv bisericesc, cultural-social și economic-gospodăresc, veți lua cunoștință din rapoartele întocmite de comisiunile sectoarelor susmenționate și veți trage concluzia că s-a muncit cu rivnă și cu deosebit interes pentru binele Sfintei noastre Biserici și a Patriei dragi».

În continuare P. S. Sa spune: «Una din glorioasele tradiții ale Sfintei noastre Biserici Ortodoxe este loialismul hotărît față de scumpa noastră Patrie, Republica Populară Romînă. Păstrînd și afirmînd patrimoniul dogmatic și moral neatins, ea nu disprețuște realitatea vieții sociale. Structural, ortodoxismul este pentru progresul social și vrea o viață pămîntească plină de mulțumirea și fericirea tuturor.

Sentimentul religios, în forma lui ortodoxă de manifestare, este o forță de disciplină și educație morală. De aceea grija noastră și în anul trecut, ca întotdeauna, a fost aceea de a păstra neatins tezaurul de credință, curtat și verificat de Sf. Biserică. N-au găsit ecou falsele misticisme, care s-au ivit pe ici colo și nici unele iluzii amăgitoare. S-a încercat o otrăvire a atmosferei religioase prin teofanii, vedenii și alte năluciri, dovedind o meschină și ingrătă inspirație, cuprinzînd în mrejele ei și unele comunități monahale. Biserica le-a osîndit pentru motive de ordin dogmatic și disciplinar».

După aceea P. S. Sa arată că problema stilismului, pe care o agită unii falși călugări în părțile din nordul Eparhiei, prin munca unor ieromonahi luminați și cu mult zel apostolic, ca și prin strădania preoțimii de mir, a început să capete o rezolvare favorabilă în sensul că mulți dintre cei ce s-au lăsat amăgiți de pescuitorii în apă turbure, revin în sînul Sfintei noastre Biserici.

Mai departe P. S. Sa spune: «Primatul spiritual pe care îl afirmă «Căutați mai întîi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui» nu împie-

decă cu nimic devotamentul nostru pentru toate formele binelui public. Socotim ca un principiu ortodox bine conturat, armonioasa alianță a virtuților evanghelice cu devotamentul civic.

De aceea, în lupta pentru pace, Biserica se situează în primele rânduri. Preoții Eparhiei au dovedit că sînt crainicii și mesagerii păcii în mijlocul credincioșilor pe care îi păstoresc. Noi vrem să înceteze războaiele, care sînt o crimă împotriva umanității. Vrem să înceteze cursa înarmărilor și a folosirii armelor nucleare, careucid în masă suflete omenesti nevinovate. Toate apelurile Consiliului Mondial al Păcii au fost popularizate și semnate de preoțimea și credincioșii Eparhiei. Nădăduim în realizarea principiului coexistenței pașnice între popoare și a întronării prieteniei și a păcii în lumea întreagă».

În încheiere, P. S. Sa aduce mulțumiri Domnului Ministru al Cultelor, Academician Petre Constantinescu Iași, pentru larga înțelegere acordată problemelor religioase și pentru sprijinul acordat în vederea restaurării vechilor biserici-monumente de importantă valoare artistică, urîndu-i deplină sănătate și spor la lucru.

Aduce mulțumiri onoratului Guvern, pentru deplina libertate religioasă înscrisă și garantată de Constituție.

P. S. Sa își îndreaptă ultimele cuvinte de mulțumiri, către Prea Fericitul Părinte Patriarh Justinian, care cîrmuește cu deosebită înțelepciune și tact Biserica noastră strămoșească.

Ureează spor la lucru membrilor Adunării Eparhiale la această sesiune ordinară.

După aceasta, P. S. Episcop președinte, potrivit art. 104 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative, repartizează celor trei comisii, referatele privind activitatea bisericească pe anul 1955, alcătuite de consilierii permanenți ai Eparhiei.

Potrivit Regulamentului susmenționat, P. S. Episcop președinte, suspendă ședința, iar membrii Adunării se retrag în comisii pentru cercetarea lucrărilor și întocmirea rapoartelor cuvenite.

După redeschiderea ședinței, se procedează la citirea rapoartelor, după cum urmează:

A. Comisiunea ad-tiv bisericească. Raportor Dl. Vlase Gr.

Din raportul prezentat, s-a desprins că activitatea ad-tiv bisericească în cuprinsul Eparhiei s-a desfășurat potrivit legiurilor bisericești în vigoare, a sfintelor canoane și a tuturor înaltelor decizii și hotărîri ale Sf. Sinod și în deplină armonie cu legile Statului și în bună colaborare cu autoritățile de Stat. Clerul Eparhiei a fost la datorie în această latură conlucrînd armonios cu organele parohiale pentru propășirea vieții religioase.

Se constată o rodnică activitate la protopopiate, aducîndu-se mulțumiri tuturor P.P. C.C. Protopopi și colaboartorilor lor.

Raportul propune spre ratificare lucrările Consiliului Eparhial și ale Permanenței Consiliului Eparhial, precum și diferitele lucrări, avînd formele legale îndeplinite, privitoare la organizarea unor parohii.

Modificarea în categorisirea parohiilor.

1. Parohia Calvini, raionul Cislău trece de la cat. II la cat. III.
2. Parohia Boțîrlău, raionul Liești trece de la cat. II la cat. III.

Adunarea ia act, de noua salarizare a clerului, aducându-se mulțumiri pline de recunoștință Sf. Sinod și Onor Minister al Cultelor.

În general, se constată o rodnică activitate în acest sector, aducându-se respectoase mulțumiri P. S. Episcop Antim pentru îndrumarea și buna rezolvare a tuturor problemelor legate de acest sector, P. C. Const. T. Rotaru, conducătorul sectorului, care muncește cu rivnă și competență în rezolvarea tuturor problemelor ce se ridică, precum și tuturor funcționarilor de la Centrul Eparhial în frunte cu P. C. Păr. Vicar M. Bogoiu și P.C. Secretar Eparhial V. Frînculescu, pentru munca depusă și conștiințiozitatea în serviciu. P. S. Episcop președinte supune la vot raportul prezentat, iar Adunarea Eparhială îl aprobă în unanimitate.

B. Comisiunea culturală. Raportor: Pr. Ioan Dobrescu.

Raportul arată că activitatea acestui sector, condus de P.C. Consilier Ad-tiv T. Rotaru, a fost rodnică, preoțimea Eparhiei depunând o deosebită rivnă întru promovarea vieții religioase și întru buna propășire a vieții de toate zilele, luptând activ pentru pace. Se remarcă o bună frecvență din partea credincioșilor la sf. slujbe, iar preoțimea și-a făcut cu deosebită rivnă datoria în ceea ce privește activitatea sacerdotală, predicatorială și catehetică. Se constată un pas însemnat în organizarea și buna funcționare a cîntării obștești în biserică.

S-au combătut cu toată energia inovațiile și practicile religioase streine ortodoxismului, a superstițiilor de tot felul, a falselor teofanii și vedenii și a misticismului bolnăvicios. S-a remarcat o bogată activitate a preoțimii în cadrul conferințelor protopopești lunare care constituie un mijloc important de orientare în desfășurarea activității preoțești în toate domeniile.

S-a scos în evidență grija Eparhiei pentru pregătirea viitorilor slujitori ai stranei și ai Sf. Altar, prin acordarea burselor elevilor de la școala de cîntăreți și seminarul teologic din Buzău, a studenților de la Institutul Teologic din București și a școlilor monahale din Eparhie.

S-a remarcat, în chip deosebit, că în urma campaniei de lămurire întreprinsă de Centrul Eparhial, au revenit în sinul Sf. Biserici un important număr de stilști.

O deosebita activitate a depus clerul Eparhiei în lupta pentru apărarea păcii. Raportul arată că un număr de 373 preoți și 43 cîntăreți activează în comitelele raionale, comunale și sătești pentru pace. În fruntea acestei nobile acțiuni stă însuși P. S. Episcop Antim, membru în comitetul regional de luptă pentru pace Plocești, Consilierii Ad-tivi R. Ardeleanu și T. Rotaru și zece protopopi din Eparhie. Toate circulările, îndemnulurile și îndrumările P.S. Episcop în această latură au găsit un larg ecou în rîndurile clerului și rezultatele au fost din cele mai bune.

S-a scos în evidență aportul preoțimii în ceea ce privește buna reușită a tuturor acțiunilor de interes obștesc și anume: campaniile agricole, îngrijirea culturilor, strîngerea recoltelor, treceriș, predarea cotelor, plata impozitelor, etc.

În activitatea culturală s-au distins și o seamă de cîntăreți bisericesti, prin organizarea și conducerea cîntării obștești în biserică, prin secundarea preoțimii în lupta pentru pace și a tuturor problemelor sociale actuale. Se constată o deosebită activitate a acestor slujitori bise-

ricești (cîntăreți) în ceea ce privește transformarea socialistă a agriculturii, mulți devenind membrii în G.A.C. și T.O.Z.

Raportul propune, în încheiere, să se aprobe raportul anual al sectorului cultural social, cu respectoase mulțumiri P. P. Episcop, a P.P. C.C. Vicar M. Bogoiu și Const. T. Rotaru și tuturor celor ce s-au evidențiat în această latură.

P. S. Episcop supune votului Adunării raportul prezentat, iar Adunarea Eparhială îl aprobă în unanimitate.

C. Comisiunea Economică. Raportor: Dl. Vasile Cîrstoiu.

Raportul trece în revistă activitatea acestui sector condus cu deosebită competență de P. C. Cons. Ad-tiv Radu Ardeleanu și se constată că în cursul anului 1955, s-a depus o muncă încordată, realizîndu-se importante înfăptuiri în întreaga Eparhie, culminînd cu mărețele lucrări de la Centrul Eparhial.

Se supune votului Adunării, contul de gestiune pe anul 1955 și aprobarea planului financiar pe anul 1956, după ce în prealabil P. C. Cons. R. Ardeleanu a dat cetire unor capitole, menite a aduce lumină în chivernisirea bunului obștesc.

S-a supus, deasemenea votului Adunării Eparhiale planul financiar al școlii de cîntăreți și seminarului teologic din Buzău pe anul 1955.

Adunarea, constatînd că la alcăluirea acestor lucrări, s-au respectat dispozițiunile financiare în vigoare, în unanimitate, aprobă contul de gestiune pe anul 1955 și planul financiar al Eparhiei pe anul 1956.

Se remarcă, în mod cu totul deosebit, că în cursul anului 1955, s-au efectuat lucrări de mari proporții la Centrul Eparhial și anume: modernizarea atelierului turnătoriei ritualistice de luminări, precum și a instalațiilor tehnice sanitare, instalațiile de încălzire centrală și construirea uzinei și a unui grup de chilii călugărești, potrivit planurilor întocmite din vreme și aprobate de autoritățile cuvenite.

Pus la vot, raportul se aprobă în unanimitate.

Din partea membrilor Adunării, a luat cuvîntul Dl. avocat V. Vasilescu-Rîmniceanu care a remarcat că și în cursul anului 1955, s-a depus o muncă încordată în toate sectoarele vieții bisericești, constatîndu-se un vădit progres.

Remarcă deosebită activitate în latura culturală, prin aportul preoțimii în nobila acțiune a luptei pentru pace și a ridicării nivelului vieții religioase în sinul credincioșilor.

După ce trece în revistă cele mai de seamă realizări în toate sectoarele, scoțînd în evidență mărețele lucrări de la Centrul Eparhial, Domnia Sa aduce respectoase mulțumiri, în numele membrilor Adunării P. S. Episcop Antim pentru modul de conducere al treburilor eparhiale și pentru munca neobosită ce o depune pentru binele Sfintei noastre Biserici.

A luat cuvîntul Dl. Ricard Păcuraru de la Adjud care, deasemeni a exprimat cuvinte de aleasă pertuire, cu respectoase mulțumiri la adresa P. S. Episcop Antim și a colaboratorilor P. S. Sale, pentru bunele rezultate obținute în cursul anului expirat.

La orele 14, P. S. Episcop președinte, constatînd că ordinea de zi s-a epuizat, aduce mulțumiri membrilor Adunării pentru participarea unanimă la lucrările acestei sesiuni și pentru modul academic în care s-au purtat discuțiunile, asigurîndu-i pe toți de bunele intenții pentru

săvârșirea tot lucrului bun, în slujba Sfintei noastre Biserici și a Patriei dragi.

P. S. Sa declară lucrările Adunării Eparhiale închise, împărtășind tuturor celor prezenți, arhieresti binecuvântări, cu urări de sănătate și întru toate bună sporire.

După aceasta, a avut loc agapa frățească de la reședința episcopală, plecând apoi fiecare la ale sale, cu mulțumirea datoriei împlinite.

Pr. T. ROTARU

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

ADUNAREA EPARHIALĂ A SFINTEI EPISCOPII DUNĂREA DE JOS - GALAȚI

În ziua de 4 martie 1956, a avut loc la Reședința Episcopală din Galați, ședința ordinară a Adunării Eparhiale, pe 1955.

La ora 9, în paraclisul Sf. Episcopii în prezența P. S. Episcop Chesarie, Președintele Adunării Eparhiale și a membrilor din Adunarea Eparhială, s-a săvârșit Sf. Liturghie și Te-Deum, de către P. C. Vicar Arhim. Ieronim Motoc, înconjurat de un sobor de preoți compus din: Ioan Florescu, Pahomie Gorea și arhidiacon N. Piroșcă.

După Te-deum, la orele 10 membrii Adunării Eparhiale primesc în sala de ședințe pe P. Sa Episcop Chesarie, Președintele Adunării, cu imnul «Pre Stăpînul».

După aceea, se procedează la constituirea biroului Adunării compus din: P. C. Pr. Gh. Cărnaru, ca Secretar General și d-nii Tane Filip, Dumitru Ionașcu ca Secretari.

Facindu-se apelul s-a constatat prezența a 21 membri din 30 deci în conformitate cu prevederile art. 119 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative P. S. Episcop constatînd că Adunarea este întrunită în număr legal, o declară deschisă și spune:

ONORATĂ ADUNARE,

«Ne întrunim astăzi după mai bine de 1 an, în sesiune ordinară de lucru, la o dată întîrziată față de cea prevăzută la art. 116 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative, întîrziere provocată de împrejurări neprevăzute și de forță majoră. Imi fac o plăcută datorie, văzînd prezența Dvs. să vă întîmpin cu salutarea tradițională de «Bine ați venit sănătoși».

ONORATĂ ADUNARE EPARHIALĂ.

Biserica din Eparhia Dunării de Jos — ca și în trecut, și-a desfășurat activitatea sa în cursul anului 1955, în conformitate cu prevederile sf. canoane, ale statului și regulamentelor bisericești.

În spiritul învățăturii Mântuitorului Iisus Hristos și al interpretării dată de Sf. Ap. Pavel, Biserica Noastră, prin slujitorii săi de la Centru și din Eparhie s-a ostenit să-și împlinească cu loialitate și devotament îndatoririle sale duhovnicești și sociale.

În conferințele protopopești de orientare, în conferințele interconfesionale, preoțimea noastră și-a exprimat sentimentele sale de fidelitate către Patrie, și de apreciere și asociere la acțiunile organelor de Stat, pentru ajungerea la o viață mai bună și mai fericită pentru popor.

De aceea, a participat intens la toate campaniile de interes obștesc, unii dintre dinșii fiind evidențiați pentru activitatea lor.

Pe teren gospodăresc s-a făcut însemnate îmbunătățiri atât în orașul de reședință cât și în cuprinsul Eparhiei, la mînăstiri și sate.

S-au dat ajutoare — în limita posibilităților din fondul Eparhiei la unele biserici de la sate, ceea ce dorim să se continue și în anul în curs. În schimb Eparhia a primit din partea Ministerului Cultelor ajutoare însemnate pentru restaurarea bisericilor monumente istorice, ceea ce ne îndreptățește să ne exprimăm mulțumirile noastre regimului de Democrație Populară pentru atitudinea față de Biserica Noastră ortodoxă și să constatăm și cu acest prilej respectarea totală a libertății religioase înscrisă în Constituție.

Mulțumiri în mod special se cuvine din partea Bisericii din Eparhia Dunării de Jos, d-lui Ministru al Cultelor Academician Petre Constantinescu-Iași, care prin organele în subordine a pus la dispoziția șantierelor bisericesti din Eparhie, materialele necesare planificate.

Din referatele ce se vor prezenta veți lua cunoștință mai amănunțit despre modul cum s-a desfășurat activitatea Eparhială pe cele trei tere-nuri: administrativ bisericesc, cultural și economic, în anul ce s-a scurs, despre succesele avute și greutățile întimpinate.

În urmă veți avea de verificat gestiunea anului 1955 și de întocmit planul financiar, bugetul pe anul în curs 1956, care să dea posibilitate ca activitatea Bisericii Noastre să se desfășoare în cele mai bune condițiuni».

După cuvîntul de deschidere a P. S. Episcop Chesarie, biroul dă citire telegramelor adresate: Prea Fericitului Patriarh Justinian, D-lor Petru Groza, Chivu Stoica și Acad. Prof. P. Constantinescu-Iași.

Membrii Adunării Eparhiale, prin aplauze unanime, au aprobat telegramele.

În conformitate cu art. 104 din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative, membrii Adunării Eparhiale se împart în comisii pentru studierea lucrărilor și dărilor de seamă repartizate pe sectoare: ad-tiv bisericesc, cultural și economic.

Ședința se suspendă, iar comisiiunile se retrag și studiază lucrările și întocmesc referatele respective.

La ora 11, 30 ședința se redeschide și se trece la citirea referatelor întocmite de comisiiuni.

Întîiu se citește raportul Secției ad-tiv bisericesci de către Dl. Ionescu Istrate-raportor.

Comisiunea ad-tiv bisericească propune Adunării Eparhiale să se aprobe darea de seamă a sectorului bisericesc.

De asemenea comisiunea cercetînd temeuriile 2150, 3958, 4227/1955 și 1264/1956, propune Adunării Eparhiale să aprobe:

1. Ridicarea parohiei Umbrărești raion Bujor de la categ. II-a la categ. I-a.
2. Idem parohia C. Negri raion Galați de la categ. II-a la I-a.
3. Idem parohia Băneasa raion A. Klisi de la categ. II-a la I-a.
4. Idem parohia Sîmbăta Nouă raion Hîrsova de la categ. II-a la I-a.
5. Idem parohia Cîrjelari raion Măcin de la categ. III-a la II-a.

De asemenea se pun unele întrebări, la care se dă răspunsul de și pe această cale mulțumiri Ministerului Cultelor.

Comisiunea aduce mulțumiri P. S. Episcop Chesarie pentru preocuparea permanentă în îndrumarea și supravegherea bunului mers al vieții bisericești din Eparhie.

Darea de seamă pusă la vot a fost aprobată în unanimitate cu propunerile înscrise în raport.

Se citește raportul Comisiunii Culturale de către Dl. D. Ionașcu-raportor.

După citirea raportului, la discuții iau cuvîntul dl. I. Bădulescu, I. Jelescu, A. Ciurea, și pr. M. Buric, care aduc mulțumiri de felul cum sau rezolvat problemele de ordin bisericesc și cultural în Eparhie pe anul 1955.

De asemenea se pun unele întrebări, la care se dă răspunsul de către P. S. Episcop Chesarie și P. C. Consilier Ad-tiv M. Blănaru.

Raportul Comisiei Culturale pus la vot este aprobat în unanimitate.

Se citește raportul Comisiei economice de către Dl. Grigore Vasile raportor.

La discuții iau parte: Pr. M. Apostol, Jelescu Iordan. Pr. Teofan Stănescu și Pr. I. Dragomir, care pun anumite întrebări în legătură cu raportul. Răspunsurile sînt date de P. C. Consilier I. Teoharie.

Raportul Comisiei economice pus la vot este aprobat în unanimitate.

În conformitate cu prevederile art. III din Regulamentul pentru funcționarea organelor deliberative se procedează la fixarea Comisiei pentru verificarea și aprobarea sumarului compuse din d-nii Tane Filip, Istrate Ionescu, Dumitru Ionașcu, Pr. Stănescu, Pr. St. Cășaru, și pr. Gh. Cărnaru.

Epuizîndu-se ordinea de zi, P. S. Episcop Chesarie, președintele Adunării, aduce mulțumiri membrilor pentru munca depusă în rezolvarea problemelor din ordinea de zi și urează membrilor spor la lucru în anul 1956, pentru binele Bisericii și prosperitatea Patriei.

După încheierea lucrărilor, la orele 14, s-a servit o masă comună la care au luat parte toți membrii Adunării Eparhiale.

Cu această ocazie au toastat: Pr. M. Apostol și Pr. M. Buric, pentru sănătatea P. S. Episcop Chesarie și a colaboratorilor P. S. Sale. Dl. Istrate Ionescu deasemenea pentru sănătatea P. S. Episcop și prosperitatea Patriei.

La urmă a răspuns P. S. Episcop, ridicînd paharul pentru sănătatea P. F. Patriarh Justinian, Dl. Ministru al Cultelor și pentru toți conducătorii Republicii Populare Romîne.

Pr. M. BLĂNARU

CONFERINȚE INTERCONFESIONALE

În ziua de 15 decembrie 1955, a avut loc la sediul protoieriei Brăila o conferință cu toți deservenții cultelor din orașul și raionul Brăila.

Consfătuirea a fost organizată de Comitetul orășenesc de luptă pentru pace. La această consfătuire au participat următoarele culte: ortodox, romano-catolic, armean, cultul creștin de rit vechiu, adventiști de ziua a VII-a, baptist, penticostal și mozaic.

În afară de slujitorii cultelor au participat la consfătuire D-na Lucia Suteanu, Secretara Comitetului orășenesc de luptă pentru pace și D-l Ștefan Drăgan împuternicitul Ministerului de Culte pentru raionul Brăila.

Conferința a fost prezidată de p. c. protoieru pr. Ștefan Cașaru. Deschizând ședința p. c. sa, printre altele spune: «În dorința ca deservenții cultelor să fie just și complet informați asupra situației internaționale, Comitetul orășenesc de luptă pentru pace a organizat această consfătuire, cu care prilej, luând cunoștință de elementele situației internaționale, vom ști și sarcinile care în momentul de față stau înaintea partizanilor păcii.

Este foarte necesară această informare, deoarece, după conferința miniștrilor de externe dela Geneva, în occident, unii bărbați politici și unele organe de presă, au început o campanie decepționistă, străduindu-se să sugereze ideea că, conferința dela Geneva s-a soldat cu un eșec și că prăpastia dintre Est și Vest s-a adâncit.

Adversarii întăririi colaborării internaționale, caută să dovedească în acest fel că ar fi necesară revenirea la politica de pe poziții de forță și a războiului rece.

Lucrurile însă nu stau chiar așa.

Conferința deal Geneva nu reprezintă un eșec, ci un rezultat minim, care desigur e cu totul altceva. Aceasta înseamnă că spiritul primei Geneve trăește și va birui. Chezășia cea mai importantă în această privință este ultima acțiune a diplomației sovietice de apropiere a popoarelor între ele, acțiune care culminează în călătoria conducătorilor Statului Sovietic în India, Birmania și Afganistan.

Despre însemnătatea internațională a acestei călătorii și a prieteniei dintre popoarele Sovietice și ale Indiei, care a consolidat în mod serios cauza păcii și a colaborării internaționale, va vorbi d-na Lucia Suteanu, Secretara Comitetului Orășenesc de luptă pentru Pace.»

Luând cuvîntul d-na Suteanu, dă citire apelului Biroului Consiliului Mondial al Păcii de la Helsinki din 13 decembrie 1955. Arată condițiile internaționale în care s-a ținut ședința de la Helsinki și analizează conținutul apelului lansat către opinia publică mondială.

Un acord asupra desarmării între marile puteri, despre care vorbește apelul de la Helsinki, este posibil, subliniază d-na Suteanu. Un astfel de acord ar aduce oamenilor și popoarelor bună stare și fericire. În acest scop, Consiliul Mondial al Păcii convoacă între 5—9 aprilie 1956 o conferință cu privire la desarmarea și reducerea armamentului.

Fiecare pas pe calea desarmării aduce încredere și colaborare între popoare. După aceasta d-na Lucia Suteanu dezvoltă subiectul: «Prietenia Sovieto-Indiană, cucerire istorică în lupta pentru pace».

Printre altele spune: «La 14 decembrie 1955 s-a încheiat călătoria Conducătorilor Uniunii Sovietice în India. Cu această ocazie s-a lansat o declarație comună cu privire la relațiile dintre cele două țări și s-a dat un comunicat în legătură cu relațiile lor economice și culturale.

Prietenia dintre cele două țări, spune d-na Suteanu, este o mare cucerire istorică. La baza acestei prietenii stau cele cinci principii ale coexistenței pașnice dela Bandung, care resping cu hotărîre războiul și admit un singur mijloc pentru soluționarea litigiilor internaționale: tratativele.

Declarația comună făcută la sfîrșitul acestei vizite oglindește hotărîrea ambelor părți de a acționa împotriva folosirii armelor atomice și cu hidrogen, împotriva orărilor pacte militare agresive și de a sprijini pe toate căile posibile apropierea și colaborarea între state și națiuni.

Această călătorie a conducătorilor Statului Sovietic în India a produs cîndă neliniște în occident, unde unele ziare au și lansat atacuri calomnioase la adresa Uniunii Sovietice în ciuda acestor atacuri, prietenia și relațiile dintre cele două țări vor progresa și de pe acum ele reprezintă o uriașă contribuție la cauza păcii și a colaborării internaționale.

În legătură cu cele expuse de D-na Suteanu, au luat cuvîntul următorii: Dl. Filip Simion din partea cultului creștin de rit vechi, a spus: «Cunoaștem victoria forțelor păcii la care a contribuit și cultele noastre. Uniunii Sovietice, însă îi revine meritul cel mare, deoarece prin eforturile ei a fost redusă și îndepărtată primejdia războiului. Noua acțiune a Uniunii Sovietice de apropiere a popoarelor interprinsă prin călătoria d-lui Bulganin și Hrusciiov în India, Birmania și Afganistan, trebuie salutată cu toată bucuria și sinceritatea, fiindcă ea întărește și apără pacea. Luptăm alături de toți oamenii cinștiți și victoria va fi de partea noastră, pentru că iubim pacea».

Dl. Vasile Asiu din partea cultului baptist spune:

«Prietenia are la bază dragostea care nu se arată numai prin vorbe. Uniunea Sovietică nu numai că vorbește despre prietenia între popoare, ci ea caută și face totul ca să fie prietenie și bună înțelegere între toate popoarele pămîntului».

Călătoria pe care au făcut-o fruntașii sovietici în India, Birmania și Afganisten, s-a terminat cu întărirea prieteniei între popoarele acestor țări și marile popor sovietic».

Dl. Lazăr Stein, din partea cultului mozaic, printre altele a spus: «așteptăm anul nou cu încredere ca toți cei care iubesc pacea și luptă pentru ea, vor învinge. Nimeni nu dorește ca flacăra războiului să-i distrugă familia și avutul Prietenia dintre Uniunea Sovietică și India este o contribuție nouă și de cea mai mare importanță pentru cauza păcii mondiale». Preotul Borislav Falevschi, din partea cultului romano-catolic, arată că prietenia dintre cele două mari țări ale lumii, Uniunea Sovietică și India, însuflă un nou și puternic optimism luptătorilor pentru pace din lumea întreagă. Ne bucurăm de toate acestea și vom lupta mai departe, pentru ca pacea să triumfe pe toată fața pămîntului».

Dl. Ion Ilas, din partea cultului pentecostal, spune: «deși oamenii se deosebesc după neam, credință, cultură și convingeri politice, totuși ideea păcii, îi unește, îi pune pe toți alături unul de altul să lupte pentru biruința păcii în lume».

A lupta pentru pace e o lucrare dumnezească, — și Iisus ajută celor care susțin cu cuvîntul și cu fapta această acțiune».

Dl. Faunescu din partea cultului adventist de ziua 7-a, după ce arată în mod amplu importanța și frumusețea păcii în lume, precizează: «slujitorii și credincioșii cultului nostru, sînt partizani cinștiți ai păcii. Noi am îndemnat totdeauna prin cuvîntări pe credincioșii noștri să iubească pacea și să lucreze pentru ea. Am împletit lupta pentru pace, cu silința ca lucrările agricole să fie făcute la timp și în bune condițiuni. Am îndemnat întotdeauna pe credincioșii noștri să fie cetățeni cinștiți și loiali, dîrzi apărător ai păcii și independenței patriei».

Pr. Tănase Bibicu, din partea cultului ortodox, spune printre altele:

Era de așteptat ca după conferința de la Geneva să fim chemați la o nouă intensificare a luptei pentru pace. Vizita reprezentanților Uniunii Sovietice în India, a extins considerabil sfera de influență a păcii și a prieteniei între popoare. E bine să popularizăm acest eveniment, de mare însemnatate istorică, în masa credincioșilor noștri».

P.C. Pr. Ștefan Cașaru, protoiereul raionului Brăila, rezumînd cele discutate, subliniază următoarele concluzii: «Ne-am adunat aici pentru a lua cunoștință de ultima înfățișare a situației internaționale și de noile sarcini care stau în fața partizanilor păcii. Forul nostru suprem în această luptă este Consiliul Mondial al Păcii. El este organizatorul și inspiratorul tuturor succeselor partizanilor păcii. Ori de cîte ori momentul politic internațional capătă un caracter grav și reclamă o forță deosebită pentru a împrîmi un curs favorabil păcii Consiliul Mondial al Păcii se întrunește și mobilizează opinia publică, mondială la acțiuni, care, alături de acțiunile și demersurile Uniunii Sovietice, reușesc să însemneze orizontul politicii internaționale, și să dea de fiecare dată noi și temeinice speranțe omenirii. Ultima dată acest for suprem internațional s-a întrunit la 13 decembrie 1955 la Helsinki. Ședința aceasta a fost determinată de rezultatele minime ale conferinței de la Geneva a Miniștrilor de externe ai celor 4 mari puteri, rezultate pe care vrășmașii păcii și ai colaborării internaționale s-au grăbit să le interpreteze ca pe un eșec și ca atare să preconizeze revenirea la politica pe poziții de forță și a războiului rece. Pentru a înăbuși în fașă aceste încercări nebunești de revenire la o politică de forță în relațiile internaționale. Biroul Consiliului Mondial, întrunit la Helsinki, a lansat un nou apel către opinia publică, chemînd-o la o acțiune și mai hotărîtă pentru salvarea păcii».

Din citirea apelului de către D-na Lucia Suteanu reese că, deși ultima conferință de la Geneva nu a îndreptățit speranțele popoarelor, totuși un acord asupra problemelor care au figurat pe ordinea de zi a acestei conferințe, continuă să fie posibil, în special în domeniul dezarmării. Popoarele lumii sînt chemate să-și sporească vigilența și să impună guvernelor lor, stăvilirea cursei înarmărilor.

Acest document de mare însemnătate, pentru marea cauză a păcii trebuie să-l facem cunoscut în cele mai largi mase ale credincioșilor noștri. Să arătăm cu acest prilej că rezolvarea tuturor problemelor litigioase, este posibilă și ca acest lucru e în funcție numai de bunăvoința marilor puteri.

Uniunea Sovietică prin tot ceea ce a interpretat pînă acum ca demersuri, inițiative și acțiuni, a dat pe deplin dovadă de acest lucru.

Paralel cu acțiunea Consiliului Mondial al Păcii, dar strins împletit cu această acțiune, pe linia slujirii măreței cauze a păcii, se desfășoară efortul din ce în ce mai uriaș, al Uniunii Sovietice, de apropiere a popoarelor între ele, și de stabilirea de relații prietenești și de colaborare.

Un succes deosebit al politicii de pace al Uniunii Sovietice, îl reprezintă vizita acelorasi conducători sovietici, N. A. Bulganin și Hrusciiov în India. Cu drept cuvînt prietenia care s-a stabilit între aceste două mari țări ale lumii este socotită ca o mare cucerire istorică. Cum se explică entuziasmul fără precedent pe care l-au manifestat pretutindeni masele populare din India, Birmania și Afganistan, în întîmpinarea oaspeților sovietici? Fenomenul se explică prin aceea că popoarele Asiei salută și sprîjină colaborarea frățească a țărilor lor cu Uniunea Sovietică în marea și nobila luptă pentru apărarea păcii. Popoarele Asiei vād că, spre deosebire de puterile colonialiste care le-au asupra și le-au exploatat sîngeros și care azi caută să le mențină slăbiciunea economică, pentru a le impune condiții înrobitoare, U.R.S.S., le întinde o mină frățească, un ajutor puternic și calificat și nu le cere în schimb decît prietenie.

Uniunea Sovietică, e gata să împărtășească țărilor asiatice marea ei experiență în construcția pașnică, să le ajute să pășească pe calea industrializării și dezvoltării agriculturii și să formeze cadre proprii de intelectuali și specialiști.

Prietenia dintre U.R.S.S., și țările asiatice, indispuie și infurie pe colonialiști. Această prietenie a unor țări pe teritoriul cărora locuește mai mult de jumătate din omenire, are însă o mare însemnătate istorică mondială. Ea constituie o stavilă de neîntrecut în calea agresorilor imperialiști, o contribuție de neprețuit la cauza păcii și colaborării între popoare.

Este un mare succes al diplomației Sovietice, lucru dealtel recunoscut și de Dulles, Ministrul de externe al S.U.A.

În felul acesta Uniunea Sovietică, prin demersurile și acțiunile ei îndepărtează spectrul sinistru al războiului și izolează tot mai mult puținele forțe care mlăitează pe linia războiului rece.

Poporul român, mindru că face parte din uriașul lagăr al păcii și socialismului. Își consacră toate forțele sale construcției pașnice și consolidării păcii. Sprîjinind cu căldură politica de pace a Uniunii Sovietice, R.P.R. a adus propria sa contribuție la desinderea încordării internaționale, atît prin măsurile de reducere a forțelor sale armate, cît și prin acțiunea sa diplomatică tinzînd la îmbunătățirea continuă a relațiilor sale internaționale.

Rezultatul acestei lupte, își găsește expresia cea mai elocventă în admirația patriei noastre în cadrul Organizației Națiunilor Unite.

Culte religioase din R.P.R., nu pot rămîne indiferente la toate acestea. E un punct important în doctrina lor ca toate popoarele lumii să trăiască în pace și în bună înțelegere, ca într-o mare și admirabilă familie.

De aceea Noi, slujitorii cultelor, salutăm din toată inima și prîvim cu cea mai mare simpatie eforturile Uniunii Sovietice între popoare. Strînsa prietenie care s-a statornicit între Uniunea Sovietică și India, ne bucură foarte mult, căci ea reprezintă o mare cheazăsie a menținerii păcii în lume.

Această importantă semnificație să o facem cunoscut credincioșilor noștri. E necesar să intensificăm lupta pentru pace. E necesar să atragem în această luptă toată masa credincioșilor noștri. Acest lucru e posibil și avem mijloace multiple și deosebit de puternice la îndemînă.

Un mijloc eficace pentru buna informare a credincioșilor noștri, în ceea ce privește mersul luptei pentru pace în toată lumea îl cînstituie abonamentele la revista: «IN APARAREA PACII».

P. C. Protoiereu Ștefan Cașaru, dă citire la două moțiuni către Comitetul Permanent de luptă pentru pace din R. P. R. și către Comitetul Regional Galați și o telegramă către Dl. Prof. Acad. P. Constantinescu-Iași Ministrul Cultelor, care sînt aprobate cu însuflețire de cei prezenți.

La sfîrșit, D-na Lucia Suteanu își exprimă mulțumirea și convingerea că participarea slujitorilor de culte în număr atît de mare la această ședință, arată atașamentul lor la cauza păcii. Subliniază apoi nivelul ridicat al discuțiunilor, precum și felul concret cum se lucrează. Mulțumește pentru munca depusă de slujitorii cultelor în lupta pentru apărarea păcii și conchide că, consfătuirea și-a ajuns scopul.

Preot M. BLANARU

CONFERINȚĂ INTERCONFESIONALĂ

În ziua de 15 martie 1956, a avut loc în localul Muftiatului din orașul Constanța, o consfătuire interconfesională la care au luat parte șefii și reprezentanții cultelor religioase din orașul și regiunea Constanța precum și un însemnat număr de deservenți ai cultelor din orașul și raionul Negru Vodă.

De asemenea au mai fost de față la această consfătuire: Dl. Gh. Stoicescu, împuternicitul regional al Ministerului Cultelor, Dl. Stanev împuternicit adjunct al Ministerului Cultelor, Dl. I. Bădulescu, secretar al Comitetului Regional de luptă pentru pace și Dl. Inginer agronom de pe lângă Sfatul Regional Constanța, Gherghișan.

Consfătuirea a fost deschisă, de Dl. Gothfield Wingartner șeful cultului Luteran din orașul Constanța, care printre altele a spus: «Înainte de a intra în ordinea de zi trebuie să anunțăm încetarea din viață a lui Boleslaw Bierut, prim Secretar al C. C. al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, reprezentant al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, luptător înflăcărat pentru cauza păcii, democrației și socialismului».

Întreaga asistență păstrează un moment de reculegere.

După aceea se anunță ordinea de zi, după care dl. Muftiu Iacob Mehmet, șeful cultului musulman și membru în Comitetul Național de luptă pentru pace din R.P.R., dă citire Apelului Sesiunii Biroului Consiliului Mondial al Păcii de la Helsinki din 13 decembrie 1955 și articolului: «Pentru încetarea cursei înarmărilor».

Se înscriu la cuvînt: P. C. Preot Cobnaș protoiereul raionului Medgidia, și ad-interim la raionul Negru Vodă care printre altele spune: «Din citirea Apelului se desprinde ideea că întreaga lume cinstită năzuiește spre pace. Forțele păcii cresc și cîștigă poziții noi. Cauza păcii va învinge, pentru că este o cauză dreaptă, Coexistența pașnică între cele două sisteme este o realitate ce trebuie să țină seama de ea acei ce conduc destinele popoarelor.

Singura cale pentru înțelegere sînt tratativele. Lagărul socialist crește și se întărește. Trebuie să contribuim la întărirea economiei țării noastre. Problema principală este transformarea socialistă a agriculturii. Preoții din orașul și raionul Constanța au înțeles menirea lor și au contribuit și vor contribui la realizarea acestei probleme și la cîștigarea păcii în lume».

Iși ia angajamentul să nu precupețească nici un efort pentru cauza păcii și fericirea poporului muncitor.

Preotul H. Ionescu, protoiereul raionului Istria, printre altele spune: Din Apelul Biroului Consiliului Mondial al Păcii se vede că între 5-9 aprilie 1956 se va ține o sesiune extraordinară al Consiliului Mondial al Păcii în problema dezarmării și interzicerea armelor nucleare. Ca protopop, ca membru al Comitetului raional de luptă pentru pace, și ca slujitor al lui Hristos, voi căuta ca Apelul Biroului Consiliului Mondial al Păcii să pătrundă pînă în cea mai umilă casă din raion.

Voi lua legătură cu organele de Stat și cu toate organizațiile de masă din raion pentru a îndruma preoțimea just în lupta pentru pace. Voi mări numărul abonamentelor la revista «In apărarea păcii» cu încă 150 numere. Voi îndemna pe preoți să-și dea toată contribuția în campania însămințării de primăvară».

C. Preot I. Grădinaru, Protoiereul raionului Tulcea a spus: «Apelul Consiliului Mondial al Păcii a mai fost prelucrat în conferință ad-hoc protopopească precum și într-o consfătuire interconfesională ținută la Tulcea.

Preoțimea din raionul Tulcea s-a încadrat cu toată dragostea în munca de folos obștesc. A contribuit la lupta împotriva analfabetismului și a îndemnat pe credincioși să-și achite impozitele, cotele și să-și facă datoria de cetățeni cinstiți și loiali ai Patriei noastre. Iși ia angajamentul să lupte pentru pace, progres și pentru înflorirea scumpei noastre patrii.

Preotul I. Dragomir, protoiereul raionului Hirșova, printre altele spune: «Din citirea Apelului Biroului Consiliului Mondial al Păcii și din discuțiile purtate a reeșit clar că singura cale pentru înțelegere sînt tratativele». În lagărul păcii în frunte cu Uniunea Sovietică, popoarele luptă și se străduiesc pentru ca pacea să învingă și să devină o realitate. Puterile imperialiste au mărît cursa înarmărilor și fac eforturi desneadajuite pentru a-și păstra pozițiile colonialiste, cum este cazul arestării și deportării Arhiepiscopului Macarios. Ei caută să convingă lumea că războiul este inevitabil din cauza suprapopulației globului pămîntesc, ceea ce nu este adevărat».

Iși ia angajamentul să popularizeze Hotărîrile Consiliului Mondial al Păcii și să contribuie împreună cu toată preoțimea din raion la reușita însămințării de primăvară.

În același sens mai vorbesc și C. C. Preoți V. Cioară și M. Buric.

Dl. Inginer Agronom Gherghișan, de pe lângă Sfatul Popular Regional, spune: «Lupta pentru pace nu trebuie să fie stearpă, de vorbe goale, ci unită cu partea practică, lupta pentru reușita însămințării de primăvară. Problemele care stau în fața noastră sînt: Transformarea socialistă a agriculturii, mărirea producției la hectar și reușita însămințării la timp și în bune condițiuni».

Dă apoi o seamă de îndrumări tehnice spre a fi popularizate în mijlocul credincioșilor, ca folosirea gunoiului, însămințarea locurilor virane cu legume și cartofi, plantarea pomilor fructiferi și lupta împotriva dăunătorilor plantelor, etc.

Dl. I. Bădulescu, Secretarul Comitetului Regional de luptă pentru pace, printre altele spune: «Popularizarea hotărîrilor Biroului Consiliului Mondial al Păcii și toate acțiunile legate de lupta pentru pace, trebuie unite în mod practic cu lupta pentru realizarea planului cincinal».

Toate realizările trebuie comunicate pentru a fi cunoscute.

Pînă la 5 aprilie trebuie popularizat Apelul Biroului Consiliului Mondial al Păcii, iar după 5 aprilie Hotărîrile ce vor fi adoptate de sesiunea extraordinară a Comitetului Mondial al Păcii din 5-9 aprilie a. c. Deasemenea vor fi aduse la cunoștință cetățenilor toate evenimentele internaționale legate de lupta pentru pace. Cred, că în această perioadă de popularizare a apelului, unită cu munca concretă a campaniei de însămințări, slujitorii cultelor din regiunea Constanța își vor îndeplini angajamentele luate».

Dl. G. Weingartner, din partea cultului Luteran, spune: «Pacea este bunul cel mai prețios și de aceea și eforturile noastre să fie cit mai prețioase pentru cîștigarea ei».

Arată că majoritatea credincioșilor luterani de la sate s-au încadrat în Gospodăriile Colective. Iși ia angajamentul să lupte pentru apărarea păcii în lume. Mulțumește celor prezenți, pentru participarea activă la această consfătuire și le urează spor pentru îndeplinirea celor discutate.

Consfătuirea, spune vorbitorul, și-a ajuns scopul pentru care a fost convocată.

În încheiere P. C. Preot Ioan Dragomir, citește telegramele adresate Comitetului Național de luptă pentru pace din R.P.R. și către d-nul profesor Academician P. Constantinescu-Iași Ministrul Cultelor, care sînt aprobate de cei prezenți, cu mare entuziasm.

Asemenea consfătuire, s-a ținut în ziua de 20 martie a. c. și la protoieria raionului Hirșova, prezidată de P. C. Protoiereu I. Dragomir.

Pr. BLANARU MIHAIL

OFICIALE – ADMINISTRATIVE

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTIILOR

PAROHII VACANTE

Se publică, spre a fi ocupate cu noi titulari, următoarele posturi de preot, cu termen pentru depunerea cererilor și actelor, 30 zile, de la data apariției numărului prezent din «Glasul Bisericii»:

1. Postul de preot paroh bugetar, de la parohia Groșani, comuna Poenari, raionul Muscel; parohie de categ. III-a; cu 120 familii.

2. Postul de preot slujitor nebugetar de la filiala Melicești, parohia Telega I, comuna Telega, raionul Cîmpina; filială categ. III; are 170 familii.

Cererile și actele se vor depune, în termen, la Protoieria raionului respectiv.

Cererile depuse pe altă cale sau cu acte lipsă și neconforme cu dispozițiunile circularei nr. 8512/954, cum și cele nedepuse în termen, nu vor fi luate în considerație.

MIȘCAREA PERSONALULUI

I. TRANSFERARI

a) Preoți

1. Tem. nr. 22098, 24199, 24200/955. Preotul N. Girleanu, de la Glimbocel, parohia Mărcești, raionul Topoloveni, se transferă în postul de preot la parohia Chiroiu, raionul Brănești, pe data de 1 febr. 1956.

2. Tem. nr. 22098, 24199, 24200/955, Preotul N. Girleanu, de la parohia Chiroiu, raionul Brănești se transferă reciproc cu preotul Gh. Militaru, de la parohia Valea Zimbrului, raionul Topoloveni, pe data de 1 febr. 1956.

3. Tem. nr. 1233/956. Preotul Sergiu Roșca, de la parohia Goga, raionul Ploești, se transferă în postul de preot paroh la parohia Tamași, raionul Snagov, pe data de 15 febr. 1956.

4. Tem. nr. 1688/956. Preotul Iordache Stoenescu, de la parohia Rădulești, raionul Urziceni se transferă în postul de preot paroh la parohia Murgeanca, raionul Slobozia, pe data de 1 febr. 1956.

5. Tem. nr. 1907/956. Preotul Mușat Vasile, de la parohia Putreda, raionul Rimnicul Sărat se transferă în postul de preot paroh la parohia Bițina, raionul Brănești, pe data de 1 febr. 1956.

6. Tem. nr. 2445, 2600/956. Preotul Moise Nicolae, de la parohia Stejarul, raionul Mihăilești, se transferă în postul II de preot la parohia Oltenița Rurală, raionul Oltenița, pe data de 1 martie 1956.

7. Tem. nr. 4999/956. Preotul Tăbircă Gheorghe, de la parohia Tamași, raionul Snagov, se transferă la parohia Braniștea, raionul Giurgiu, pe data de 1 martie 1956.

b) Cîntăreți

1. Tem. nr. 3566/956. Cîntărețul Petre Ionescu, de la parohia Podurile de Jos, raionul Pucioasa se transferă pe bază de concurs, în postul de cîntăreț de la parohia Brănești II, același raion, pe data de 1 martie 1956.

c) Personal administrativ

Tem. nr. 3867/956. Presură Aurora se transferă din postul de dactilografă dela Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în postul de dactilografă-referent, la Protoieria II Capitală, pe data de 1 februarie 1956.

II. NUMIRI ȘI INCADRARI

a) Preoți

1. Tem. nr. 1102/956 Arhidiaconul Decebal Serpeșanu, de la Biserica Sf. Vineri-Herasca, raionul T. Vladimirescu, se încadrează pe data de 1 ianuarie 1956, în postul de preot la aceeași biserică, vacant prin decesul preotului Stoica Ionescu.

2. Tem. nr. 1233/956. Licențiatul în teologie Lospa Dumitru, se încadrează pe data de 15 febr. 1956, în postul de preot paroh la parohia Goga, raionul Ploești.

3. Tem. nr. 1688/956. Licențiatul în teologie Constantin I. Stoenescu se încadrează în postul de preot paroh la parohia Rădulești, raionul Urziceni, pe data de 1 febr. 1956.

4. Tem. nr. 1908/956. Licențiatul în teologie Duțeanu P. Ioan, se încadrează în postul de preot paroh la parohia Bădeni Ungureni, raionul Muscel, reg. Pitești, pe data de 1 febr. 1956.

5. Tem. nr. 1910/956. Licențiatul în teologie Nicolescu Gh. Ioan, se încadrează în postul II de preot la parohia Picior de Munte, raionul Găești, pe data de 1 Ian. 1956.

6. Tem. nr. 2973/956. Preotul I. Racocca, fost paroh al Bisericii ortodoxe romine din Viena, se încadrează în postul de preot paroh la parohia Dudești Cioplea III, raionul T. Vladimirescu din Capitală, pe data de 1 martie 1956.

7. Tem. nr. 4297/956. Protosinghelul Ignatie Rusu, din Mînăstirea Căldărușani, raionul Snagov se numește în postul de preot slujitor la Mînăstirea Curtea de Argeș pe data de 1 martie 1956, post vacant prin transferarea Protos. Iasim Neagu.

b. Cîntăreți

1. Tem. nr. 666/956. Cîntărețul Bănică Dumitrescu se numește în postul II de cîntăreț la parohia Sf. Gheorghe-Capră, raionul 23 August din Capitală, pe data de 1 ianuarie 1956.

2. Tem. nr. 1070/956. Gh. D. Oprea, absolvent al Școlii de cîntăreți, se numește în post de cîntăreț la parohia Cărpeneș, raionul Răcari, pe data de 1 Ian. 1956.

3. Tem. nr. 4532/956. Cîntărețul Dobre C. Ioan, se încadrează în postul II de cîntăreț la parohia Afumați I, raionul Brănești, pe data de 1 ianuarie 1956.

c. Personal administrativ și de îngrijire

1. Tem. nr. 2185/956. Zodie Maria se angajează în postul de dactilografă la Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, pe data de 1 febr. 1956.

2. Tem. nr. 2228/956. Locuitorul Tudor Ilie Andrei se numește în postul de îngrijitor la Minăstirea Cernica, pe data de 15 febr. 1956.

III. SCHIMBARI IN CONDUCEREA OFICIULUI PAROHIAL

1. Tem. nr. 2686/956. Oficiul parohial al parohiei Bărbătescu Vechi, raionul N. Bălcescu, se încredințează preotului Sandu Predescu, pe data de 1 febr. 1956.

2. Tem. nr. 2827/956. Oficiul parohial al parohiei Perieți, raionul Slobozia se încredințează preotului Gh. Frangu, pe data de 4 febr. 1956.

IV. DECESE

1. Cîntărețul Ghiaur Alecu, de la parohia Murgeanca, raionul Slobozia a încetat din viață pe data de 1 dec. 1955.

2. Preotul Dumitru Smeureanu, de la parohia 23 August din Capitală a încetat din viață pe data de 11 ianuarie 1956.

3. Preotul Gheorghe Minculescu, de la parohia Poeni, raionul Videle a încetat din viață pe data de 12 ianuarie 1956.

4. Preotul Nicolae Mateescu, de la parohia Lăcusteni, raionul Fetești a încetat din viață pe data de 22 martie 1956.

V. HIROTESII

Tem. nr. 24328/955. Preotul Ioan Giurcă, de la parohia Moșteni Dobrotești, raionul Vidra a fost hirotosit la 13 ianuarie 1956, în duhovnic, de Prea Sfințitul Episcop Theoctist Botoșeanu, Vicar Patriarhal.

EPISCOPIA BUZĂULUI

MIȘCAREA PERSONALULUI

I. Angajări cu salariu din bugetul Statului.

a) Preoți.

Tem. nr. 1.187/956. Preotul Lucian Anton, se angajează pe data de 1 februarie 1956, în postul de preot paroh al parohiei Homocea, raionul Adjud regiunea Bacău.

Tem. nr. 1.193/956. Preotul Isofache Gheorghe dela parohia Heliade Rădulescu, raionul R. Sărat, se angajează în postul de preot paroh pe data de 1 februarie 1956.

b) Cîntăreți.

Tem. nr. 927/956. D-nul Dănăilă Gheorghe, absolvent al Școlii de Cîntăreți Buzău, se angajează pe data de 1 ianuarie 1956, în postul de cîntăreț vacant dela parohia Mihai Viteazul, orașul Buzău.

c) Personal ad-tiv și de serviciu.

Tem. nr. 11.072/955. D-nul Marcu Toma, se angajează pe data de 1 decembrie 1955, în postul de ad-tor de imobile dela Centrul Eparhial Buzău.

Tem. nr. 219/956. D-nul Radu Ioan, se angajează pe data de 1 ian. 1956, în postul de șofer la Centrul Eparhial Buzău.

Tem. Nr. 1.192/956. Monahia Ripsimia Gîrboiu, se angajează în postul de îngrijitoare la Sf. Mînăstire Rogozu, raionul R. Sărat, pe data de 1 febr. 1956.

Tem. nr. 1.753/956. Pîtea Paraschiva, se angajează pe data de 15.XII.1955, în postul de bucătăreasă la Școala de Cîntăreți bis. Buzău.

Tem. nr. 2.932/956. Fratele Munteanu Vanghele din Sf. Mînăstire Ciolanu, raionul Buzău, se angajează pe data de 15.III.1956, în postul de canonic la Catedrala Sf. Episcopii Buzău.

Tem. nr. 3.075/956. D-nul Dănilă Năstase, se numește pe data de 1.II.1956, în postul de îngrijitor la Protopopiatul Liești, reg. Galați.

II. Angajări cu salariu din fonduri proprii.**a) Cîntăreți.**

Tem. nr. 12.288/955. D-ul Bereandă Const. absolvent al Școlii de Cîntăreți Buzău, se numește pe data de 1.XII.1955, în postul de cîntăreț dela parohia Valea lui Lalu, raionul Beceni, reg. Ploești.

Tem. nr. 9.610/955. Idem Pirnog Ioan dela parohia Gherăseni, raionul Buzău, pe data de 1 oct. 1955.

Tem. nr. 418/956. Idem Radu Constantin la parohia Apostari, raionul Beceni, pe data de 1.XII.1955.

Tem. nr. 11.138/955. Cînt. Luca Șerban la parohia Gura Vadului, pe data de 1 nov. 1955, prin transferare dela parohia Sf. Treime din orașul Ploești.

Tem. nr. 11.200/955. Idem, Andrei I. Nicolae la parohia Ursoala, raionul Cislău, reg. Ploești, pe data de 1 oct. 1955.

Tem. nr. 13.490/955. Idem, Badiu Aurel la parohia Pueștii de Sus, raionul R. Sărat, pe data de 1 oct. 1955.

Tem. nr. 9.285/955. Idem, cînt. pensionar Popescu M. Petre la parohia Sălcioara, raionul R. Sărat, pe data de 1.I.1955.

Tem. nr. 9.127/955. Idem, Dobrotă Vasile, la parohia Ploștina raionul Beceni, reg. Ploești, pe data de 1.IX.1955.

Tem. nr. 9.378/955. Idem Preda Ștefan la parohia Fefeiei, raionul Mizil pe data de 1.III.1955.

Tem. nr. 10.418/955. Idem Chiran M. Alecu la parohia Valea Teancului, raionul Buzău, pe data de 1 sept. 1955.

Tem. nr. 10.412/955. Idem, Rotaru Gh. la parohia Movileni de Jos raionul Tecuci, pe data de 1.VII.1955.

Tem. nr. 9.533/955 Idem Său Ioan la parohia Vărsătura, raionul Focșani, pe data de 1.I.1955.

Tem. nr. 8.460/955. Idem Chicioarea Ion la parohia Năruja, raionul Vrancea, reg. Galați, pe data de 1.VIII.1955.

Tem. Nr. 13.775/955. Idem, Moiseanu Const. la parohia Nehoiu, raionul Cislău, pe data de 1 ian. 1956.

Tem. nr. 743/956. Idem Văcaru Ioan la parohia Sihlea, raionul R. Sărat, pe data de 1 ian. 1956.

Tem. nr. 1.838/956. Idem Pîrvulescu D. Ioan la parohia Gura Teghii raionul Cislău, pe data de 1 febr. 1956.

b) Personal ad-tiv și de serviciu.

Tem. nr. 75/956. D-nul Stroe Șerban se numește pe data de 15 dec. 1955, în postul de juriscunsult la Centrul Eparhial Buzău.

Tem. nr. 2.203/956. Monahia Folescu Cornelia, se numește pe data de 1.I.1956 stareță delegată la Sf. Mînăstire Troțușanu, raionul Panciu.

Tem. nr. 2.403/956. Victoria Corbea, se numește pe data de 1.I.956, în postul de îngrijitoare la protopopiatul Panciu, reg. Galați.

Tem. nr. 1.939/956. Ghioca Constantin, se numește pe data de 1.II.956, în postul de îngrijitor la Sf. Minăstire Ciolanu, raionul Buzău.

III Transferări.

a) Preoți.

Tem. nr. 2.034/956. Preotul Mușat Vasile se transferă pe data de 1 februarie 1956 dela parohia Putreda, raionul R. Sărat, la parohia Bițina, raionul Brănești, reg. București.

Tem. nr. 2.225/956. Pr. Gafton Marcel, se transferă pe data de 1.II.1956, dela parohia Poiana, raionul Tecuci la parohia Sf. Voevozi Noi din orașul Focșani.

Tem. nr. 1.748/956. Pr. Sălăvăstru Ioan, se transferă pe data de 1 febr. 1956, dela parohia Herăstrău, raionul Vrancea, în postul de preot împreună slujitor dela parohia Negrileşti, raionul Tecuci.

Tem. nr. 2.545/956. Preoții Spînu Alexandru dela parohia Bărăști, raionul Cislău și Ionescu Marin dela parohia Pueștil de Jos, raionul R. Sărat, se transferă reciproc pe data de 1 aprilie 1956.

Tem. nr. 3.546/956. Preotul Grigore Vasile, se transferă pe data de 1 aprilie 1956, dela parohia Poiana, raionul Vrancea, la parohia Slobozia Pruncului raionul Suceava din cuprinsul Sf. Mitropolii a Moldovei.

Tem. nr. 13.396/956. Arhim. Mocăniță Teofil, se angajează în postul de preot slujitor la Catedrala Episcopală Buzău, pe data de 1.XII.1955, prin transferare din postul de exarh al Minăstirilor din Eparhia Buzăului.

b) Cîntăreți.

Tem. nr. 12.204/956. Cînt. Constantinescu Traian, se transferă pe data de 1 sept. 1955 din postul II de cîntăreț, dela parohia Broșteni, orașul Buzău, în postul II de cîntăreț la parohia Sf. Silvestru din București.

Tem. nr. 11.197/956. Cînt. Pauc Iacob, se transferă pe data de 1 oct. 1955, dela parohia Clondiru, raionul Mizil, reg. Ploești, la parohia «Adormirea» din orașul Mizil.

IV. Personal Ad-tiv și de serviciu.

Tem. nr. 3.739/956. Preotul Leu Alexandru, se transferă pe data de 1 aprilie a. c. dela parohia Măcrina, raionul R. Sărat, în postul de gestionar de materiale dela Centrul Eparhial Buzău.

V. Incredințare de oficiul parohial.

Tem. nr. 1.191/956. Se incredințează pe data de 1 febr. a. c. oficiul parohial al parohiei Florica, raionul Pogoanele, preotului Dumitrescu Nicolae, împreună slujitor la acea parohie.

VI. Decese.

Tem. nr. 437/956. Preotul Popa Emil dela parohia Rotilești, raionul Panciu, a încetat din viață pe data de 23 decembrie 1955.

VII. Schimbări de nume la parohii.

În urma reformei ad-tive din 1 ian. 1956, următoarele parohii și-au schimbat numele:

1. Tem. nr. 1.746/956. Parohia Sperieți, raionul Panciu în aceia de Zăbrăuți, același raion.

2. Tem. nr. 3.733/956. Parohia Găuri — raionul Vrancea, în aceia de Livezeni și Părosu, același raion în aceia de Vlășoara.

VIII. Parohii vacante.

1. Postul de preot paroh al parohiei Putreda — R. Sărat. cat. II.
2. Postul de preot paroh al parohiei Măcrina — R. Sărat cat. II.
3. Postul de preot paroh al parohiei Poiana Tecuci, cat. I.
4. Postul de preot paroh al parohiei Tichiriș Vrancea, cat. III.
5. Postul de preot paroh al parohiei Herăstrău Vrancea, cat. III.
6. Postul de preot paroh al parohiei Poiana Vrancea, cat. III.
7. Postul de preot împreună slujitor, Scurta Adjud, cat. III.
8. Postul de preot împreună slujitor Homocea Adjud cat. II.

EPISCOPIA DUNĂRII DE JOS

MIȘCAREA PERSONALULUI

Angajări.

Tem. nr. 7995/1955. 1. D-l Gheorghe Druțu se angajează în postul de episcop asistent la parohia Izvorul Maicii Domnului Galați, pe data de 1 august 1955.

2. D-l Gheorghe Ioan, în postul de paraclicer la parohia Sf. Ioan oraș Brăila, pe data de 1 iulie 1955.

3. D-na Eftimie Ștefana, în postul de paraclicieră la parohia Sf. Impărați oraș Brăila, pe data de 1 iulie 1955.

Tem. nr. 608/1956. 1. D-l Nicolae Purice a fost angajat în postul de cîntăreț la parohia Sarai raion Hirșova, regiunea Constanța, pe data de 1 septembrie 1955.

2. D-l Stanciu Radu, a fost angajat în postul II de cîntăreț la parohia Adormirea I oraș Constanța pe data de 1 septembrie 1955.

3. D-l Coștache Ioan a fost angajat în postul de paraclicier la parohia Cuv. Paraschiva oraș Brăila, pe data de 1 august 1955.

Tem. nr. 771/956. 1. D-l Stan Piscică se angajează pe data de 1 octombrie 1955, în postul de cîntăreț la parohia Cobadin raion Constanța.

2. D-na Ioana Mucu, se angajează pe data de 1 mai 1955, în postul de paraclicier la parohia Mangalia raion Constanța.

Tem. nr. 813/956. 1. D-l Popescu T. Gheorghe se angajează pe data de 1 decembrie 1955, în postul de referent tehnic special la Centrul Eparhial Galați, unde va fi plătit din fonduri proprii.

2. D-l Stoianov Alex. se angajează pe data de 15 noiembrie 1955, în postul de șofer la Centrul Eparhial Galați, unde va fi plătit din fonduri proprii.

3. Tem. nr. 1030/956. D-ra Bircea Maria, se angajează pe data de 1 iulie 1955, în postul de îngrijitoare la protoieria raion Istria regiunea Constanța, unde va fi plătită din fonduri proprii.

Transferări:

Tem. nr. 263/956. Mint. Popa Nicolae, dela parohia Plopeni raion Constanța se transferă pe data de 1 decembrie 1955, la parohia Darabani același raion.

Supliniri:

Tem. nr. 180/956. Pe data de 1 decembrie 1955, s-a dat delegație de suplinire C. Pr. Ștefan Toma la parohia Hagilar raion Tulcea.

Desființări de posturi:

Tem. nr. 8757/955. Pe data de 1 decembrie 1955, se desființează postul II de preot dela parohia Filimon Sirbu raion Tulcea.

Demisii:

Tem. nr. 8077/955. Cîntărețul Radu Stanciu dela parohia Hirșova, raion Hirșova, a demisionat din postul de cîntăreț dela susnumita parohie pe data de 1 noembrie 1955.

Tem. nr. 474/956. Pr. Ștefan Manta dela parohia Filiiu raion Insurăței a demisionat din postul de preot pe data de 1 ianuarie 1956

Tem. nr. 472/956. D-l Dinu Mircea a demisionat din postul de cîntăreț dela parohia Adormirea-Brăila, pe data de 1 octombrie 1955.

Deces.

Tem. nr. 8044/955. Cînt. Tofan Vasile dela parohia Smulți I raion Bujor a decedat pe data de 22 octombrie 1955.

A apărut:

LITURGHIERUL

CUPRINZÎND:

DUMNEZEȘTILE LITURGHII ALE SFINȚILOR
NOȘTRI PĂRIȚI: IQAN GURĂ DE AUR,
VASILE CEL MARE ȘI LITURGHIA CELOR
MAI ÎNAINTE SFINȚITE

PRECUM ȘI

RÎNDUIALA VECERNIEI, UTRENIEI ȘI DUMNEZEȘTII
PROSCOMIDII ȘI ALTELE DE TREBUIȚĂ LA SFÎNTA
SLUJBĂ ÎN BISERICĂ

TIPĂRIT CU APROBAREA SFÎNTULUI SINOD ȘI CU
BINECUVÎNTAREA ȘI OSÎRDIA PREA FERICITULUI

† JUSTINIAN
PATRIARHUL ROMÂNIEI

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXA

1956.

A APĂRUT:

PATROLOGIE

Manual pentru uzul studenților
INSTITUTELOR TEOLOGICE

Tipărit cu aprobarea Sfântului Sinod
și cu binecuvântarea Prea Fericitului
† JUSTINIAN
Patriarhul României

BUCUREȘTI
EDITURA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MIȘIUNE ORTODOXA
1956

CUPRINSUL

Pagina

— La cea de a 55-a aniversare a zilei de naștere a Prea Fericitului Patriarh Justinian	95
--	----

INDRUMARI PASTORALE

Sf. Andrei Criteanu, La Bunavestire a Prea Sfintei Stăpînei noastre Născătoare de Dumnezeu, trad. de Pr. Olimp Căciulă	97
Prof. N. Chițescu, La prăznuirea Sf. Marelui Mucenic Gheorghe purtătorul de biruință	107
Prof. Teodor M. Popescu, Gînduri pentru Postul Mare	113
Pr. Silvestru Vatrici, Cinstirea Sfinților în Biserica Ortodoxă	122
Pr. Pavel Grosu, Tatăl nostru, prelucrare după Ioan de Kronstadt	128
Sf. Simeon Noul Teolog, Rugăciunea a șaptea la Sf. Impărtășire în romi-nește de Pr. Olimp Căciulă	181

PENTRU APARAREA PACII.

Pr. Al. Ionescu, Lucrările celei de a VIII-a sesiuni a Marii Adunări Națio-nale a R. P. R.	133
--	-----

STUDII ȘI RECENZII

Diac. Prof. Emilian Vasilescu, Duhul Ortodoxiei	136
Magistr. Stan R. Coman, Legătura Tainelor cu jertfa Domnului	141
Diac. Prof. Orest Bucevschi, Doi Apostoli: Iuda și Petru	150
Pr. Ioan Răuțescu și Pr. Zaharia Petrescu, Schitul Cătăuța Negru Vodă	152
Asist. Const. Pavel, Pr. D. Călugăr: «Caracterul religios-moral creștin» (recenzie)	163
Pr. Al. Delcea, Gala Galaction: Oameni și gînduri din neamul meu (recenzie)	165

VIATA BISERICESCA IN CUPRINSUL MITROPOLIEI.

Arhiepiscopia Bucureștilor

Asistent, Sesiunea Adunării Eparhiale a Sfintei Arhiepiscopii a Bucureștilor	169
Consilier, Conferințele de orientare pe luna februarie 1956	178
Cronicar, Conferințe interconfesionale	181
Asistent, Consfătuiri interconfesionale în orașul Ploești	183
Pr. I. Berbeceanu, Adunarea generală a coralei preoților din București	186
Asistent, Pioasa comemorare a preoților decedați din Protoieria Raionului Găești.	190

Episcopia Buzăului

Pr. T. Rotaru, Ședința Adunării Eparhiale a Sf. Episcopii a Buzăului	192
--	-----

Episcopia Dunării de Jos

Pr. M. Blănaru, Adunarea Eparhială a Sf. Episcopii a Dunării de Jos	196
Pr. M. Blănaru, Conferințe interconfesionale	199
Pr. M. Blănaru, Conferință interconfesională	202

OFICIALE ADMINISTRATIVE

Arhiepiscopia Bucureștilor

— Mișcarea personalului	204
-----------------------------------	-----

Episcopia Buzăului

— Mișcarea personalului	206
-----------------------------------	-----

Episcopia Dunării de Jos

— Mișcarea personalului	209
-----------------------------------	-----